

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

EUCLIDIS

O P E R A O M N I A.

EDIDERUNT

I. L. HEIBERG ET H. MENGE.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCLXXXIII.

EUCLIDIS

E L E M E N T A.

EDIDIT ET LATINE INTERPRETATUS EST

I. L. HEIBERG,

DR. PHIL.

VOL. I.

LIBROS I—IV CONTINENS.

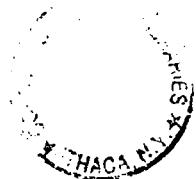

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXIII.

P.289

Olin
PA

3404

E86
1883

v.1

520

LIPSIAM: TYPIS B. G. TUBNERI.

PRAEFATIO.

Elementa Euclidis paene per tria saecula pro fundamento critico solam editionem principem habuerunt, quae prodiit Basileae a. 1533; nam Gregorius in elementis totus fere ab illa editione pendet. quod fundamentum quale fuerit, inde intellegitur, quod editio Basileensis pro consuetudine illius temporis ad fidem paucissimorum nec optimorum codicum facta est, cum tamen elementorum tot exstant codices antiquissimi et praestantissimi, quot haud facile cuiusquam scriptoris Graeci. itaque initio nostri saeculi Peyrardus optime de elementis meritus est, quod unum saltem codicem antiquum et eum omnium praestantissimum, quippe qui recensionem Theone antiquorem contineret, in editione Basileensi emendanda adhibuit. hunc codicem e latebris Uaticanis protraxisse praestantiamque eius agnouisse, gloria est Peyrardi haud parui aestimanda. sed neque ubique recto firmoque iudicio in uera scriptura eligenda usus est, in primis quia bonis codicibus recensionis Theonis caruit, neque inuentum suum tenuit recteque aestimanit. huc adcedit, quod editio eius et inhabilis et his temporibus perrara est; nec ii, qui post Peyrardum elementa ediderunt, subsidia critica auxerunt neque omnino rem

ita egerunt, ut textus elementorum satis certo et ad usum prompto fundamento niti uideri possit. de ceteris scriptis Euclidis multo etiam peius actum esse, satis constat.

Quae cum a multis intellegi uiderem, Archimedi Euclidem adiungere constitui, et ut hunc laborem, quem iam diu animo uoluebam, tandem aliquando susciperem, eo magis impellebar, quod editionem Archimedis ab hominibus doctis beneuolenter adcipi, et erroribus, quos in primitiis illis uitare non potuissem, indulgeri uidebam, et usu edoctum me iam meliora praestare posse sperabam.

Sed statim apparuit, neque res rationesque neque uires meas toti operi, quod mihi proposueram, sufficere. tot codices conferendi erant, tot bibliothecae itineribus longinquis adeundae. itaque Henricum Menge, u. d., quem sciebam et ipsum in Euclide occupatum esse, interrogaui, uelletne partem operis suscipere. adnuit, et ita inter nos comparatum est, ut ille Data, Phaenomena, scripta musica, ego Elementa, Optica, Catoptrica ederem, et ut codices coniuncta opera conferremus. sed sic quoque in elementis e magna copia subsidiorum pauca eligere coactus sum. nam cum uix ulla sit minima bibliotheca, in qua non adseruetur codex aliquis elementorum, inde ab initio de omnibus codicibus conferendis aut certe inspiciendis desperandum erat. uellem equidem licuisset pluribus codicibus uti, sed ut aliquo tamen modo paucis, quos contuli, contenti esse possimus, facit et singularis ratio, qua nobis tradita sunt elementa Euclidis, et uetustas et bonitas codicum a me usurpatorum. nam satis notum

est, plerosque omnes codices e recensione Theonis fluxisse, et Uaticanum Peyrardi solum fere antiquiorem formam seruasse. quem fructum ex hoc casu singulari capere liceat, et quam rationem critices factitiae inde sequi putem, pluribus exposui in libro, qui inscribitur Studien über Euklid p. 177 sq. hoc quidem statim adparuit, primum omnium codicem Uaticanum, e quo Peyrardus ea sola enotauerat, quae ei memorabilia uidebantur, quamuis ipse aliter praedicet, de nro diligenter esse conferendum et praeterea ex reliquis codicibus tantum numerum, ut ueri similiter de scriptura Theonis indicari posset. qua in re codices Bodleianum, Laurentianum, Uindobonensem sufficere putauit, praesertim cum animadueterem, eos a palimpsesto codice saeculi VII uel VIII, qui in Museo Britannico adseruatur, non admodum discrepare. hos codices pro fundamento habui, sed ad eos in partibus quibusdam operis alii adcesserunt et, ut spero, adcedent, uelut in hoc primo uolumine Parisinus quidam et in primo libro Bononiensis. hunc ne totum conferrem, prohibuerunt temporis angustiae, sed spes mihi est, me breui partem reliquam conferre posse; nam in libris stereometricis hic codex maximi momenti est. de ceteris subsidiis nouis, sicut de codicibus operum minorum, in praefationibus singulorum uoluminum dicetur.

Confiteor igitur fieri posse, ut inter codices nondum collatos lateat thesaurus aliquis (neque enim omnes recentiores sunt nec recentiores semper spernendi), qui mea subsidia uel aequet uel etiam superet. sed cum non maxime sit ueri simile, haec, qualiacun-

que sunt, nunc edere malui, quam opus in infinitum differre.

De consilio meo satis dictum. de forma ac specie editionis sufficit commemorare, eandem me secutum esse quam in Archimede edendo. nam quamquam uidebam, Latinam interpretationem meam a nonnullis improbari, tamen hic quoque Latinam Francogallicae Germanaeue aut nulli praetuli; nam interpretationem mathematici flagitant, et Latina a pluribus legi potest. praeterea res ipsae tritiores interpretandi molestiam leuiores reddit in Euclide quam in Archimede. notas perpaucas addidi, quia perpaucis in Euclide dissentibus consulenti opus est, si solam intelligentiam uerborum tenorisque demonstrationis species. nam commentarium, cuius hic quoque ingens est materia, scribere nolui. quarto volumini copiosiora prolegomena praemittentur, quibus historia textus elementorum illustrabitur. eodem congeram, quae de subsidiis deterioribus collegi; nam perspicuitatis causa ea ab adparatu critico removenda erant, in quo iis tantum codicibus usus sum, quos supra commemorau. eos his litteris significau:

P — cod. Uatican. Gr. 190 Peyrardi saec. X, membran. hic illie manus recentissima litteras tempore euanidas renouauit, quam littera π significaui, ubi parum recte scripturam antiquam reddere uidebatur. libros IV—IX ipse contuli Romae 1881, librum II et partem tertii Mengius; primum et reliquam partem tertii Augustus Mau u. d. benevolenter conferenda suscepit.

B — cod. Bodleian. Doruillian. X, 1 inf. 2, 30, scr. a.

888, membran. libros I—VII ipse contuli Oxo-niae 1882.

- F — cod. Florentin. Laurentian. XXVIII, 3 saec. X,
membran. in hoc quoque codice scriptura anti-
qua saepe manu saeculi XVI renouata est,
quae eadem multa folia foliorumue partes re-
sarcinavit et ultimam partem codicis totam sup-
pleuit. eam significaui littera φ, ubicunque anti-
quam scripturam uel uitiauit uel ita obscura-
uit, ut dignosci non posset. totum codicem ipse
contuli Florentiae 1881.
- V — cod. Uindobon. Gr. 103 saec. XI—XII, membran.
partem ultimam in charta bombycina suppleuit
manus saeculi XIII. totum contuli ipse Hauniae
1880.
- b — cod. bibliothecae communalis Bononiensis nume-
ris 18—19 signat, saec. XI, membran. librum I
contuli et alios nonnullos locos inspexi Floren-
tiae 1881.
- p — cod. Parisin. Gr. 2466 saec. XII, membran.
librum I contuli Parisiis 1880, libros II—VII
Hauniae 1882.

Restat, ut grato officio fungar iis uiris gratias
quam maximas agendi, qui labori meo fauerunt. pri-
mum ut itinera Parisios et in Italiam toties facere
possem, effectum est eximia liberalitate summi Mi-
nisterii, quod cultui scholisque nostris praeest, et
instituti Carlsbergici, litteras scientiamque lar-
giter adiuuantis. etiam praefectis bibliothecarum Uin-

dobonensis, Parisinae, Bononiensis plurimum
debeo, quod codices a se adservatos meum in usum
alio transmitti siuerunt, item praefectis bibliothecae
regiae Hauniensis et bibliothecae Laurentianae,
quibus intercedentibus hunc fauorem adeptus sum.
Carolo Graux, quocum magnam partem itineris
Italici a. 1881 communiter feci, et qui me in codicu
aetatibus definiendis ceterisque rebus palaeographicis,
in quibus cedebat nemini, egregie adiuuabat, quomodo
nobis amicis eius superstribus scientiaeque iniquis-
simum.

Scr. Hauniae mense Aprili MDCCCLXXXIII.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

α'.

"Οροι.

- α'. Σημεῖόν ἐστιν, οὐ μέρος οὐθέν. -
β'. Γραμμὴ δὲ μῆκος ἀκλατέσ.
γ'. Γραμμῆς δὲ πέρατα σημεῖα.
δ'. Εὐθεῖα γραμμῇ ἐστιν, ἥτις ἔξι ἴσου τοῖς ἐφ'
5 ἑαυτῆς σημείοις κεῖται.
ε'. Ἐπιφάνεια δὲ ἐστιν, πῦρ μῆκος καὶ πλάτος μό-
νον ἔχει.
Ϛ'. Ἐπιφανείας δὲ πέρατα γραμματί.
Ϛ'. Ἐπίπεδος ἐπιφάνειά ἐστιν, ἥτις ἔξι ἴσου ταῖς
10 ἐφ' ἑαυτῆς εὐθεῖαις κεῖται.
η'. Ἐπίπεδος δὲ γωνία ἐστὶν ἡ ἐν ἐπιπέδῳ δύο
γραμμῶν ἀπτομένων ἀλλήλων καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας κει-
μένων πρὸς ἀλλήλας τῶν γραμμῶν κλίσις.
θ'. Ὄταν δὲ αἱ περιέχουσαι τὴν γωνίαν γραμματί¹
15 εὐθεῖαι ὁσιν, εὐθύγραμμος καλεῖται ἡ γωνία.
ι'. Ὄταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφ-

1. Hero def. 2. Ammonius in categ. p. 43. 66. Psellus p. 34.
cfr. Philoponus in phys. fol. 6^r. Martianus Capella VI, 708.
Boetius p. 374, 1. 2. Sextus Emp. p. 466, 27. 470, 24. 704, 28.
Hero def. 3. Philoponus in phys. fol. 6^r. Ammonius in cat.
p. 66. Martianus Capella VI, 708. Boetius p. 374, 2. 3. Boe-
tius p. 374, 3. 4. Hero def. 5. Sextus Emp. p. 716, 28. 717,
10. Philoponus in anal. II fol. 4^v, fol. 15. Psellus p. 34. Boe-
tius p. 374, 5. 5. Hero def. 9. Boetius p. 374, 6. 6. Boe-
tius p. 374, 7. 7. Hero def. 11. Psellus p. 35. Boetius p.
374, 7. 8. Hero def. 16. Psellus p. 35. cfr. Sextus Emp.
p. 718, 12. Boetius p. 374, 10. Martianus Capella VI, 710.

I.

Definitiones.

- I. Punctum est, cuius pars nulla est.
- II. Linea autem sine latitudine longitudo.
- III. Lineae autem extrema puncta.
- IV. Recta linea est, quaecunque ex aequo punctis in ea sitis iacet.
- V. Superficies autem est, quod longitudinem et latitudinem solum habet.
- VI. Superficiei autem extrema lineae sunt.
- VII. Plana superficies est, quaecunque ex aequo rectis in ea sitis iacet.
- VIII. Planus autem angulus est duabus lineis in plano se tangentibus nec in eadem recta positis alterius lineae ad alteram inclinatio.
- IX. Ubi uero lineae angulum continentest rectae sunt, rectilineus adpellatur angulus.
- X. Ubi uero recta super rectam lineam erecta

9. Hero def. 17. Boetius p. 374, 12. 10. Hero def. 19. Ammonius in categ. p. 58. Simplicius in Aristot. de coelo fol. 181^v. Philoponus in phys. i IIII, in anal. II fol. 28^v, p. 65. Psellus p. 86. Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 14.

Numeros definitionum om. PFBb. 1. οὐδέν F, Psellus, Ammonius p. 66. 6. ἔχει μόνον B. 11. δέ] supra comp. scriptum b. [ἐπικέδω] ἐπίκεδος π. 13. Ante πρός ras. unius litterae PF. 14. δέ] δ' B. τὴν γωνίαν περιέχουσαν Proclus; τὴν εἰλημένην γωνίαν P. 15. ἡ γωνία καλεῖται Proclus.

εξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῆ, ὁρθὴ ἐκατέρα τῶν
ἴσων γωνιῶν ἔστι, καὶ ἡ ἐφεστηκυῖα εὐθεῖα κάθετος
καλεῖται, ἐφ' ἣν ἐφεστηκεν.

ια'. Αμβλεῖα γωνία ἔστιν ἡ μείζων ὁρθῆς.

5 ιβ'. Οξεῖα δὲ ἡ ἐλάσσων ὁρθῆς.

ιγ'. Όρος ἔστιν, ὃ τινός ἔστι πέρας.

ιδ'. Σχῆμα ἔστι τὸ ὑπό τινος ἢ τινων ὅρων
περιεχόμενον.

10 ιε'. Κύκλος ἔστι σχῆμα ἐπίπεδου ὑπὸ μιᾶς γραμ-
μῆς περιεχόμενον [ἢ καλεῖται περιφέρεια], πρὸς ἣν
ἀφ' ἐνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σχήματος κειμένων
πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι [πρὸς τὴν τοῦ κύ-
κλου περιφέρειαν] ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

ιε'. Κέντρον δὲ τοῦ κύκλου τὸ σημεῖον καλεῖται.

15 ιξ'. Διάμετρος δὲ τοῦ κύκλου ἔστιν εὐθεῖά τις
διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένη καὶ περατούμένη ἐφ' ἐκάτερα
τὰ μέρη ὑπὸ τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας, ἥτις καὶ
δίχα τέμνει τὸν κύκλον.

ιη'. Ἡμικύκλιον δέ ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα
20 ὑπὸ τε τῆς διαμέτρου καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ὑπ'

11. Hero def. 21. Ammonius in categ. p. 58. Psellus p. 36.
Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 18. 12. Hero def.
20. Ammonius l. c. Psellus l. c. Martianus Capella l. c. Boetius
p. 374, 19. 13. Philoponus in Aristot. de anima fol. a 2.
Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 22. 14. Hero def.
25. Schol. in Hermog. VII° p. 908. cfr. Philop. ad Aristot. de
anim. h. 7. Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 21.
15. Hero def. 29. Taurus apud Philop. in Proclum VI, 21. Sextus
Emp. p. 719, 16. Philopon. in anal. II fol. 28^v, cfr. fol. 4^v,
9^v, 29^v, 53^r. Psellus p. 38. Martianus Capella VI, 710. Boetius
p. 375, 3. 16. Psellus p. 38. Martianus Capella VI, 711. Boe-
tius p. 375, 6. 17. Hero def. 30. Psellus p. 38. Martianus
Capella VI, 711. Boetius p. 375, 7. 18. Hero def. 31. Mart.
Capella VI, 711. Boetius p. 375, 12.

angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis, et recta linea erecta perpendicularis adpellatur ad eam, super quam erecta est.

XI. Obtusus angulus est, qui maior est recto.

XII. Acutus uero, qui minor est recto.

XIII. Terminus est, quod alicuius rei extremum est.

XIV. Figura est, quod aliquo uel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana una linea comprehensa, ad quam quae ab uno puncto intra figuram posito educuntur rectae omnes aequales sunt.

XVI. Centrum autem circuli punctum illud adpellatur.

XVII. Diametrus autem circuli recta quaedam est linea per centrum ducta et terminata utrimque ambitu circuli, quae quidem linea circulum in duas partes aequales diuidit.

XVIII. Semicirculus autem ea est figura, quae

1. ὀρθὴ ἔστιν ἐκατέρᾳ omissa ἔστι lin. 2 B F V, Simplicius, Philoponus in anal. II p. 65, Psellus scriptaram receptam praebent Pbp, Proclus, Hero, Ammonius, Philoponus in phys. i III. cfr. prop. 11, 12. 2. ἕστων] om. Ammonius, Philoponus in phys. 1. c., Psellus, Martianus Capella, Campanus. εὐθεῖα] γραμμή Proclus, BV; om. Ammonius. Def. XI—XII permuntant Hero et Ammonius. 6. εγ'] εδ' V et sic deinceps. Def. XIII—XIV permutat Boetius. 7. ἔστι] δι F bp. 10. ἡ καλεῖται περιφέρεια] om. Proclus, Taurus, Sextus Emp., Philoponus, Boetius; habent praeter codd. Hero, Psellus, Capella, Campanus. 12. προκίνητοςαι b, corr. m. 2. πρὸς τὴν τὸν κύκλον περιφέρειαν] om. Proclus, Taurus, Hero, Sextus Emp., Psellus, Capella, Boetius; habent codd. (in b erasa sunt), Philoponus, Campanus. 18. εἰστιν] PF, εἰσιν uulgo. 19. ἔστιν P F. 20. τε] om. B. κατ] τε κατ B. ὑπολαμβανομένης B.

αὐτῆς περιφερείας. κέντρον δὲ τοῦ ἡμικυκλίου τὸ αὐτό, ὃ καὶ τοῦ κύκλου ἐστίν.

ιθ'. Σχήματα εὐθύγραμμά ἔστι τὰ ὑπὸ εὐθειῶν περιεχόμενα, τρίπλευρα μὲν τὰ ὑπὸ τριῶν, τετρά-
πλευρα δὲ τὰ ὑπὸ τεσσάρων, πολύπλευρα δὲ τὰ ὑπὸ πλειόνων ἢ τεσσάρων εὐθειῶν περιεχόμενα.

κ'. Τῶν δὲ τριπλεύρων σχημάτων ἴσοπλευρον μὲν τρίγωνόν ἔστι τὸ τὰς τρεῖς ἵσας ἔχον πλευράς, ἴσο-
σκελές δὲ τὸ τὰς δύο μόνας ἵσας ἔχον πλευράς, σκαληνὸν
10 δὲ τὸ τὰς τρεῖς ἀνίσους ἔχον πλευράς.

κα'. Ἐτι δὲ τῶν τριπλεύρων σχημάτων ὁρθογώ-
νιον μὲν τρίγωνόν ἔστι τὸ ἔχον ὁρθὴν γωνίαν, ἀμ-
βλυγώνιον δὲ τὸ ἔχον ἀμβλεῖαν γωνίαν, ὀξυγώνιον
δὲ τὸ τὰς τρεῖς ὀξεῖας ἔχον γωνίας.

15 κβ'. Τῶν δὲ τετραπλεύρων σχημάτων τετράγωνον
μέν ἔστιν, ὃ ἴσοπλευρόν τέ ἔστι καὶ ὁρθογώνιον, ἐτε-
φόμηκες δέ, ὃ ὁρθογώνιον μέν, οὐκ ἴσοπλευρον δέ,
φόμβος δέ, ὃ ἴσοπλευρον μέν, οὐκ ὁρθογώνιον δέ,
φομβοειδὲς δὲ τὸ τὰς ἀπεναντίον πλευράς τε καὶ γω-
20 νίας ἵσας ἀλλήλαις ἔχον, ὃ οὗτε ἴσοπλευρόν ἔστιν

19. Philop. in anal. II fol. 39r; cf. in Arist. de anim. h. 7.
Boetius p. 376, 14—21. 20. Hero def. 43. 44. 45. Psellus
p. 36. Boetius p. 376, 2. 21. Hero def. 46. 48. 47. Philop.
in anal. II fol. 39r. Psellus p. 37. Boetius p. 376, 6. 22. Psell-
lus p. 37. Martianus Capella VI, 712. Boetius p. 376, 14. φόμ-
βος Galenus XVIII¹ p. 466.

1. αὐτῆς] αὐτὸν B. περιφερείας] τοῦ κύκλου περιφε-
ρείας PBFV, sed τοῦ κύκλου om. b., Proclus, Hero, Capella,
Boetius. κέντρον δέ — 2. ἔστιν ex Proclo p. 160 addidit
August electa definitio III, 6, quam omnes codd. hoc quoque
loco sic praebent: τημῷα κύκλου ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα
ὑπὸ τε εὐθεῖας καὶ κύκλου περιφερείας ἢ μείζονος ἢ ἐλάττονος
ἡμικυκλίου (κύκλον ἔστι om. φ; pro priore ἢ in B F V est ἢ τοι;
ἐλάττονος P). eandem habet Campanus; contra Capella et

diametro et arcu ab ea absciso comprehenditur. centrum uero semicirculi idem est, quod ipsius est circuli.

XIX. Figurae rectilineae sunt, quae rectis lineis comprehenduntur, trilaterae quae tribus, quadrilaterae quae quattuor, multilaterae quae plus quam quattuor rectis comprehenduntur.

XX. Ex figuris autem trilateris aequilaterus triangulus est, qui tria latera sua aequalia habet, aequicruius uero, qui duo sola aequalia habet, scalenus autem, qui tria latera sua inaequalia habet.

XXI. Praeterea uero ex figuris trilateris rectangulus triangulus est, qui rectum angulum habet, obtusiangulus, qui obtusum habet, acutiangulus autem, qui tres angulos suos acutos habet.

XXII. Ex quadrilateris autem figuris quadratum est, quod simul aequilaterum est et rectangulum, parte altera longius est, quod rectangulum est neque uero aequilaterum, rhombus autem, quod aequilaterum est neque uero rectangulum, rhomboides autem, quod latera simul et angulos inter se opposita aequalia habet, sed neque aequilaterum est neque rectangulum; re-

Boetius et hanc et Procli omittant; de Herone non liquet (Studien p. 192). 8. σχήματα εὐθύγραμμα] Pbp, Proclus; εὐθύγρ. σχ. uulgo (εὐθείγραμμα φ). ἔστιν PF. Def. 19 uulgo in 4 diuiditur; V hinc numeros om. 8. εὐθεῶν γραμμῶν Proclus, Boetius. 6. τεττάρων B. εὐθεῖῶν] πλευρῶν Proclus, Boetius. 8. ἔστιν PF. 9. τὰς δύο] δύο b, Proclus. μόνον Proclus. 10. πλευράς] om. Proclus. Def. 20 uulgo in 8 diuiditur. 11. δέ] P, Proclus; om. b; τε uulgo.

12. ἔστιν PF. μίαν ἔχον V mg. m. 1?, Proclus, Psellus. 13. μίαν ἔχον Proclus, Psellus; γνωταν μίαν V mg. m. 1? τὸ ἔχον — 14. δέ mg. B eadem man. δέκτηγνιον φ. 16. ὁ ἔστιν λούσκενδον τε καὶ Proclus. ἔστιν, ὁ λούσκενδον τε om. φ. ἐπερόμηκες bis φ. 17. δέ] το Proclus. 20. δέ] om. Fbp. οὐτε] οὐτε δέ Fbp. ἔστιν] om. Proclus.

οῦτε ὁρθογώνιον· τὰ δὲ παρὰ ταῦτα τετράπλευρα
τραπέζια καλείσθω.

κγ'. Παράλληλοι εἰσιν εὐθεῖαι, αἵτινες ἐν τῷ
αὐτῷ ἐπιπέδῳ οὖσαι καὶ ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον ἐφ'
ἢ ἐκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ μηδέτερα συμπίπτουσιν ἀλλήλαις.

Αἴτηματα.

α'. Ἡτήσθω ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον
εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

β'. Καὶ πεπερασμένην εὐθεῖαν κατὰ τὸ συνεχὲς
10 ἐπ' εὐθεῖας ἐκβαλεῖν.

γ'. Καὶ παντὶ κέντρῳ καὶ διαστήματι κύκλου γρά-
φεσθαι.

δ': Καὶ πάσας τὰς ὁρθὰς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις
είναι.

15 ε'. Καὶ ἔὰν εἰς δύο εὐθεῖας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα
τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρθῶν
ἐλάσσονας ποιῆ, ἐκβαλλούμενας τὰς δύο εὐθεῖας ἐπ'
ἄπειρον συμπίπτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ τῶν δύο
θῶν ἐλάσσονες.

23. Hero def. 71. Philoponus in anal. II fol. 18v. Psellus p. 35. Martianus Capella VI, 712. Boetius p. 376, 28. αἴτ.
1—5. Martianus Capella VI, 722. Boetius p. 377, 4. Aspasius apud Simplicium in Arist. de coelo fol. 149: τὰ πέντε αἴτη-
ματα. 1. Philop. in anal. II fol. 9v. 10. 29. 2. Simplicius in phys. fol. 119. 3. Philop. in anal. II fol. 10. 29. 4. Id. ibid. fol. 10. 6. Id. ib. fol. 10. 29. Proclus p. 364, 14.

1. τετράγωνα B. 2. τραπέζια b. Def. 21 uulgo in 3,
def. 22 in 5 dividunt. 3. παράλληλοι δέ B. εὐθεῖαι εἰσιν
Proclus, Psellus. 4. ἐς V. 5. συμπίπτειν P. ἀλλήλαις
om. F. 6. αἴτηματα πέντε V, αἴτ. ἐστι πέντε BF, b m. 2.
Numeros om. F. 9. ἐπ' εὐθεῖας κατὰ τὸ συνεχές PBFBp;

liqua autem praeter haec quadrilatera trapezia appellentur.

XXIII. Parallelae sunt lineae, quae in eodem plano positae et in utramque partem productae in infinitum in neutra parte concurrunt.

Postulata.

I. Postuletur, ut a quois puncto ad quoduis punctum recta linea ducatur.

II. Et ut recta linea terminata in directum educatur in continuum.

III. Et ut quois centro radioque circulus describatur.

IV. Et omnes rectos angulos inter se aequales esse.

V. Et, si in duas lineas rectas recta incidens angulos interiores et ad eandem partem duobus rectis minores efficerit, rectas illas in infinitum productas concurrere ad eandem partem, in qua sint anguli duobus rectis minores.

receptum ordinem tinentur V, Proclus, Simplicius, Capella, Boetius, Campanus. 10. ἐνθάλλειν V. 11. γράφεσθαι] codd. omnes et Philoponus; γράψαι ex Proclo recepit August. 13. ἀλλήλας] om. V. 15. εὐθεία τις P. 17. ἐλάττονες Proclus p. 191, 18 (non p. 364). τὰς δύο] PBV bp, δύο om. F, Proclus bis, Martianus Capella, Boetius, fort. recte. 18. συμπίκτειν τὰς εὐθείας ἐκβαῖλομένας ἐφ' Proclus p. 364. συμ- πίκτειν ἀλλήλας PV (ἀλλήλας corr. ex ἀλλήλας P). 19. ἔλασσονες] Pp, Proclus p. 364; ἐλάττονες vulgo. Dein add. γωνίαι FBV b, Philoponus; om. Proclus bis et Pp. In ed. Basil. et apud Gregorium aīt. 4—5 inter communes notiones (10—11) leguntur (νᾶσαι αἱ ὄρθαι γωνίαι λοι.. εἰσι; ἐκβαῖλομεναι αἱ.. εὐθείαι.. συμπεσοῦνται). Post aīt. 5 in PF et V m. 2 et apud Campanum sequitur: καὶ δύο εὐθείας γωνίον μὴ περιέχειν.

Κοιναὶ ἔννοιαι.

α'. Τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ἵσα.

β'. Καὶ ἐὰν ἴσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ δὲ ἐστὶν ἵσα.

γ'. Καὶ ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἵσα ἀφαιρεθῇ, τὰ καταλει-
δ πόμενά ἐστιν ἵσα.

[δ'. Καὶ ἐὰν ἀνίσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ δὲ ἐστὶν
ἄνισα.

ε'. Καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν.

ϛ'. Καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν:]

10 ζ'. Καὶ τὰ ἑφαρμόξοντα ἐπ' ἀλλήλᾳ ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν.

η'. Καὶ τὸ δλον τοῦ μέρους μεῖζον [ἐστιν].

[θ'. Καὶ δύο εὐθεῖαι χωρίον οὐ περιέχουσιν.]

α'.

'Ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης
15 τρίγωνον ἴσοπλευρον συστήσασθαι.

"Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεία πεπερασμένη ἡ *AB*.

Δει δὴ ἐπὶ τῆς *AB* εὐθείας τρίγωνον ἴσοπλευρον
συστήσασθαι.

Κέντρῳ μὲν τῷ *A* διαστήματι δὲ τῷ *AB* κύκλος

Kou. ἔνν. 1—3. Martianus Capella VI, 723. 1. Philop. in anal. II fol. 5. Boetius p. 378, 1. 2. Boetius p. 378, 5. 3. Philop. l. c. Boetius p. 378, 3. 4. Eutocius in Archim. III p. 254, 27. 7. Philop. in anal. II fol. 5. Boetius p. 378, 7. prop. I. Alexander Aphrod. in anal. I fol. 8^r, in top. p. 11. Themistius phys. paraphr. fol. 35^v. Simplicius in phys. fol. 119. Proclus p. 102, 14. 223, 22. Philop. in anal. II fol. 4^v. Martianus Capella VI, 724. Boetius p. 380, 2 [p. 390, 6—25]. Proclus p. 208—10 liberius proposit. repetit totam.

1. ἀξιώματα Proclus p. 193. *κοιν.* ἔνν. αἱδε B F V. numero-
ros om. PBF. 3. *ἵσα ἴσοις* Proclus. *ἵσα ἐστὶν* Proclus.

4. *ἀπὸ ἴσων ἵσα]* *ἴσων* Proclus. 5. *ἵσα ἐστὶν* Proclus.
αἱτ. 4 ex commentario Pappi irrepsisse uidetur; u. Proclus

Communes animi conceptiones.

I. Quae eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt.

II. Et, si aequalibus aequalia adduntur, tota aequalia sunt.

III. Et, si ab aequalibus aequalia subtrahuntur, reliqua sunt aequalia.

VII. Et quae inter se congruunt, aequalia sunt.

VIII. Et totum parte maius est.

I.

In data recta terminata triangulum aequilaterum construere.

Sit data recta terminata *AB*. oportet igitur in recta *AB* terminata triangulum aequilaterum construere.

centro *A* et radio *AB* circulus describatur *BΓA*,

p. 197, 6 sq.; in omnibus codicibus legitur; quare iam ante Theonem receptum erat (P); om. Martianus Capella et Boetius. *αλτ.* 5 vulgo in codd. et edd. legitur: *καὶ δὲν ἀπὸ ἀριστῶν τοιαύτης, τὰ λοιπά ἔστιν ἄνεσα;* om. B, mg. F b, in ras. postea additum p; non agnoscent Proclus (cfr. p. 198, 3), Capella, Boetius. *αλτ.* 5—6 reicit Proclus p. 196, 25, om. Capella et Boetius. *αλτ.* 7—8 permunitat Proclus p. 193, qui ea diserte contra Heronem sola *αλτ.* 1—3 agnoscentem Euclidi vindicat p. 196, 17; om. Capella; *αλτ.* 8 etiam Boetius om. *αλτ.* 9 om. Capella, Boetius, Proclus, qui diserte id improbat p. 184, 8. 196, 28. Hoc loco habent V b p; cfr. Philop. ad phys. fol. 10; *καὶ δύο εὐθεῖας γωγίον μὴ περιέχειν* B; de ceteris u. ad p. 8, 19. 8. *ἔστιν*] PF, *ἔστι* vulgo; comp. b; item lin. 9. 10. 10. *ἐπ' ἀληγλα]* om. Proclus. *ἔστιν*] εἰσι B. 11. *ἔστιν*] om. Proclus; comp. b; //ui F, εἰναι P. 17. *εὐθεῖας*] om. BF b p. *εὐθεῖας πεπρωμένης* P. 19. *μέτρ]* om. bp. *καὶ διαστηματι* Bp. *δὲ* om. BF b p.

γεργάφθω ὁ $B\Gamma A$, καὶ πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ B διαστήματι δὲ τῷ BA κύκλος γεγράφθω ὁ $A\Gamma E$, καὶ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου, καθ' ὃ τέμνουσιν ἀλλήλους οἱ κύκλοι, ἐπὶ τὰ A, B σημεῖα ἐπέξευχθωσαν εὐθεῖαι αἱ 5 GA, GB .

Καὶ ἐπεὶ τὸ A σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΓAB κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ $A\Gamma$ τῇ AB · πάλιν, ἐπεὶ τὸ B σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΓAE κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ $B\Gamma$ τῇ BA . ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ GA τῇ AB ἵση· ἐκα-10 τέρα ἄρα τῶν GA, GB τῇ AB ἔστιν ἵση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλους ἔστιν ἵσα· καὶ ἡ GA ἄρα τῇ GB ἔστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ GA, AB, BG ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

ἰσόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ ABG τρίγωνον. καὶ συν-15 ἔσταται ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης τῆς AB . [Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας πεπερασμένης τρί-
γωνον ἰσόπλευρον συνέσταται] δῆπερ ἔδει ποιῆσαι.

β' .

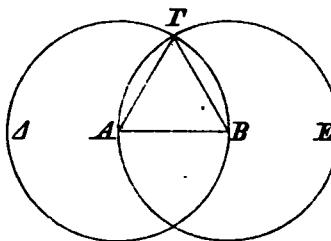
Πρὸς τῷ δοθέντι σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ 20 ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.

"Εστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ A , ἡ δὲ δοθείσα εὐθεῖα ἡ $B\Gamma$ · δεῖ δὴ πρὸς τῷ A σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ $B\Gamma$ ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ A σημείου ἐπὶ τὸ B ση-25 μεῖον εὐθεῖα ἡ AB , καὶ συνεστάτω ἐπ' αὐτῆς τρίγω-
νον ἰσόπλευρον τὸ ΔAB , καὶ ἐκβεβλήσθωσαν ἐπ'

II. Archimedes I p. 14, 1. Boetius p. 380, 3 [p. 391].

1. $B\Gamma A$] P, V m. 1; $\Gamma A B$ F bp, V e corr.; $\Gamma B A$ in ras. B.
μέν] om. b. τῷ φ.] τό φ. 2. $A\Gamma E$] P, V m. 1; $\Gamma A E$ BF bp,
V e corr. 6. Post A ras. 10 litt. b. ἔστιν P. $\Gamma A B$] Δ in

et rursus centro B radio autem BA circulus describatur ΓAE , et a puncto Γ , in quo circuli inter se secant, ad puncta A, B ducantur rectae $\Gamma A, \Gamma B$. iam quoniam punctum A centrum est circuli ΓAB ,

erit $\Gamma A = AB$. rursus quoniam B punctum centrum est circuli ΓAE , est $\Gamma B = BA$. sed demonstratum est etiam $\Gamma A = AB$. quare utraque $\Gamma A, \Gamma B$ rectae AB aequalis est. quae autem eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [n. svv. 1]. itaque etiam $\Gamma A = \Gamma B$. itaque $\Gamma A, AB, \Gamma B$ aequales sunt. quare triangulus ΓAB aequilaterus est; et in data recta terminata AB constructus est. quod oportebat fieri.

II.

Ad datum punctum datae rectae aequalem rectam constituere.

Sit datum punctum A , data autem recta $B\Gamma$. oportet igitur ad punctum A datae rectae $B\Gamma$ aequalem rectam constituere.

ducatur enim a puncto A ad B punctum recta AB [alr. 1], et in ea construatur triangulus aequilaterus ΔAB [prop. I], et producantur in directum rectae

ras. est in V, ΔB in B; $B\Gamma\Delta$ P. 7. ἔστιν τοη BF. 8. ἔστιν P. ΓAE in ras. B, ΔGE P. 12. τοη ἔστιν V. ΔB] ΓB φ. 14. ἔστιν P. οὐρίσταται PBV (in b non liquet). 16. τὸ τῆς — 17. οὐρίσταται om. codd. omnes; e Proclo solo p. 210 recepit August; uix genuina sunt. 22. τῷ δοθεὶρ εὐθεῖᾳ] P; om. Theon (BFVpb). 23. $B\Gamma$ εὐθεῖᾳ V. 24. γάρ] om. F. 26. ΔAB] eras. F. Ante ἐκβεβλ. in V add. supra: προσ-

εύθειας ταῖς ΑΑ, ΑΒ εὐθεῖαι αἱ ΑΕ, ΒΖ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Β διαστήματι δὲ τῷ ΒΓ κύκλος γεγράφθω ὁ ΓΗΘ, καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ Α καὶ διαστήματι τῷ ΑΗ κύκλος γεγράφθω ὁ ΗΚΑ.

- 5 Ἐπεὶ οὖν τὸ Β σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΓΗΘ, ἵση ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ ΒΗ πάλιν, ἐπεὶ τὸ Α σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΗΚΑ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΑΑ τῇ ΑΗ, ὃν ἡ ΑΑ τῇ ΑΒ ἵση ἔστιν. λοιπὴ ἄφα ἡ ΑΑ λοιπῇ τῇ ΒΗ ἔστιν ἵση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΒΓ 10 τῇ ΒΗ ἵση· ἐκατέρᾳ ἄφα τῶν ΑΑ, ΒΓ τῇ ΒΗ ἔστιν ἵση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ἵσα· καὶ ἡ ΑΑ ἄφα τῇ ΒΓ ἔστιν ἵση.

Πρὸς ἄφα τῷ δοθέντι σημείῳ τῷ Α τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΒΓ ἵση εὐθεῖα κεῖται ἡ ΑΑ· ὅπερ ἐδει 15 ποιῆσαι.

γ'.

Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν ἀνίσων ἀπὸ τῆς μείζονος τῇ ἐλάσσονι ἵσην εὐθεῖαν ἀφελεῖν.

"Ἐστωσαν αἱ δοθεῖσαι δύο εὐθεῖαι ἀνισοί αἱ ΑΒ, 20 Γ, ὃν μείζων ἔστω ἡ ΑΒ· δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάσσονι τῇ Γ ἵσην εὐθεῖαν ἀφελεῖν.

Κείσθω πρὸς τῷ Α σημείῳ τῇ Γ εὐθείᾳ ἵση ἡ ΑΑ· καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Α διαστήματι δὲ τῷ ΑΖ κύκλος γεγράφθω ὁ ΑΕΖ.

III. Boetius p. 380, 5 [p. 392].

1. εὐθεῖας ΦV. 3. κέντρῳ μὲν V. τῷ] bis B (in fine et initio linn.). καὶ διαστήματι] διαστήματι δὲ V. 5. ΓΗΘ κύκλου ΒΦV, P. m. rec. 6. ΒΓ] ΓΒ F. καὶ πάλιν V; πάλιν δέ (supra) p. 7. ἔστιν P. 8. ἔστιν] PF; ἔστι uulg. 9. τῇ] om. b. 10. τῇ ΒΗ] (alt.) supra b. 11. ἕσα] (alt.) -α in ras. P. 12. ΒΓ] ΓΒ F. 13. Ante πρός ras. unius litt. b. 18. ἐλάττονι BF. εὐθεῖαν] om. Proclus. 19. δύο] om. F. ἀνισοί] ἀν- supra m. 1 F. 20. Post Γ ras. 1 litt.

ΔA , ΔB , ut fiant AE , BZ , et centro B radio autem $B\Gamma$ circulus describatur [alr. 2] $\Gamma H\Theta$, et rursus centro A radio autem AH circulus describatur HKA .

iam quoniam B punctum centrum est circuli $\Gamma H\Theta$,

erit $B\Gamma = BH$. rursus quoniam A punctum centrum est circuli HKA , erit

$$\Delta A = \Delta H,$$

quarum partes ΔA , ΔB aequales. itaque $\Delta A = BH$ [x. $\xi vv. 3$]. sed demonstratum est $B\Gamma = BH$. itaque utraque ΔA , $B\Gamma$ rectae BH aequalis

est. uerum quae eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [x. $\xi vv. 1$]. ergo etiam $\Delta A = B\Gamma$.

Ergo ad datum punctum A datae rectae $B\Gamma$ aequalis constituta est recta ΔA ; quod oportebat fieri.

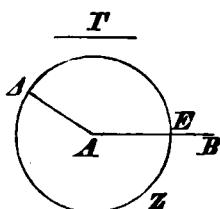
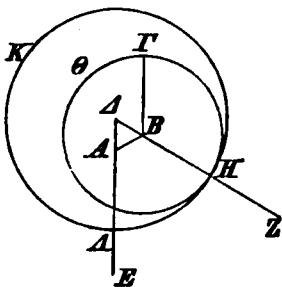
III.

Datis duabus rectis inaequalibus rectam minori aequalem a maiore abscindere.

Sint duas datae rectae inaequales AB , Γ , quarum

maior sit AB . oportet igitur a maiore AB minori Γ aequalem rectam abscindere. constituatur ad A punctum rectae Γ aequalis ΔA [propr. II], et centro A radio autem ΔA describatur circulus ΔEZ [alr. 2].

P, ut lin. 21. 22. 22. Post $\kappa\epsilon\sigma\theta\omega$ in P supra scr. m. 1 $\gamma\acute{a}\epsilon$, idem V mg. 23. ΔA (alt.) in ras. V; utrumque corr. ex AE P m. rec. 24. ΔEZ] ex EZI P m. rec.; $ZE\Delta B$.

Καὶ ἐπεὶ τὸ Α σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΕΖ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΑΕ τῇ ΑΔ· ἀλλὰ καὶ ἡ Γ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση. ἐκατέρᾳ ἅρᾳ τῶν ΑΕ, Γ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ΑΕ τῇ Γ ἔστιν ἵση.

5 Άνω ἅρᾳ δοθεισῶν εὐθειῶν ἀνίσων τῶν ΑΒ, Γ ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάσσονι τῇ Γ ἵση ἀφῆ-ρηται ἡ ΑΕ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

δ'.

'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δυσὶ¹⁰ πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα φαῖται τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην ἔξει, καὶ τὸ τρίγωνον τῷ τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γω-¹⁵νίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέρα φαῖται ταῖς λοιπαῖς γω-

ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν.

"Εστιν δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς δύο πλευ-
ρὰς τὰς ΑΒ, ΑΓ ταῖς δυσὶ πλευραῖς ταῖς ΔΕ, ΔΖ
ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα φαῖται τὴν μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ
τὴν δὲ ΑΓ τῇ ΔΖ καὶ γωνίαν τὴν ὑπὸ ΒΑΓ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵσην. λέγω, διτι καὶ βάσις ἡ ΒΓ βάσει
τῇ ΕΖ ἵστιν, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ
τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοι-
παῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέρα φαῖται ταῖς λοι-
παῖς γωνίαις ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ τῇ
ὑπὸ ΔΕΖ, ἡ δὲ ὑπὸ ΑΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΖΕ.

'Ἐφαρμοξόμενον γὰρ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου ἐπὶ τὸ

IV. Schol. in Pappum III p. 1183, 32. Boetius p. 380, 7.

1—7. Multas litt. fig. in ras. P m. rec., ut supra. 4. ἡ]

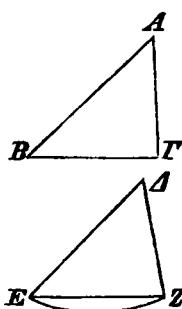
Et quoniam punctum A centrum est circuli $\angle EZ$, est $AE = AZ$; uerum etiam $\Gamma = AZ$. itaque utraque AE , Γ rectae AA aequalis est; ergo etiam $AE = \Gamma$.

Ergo datis duabus rectis inaequalibus AB , Γ a maiore AB minori Γ aequalis abscisa est AE ; quod oportebat fieri.

IV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus alterum alteri aequalia habent et angulos rectis aequalibus comprehensos aequales, etiam basim basi aequalem habebunt, et triangulus triangulo aequalis erit, et reliqui anguli reliquis aequales alter alteri, ii scilicet, sub quibus aequalia latera subtendunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, $\angle EZ$ duo latera AB ,

$\angle \Gamma$ duobus lateribus AE , AZ aequalia habentes alterum alteri,

$$AB = AE \text{ et } A\Gamma = AZ,$$

et $\angle BAG = EAZ$. dico, etiam esse $B\Gamma = EZ$ et $\triangle AB\Gamma = \angle EZ$, et reliquos angulos reliquis, alterum alteri, aequales, sub quibus aequalia latera subtendant, $\angle AB\Gamma = \angle EZ$ et $\angle A\Gamma B = \angle ZE$.

Nam si triangulum $AB\Gamma$ triangulo $\angle EZ$ adpli-

sertum m. 1 b. 6. $AB]$ B supra scriptum m. 1 b. 9. $\tau\alpha\varsigma]$ om. Pp; supra b. 10. $\xi\zeta\epsilon$ (scr. $\xi\zeta\eta$) δὲ καὶ γωνίαν γωνία $\iota\sigma\eta\pi$ Proclus, τὴν μὲν γωνίαν τῷ μιᾷ γωνίᾳ BF . 12. εὐθεῖῶν πλευρῶν Proclus. 15. ἐκπέρα ἐκπέρα] om. Proclus. ὑφ', ἕφ' b. αἱ] om. V. 18. δοῦτος V. 19. $\xi\chi\omega\tau\iota$ φ. 20. καὶ] comp. supra F. $BAG]$ $AB\Gamma$ F, sed AB eras. 21. $EAZ]$ $E\Gamma$ eras. F. 22. ἐστὶ V. 24. ὑφ')] sic b m. 1, sed supra ἕφ'.

ΔEZ τρίγωνον καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν A σημείου
έπι τὸ Δ σημεῖον τῆς δὲ AB εὐθείας ἐπι τὴν ΔE ,
ἔφαρμόσει καὶ τὸ B σημεῖον ἐπὶ τὸ E διὰ τὸ ἵσην εἶναι
τὴν AB τῇ ΔE · ἔφαρμοσάσης δὴ τῆς AB ἐπὶ τὴν
5 ΔE ἔφαρμόσει καὶ ἡ AG εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΔZ διὰ τὸ
ἵσην εἶναι τὴν ὑπὸ BAG γωνίαν τῇ ὑπὸ EAZ · ὥστε
καὶ τὸ G σημεῖον ἐπὶ τὸ Z σημεῖον ἔφαρμόσει διὰ
τὸ ἵσην πάλιν εἶναι τὴν AG τῇ ΔZ . ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸ B ἐπὶ τὸ E ἔφηρμόκει· ὥστε βάσις ἡ BG ἐπὶ βά-
10 σιν τὴν EZ ἔφαρμόσει. εἰ γὰρ τοῦ μὲν B ἐπὶ τὸ E
ἔφαρμόσαντος τού δὲ G ἐπὶ τὸ Z ἡ BG βάσις ἐπὶ τὴν
 EZ οὐκ ἔφαρμόσει, δύο εὐθεῖαι χωρίον περιέχουσιν.
Ὥπερ ἐστὶν ἀδύνατον. ἔφαρμόσει ἄρα ἡ BG βάσις ἐπὶ
τὴν EZ καὶ ἵση αὐτῆς ἐσται· ὥστε καὶ ὅλον τὸ ABG
15 τρίγωνον ἐπὶ ὅλον τὸ ΔEZ τρίγωνον ἔφαρμόσει καὶ
ἵσουν αὐτῷ ἐσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ἐπὶ τὰς λοιπὰς
γωνίας ἔφαρμόσουσι καὶ ἰσαι αὐταῖς ἐσονται, ἡ μὲν
ὑπὸ ABG τῇ ὑπὸ ΔEZ ἡ δὲ ὑπὸ AGB τῇ ὑπὸ ΔZE .

'Εὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο
20 πλευραῖς ἰσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρᾳ καὶ τὴν γωνίαν
τῇ γωνίᾳ ἰσην ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἰσων εὐθειῶν περιεχο-
μένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἰσην ἔξει, καὶ τὸ τρί-
γωνον τῷ τριγώνῳ ἰσον ἐσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι
ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἰσαι ἐσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ,
25 ὦφ' ἄς αἱ ἰσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. προστιθεμένου V , sed προσ- punctis del. μέν] supra
m. 1 F. 2. Δ] in ras. b. τίτλ] τῇ p. 4. δή] F V b; p;
δέ PB; cfr. prop. 8. 6. BAG] post ras. V ; ABG B.
 EAZ] ΔEZ B. 8. εἰναι πάλιν B. 9. ἔφαρμόσει b. 13.
ἐστιν] om. V . 16. ταῖς λοιπαῖς γωνίαις BF. 17. ἔφαρμό-
σουσιν P. αὐταῖς] ἀλλήλαις F. 19. δύο] (alt.) β F.

cuerimus et punctum *A* in \angle puncto posuerimus, rectam autem *AB* in $\angle E$, etiam *B* punctum in *E* cadet, quia $AB = AE$. adplicata iam *AB* rectae $\angle E$ etiam AG recta cum $\angle Z$ congruet, quia $\angle BAG = EZ$. quare etiam punctum *G* in *Z* punctum cadet, quia rursus $AG = AZ$. uerum etiam *B* in *E* ceciderat; quare basis *BG* in basim *EZ* cadet. nam, cum *B* in *E*, *G* uero in *Z* ceciderit, si ita basis *BG* cum *EZ* non congruet, duae rectae spatium comprehendent; quod fieri non potest [x. ενν. 9]. itaque basis *BG* cum *EZ* congruet et aequalis ei erit [x. ενν. 7]. quare etiam totus triangulus ABG cum toto triangulo AEZ congruet et ei aequalis erit, et reliqui anguli cum reliquis congruent et aequales iis erunt, $\angle ABG = AEZ$ et $\angle AGB = AZE$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus alterum alteri aequalia habent et angulos rectis aequalibus comprehensos aequales, etiam basim basi aequali habebunt, et triangulus triangulo aequalis erit, et reliqui anguli reliquis aequales alter alteri, ii scilicet, sub quibus aequalia latera subtendunt; quod erat demonstrandum.

ταις] om. Pbp. *δυοις* V; in p. δύο πλευραῖς deleta sunt
m. 1. 22. *ἴξει λόγη* BF. 25. *ὑφ'*] corr. in *έφ'* m. 1 b.
ὑφ' *άς* — *ὑποτείνουσιν*] mg. m. 1 P.

ε'.

Τῶν ἰσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν ἴσων εὐθεῖῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται.

"Ἐστω τριγώνον ἰσοσκελὲς τὸ ΑΒΓ ἵσην ἔχον τὴν ΑΒ πλευρὰν τῇ ΑΓ πλευρᾷ, καὶ προσεκβληθεισῶν αἱ εὐθεῖας ταῖς ΑΒ, ΑΓ εὐθεῖαι αἱ ΒΔ, ΓΕ· λέγω, διτὶ ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἵση ἐστίν,
10 ἡ δὲ ὑπὸ ΓΒΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΕ.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς ΒΔ τυχὸν σημεῖον τὸ Ζ, καὶ ἀφηρηθεῖσα ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΕ τῇ ἐλάσσονι τῇ ΖΗ ἵση ἡ ΑΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΓ, ΗΒ εὐθεῖας.

15 ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΖΗ ΑΗ ἡ δὲ ΑΒ τῇ ΑΓ, δύο δὴ αἱ ΖΑ, ΑΓ δυσὶ ταῖς ΗΑ, ΑΒ ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνίαν κοινὴν περιέχουσι τὴν ὑπὸ ΖΑΗ· βάσις ἄρα ἡ ΖΓ βάσει τῇ ΗΒ ἵση ἐστίν, καὶ τὸ ΖΓ τριγώνον τῷ ΑΗΒ τριγώνῳ ἶσον
20 ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἴσαι ἔσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, ὑφ' ἃς αἱ ἴσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἡ μὲν ὑπὸ ΑΖΖ τῇ ὑπὸ ΑΒΗ, ἡ δὲ ὑπὸ ΑΖΓ τῇ ὑπὸ ΑΗΒ. καὶ ἐπεὶ δῆλη ἡ ΖΗ δῆλη τῇ ΑΗ ἐστιν ἵση, ὡς ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ ἐστιν ἵση, λοιπὴ ἄρα ἡ
25 ΒΖ λοιπῇ τῇ ΓΗ ἐστιν ἵση. ἐδειχθῇ δὲ καὶ ἡ ΖΓ τῇ ΗΒ ἵση· δύο δὴ αἱ ΒΖ, ΖΓ δυσὶ ταῖς ΓΗ, ΗΒ

2. πρό b, sed corr. m. 1. 3. ἀλλήλαις] om. Proclus. 8. ἀλλήλαις] om. Proclus. 4. εἰσονται] εἰσι Proclus. 5. πλευραῖς] πλευραῖς φ. 6. εὐθεῖας] εὐθεῖας B. 7. πλευρᾳ] πλευρᾳ 9. ΑΓΒ] ΑΒΓ F. 10. ΓΒΔ ἵση ἐστὶ p et. V m. recentissima. 17. περιέχουσιν

V.

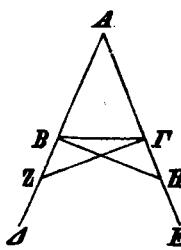
In triangulis aequicruriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt, et productis rectis aequalibus anguli sub basi positi inter se aequales erunt.

Sit triangulus aequicrurius $AB\Gamma$ habens $AB = AG$,

et producantur AB, AG in directum,
ut fiant $B\Delta, GE$. dico, esse

$$\angle A\Gamma\Gamma = \angle A\Gamma B$$

$$\text{et } \angle \Gamma B\Delta = BGE.$$

Sumatur enim in $B\Delta$ quodus
punctum Z , et a maiore AE minori
 AZ aequalis abscindatur AH [prop.
III], et ducantur ZG, HG rectae.

iam quoniam $AZ = AH$ et $AB = AG$, duae rectae
 ZA, AG duabus HA, AB aequales sunt altera alteri;
et angulum communem comprehendunt ZAH . itaque
 $ZG = HG$ et $\triangle AZG = AHB$, et reliqui anguli re-
liquis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia
latera subtendunt [prop. IV], $\angle A\Gamma Z = ABH$ et \angle
 $AZ\Gamma = AHB$. et quoniam $AZ = AH$, quarum par-
tes AB, AG aequales, erit $BZ = GH$ [$\pi. \epsilon\nu\nu. 3$]. sed
demonstratum est etiam $ZG = HB$. itaque duae re-
ctae BZ, ZG duabus GH, HB aequales sunt altera
alteri; et $\angle BZG = GHB$ et basis eorum communis

V. Simplicius in phys. fol. 14^v. Boetius p. 380, 13—15,
ubi sic fere scribendum: si triangulus aequalia latera habeat,
qui ad eius basim anguli sunt, aequales alter alteri sunt, et
aequalibus lineis [productis] et sub basi eius anguli aequa-
les utrimque erunt.

PVp. 19. $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$] PE, comp. b; $\epsilon\sigma\tau\tau$ vulgo. 25. Ante BZ
ras. est unius litt. in V. 26. HB] BH V, corr. m. 2.
 $\delta\upsilon\alpha\ell$] e corr. V.

Ισαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΖΓ
γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΗΒ ἵση, καὶ βάσις αὐτῶν κοινὴ η
ΒΓ· καὶ τὸ ΒΖΓ ἄρα τριγώνον τῷ ΓΗΒ τριγώνῳ
ἴσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις
6 Ισαι ἔσονται ἐκατέρα ἐκατέρα, ὑφ' αἷς αἱ Ισαι πλευραὶ⁶
ὑποτείνουσιν· Ιση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν ὑπὸ ΖΒΓ τῇ ὑπὸ⁷
ΗΓΒ ἡ δὲ ὑπὸ ΒΓΖ τῇ ὑπὸ ΓΒΗ. ἐπεὶ οὖν ὅλη ἡ
ὑπὸ ΑΒΗ γωνία ὅλη τῇ ὑπὸ ΑΓΖ γωνίᾳ ἐδείχθη
Ιση, ὡν ἡ ὑπὸ ΓΒΗ τῇ ὑπὸ ΒΓΖ Ιση, λοιπὴ ἄρα ἡ
10 ὑπὸ ΑΒΓ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἔστιν Ιση· καὶ εἰσὶ⁸
πρὸς τῇ βάσει τοῦ ΑΒΓ τριγώνου. ἐδείχθη δὲ καὶ
ἡ ὑπὸ ΖΒΓ τῇ ὑπὸ ΗΓΒ Ιση· καὶ εἰσὶν ὑπὸ τὴν
βάσιν.

Τῶν ἄρα Ισοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει
15 γωνίαι Ισαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν
ἴσων εἰθειῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι Ισαι ἀλλήλαις
ἔσονται· ὅπερ ἐδει τείξαι.

5'.

'Εὰν τριγώνου αἱ δύο γωνίαι Ισαι ἀλλήλαις
20 ὡσιν, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς Ισας γωνίας ὑποτείνουσαι
πλευραὶ Ισαι ἀλλήλαις ἔσονται.

"Ἐστω τριγώνον τὸ ΑΒΓ Ισην ἔχον τὴν ὑπὸ ΑΒΓ
γωνίαν τῇ ὑπὸ ΑΓΒ γωνίᾳ· λέγω, διτι καὶ πλευρὰ ἡ
ΑΒ πλευρᾶ τῇ ΑΓ ἔστιν Ιση.

25 εἰ γὰρ ἄνισός ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ, ἡ ἑτέρα αὐτῶν
μείζων ἔστιν. ἔστω μείζων ἡ ΑΒ, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ⁹
τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάττονι τῇ ΑΓ Ιση ἡ ΔΒ,
καὶ ἐπεξένχθω ἡ ΔΓ.

6. ἔστιν ἄρα V. ZΒΓ] in ras. V. 7. ΗΓΒ] corr. ex
ΓΗΒ V. 9. Ιση] (alt.) ἔστιν Ιση V e corr. 10. ὑπό] (alt.)

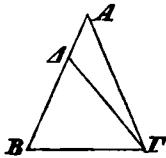
$B\Gamma$. itaque etiam $\triangle BZ\Gamma = \Gamma HB$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt. itaque $\angle ZB\Gamma = H\Gamma B$ et $B\Gamma Z = \Gamma BH$ [prop. IV]. iam quoniam $\angle ABH = A\Gamma Z$, ut demonstratum est, quorum partes ΓBH , $B\Gamma Z$ aequales, erit $\angle AB\Gamma = A\Gamma B$ [$\kappa. \epsilon\nu\nu. 3$]. et sunt ad basim positi trianguli $AB\Gamma$. uerum etiam demonstratum est $\angle ZB\Gamma = H\Gamma B$; et sub basi sunt.

Ergo in triangulis aequicruriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt, et productis rectis aequalibus anguli sub basi positi inter se aequales erunt; quod erat demonstrandum.

VI.

Si in triangulo duo anguli inter se aequales sunt, etiam latera sub aequalibus angulis subtendentia inter se aequalia erunt.

Sit triangulus $AB\Gamma$ habens $\angle AB\Gamma = A\Gamma B$. dico,
esse etiam $AB = A\Gamma$.

Si enim AB rectae $A\Gamma$ inaequalis est, alterutra earum maior est. sit AB maior, et a maiore AB minori $A\Gamma$ aequalis abscindatur AB [prop. III], et ducatur $A\Gamma$.

VI. Boetius p. 380, 15.

supra m. 1 B. $\delta\sigma\tau\iota\pi F$; $\delta\sigma\tau\iota B$. $\varepsilon\sigma\tau\iota P$. 11.
 $A\bar{B}\Gamma] A\Gamma B$ B. 12. $H\Gamma B]$ e corr. V. 15. $\varepsilon\sigma\tau\iota]$ PF;
 comp. b; $\varepsilon\sigma\tau\iota$ uulgo. προσεκβησθεισῶν P. 19. $\alpha\lambda\eta\lambda\alpha\iota\zeta]$
 om. Proclus. 20. $\omega\sigma\tau\iota]$ Proclus, PF; $\omega\sigma\tau\iota$ uulgo. $\alpha\iota]$ om.
 F. 21. $\alpha\lambda\eta\lambda\alpha\iota\zeta]$ om. Proclus. $\xi\sigma\sigma\tau\iota\pi]$ $\varepsilon\sigma\tau\iota$ Proclus.
 25. $\dot{\eta}$ $\dot{\epsilon}\tau\dot{\epsilon}\rho\alpha]$ $\mu\alpha$ in ras. 6 litt. P m. recent., $\dot{\epsilon}\tau\dot{\epsilon}\rho\alpha$ p et b m. 1
 ($\dot{\eta}$ supra insertum). 27. $\dot{\iota}\lambda\dot{\alpha}\sigma\sigma\pi$ BFV.

'Ἐπειδὲ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ κοινὴ δὲ ἡ ΒΓ,
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΑΓ, ΓΒ ἵσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΑΓΒ ἔστιν ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΑΒ
5 ἵση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΓ τριγώνον τῷ ΑΓΒ τριγώνῳ
ἴσον ἔσται, τὸ ἔλασσον τῷ μείζονι· διότι ἀτοπον· οὐκ
ἄρα ἄνισός ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ· ἵση ἄρα.

'Ἐὰν ἄρα τριγώνου αἱ δύο γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις
ῶσιν, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἵσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευ-
10 ραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται· διότι ἔδει δεῖξαι.

ξ'.

'Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς
εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἴσαι ἐκατέρᾳ ἐκα-
τέρᾳ οὐ συσταθήσονται πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ
15 σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα
ἔχουσαι ταῖς ἐξ ὀρχῆς εὐθείαις.

Ἐτ ἢ γὰρ διννατόν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ
δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ταῖς ΑΓ, ΓΒ ἄλλαι δύο
εὐθεῖαι αἱ ΑΔ, ΔΒ ἵσαι ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ συνεστά-
20 τωσαν πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ τῷ τε Γ καὶ Δ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι, ὥστε ἵσην
εἶναι τὴν μὲν ΓΑ τῇ ΔΑ τὸ αὐτὸ πέρας ἔχουσαν
αὐτῇ τὸ Α, τὴν δὲ ΓΒ τῇ ΔΒ τὸ αὐτὸ πέρας ἔχου-
σαν αὐτῇ τὸ Β, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΔ.

25 Ἐπειδὲ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΑΔ, ἵση ἔστι καὶ

2. δυοὶ V. 3. καὶ] bis B (in fine et init. linn.).
Post ΑΒΓ ras. 3 litt. F. 4. ΑΓΒ] ΑΒΓ, sed B in ras. F.
5. ΔΒΓ] corr. ex ΑΒΓ V; ΑΒΓ b. ΑΓΒ] corr. ex ΑΓΒ
V; in ras. B; ΔΒΓ b. 6. ξεστον B. 7. ἄνισος] supra
m. 2, in textu μείζων m. rec. in ras. P. 9. ὠσιν] PF; ὠσι
υνίγο. αἱ] supra P. 12. δυοὶ V. Post ταῖς ras. 5 litt.
P. 14. οὐ σταθήσονται (scr. συσταθ.) ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ Pro-

iam cum $\angle AB = \angle \Gamma$, et $B\Gamma$ communis sit, duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus $A\Gamma$, ΓB aequales sunt altera alteri, et $\angle A\Gamma B = \angle \Gamma B$. itaque $\angle \Gamma = \angle AB$ et $\triangle A\Gamma B = \triangle \Gamma B$ [prop. IV], minus maiori; quod absurdum est [*z. ξνν. 8*]. itaque AB rectae $A\Gamma$ inaequalis non est; aequalis igitur.

Ergo si in triangulo duo anguli inter se aequales sunt, etiam latera sub aequalibus angulis subtendentia inter se aequalia erunt; quod erat demonstrandum.

VII.

In eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri non constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos, quos priores rectae, habentes.

Nam si fieri potest, in eadem recta AB duabus iisdem rectis $A\Gamma$, ΓB aliae duae rectae $A\Delta$, ΔB aequales altera alteri constituantur ad aliud atque aliud punctum

Γ et Δ ad eandem partem eosdem terminos habentes, ita ut $\Gamma A = \Delta A$, quacum terminum habet communem A , et $\Gamma B = \Delta B$, quacum terminum habet communem B , et ducatur $\Gamma\Delta$.

Iam quoniam $A\Gamma = A\Delta$, etiam $\angle A\Gamma\Delta = \angle A\Delta\Gamma$

VII. Boetius p. 380, 19.

clus. 19. α]^τ om. P. συνεστάτωσαν] corr. ex συνέστωσαν
B. 21. Post μέρη add. τὰ Γ , Δ P m. rec., mg. m. 2 F V p.

Post ξενουσαι in P m. rec., V p m. 2 add. τὰ A , B ; in FB add. ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθεταῖς; in F praeterea m. 2: ἵνοι τὰ A , B (post εὐθεταῖς). 22. ΔΔ] $A\Delta$ BF. 24. ΓΔ] $A\Gamma$ BF.

25. λογ] postea add. P. Post $A\Gamma$ add. εὐθεῖα P m. rec.
ἴστεται P.

γωνία ή ύπο $\Delta\Gamma\Delta$ τῇ ύπο $\Delta\Delta\Gamma$ μείζων ἄρα ή ύπο $\Delta\Delta\Gamma$ τῆς ύπο $\Delta\Gamma\Delta$ πολλῷ ἄρα ή ύπο $\Gamma\Delta\Delta$ μείζων ἐστὶ τῆς ύπο $\Delta\Gamma\Delta$. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ή $\Gamma\Delta$ τῇ $\Delta\Delta$, ἵση ἐστὶ καὶ γωνία ή ύπο $\Gamma\Delta\Delta$ γωνίᾳ τῇ ύπο $\Delta\Gamma\Delta$. ἐδείχθη δὲ αὐτῆς καὶ πολλῷ μείζων· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἵσαι ἑκατέρα ἑκατέρα συσταθήσονται πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ ἐπὶ τὰ 10 αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθείαις· ὅπερ ἐδει ὅπερ ἐδει.

η'.

'Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἑκατέραν ἑκατέρα, ἔχῃ δὲ 15 καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔξει τὴν ύπο τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην.

"Ἐστω δύο τρίγωνα τὰ $AB\Gamma$, ΔEZ τὰς δύο πλευρὰς τὰς AB , AE ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς ΔE , ΔZ ἵσας 20 ἔχοντα ἑκατέραν ἑκατέρα, τὴν μὲν AB τῇ ΔE τὴν δὲ AE τῇ ΔZ ἔχέτω δὲ καὶ βάσιν τὴν $B\Gamma$ βάσει τὴν EZ ἵσην· λέγω, διτι καὶ γωνία ή ύπο $B\Delta A$ γωνίᾳ τῇ ύπο $E\Delta Z$ ἐστιν ἵση.

"Ἐφαρμοισμένου γὰρ τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου ἐπὶ τὸ 25 ΔEZ τρίγωνον καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν B σημείου ἐπὶ τὸ E σημείον τῆς δὲ $B\Gamma$ εὐθείας ἐπὶ τὴν EZ ἐφαρμόσει καὶ τὸ Γ σημείον ἐπὶ τὸ Z διὰ τὸ Δ ἵσην εἰναι τὴν $B\Gamma$ τῇ EZ ἐφαρμοσάσης δὴ τῆς $B\Gamma$ ἐπὶ τὴν EZ

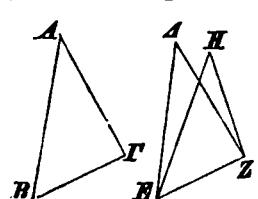
2. τῆς] corr. ex τῇ P. 3. ΓΒ] e corr. V; $B\Gamma\Gamma F$. 4.
ἵστιν P. $\Gamma\Delta\Delta$] $B\Delta\Gamma$ p. 5. $\Delta\Gamma\Gamma$] $B\Gamma\Delta$ p. 13. ταῖς

[prop. V]. quare $\angle A\Delta\Gamma > \angle\Gamma B$ [x. ενν. 8]. itaque multo magis $\angle \Gamma\Delta B > \angle\Gamma B$ [id.]. rursus quoniam $\Gamma B = \Delta B$, erit $\angle \Gamma\Delta B = \angle\Gamma B$ [prop. V]. sed demonstratum est, eundem multo maiorem esse; quod fieri non potest.

Ergo in eadem recta iisdem duabus rectis aliae duea rectae aequales altera alteri non constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos, quos priores rectae, habentes; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et praeterea basim basi aequalem habent, etiam angulos aequalibus rectis comprehensos aequales habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma, \Delta EZ$ duo latera $AB, \Delta\Gamma$ duobus lateribus $\Delta E, \Delta Z$ aequalia habentes alterum alteri,
 $AB = \Delta E$ et $\Delta\Gamma = \Delta Z$,
et praeterea habeant $B\Gamma = EZ$.

dico, etiam esse $\angle B\Delta\Gamma = E\Delta Z$.

nam triangulo $AB\Gamma$ ad triangulum ΔEZ applicato et puncto B in E puncto posito recta autem $B\Gamma$ in EZ etiam Γ punctum in Z cadet, quia $B\Gamma = EZ$. applicata iam $B\Gamma$ rectae EZ etiam $BA, \Gamma A$ cum $E\Delta,$

VIII. Boetius p. 380, 24.

δυστ' V. 14. ἐγγ. δὲ] om. Proclus. 19. τάξ] om. Pbp.
δυστ' V. 21. ΒΓ] ΔΓ F, sed Δ eras. 25. τοῦ μέν] μὲν
τοῦ B. 29. δῆ] δὲ Bb. ἐπιτ.] in ras. m. 1 P.

έφαρμόσουσι καὶ αἱ ΒΑ, ΓΑ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ. εἰ γάρ
βάσις μὲν ἡ ΒΓ ἐπὶ βάσιν τὴν EZ ἔφαρμόσει, αἱ δὲ
ΒΑ, ΑΓ πλευραὶ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ οὐκ ἔφαρμόσουσιν
ἀλλὰ παραλλάξουσιν ὡς αἱ EH, HΖ, συσταθήσονται
5 ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἄλλαι
δύο εὐθεῖαι λσαι ἔκατέρᾳ ἔκατέρᾳ πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ
σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι. οὐ
συνίστανται δέ· οὐκ ἄρα ἔφαρμοξομένης τῆς ΒΓ βά-
σεως ἐπὶ τὴν EZ βάσιν οὐκ ἔφαρμόσουσι καὶ αἱ ΒΑ,
10 ΑΓ πλευραὶ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ. ἔφαρμόσουσιν ἄρα·
ώστε καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ ἐπὶ γωνίαν τὴν ὑπὸ¹
ΕΔΖ ἔφαρμόσει καὶ λση αὐτῇ ἔσται.

Ἐάν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο
πλευραῖς λσαις ἔχῃ ἔκατέραν ἔκατέρᾳ καὶ τὴν βάσιν
15 τῇ βάσει λσην ἔχῃ, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ λσην
ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν λσων εὐθείων περιεχομένην· διπερ
ἔδει δεῖξαι.

θ'.

Τὴν δοθεῖσαν γωνίαν εὐθύγραμμον δίχα
20 τεμεῖν.

"Εστω ἡ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΒΑΓ.
δεῖ δὴ αὐτὴν δίχα τεμεῖν.

Ελλήφθω ἐπὶ τῆς ΑΒ τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ
ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς ΑΓ τῇ ΑΔ λση ἡ ΑΕ, καὶ ἐπε-
25 ζεύχθω ἡ ΔΕ, καὶ συνεστάτω ἐπὶ τῆς ΔΕ τρίγωνον
λσόπλευρον τὸ ΔEZ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ ΔΖ· λέγω, διτι
ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΔΖ εὐ-
θείας.

1. ἔφαρμόσουσιν P. ΒΑ, ΓΑ] PBp; ΒΑ, ΑΓ V e
corr.; utrum praebeat F, discerni nequit. 8. συνίσταται p.
9. ἔφαρμόσουσιν PF. αἱ] supra m. rec. P. 10. ἔφαρ-

ΔZ congruent. nam si basis $B\Gamma$ cum basi EZ congruet, latera autem BA , AG cum EA , AZ non congruent, uerum extra cadent, ut EH , HZ , in eadem recta iisdem duabus rectis aliae dueae rectae aequales altera alteri constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos habentes. sed non constituuntur [prop. VII]. itaque fieri non potest, ut basi $B\Gamma$ ad basim EZ adipicata non congruant etiam latera BA , AG cum EA , AZ . congruent igitur. quare etiam angulus BAG cum angulo EAZ congruet et ei aequalis erit [z. ἔνν. 7].

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et basim basi aequalem habent, etiam angulos aequalibus rectis comprehensos aequales habebunt; quod erat demonstrandum.

IX.

Datum angulum rectilineum in duas partes aequales diuidere.

Sit datus angulus rectilineus BAG . oportet igitur eum in duas partes aequales diuidere.

sumatur in AB quodus punctum A , et ab AG rectae AA aequalis absindatur AE [prop. III], et ducatur AE , et in AE construatur triangulus aequilaterus AEZ [prop. I], et ducatur AZ . dico, angulum BAG recta AZ in duas partes aequales diuisum esse.

IX. Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 381, 1?.

μόσοντι V. 11. ἐπι] supra F. 13. ταῖς] om. Pp. 14.
τῇ βάσει τὴν βάσιν P; corr. m. 1. 19. εὐθύγραμμον γωνίαν
Proclus. 23. ἐπι] γὰρ ἐπι P; ἀπί V, corr. m. 1. 27. γω-
νία] om. BF.

Ἐπεὶ γὰρ ἵστιν ἡ ΑΔ τῇ ΑΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΖ, δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΖ δυὸς ταῖς ΕΑ, ΑΖ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρᾳ. καὶ βάσις ἡ ΑΖ βάσει τῇ ΕΖ ἵση ἔστιν· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΑΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΑΖ ἥση ἔστιν.

Ἡ ἄρα δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΒΑΓ δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΑΖ εὐθείας· ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

ι'.

10 Τὴν δοθεῖσαν εὐθείαν πεπερασμένην δίχα τεμεῖν.

"Ἔστω ἡ δοθεῖσα εὐθεία πεπερασμένη ἡ ΑΒ· δεῖ δὴ τὴν ΑΒ εὐθείαν πεπερασμένην δίχα τεμεῖν.

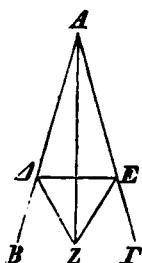
Συνεστάτω ἐπ' αὐτῆς τρίγωνον ἴσοπλευρον τὸ 15 ΑΒΓ, καὶ τετμήσθω ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία δίχα τῇ ΓΔ εὐθείᾳ· λέγω, ὅτι ἡ ΑΒ εὐθεία δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ σημεῖον.

Ἐπεὶ γὰρ ἵστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΔ, δύο δὴ αἱ ΑΓ, ΓΔ δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ ἵσαι εἰσὶν 20 ἐκατέρα ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ἥση ἔστιν· βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ ΒΔ ἥση ἔστιν.

Ἡ ἄρα δοθεῖσα εὐθεία πεπερασμένη ἡ ΑΒ δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ· ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

4. ἔστιν] P.F. (in b ν eras.); ἔστιν uulgo; comp. B. 12. ἡ] om. b p. m. 2 V. 13. εὐθείαν πεπερασμένην] P; om. Theon (BF V b p). 15. ΑΓΒ] ante Γ ras. 1 litt. F; ΓΒ in ras. V. Ante et post τῇ ras. F, sicut post εὐθείᾳ lin. 18. 17. τό] τόν comp. V. 19. δυσίν V; δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ om. b (τῇ γρ. γδ m. 2). 21. ἔστιν] ἔστιν V p; comp. Bb. BΔ] in ras. m. 1 P. 24. τέμνηται p. ποιῆσαι] δεῖξαι P, mg. m. 1 γρ. ποιῆσαι.

nam cum $\angle A = \angle E$, et AZ communis sit, duas rectae $\angle A$, AZ duabus EA , AZ aequales sunt altera alteri; et basis $\angle Z$ basi EZ aequalis est. itaque $\angle AAZ = EAZ$ [prop. VIII].

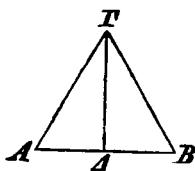

Ergo datus angulus rectilineus BAG recta AZ in duas partes aequales diuisus est; quod oportebat fieri.

X.

Datam rectam terminatam in duas partes aequales diuidere.

Sit data recta terminata AB . oportet igitur rectam terminatam AB in duas partes aequales diuidere.

construatur in ea triangulus aequilaterus AGB [prop. I], et angulus AGB recta ΓA in duas partes aequales dividatur [prop. IX]. dico, rectam AB in punto A in duas partes aequales diuisam esse.

nam cum $AG = GB$, et GA communis sit, duas rectae AG , GA duabus BG , GA aequales sunt altera alteri; et $\angle AGA = BGA$. quare $AA = BA$ [prop. IV].

Ergo data recta terminata AB in punto A in duas partes aequales diuisa est; quod oportebat fieri.

X. Sext. Emp. p. 719, 26. Simplicius in phys. fol. 114^v.
Proclus p. 204, 19. Boetius p. 381, 2?

ια'.

Τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

5 "Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον ἐκ' αὐτῆς τὸ Γ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

10 Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΑΓ[•] τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ κείσθω τῇ ΓΔ ἴση ἡ ΓΕ, καὶ συνεστάτω ἐπὶ τῆς ΔΕ τρίγωνον ἵσοπλευρον τὸ ΖΔΕ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΓ· λέγω, ὅτι τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου τοῦ Γ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΖΓ.

15 'Ἐπει γὰρ ἴση ἔστιν ἡ ΔΓ τῇ ΓΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΖ,
δύο δὴ αἱ ΔΓ, ΓΖ δυὸς ταῖς ΕΓ, ΓΖ ἴσαι εἰσιν ἐκατέρα
ἴκατέρας οὐ πό ΔΓΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΓΖ ἴση ἔστιν·
καὶ εἰσιν ἐφεξῆς γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῆ, ὁρθὴ
ἴκατέρα τῶν ἴσων γωνιῶν ἔστιν· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἐκα-
τέρα τῶν ὑπὸ ΔΓΖ, ΖΓΕ.

20 Τῇ ἄρα δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ
δοθέντος σημείου τοῦ Γ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖα
25 γραμμὴ ἥκται ἡ ΓΖ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

10. ΓΔ] Δ in ras. est in b; ΔΓ in ras. V. 18. αὐτήν
F et B m. 1 (corr. m. 2). δοθέντος] -έν- in ras. est in V.

14. γραμμὴ] ex γραμμῇ V. ΖΓ] ΓΖ p et P corr. ex ΖΓ.

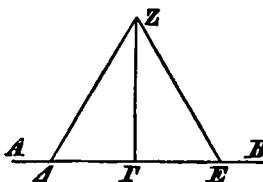
15. ἐπεῑ — ΓΖ] mg. m. 2 P. ΔΓ] in ras. P. 16. ΔΓ,
ΓΖ] Δ et Z eras. F; ΖΓ, ΓΔ B. 17. ἴστιν] P; ἴστι vulgo,
ut lin. 18. 19. ἐξῆς V; corr. m. 2. 28. τῇ] (alt.) ἡ V;
corr. m. 2. ΑΒ] in ras. P.

XL.

Ad datam rectam a dato punto in ea sito rectam perpendiculararem erigere.

Sit data recta AB , punctum autem datum in ea situm Γ . oportet igitur a Γ puncto rectae AB perpendiculararem rectam erigere.

sumatur in $\Delta\Gamma$ quodvis punctum A , et ponatur

$GE = \Gamma A$ [prop. II], et in ΔE triangulus aequilaterus construatur ZAE [prop. I], et ducatur $Z\Gamma$. dico, ad datam rectam AB a dato punto in ea sito Γ perpendiculararem erectam esse rectam lineam $Z\Gamma$.

nam quoniam $\Delta\Gamma = \Gamma E$ et communis ΓZ , duae rectae $\Delta\Gamma$, ΓZ duabus $E\Gamma$, ΓZ aequales sunt altera alteri; et basis ΔZ basi ZE aequalis est. itaque $\angle\Delta\Gamma Z = E\Gamma Z$ [prop. VIII]; et deinceps sunt positi. ubi autem recta super rectam lineam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis [def. 10]. itaque $\Delta\Gamma Z$, $Z\Gamma E$ recti sunt.

Ergo ad datam rectam AB a dato punto in ea sito Γ perpendicularis recta linea ducta est $Z\Gamma$; quod oportebat fieri.

XI. Boetius p. 881, 4.

ιβ'.

Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

5 Ἔστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἄπειρος ἡ *AB* τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, τὸ *Γ* δεὶ δὴ ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν *AB* ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ *Γ*, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.^a

10 Ελλήφθω γὰρ ἐπὶ τὰ ἑτερα μέρη τῆς *AB* εὐθείας τυχὸν σημεῖον τὸ *Δ*, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ *Γ* διαστήματι δὲ τῷ *ΓΔ* κύκλος γεγράφθω ὁ *EZH*, καὶ τετμήσθω ἡ *EH* εὐθεῖα δίχα κατὰ τὸ *Θ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *GH, ΓΘ, ΓΕ* εὐθεῖαι· λέγω, ὅτι ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν *AB* ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ *Γ*, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετος ἥκται ἡ *ΓΘ*.

Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἔστιν ἡ *HΘ* τῇ *ΘE*, κοινὴ δὲ ἡ *ΘΓ*, δύο δὴ αἱ *HΘ, ΘΓ* δύο ταῖς *EΘ, ΘΓ* ἵσαι εἰσὶν 20 ἑκατέρα ἑκατέρᾳ· καὶ βάσις ἡ *GH* βάσει τῇ *GE* ἔστιν ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *ΓΘH* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *EΘΓ* ἔστιν ἵση· καὶ εἰσὶν ἐφεξῆς. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, δρᾶ ἑκατέρα τῶν ἵσων γωνιῶν ἔστιν, καὶ ἡ ἐφεστηκυῖα εὐ- 25 θεῖα κάθετος καλεῖται ἐφ' ἧν ἐφεστηκεν.

Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν *AB* ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ *Γ*, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετος ἥκται ἡ *ΓΘ*. διερ ἔδει ποιῆσαι.

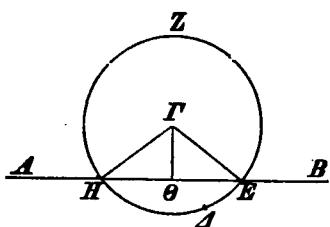
2. Ante ἀπό ras. 2 litt. P. 9. γραμμὴν] mg. m. recenti
V. μέσην] supra m. 1 P. κέντρῳ τῷ *Γ* καὶ διαστήματι
BF b p. 18. εὐθεῖα] P; om. Theon (BF V b p). 14. *ΓΕ*] e

XII.

Ad datam rectam infinitam a dato punto extra eam sito perpendiculararem rectam lineam ducere.

Sit data recta infinita AB punctum autem datum extra eam sitem Γ . oportet igitur ad datam rectam infinitam AB a dato punto extra eam sito Γ perpendiculararem rectam ducere.

sumatur enim in altera parte rectae AB quoduis punctum A , et centro Γ radio autem ΓA circulus describa-

tur EZH [alr. 3], et erecta EH in duas partes aequales secetur [prop. X] in Θ , et ducantur rectae $\Gamma H, \Gamma \Theta, \Gamma E$. dico, ad datam rectam infinitam AB a dato punto Γ extra eam sito perpendiculararem ductam esse $\Gamma \Theta$.

nam cum $H\Theta = \Theta E$, et communis sit $\Theta \Gamma$, duae rectae $H\Theta, \Theta \Gamma$ duabus $E\Theta, \Theta \Gamma$ aequales sunt altera alteri. et basis ΓH basi ΓE aequalis est. itaque $\angle \Gamma \Theta H = E\Theta \Gamma$ [prop. VIII]. et deinceps positi sunt. ubi autem recta super rectam lineam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis, et recta linea erecta perpendicularis adpellatur ad eam, super quam erecta est [def. 10].

Ergo ad datam rectam infinitam AB a dato punto Γ extra eam sito perpendicularis ducta est $\Gamma \Theta$; quod oportebat fieri.

XII. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 381, 7.

corr. m. 2 P, E dub. in F. εύθεῖα; P; om. Theon (BFV bp). 16. κάθετος] ante τ ras. V, ut lin. 28. 19. ΘΓ] ΓΘ BF. ΗΘ, ΘΓ] ΘΓ, ΘΗ e corr. P; ΓΘ, ΘΗ B; Η et Γ eras. F. δυστ BF.

ιγ'.

'Εὰν εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῇ, ητοι δύο ὁρθὰς ἡ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι ποιήσει.

5 Εὐθεῖα γάρ τις ἡ AB ἐπ' εὐθεῖαν τὴν $ΓΔ$ σταθεῖσα γωνίας ποιεῖται τὰς ὑπὸ $ΓΒA$, $ABΔ$ λέγω, διτοι ἀλι ὑπὸ $ΓΒA$, $ABΔ$ γωνίαι ἡτοι δύο ὁρθαὶ εἰσιν ἡ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι.

Ἐτ μὲν οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ $ΓΒA$ τῇ ὑπὸ $ABΔ$,
 10 δύο ὁρθαὶ εἰσιν. εἰ δὲ οὖ, ἥκθω ἀπὸ τοῦ B σημείου τῇ $ΓΔ$ [εὐθείᾳ] πρὸς ὁρθὰς ἡ BE . αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ δύο ὁρθαὶ εἰσιν· καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ $ΓΒE$ δυσὶν ταῖς ὑπὸ $ΓΒA$, ABE ἵση ἔστιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ $EBΔ$ αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ τρισὶν ταῖς ὑπὸ $ΓΒA$,
 15 ABE , $EBΔ$ ἵσαι εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ $ΔBA$ δυσὶν ταῖς ὑπὸ $ΔBE$, EBA ἵση ἔστιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ $ABΓ$ αἱ ἄρα ὑπὸ $ΔBA$, $ABΓ$ τρισὶν ταῖς ὑπὸ $ΔBE$, EBA , $ABΓ$ ἵσαι εἰσίν. ἔδειχθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ τρισὶν ταῖς αὐταῖς ἵσαι· τὰ δὲ τῷ
 20 αὐτῷ ἵσαι καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ἵσαι· καὶ αἱ ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ ἄρα ταῖς ὑπὸ $ΔBA$, $ABΓ$ ἵσαι εἰσίν· ἀλλὰ αἱ ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ δύο ὁρθαὶ εἰσιν· καὶ αἱ ὑπὸ $ΔBA$, $ABΓ$ ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν.

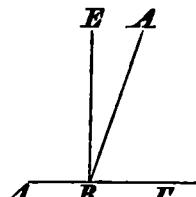
'Εὰν ἄρα εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῇ,

2. [Ἐάν] P m. 2, Proclus p. 292, 15, Philop. in anal. II; in V s rubro colore postea additum, ut saepe in hoc codice litterae initiales, α in ras. (sed lin. 24 ὡς ἄν); ὅταν P m. 1, Philop. in phys.; ὡς ἄν Theon (BF b p., Psellus et sine dubio V m. 1), Proclus errore librarii p. 291, 20. [δυσὶν] δύο Proclus. [10. οὐ] post ras. 1 litt. V. [11. εὐθείᾳ] P mg. m. 1; om. BF V b p. [12. εἰσιν] P, εἰσι uulgo. [13. ἔστιν] P, ἔστι uulgo. [14. τρισὶ] ex τρισὶ m. 2 P. [15. εἰσιν]

XIII.

Si recta super rectam lineam erecta angulos efficerit, aut duos rectos aut duobus rectis aequales angulos efficiet.

nam recta aliqua AB super rectam $\Gamma\Delta$ erecta angulos efficiat ΓBA , ABA . dico, angulos ΓBA , ABA aut duos rectos esse aut duobus rectis aequales.

iam si $\Gamma BA = ABA$, duo recti sunt [def. 10]. sin minus, a B puncto ad rectam $\Gamma\Delta$ perpendicularis ducatur BE [prop. XI]. itaque ΓBE , EBA duo recti sunt. et quoniam $\Gamma BE = \Gamma BA + ABE$, communis adiiciatur EBA . itaque $\Gamma BE + EBA = \Gamma BA + ABE + EBA$ [$\kappa. \xi\pi\nu. 2$]. rursus quoniam $ABA = ABE + EBA$, communis adiiciatur $AB\Gamma$. itaque $ABA + AB\Gamma = ABE + EBA + AB\Gamma$ [id.]. sed demonstratum est, etiam $\Gamma BE + EBA$ iisdem tribus aequales esse. quae autem eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [$\kappa. \xi\pi\nu. 1$]. quare etiam

$$\Gamma BE + EBA = ABA + AB\Gamma.$$

uerum $\Gamma BE + EBA$ duo recti sunt. itaque etiam $ABA + AB\Gamma$ duobus rectis sunt aequales.

Ergo si recta super rectam lineam erecta angulos

XIII. Simplic. in phys. fol. 14. Philopon. in phys. h III, in anal. II p. 65. Pselius p. 36, 40. Boetius p. 381, 9.

εἰσιν PBV; comp. b. 16. *ἴσην*] corr. ex *ἴσα* V. *ἴστην*] PF, comp. b, *ἴστην* vulgo. 17. *ἀρχαί*] *ἀρχα γεννήσαι* (in ras.) *αἱ* V. 20. *κατέτοι*] (alt.) post ea add. V; in mg. add. m. 2: *αἱ δύο*. 21. *εἰσιν* *ἴσαι* p. 22. *ἴσιν*] PF; comp. Bb; *εἰσιν* vulgo. *αἱ*] om. V. 28. *ἀρχαί*] om. BF. 24. *Ἐάν*] *ως* *ἄν* PBVFVbp.

ἥτοι δύο ὁρθαῖς ἢ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ποιήσει· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

'Εὰν πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ ση-
δ μειῷ δύο εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κεί-
μεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας
ποιῶσιν, ἐπ' εὐθείας ἵσονται ἀλλήλαις αἱ εὐ-
θεῖαι.

Πρὸς γάρ τινι εὐθείᾳ τῇ *AB* καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
10 σημειῷ τῷ *B* δύο εὐθεῖαι αἱ *BΓ*, *BΔ* μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας τὰς ὑπὸ *ABΓ*, *ABΔ*
δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιείτωσαν· λέγω, ὅτι ἐπ' εὐθείας
ἔστι τῇ *ΓΒ* ἡ *BΔ*.

Ἐλ γὰρ μή ἔστι τῇ *BΓ* ἐπ' εὐθείας ἡ *BΔ*, ἔστω
15 τῇ *ΓΒ* ἐπ' εὐθείας ἡ *BE*.

'Ἐπει οὖν εὐθεῖα ἡ *AB* ἐπ' εὐθεῖαν τὴν *ΓΒΕ*
ἐφέστηκεν, αἱ ἄρα ὑπὸ *ABΓ*, *ABE* γωνίαι δύο ὁρ-
θαῖς ἵσαι εἰσὶν· εἰσὶν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *ABΓ*, *ABΔ* δύο
ὁρθαῖς ἵσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ *ΓΒA*, *ABE* ταὶς ὑπὸ *ΓΒA*,
20 *ABΔ* ἵσαι εἰσὶν. κοινὴ ἀφηγήσθω ἡ ὑπὸ *ΓΒA*· λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ *ABE* λοιπῇ τῇ ὑπὸ *ABΔ* ἔστιν ἵση, ἡ
ἐλάσσων τῇ μείζονι· διπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα
ἐπ' εὐθείας ἔστιν ἡ *BE* τῇ *ΓΒ*. διοίως δὴ δεῖξομεν,
ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς *BΔ*· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστιν
25 ἡ *ΓΒ* τῇ *BΔ*.

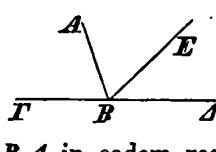
1. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :— *BΓV*; ομ. *bP*; δεῖξαι *mg*. m. 2
FV. 2. δεῖξαι] ποιῆσαι *P*, corr. m. 2. 4. εὐθείᾳ γραμμῇ
F. 5. εὐθεῖαι ἔξῆς *Proclus*; cfr. p. 295, 17. κείμεναι] ομ.
Proclus. 6. δυσὶν] δύο *Proclus*. 18. ἔστιν *P*, ut lin. 14.
14. *BΓ*] corr. εχ *ΓΒ V*. 15. *ΓΒ*] *BΓ b*. 17. αἱ] ἡ ε
corr. *B*. δυσὶν *V*. 18. εἰσὶν δὲ *P*. δυσὶν *V*. 19. (ορ-)
θαῖς — 20. εἰσὶν] postea add. in *V* in *imo folio*. 20. εἰσὶν]

effecerit, aut duos rectos aut duobus rectis aequales angulos efficiet; quod erat demonstrandum.

XIV.

Si duae rectae ad rectam aliquam et punctum eius non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales effecerint, in eadem erunt linea recta.

Nam ad rectam aliquam AB et punctum eius B

duae rectae $B\Gamma$, $B\Delta$ non in eadem parte positae angulos deinceps positos $A\Gamma B$, $A\Delta B$ duobus rectis aequales efficiant. dico, ΓB et $B\Delta$ in eadem recta esse.

nam si $B\Gamma$ et $B\Delta$ non sunt in eadem recta, ΓB et $B\Delta$ in eadem recta sint.

iam quoniam recta AB super rectam ΓBE erecta est, $\angle A\Gamma B + ABE$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. uerum etiam $A\Gamma B + A\Delta B$ duobus rectis aequales sunt. itaque $\Gamma BA + ABE = \Gamma BA + A\Delta B$ [n. ἔπον. 1]. subtrahatur, qui communis est, $\angle \Gamma BA$. itaque $\angle ABE = A\Delta B$ [n. ἔπον. 3], minor maiori; quod fieri non potest. quare BE et ΓB non sunt in eadem recta. similiter idem de quauis alia recta praeter $B\Delta$ demonstrabimus. itaque ΓB et $B\Delta'$ in eadem recta sunt.

XIV. Simplic. ad Arist. de coel. fol. 131v. Philop. ad anal. II fol. 4v. Boetius p. 381, 11.

PF; εἰστιν οὐλγός. κοινῆ — 21. τῷ ὑπέρ] in ras. in summa pag. V. 21. λοιπῷ] los V. 22. ἐλάττων F. 23. ΓΒ] BΓ P, et V sed corr. 24. οὐδέ] p. 25. τῷ] sequitur ras. 1 litt. in V, τῆς comp. b.

Ἐὰν ἄρα πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ποιῶσιν, ἐπ' εὐθείας ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5

ιε'.

Ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιοῦσιν.

Δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΓΔ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ Ε σημεῖον· λέγω, ὅτι ἵση ἔστιν ἡ μὲν 10 ὑπὸ ΑΕΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΔΕΒ, ἡ δὲ ὑπὸ ΓΕΒ τῇ ὑπὸ ΑΕΔ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ ΑΕ ἐπ' εὐθεῖαν τὴν ΓΔ ἐφέστηκε γωνίας ποιοῦσα τὰς ὑπὸ ΓΕΑ, ΑΕΔ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΓΕΑ, ΑΕΔ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΔΕ ἐπ' εὐθεῖαν τὴν ΑΒ ἐφέστηκε γωνίας ποιοῦσα τὰς ὑπὸ ΑΕΔ, ΔΕΒ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΕΔ, ΔΕΒ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν. ἐθείχθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ ΓΕΑ, ΑΕΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ ΓΕΑ, ΑΕΔ ταῖς ὑπὸ ΑΕΔ, ΔΕΒ ἵσαι εἰσίν. κοινὴ ἀφηρησθώ ἡ ὑπὸ ΑΕΔ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΕΑ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΒΕΔ ἵση ἔστιν· δμοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΓΕΒ, ΔΕΑ ἵσαι εἰσίν.

Ἐὰν ἄρα δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιοῦσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

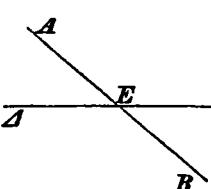
4. αἱ] om. V. 7. ποιοῦσιν] ποιοῦσι Proclus, ποιήσονται (uel -οι) codd.; cfr. lin. 24. 12. ἐφέστηκεν BF. 18. ΓΕΑ—18. ὁρθαῖς] in ras. V. 14. εἰσίν] PBF; comp. b; εἰσὶν uulgo. 15. ἐπ'] ἐπὶ Pb. ἐφέστηκεν PBF. 16. αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΕΔ, ΔΕΒ] mg. m. 1 p. 19. ἄρα] om. F. ταῖς] ἄρα ταῖς F. 20. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσὶν uulgo. ἀφηρησθώ V. 21.

Ergo si duae rectae ad rectam aliquam et punctum eius non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales effecerint, in eadem erunt linea recta; quod erat demonstrandum.

XV.

Si duae rectae inter se secant, angulos ad uerticem positos inter se aequales efficiunt.

Nam duae rectae AB , $\Gamma\Delta$ inter se secant in punto E . dico, esse $\angle AEG = \angle EAB$ et $\angle GEB = \angle E\Delta$.

nam quoniam recta AE super rectam $\Gamma\Delta$ erecta

 est angulos efficiens ΓEA , $AE\Delta$,
 anguli ΓEA , $AE\Delta$ duobus rectis
 aequales sunt [prop. XIII]. rursus
 quoniam recta AE super rectam
 AB erecta est angulos efficiens
 $AE\Delta$, $\angle EAB$, anguli $AE\Delta$,
 $\angle EAB$ duobus rectis aequales sunt [id.] sed demon-
 stratum est, etiam angulos ΓEA , $AE\Delta$ duobus rectis
 aequales esse. quare $\Gamma EA + AE\Delta = AE\Delta + \angle EAB$
 [x. ēvv. 1]. subtrahatur, qui communis est, $\angle AE\Delta$. itaque
 $\Gamma EA = BE\Delta$ [x. ēvv. 3]. similiter demonstrabimus,
 esse etiam $\angle GEB = \angle E\Delta$.

Ergo si duae rectae inter se secant, angulos ad uerticem positos inter se aequales efficiunt; quod erat demonstrandum.

XV. Boetius p. 381, 15.

ΓEA] litt. EA in ras. V. $BE\Delta$] $\angle EAB$ B et in ras. V.
 $\delta\eta]$ δι b, et V m. 1 sed corr. 24. ποιῶσιν F.

[Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερὸν ὅτι, ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς πρὸς τῇ τομῇ γωνίας τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσας ποιήσουσιν.]

δ

ις'.

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσειβλήσθω αὐτὸν μία πλευρὰ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Α· λέγω, ὅτι ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ μείζων ἔστιν ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνιῶν μείζων ἔστιν.

"Ἔστω τριγωνον τὸ ΑΒΓ, καὶ προσειβεβλήσθω αὐτὸν τοῦ μία πλευρὰ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Α· λέγω, ὅτι ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ μείζων ἔστιν ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῶν ὑπὸ ΓΒΑ, ΒΑΓ γωνιῶν.

Τετμήσθω ἡ ΑΓ δίχα κατὰ τὸ Ε, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΒΕ ἐκβεβλήσθω ἐπ' εὐθείας ἐπὶ τὸ Ζ, καὶ κείσθω 15 τῇ ΒΕ ἵση ἡ EZ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΓ, καὶ διήχθω ἡ ΑΓ ἐπὶ τὸ Η.

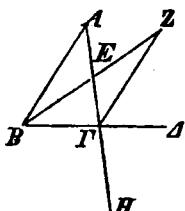
"Ἐπειδὸν ὅτι ἡ μὲν ΑΕ τῇ ΕΓ, ἡ δὲ ΒΕ τῇ EZ, δῆτα ἡ αἱ ΑΕ, ΕΒ δυσὶ ταῖς ΓΕ, EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρας· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΕΒ γωνίᾳ 20 τῇ ὑπὸ ΖΕΓ ἵση ἔστιν· κατὰ κορυφὴν γάρ· βάσις ἄρα ἡ ΑΒ βάσει τῇ ΖΓ ἵση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΕ τριγωνον τῷ ΖΕΓ τριγώνῳ ἔστιν ἵσον, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρας, ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἵση ἄρα 25 ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΕ τῇ ὑπὸ ΕΓΖ. μείζων δέ ἔστιν ἡ

1. πόρισμα — 4. ποιοῦσιν] om. PVb et alter codex Grynaei; in p legitur a m. 2; in B in imo mg. m. 1; habent F, Proclus, Psellus p. 86; in V mg. m. 2 legitur cum altero cod. Grynaei: ἐκ δὴ τούτου φανερὸν, ὅτι ἐὰς ὀσαιδηκοτοῦν εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς πρὸς τῇ τομῇ γωνίας τέσσαρας ὁρθαῖς ἴσας ποιήσουσι; idem mg. m. 1 praebeant F (τέτρασιν, ποιήσουσιν) et b (τέτταρεσιν, ποιήσουσιν) et habuit Psellus; Proclus

XVI.

In quois triangulo uno latere producto angulus extrinsecus positus utrouis angulo interiore et opposito maior est.

Sit triangulus $AB\Gamma$, et producatur unum latus eius $B\Gamma$ ad A punctum. dico esse $\angle A\Gamma A > \Gamma B A$ et $A\Gamma A > B A\Gamma$.

secetur $A\Gamma$ in duas partes aequales in E [prop. X], et ducta BE producatur in directum ad Z , et ponatur $EZ = BE$,

et ducatur $Z\Gamma$, et educatur $A\Gamma$ ad H .

iam quoniam $AE = EG$ et $BE = EZ$, duae rectae AE , EB duabus ΓE , EZ aequales sunt altera alteri. et $\angle AEB = ZE\Gamma$ (nam ad uerticem eius est) [prop. XV]. itaque basis AB basi $Z\Gamma$ aequalis est et $\triangle ABE = ZE\Gamma$, et reliqui anguli reliquis aequalibus sunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtenunt [prop. IV]. itaque $\angle BAE = E\Gamma Z$. uerum

XVI. Schol. in Pappum III p. 1183, 4. Boetius p. 381, 17.

p. 305, 4 de suo adiicit. praesterea in V mg. m. 1 reperitur: πόρισμα. ἐκ δὴ τούτον φανερόν, ὅτι ἔὰν ὁσαιδητούντις εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας τὰς κατὰ ισοντήν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιήσουσιν. Zambertus nullum omnino porisma habet, Campanus id, quod receperimus. 2. τέμνωσιν p. 3. πρὸς τὴν τομῆν] Bp; τέτταρες Proclus. αἱ πρὸς τὴν τομῆν γωνίας F. τέτταρες] BFp; τέτταρες Proclus. 4. ἵσας] hīsa F. ποιήσουσιν] Bp; ποιούσιν Proclus; εἰσίν F. 6. τῶν πλευρῶν] πλευρᾶς Proclus; τῶν πλευρᾶς V, sed corr. προσ- e corr. V. 7. τοῦ τριγώνου γωνία Proclus. 8. ἀπεναντίων B. γωνιῶν] P, Boetius, Campanus; om. Proclus et Theon (BFbp; in V comp. add. m. 2). 12. ἀπεναντίων B. 14. Post BE ras. 2 litt. P. ἐπ' εὐθείας] P; om. Theon (BFVbp). 16. H] K in ras. p. 20. ἐστίν] comp. b; ἐστὶ BF. 21. ἐστίν] PF; comp. b; ἐστὶ nulgo. 25. μείζω P, corr. m. 2.

ύπὸ ΕΓΔ τῆς ὑπὸ ΕΓΖ· μεῖσον ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΔ
τῆς ὑπὸ ΒΑΕ. Ὄμοίως δὴ τῆς ΒΓ τετμημένης δήλα
δειχθήσεται καὶ ἡ ὑπὸ ΒΓΗ, τουτέστιν ἡ ὑπὸ ΑΓΔ,
μεῖσον καὶ τῆς ὑπὸ ΑΒΓ.

5 Παντὸς ἄρα τριγώνου μᾶς τῶν πλευρῶν προσεκ-
βληθείσης ἡ ἔκτὸς γωνία ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπ-
εναντίον γωνιῶν μεῖσον ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

. 15'.

Παντὸς τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρ-
10 θῶν ἐλάσσονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

"Ἐστω τριγώνον τὸ ΑΒΓ λέγω, ὅτι τοῦ ΑΒΓ τρι-
γώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάττονές εἰσι πάντη
μεταλαμβανόμεναι.

'Ἐκβεβλήσθω γὰρ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Δ.

15 Καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΑΒΓ ἔκτὸς ἔστι γωνία ἡ
ὑπὸ ΑΓΔ, μεῖσον ἐστὶ τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῆς
ὑπὸ ΑΒΓ. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΓΒ· αἱ ἄρα
ὑπὸ ΑΓΔ, ΑΓΒ τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ μεῖσονές εἰσιν.
ἄλλ' αἱ ὑπὸ ΑΓΔ, ΑΓΒ δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν· αἱ
20 ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν.
όμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΒ δύο
ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσι καὶ ἔτι αἱ ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ.

Παντὸς ἄρα τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν
ἐλάσσονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. ΑΓΔ] ΑΓΔ καὶ F. 2. δῆ] BFbp; δὲ P et V inser-
tum m. 2. τετμημένης] τυηθείσης B. 6. ἀπεναντίων B.
7. γωνιῶν] P; om. Theon (BFVbp). δεῖξαι] PBp et e corr.
V; :~ F; ποιῆσαι V m. 1, b. 10. εἰσιν P. μεταλαμβα-
νόμεναι] -αι eras. V. 13. ἐλάσσονες BVb. εἰσιν PF.
15. ΑΒΓ] ΒΓ εωαν. F. 16. ἔστιν P. ἀπεναντίων B, sed
corr. m. 1. 19. δυσιν B. εἰσιν ίσαι B. 20. ἐλάττονες
F. 21. ὑπό] om. Pp; m. 2 PF. 22. εἰσιν PF, comp. b.

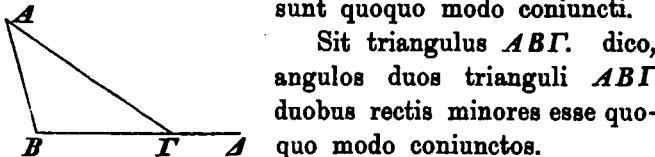
$\angle E\Gamma A > E\Gamma Z$ [n. *ενν.* 8]. quare $\angle A\Gamma A > BAE$. similiter recta $B\Gamma$ in duas partes aequales secta demonstrabitur etiam $\angle B\Gamma H > AB\Gamma$, h. e.

$$\angle A\Gamma A > AB\Gamma.$$

Ergo in quovis triangulo uno latere producto angulus extrinsecus positus utroris angulo interiore et opposito maior est; quod erat demonstrandum.

XVII.

Cuiusvis trianguli duo anguli duobus rectis minores sunt quoquo modo coniuncti.

Sit triangulus $AB\Gamma$. dico,
angulos duos trianguli $AB\Gamma$
duobus rectis minores esse quo-
modo coniunctos.

producatur enim $B\Gamma$ ad A . et quoniam in trian-
gulo $AB\Gamma$ extrinsecus positus est angulus $A\Gamma A$, ma-
ior est angulo interiore et opposito $AB\Gamma$ [prop. XVI].
communis adiiciatur $A\Gamma B$. itaque

$$A\Gamma A + A\Gamma B > AB\Gamma + B\Gamma A \text{ [n. } \epsilon\nu\nu. 4\text{].}$$

uerum $A\Gamma A + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. itaque $AB\Gamma + B\Gamma A$ duobus rectis mi-
nores sunt. similiter demonstrabimus, etiam $B\Gamma A +$
 $A\Gamma B$ et praeterea $\Gamma A B + A B \Gamma$ duobus rectis mi-
nores esse.

Ergo cuiusvis trianguli duo anguli duobus rectis
minores sunt quoquo modo coniuncti; quod erat de-
monstrandum.

XVII. Proclus p. 184, 1. Boetius p. 381, 19.

24. ἔλαττον F. εἰσιν PF; comp. b. δεῖξαι] ποιῆσαι V,
sed supra scr. δεῖξαι m. 1.

ιη'.

Παντὸς τριγώνου ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει.

"Ἐστω γὰρ τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* μείζονα ἔχον τὴν *ΑΓ* δι πλευρὰν τῆς *ΑΒ*. λέγω, δι τοῦ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ *ΒΓΑ*.

'Ἐπει γὰρ μείζων ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*, κείσθω τῇ *ΑΒ* ἵση ἡ *ΑΔ*, καὶ ἐπειεύχθω ἡ *ΒΔ*.

Καὶ ἐπει τριγώνου τοῦ *ΒΓΔ* ἐκτός ἐστι γωνία ἡ 10 ὑπὸ *ΑΔΒ*, μείζων ἐστὶ τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῆς ὑπὸ *ΔΓΒ*. ἵση δὲ ἡ ὑπὸ *ΑΔΒ* τῇ ὑπὸ *ΑΒΔ*, ἐπει καὶ πλευρὰ ἡ *ΑΒ* τῇ *ΑΔ* ἐστιν ἵση· μείζων ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΒΔ* τῆς ὑπὸ *ΑΓΒ* πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ *ΑΓΒ*.

15 *Παντὸς ἄρα τριγώνου ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.*

ιθ'.

Παντὸς τριγώνου ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει.

20 "Ἐστω τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ *ΑΒΓ* γωνίαν τῆς ὑπὸ *ΒΓΑ*. λέγω, δι τοῦ καὶ πλευρὰ ἡ *ΑΓ* πλευρᾶς τῆς *ΑΒ* μείζων ἐστίν.

Ἐτ γὰρ μή, ἦτοι ἵση ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῇ *ΑΒ* ἡ ἐλάσσων· ἵση μὲν οὖν οὐκ ἐστιν ἡ *ΑΓ* τῇ *ΑΒ*. ἵση 25 γὰρ ἀν τὴν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* τῇ ὑπὸ *ΑΓΒ* οὐκ ἐστι δέ οὐκ ἄρα ἵση ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῇ *ΑΒ*. οὐδὲ μὴν ἐλάσσων ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*. ἐλάσσων γὰρ ἀν τὴν

6. ἐστὶν P. 8. καὶ — *ΒΔ*] mg. m. 1 P. 9. *ΒΓΔ*] PBF; *ΒΔΓ* nulgo. 10. *ΑΔΒ*] corr. ex *ΑΒΔ* F. 11. *ΔΓΒ*] Pr; *ΑΓΒ* BFb et e corr. V. 12. *ΑΒ*] supra scriptum *Δ* b m. 1. 13. πολλῷ — 14. *ΑΓΒ*] mg. m. 1 P. 14. ἐστὶν P. 16. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. Bbp; m. 2 add. V.

XVIII.

In quois triangulo maius latus sub maiore angulo subtendit.

Sit enim triangulus $AB\Gamma$ habens $\angle A\Gamma > \angle AB$. dico, etiam esse $\angle AB\Gamma > \angle B\Gamma A$.

nam quoniam $\angle A\Gamma > \angle AB$, ponatur $\angle AA = \angle AB$

[prop. II], et ducatur $B\Delta$. et quoniam in triangulo $B\Gamma A$ extrinsecus positus est $\angle A\Delta B$, erit $\angle A\Delta B > \angle A\Gamma B$, qui interior est et oppositus [prop. XVI]. sed $\angle A\Delta B = \angle AB\Delta$, quoniam etiam $\angle AB = \angle AA$ [prop. V]. itaque etiam $\angle AB\Delta > \angle A\Gamma B$. quare multo magis $\angle AB\Gamma > \angle A\Gamma B$ [n. ἔτv. 8].

Ergo in quois triangulo maius latus sub maiore angulo subtendit; quod erat demonstrandum.

XIX.

In quois triangulo sub maiore angulo maius latus

subtendit.

Sit triangulus $AB\Gamma$ habens

$\angle AB\Gamma > \angle B\Gamma A$.

dico, etiam esse $\angle A\Gamma > \angle AB$.

nam si minus, aut $\angle A\Gamma = \angle AB$ aut

$\angle A\Gamma < \angle AB$. iam non est $\angle A\Gamma = \angle AB$. tum

enim esset $\angle AB\Gamma = \angle A\Gamma B$ [prop. V];

uerum non est. itaque non est $\angle A\Gamma = \angle AB$.

neque uero $\angle A\Gamma < \angle AB$. tum enim esset $\angle AB\Gamma < \angle A\Gamma B$

XVIII. Boetius p. 381, 21. XIX. Boetius p. 381, 23.

21. $B\Gamma A$] corr. ex ΓBA b. 26. $\xi\sigma\tau\iota\nu$. P. 7] in ras. 3 litt. m. 1 P.

καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* τῆς ὑπὸ *ΑΓΒ*: οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἐλάσσων ἔστιν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἵση ἔστιν. μείζων ἄρα ἔστιν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*.

Παντὸς ἄρα *τριγώνου* ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ
δ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

x'.

Παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

"*Ἐστω γὰρ τρίγωνον τὸ ΑΒΓ*· λέγω, ὅτι τοῦ *ΑΒΓ* 10 *τριγώνου* αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι, αἱ μὲν *ΒΑ*, *ΑΓ* τῆς *ΒΓ*, αἱ δὲ *ΑΒ*, *ΒΓ* τῆς *ΑΓ*, αἱ δὲ *ΒΓ*, *ΓΑ* τῆς *ΑΒ*.

Διῆκθω γὰρ ἡ ΒΑ ἐπὶ τὸ *Δ* σημεῖον, καὶ κείσθω τῇ *ΓΑ* ἵση ἡ *ΑΔ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΔΓ*.

15 'Ἐπει ὅντες ἵση ἔστιν ἡ *ΔΑ* τῇ *ΑΓ*, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ* τῇ ὑπὸ *ΑΓΔ* μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΓΔ* τῆς ὑπὸ *ΑΔΓ*· καὶ ἐπει τρίγωνόν ἔστι τὸ *ΔΓΒ* μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ *ΒΓΔ* γωνίαν τῆς ὑπὸ *ΒΔΓ*, ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει, ἡ 20 *ΔΒ* ἄρα τῆς *ΒΓ* ἔστι μείζων. Ἱση δὲ ἡ *ΔΑ* τῇ *ΑΓ* μείζονες ἄρα αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ* τῆς *ΒΓ* ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ μὲν *ΑΒ*, *ΒΓ* τῆς *ΓΑ* μείζονές εἰσιν, αἱ δὲ *ΒΓ*, *ΓΑ* τῆς *ΑΒ*.

XX. Boetius p. 381, 25.

1. ἔστιν P.	2. τῆς] τῇ b.	3. ἔστιν] PFV; comp.
b; ἔστι ungo.
		4. ἄρα] mg.
V.
5. ταῖς λοιπαῖς V;	6. εστιν F.	
comp. b.	corr. m. 1.	8. εἰσιν] εἰσιν PF;
9. ὅτι] om. F.
		10. τρι-
10. τρι-		γώνον] -ον ε corr. V.
		ταῖς λοιπαῖς V, sed corr.
11. ΔΓ] ΔΓ F.	12. ΒΓ] ΓΒ BF, et V corr. ex ΒΓ.	εἰσιν]
12. ΑΓ] ΑΓ F.	13. τῇ] corr. ex τῆς V.	ΔΓ] ΓΔ F.

[prop. XVIII]. uerum non est. itaque non est $\angle A\Gamma < \angle AB$. demonstratum autem est, ne aqualem quidem esse. quare $\angle A\Gamma > \angle AB$.

Ergo in quois triangulo sub maiore angulo maius latus subtendit; quod erat demonstrandum.

XX.

In quois triangulo duo latera reliquo maiora sunt quoquo modo coniuncta.

Sit enim triangulus $AB\Gamma$. dico, in triangulo $AB\Gamma$ duo latera reliquo maiora esse quoquo modo coniuncta, $BA + A\Gamma > B\Gamma$, $AB + B\Gamma > A\Gamma$, $B\Gamma + \Gamma A > AB$.

educatur enim BA ad Δ punctum, et ponatur

$\Delta A = \Gamma A$, et ducatur $A\Gamma$. iam quoniam $\Delta A = A\Gamma$, erit etiam
 $\angle A\Delta\Gamma = A\Gamma\Delta$ [prop. V].
itaque $\angle B\Gamma\Delta > A\Delta\Gamma$ [z. Ενν. 8]. et quoniam triangulus est $\Delta\Gamma B$ maiorem habens angulum $B\Gamma\Delta$ angulo $B\Delta\Gamma$, sub maiore autem angulo BA maius latus subtendit, erit $AB > B\Gamma$ [prop. XIX]. uerum $\Delta A = A\Gamma$. itaque

$BA + A\Gamma > B\Gamma$.¹⁾

similiter demonstrabimus, esse etiam

$AB + B\Gamma > \Gamma A$ et $B\Gamma + \Gamma A > AB$.

1) Nam $AB = \Delta A + A\Gamma$.

15. ἔστι] comp. b; ἔστιν PF. 16. Post $A\Gamma\Delta$ add. $\Delta\Lambda'$ ή ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ γωνία τῆς υπὸ $A\Gamma\Delta$ μετάνω ἔστι mg. m. 1 V, mg. m. recenti p. 17. $\Delta\Delta\Gamma$] corr. ex $A\Gamma\Delta$ F. ἔστιν P. 18. $B\Delta\Gamma$] corr. ex $A\Delta\Gamma$ V; $\Delta\Delta B$ uel $\Delta\Delta\Gamma$ F. seq. ras. magna P. 20. ἔστιν P. $\Delta\Delta]$ $\Delta\Delta$ F. ΔA τῇ $A\Gamma$] ΔB ταῖς AB , $A\Gamma$ e corr. p m. recenti (fuerat ΔA τῇ $A\Gamma$), Campanus, Zambertus, V in mg. habet: τοη δὲ ή ΔB ταῖς AB , $A\Gamma$ μετόντες ἀραι αἱ BA , $A\Gamma$ τῆς $B\Gamma$ ad τοη lin. 20 relata.

Παντὸς ἄρα τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι· δῆπερ ἐδει δεῖξαι.

κα'.

'Εὰν τριγώνου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ τῶν περάτων δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συσταθῶσιν, αἱ συσταθεῖσαι τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ἐλάττουνες μὲν ἔσονται, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσιν.

Τριγώνου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν 10 τῆς *ΒΓ* ἀπὸ τῶν περάτων τῶν *Β*, *Γ* δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συνεστάτωσαν αἱ *ΒΔ*, *ΔΓ* λέγω, διτι αἱ *ΒΔ*, *ΔΓ* τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τῶν *ΒΑ*, *ΑΓ* ἐλάττουνες μὲν εἰσιν, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσι τὴν ὑπὸ *ΒΔΓ* τῆς ὑπὸ *ΒΑΓ*.

15 Λιγχθω γὰρ ἡ *ΒΔ* ἐπὶ τὸ *Ε*. καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσιν, τοῦ *ΑΒΕ* ἄρα τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ αἱ *ΑΒ*, *ΑΕ* τῆς *ΒΕ* μείζονές εἰσιν· κοινὴ προσκείσθω ἡ *ΕΓ*· αἱ ἄρα *ΒΑ*, *ΑΓ* τῶν *ΒΕ*, *ΕΓ* μείζονές εἰσιν. πάλιν, ἐπεὶ τοῦ *ΓΕΔ* τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ αἱ *ΓΕ*, *ΕΔ* τῆς *ΓΔ* μείζονές εἰσιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ *ΔΒ*· αἱ *ΓΕ*, *ΕΒ* ἄρα τῶν *ΓΔ*, *ΔΒ* μείζονές εἰσιν. ἀλλὰ τῶν *ΒΕ*, *ΕΓ* μείζονες ἐδείχθησαν αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ*· πολλῷ ἄρα αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ* τῶν *ΒΔ*, *ΔΓ* μείζονές εἰσιν.

XXI. Schol. in Pappum III p. 1183, 4. Boetius p. 381, 26.

2. εἰσιν *P.* 4. πλευρῶν δύο εὐθεῖαι συσταθῶσιν ἐντὸς ἀπὸ τῶν περάτων ἀριστάμεναι αἱ *Proclus*. 6. δύο] om. *Proclus*. 7. ἐλάττους *F*, *Proclus*. 8. περιέχουσι *Proclus*, *Vb p.* 11. *ΔΓ* πλευραὶ τῶν *P.* 13. εἰσι *Vb p.* περιέχουσιν *P.F.*

Ergo in quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt quoquo modo coniuncta; quod erat demonstrandum.

XXI.

Si in uno latere trianguli a terminis duae rectae intus coniunguntur, rectae coniunctae reliquis duobus lateribus trianguli minores erunt, maiorem autem angulum comprehendent.

In triangulo enim $A\Gamma\Gamma$ in uno latere $B\Gamma$ a terminis B, Γ duae rectae intus coniungantur $B\Delta, \Delta\Gamma$. dico, esse $B\Delta + \Delta\Gamma < BA + A\Gamma$ et $\angle B\Delta\Gamma > B\Gamma A$.

educatur enim $B\Delta$ ad E . et quoniam in quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt [prop. XX],

in triangulo ABE erunt
 $AB + AE > BE$. communis adiiciatur $E\Gamma$. itaque
 $BA + A\Gamma > BE + E\Gamma$ [π. ξνν. 4]. rursus quoniam in $\Gamma E\Delta$ triangulo
 $\Gamma E + E\Delta > \Gamma\Delta$,

communis adiiciatur ΔB . itaque

$$\Gamma E + EB > \Gamma\Delta + \Delta B.$$

sed demonstratum est $BA + A\Gamma > BE + E\Gamma$. itaque multo magis $BA + A\Gamma > B\Delta + \Delta\Gamma$.

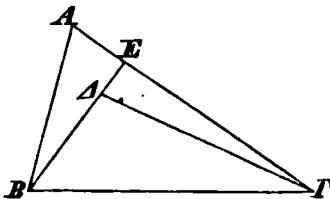
14. $B\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta B$ F. comp. b; εἰσιν uulgo.

15. E] euān. F. 16. εἰσιν] PF; 17. Post πλευραί in P del. τῆς λοιπῆς μετ. 18. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσι uulgo. προσ- supra m. 2 b. $E\Gamma]$ $B\Gamma$ P.

19. εἰσιν] FP, comp. b; εἰσι uulgo.

20. $\Gamma E\Delta$] Δ add. m. 2 F. 21. εἰσιν] PFV; εἰσι uulgo.

ΔB] $B\Delta$ b. 22. ἔργα ΓE , EB F. 23. $B\Delta$] corr. in AB V. 24. $\Delta\Gamma$] $A\Gamma$ F. εἰσιν] PF; εἰσι uulgo.

Πάλιν, ἐπεὶ παντὸς τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία τῆς
ἐντὸς καὶ ἀπεναντίου μείζων ἐστίν, τοῦ ΓΔΕ ἄρα
τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΒΔΓ μείζων ἐστὶ⁵
τῆς ὑπὸ ΓΕΔ. διὰ ταντὰ τοῖνυν καὶ τοῦ ΑΒΕ τρι-
γώνου ἡ ἔκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΓΕΒ μείζων ἐστὶ τῆς
ὑπὸ ΒΑΓ. ἀλλὰ τῆς ὑπὸ ΓΕΒ μείζων ἐδείχθη ἡ
ὑπὸ ΒΔΓ πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΔΓ μείζων ἐστὶ τῆς
ὑπὸ ΒΑΓ.

Ἐὰν ἄρα τριγώνου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ¹⁰
τῶν περάτων δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συσταθῶσιν, αἱ συ-
σταθεῖσαι τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν
ἐλάττονες μὲν εἰσιν, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσιν.
οπερ ἐδεῑεται.

κβ'.

15 'Ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς
δοθείσαις [εὐθείαις], τρίγωνον συστήσασθαι·
δεῖ δὲ τὰς δύο τῆς λοιπῆς μείζονας εἰναι πάν-
τη μεταλαμβανομένας [διὰ τὸ καὶ παντὸς τρι-
γώνου τὰς δύο πλευρὰς τῆς λοιπῆς μείζονας
20 εἰναι πάντη μεταλαμβανομένας].

"Ἐστωσαν αἱ δοθεῖσαι τρεῖς εὐθεῖαι αἱ Α, Β, Γ,
ῶν αἱ δύο τῆς λοιπῆς μείζονες ἐστωσαν πάντη μετα-
λαμβανόμεναι, αἱ μὲν Α, Β τῆς Γ, αἱ δὲ Α, Γ τῆς Β,
καὶ ἔτι αἱ Β, Γ τῆς Α· δεῖ δὴ ἐκ τῶν ἴσων ταῖς Α,
25 Β, Γ τρίγωνον συστήσασθαι.

'Ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ ΔΕ πεπερασμένη μὲν κατὰ

XXII. Proclus p. 102, 16. Eutocius in Apollonium p. 10.
Boetius p. 382, 1 (male). partem demonstrationis habet Pro-
clus p. 330 sq.

2. ἐντός] ἐν- in ras. b. ἐστίν] PF; ἐστί unlg. ΓΔΕ]
e corr. F m. 2; mutat. in ΓΕΔ V. ἄρα] supra F. 3.

rursus quoniam in quovis triangulo angulus extrinsecus positus maior est angulo interiore et opposito [prop. XVI], in triangulo $\Gamma\Delta E$ erit $\angle B\Delta\Gamma > \Gamma E\Delta$. eadem de causa igitur etiam in triangulo $A\Delta E$ erit $\angle \Gamma E B > B A \Gamma$. uerum demonstratum est $\angle B\Delta\Gamma > \Gamma E B$. multo igitur magis $B\Delta\Gamma > B A \Gamma$.

Ergo si in uno latere trianguli a terminis duae rectae intus coniunguntur, rectae coniunctae reliquis duobus lateribus trianguli minores erunt, maiorem autem angulum comprehendent; quod erat demonstrandum.

XXII.

Ex tribus rectis, quae tribus datis aequales sunt, triangulum construere (oportet autem duas reliqua maiores esse quoquo modo coniunctas [prop. XX]).

Sint tres datae rectae A , B , Γ , quarum duae reliqua maiores sint quoquo modo coniunctae, $A + B > \Gamma$, $A + \Gamma > B$, $B + \Gamma > A$. oportet igitur ex rectis aequalibus rectis A , B , Γ triangulum construere.

sumatur¹⁾ recta ΔE terminata in Δ , uersus E au-

1) Proclum non ipsa uerba Euclidis citare, adparet. cfr. idem p. 102, 19. Augustum perperam post $K\Lambda\Theta$ p. 54, 5. suppleuisse: καὶ τετράσαν ἀλλήλους οἱ κύκλοι πατὰ τὸ K , demonstrauit „Studien“ p. 186.

$B\Delta\Gamma]$ Δ in ras. F. ἔστιν P.V. 4. $\Gamma E\Delta]$ eras. F. ταῦτα] τὰ αὐτά F; ταῦτα Vbp. 5. ἔστιν P, ut lin. 7. 6. ἀλλα καὶ τῆς F. 7. $B\Delta\Gamma]$ (alt.) $B\Delta$ in ras. sunt V. 12. εἰσιν] P; εἰσι unligo. 15. αὐτέστιν ταῖς δοθείσαις εὐθείαις τοι Proclus p. 329; sed p. 102: αὐτέστιν τοι ταῖς ταῖς δοθείσαις εὐθείαις. 16. εὐθείαις] om. b; m. rec. P; supra p; mg. m. 2 V; om. Eutocius. 17. δῆ] Proclus, Eutocius; δῆ codd. ταῖς] corr. ex ταῖς F. δύο] β b. 18. διὰ τὸ — 20. μηταλαμβανομένας] omnes codd., Boetius; om. Proclus, Campanus; contra Eutocius ea habuisse uidetur. 21. τρεῖς] om. p.

τὸ Δ ἄπειρος δὲ κατὰ τὸ Ε, καὶ κείσθω τῇ μὲν Α
ἴση ἡ ΔΖ, τῇ δὲ Β ἴση ἡ ΖΗ, τῇ δὲ Γ ἴση ἡ ΗΘ·
καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Ζ, διαστήματι δὲ τῷ ΖΔ κύκλος
γεγράφθω δὲ ΔΚΛ· πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ Η, διαστή-
5 ματι δὲ τῷ ΗΘ κύκλος γεγράφθω δὲ ΚΛΘ, καὶ ἐπε-
ζεύχθωσαν αἱ ΚΖ, ΚΗ· λέγω, ὅτι ἐκ τριῶν εὐθειῶν
τῶν ἴσων ταῖς Α, Β, Γ τρίγωνον συνέσταται τὸ ΚΖΗ.

'Ἐπει γάρ τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΚΛ
κύκλου, ἴση ἔστιν ἡ ΖΔ τῇ ΖΚ· ἀλλὰ ἡ ΖΔ τῇ Α
10 ἔστιν ἴση. καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ Α ἔστιν ἴση. πάλιν,
ἐπει τὸ Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΛΚΘ κύκλου,
ἴση ἔστιν ἡ ΗΘ τῇ ΗΚ· ἀλλὰ ἡ ΗΘ τῇ Γ ἔστιν ἴση·
καὶ ἡ ΚΗ ἄρα τῇ Γ ἔστιν ἴση. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΖΗ
τῇ Β ἴση· αἱ τρεῖς ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΚΖ, ΖΗ, ΗΚ τριὶς
15 ταῖς Α, Β, Γ ἴσαι εἰσίν.

'Ἐκ τριῶν ἄρα εὐθειῶν τῶν ΚΖ, ΖΗ, ΗΚ, αἱ εἰ-
σιν ἴσαι τριὶς ταῖς δοθείσαις εὐθείαις ταῖς Α, Β, Γ,
τρίγωνον συνέσταται τὸ ΚΖΗ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

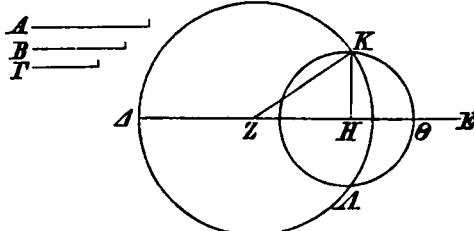
κγ'.

20 Πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
σημείῳ τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ ἴσην
γωνίαν εὐθύγραμμον συστήσασθαι.

XXIII. Boetius p. 382, 5.

1. τῇ] postea insertum m. 1 V. 2. ἡ] (tert.) m. rec. P.
3. μὲν] om. b, Proclus. 4. καὶ πάλιν V, Proclus. μὲν]
om. V, Proclus. διαστήματι δέ] καὶ διαστήματι P. 7. συγ-
έστηκε V; συνέσταται p. τό] corr. ex τῷ b. 8. γάρ] οὖν
P. ἔστιν P. 9. ΖΔ] ΔΖ F. ἀλλ F. ΖΔ] ΔΖ V
(ante Δ ras., Z mg. m. 2). 10. καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ Α ἔστιν
ἴση] mg. m. 2 V. 11. ἔστιν Bb. ΛΚΘ] ΚΛΘ P, et in
ras. V. 12. ἀλλ F. 13. ΗΗ] corr. ex ΚΘ m. 2 P. 14.
ΗΚ BF. ἔστιν ἴση] mg. m. 2 V. ἔστιν δέ P. 16. τῶν]

tem infinita, et ponatur $ZK = A$, $ZH = B$, $H\Theta = \Gamma$. et centro Z radio autem ZK circulus describatur AKA . rursus centro H radio autem HK circulus describatur $K\Lambda\Theta$, et ducantur KZ , KH . dico, ex tribus rectis aequalibus rectis A , B , Γ triangulum constructum esse KZH .

nam quoniam Z punctum centrum est circuli AKA , erit $ZK = ZK$; uerum $ZK = A$; quare etiam $KZ = A$ [n. ενν. 1].¹⁾ rursus quoniam H punctum centrum est circuli $K\Lambda\Theta$, erit $HK = HK$; uerum $HK = \Gamma$; quare etiam $KH = \Gamma$. et praeterea $ZH = B$. itaque tres rectae KZ , ZH , HK tribus A , B , Γ aequales sunt.

Ergo ex tribus rectis KZ , ZH , HK , quae tribus datis rectis A , B , Γ aequales sunt, triangulus constructus est KZH ; quod oportebat fieri.

XXIII.

Ad datam rectam et punctum in ea datum angulum rectilineum dato angulo rectilineo aequalem construere.

1) Cfr. Alexander Aphrod. in anal. I fol. 8. Studien p. 195.

τοῦ F. 17. τρισι] om. F. Γ] om. V. 18. εὐνίσταται p. 21. εὐθυγράμμῳ γωνίᾳ Proclus.

"Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ AB , τὸ δὲ πρὸς αὐτὴν σημεῖον τὸ A , ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΔGE · δεῖ δὴ πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτὴν σημεῖῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ ὑπὸ ΔGE ἴσην γωνίαν εὐθύγραμμον συστήσασθαι.

Ελλήφθω ἔφ' ἐκατέρας τῶν ΓA , GE τυχόντα σημεῖα τὰ A , E , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔE · καὶ ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἴσαι τρισὶ ταῖς ΓA , ΔE , GE , τριῶν γωνιῶν συνεστάτω τὸ AZH , ὥστε ἴσην είναι τὴν μὲν ΓA τῇ AZ , τὴν δὲ GE τῇ AH , καὶ ἐτι τὴν ΔE τῇ ZH .

'Ἐπει οὖν δύο αἱ ΔG , GE δύο ταῖς ZA , AH 15 ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα, καὶ βάσις ἡ ΔE βάσει τῇ ZH 15 ἴση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔGE γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ZAH ἔστιν ἴση.

Πρὸς ἄρα τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτὴν σημεῖῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ ὑπὸ ΔGE 15 ἴση γωνία εὐθύγραμμος συνέσταται ἡ ὑπὸ ZAH . ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

κδ'.

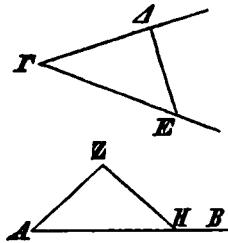
'Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς 15 ἴσαις ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν 25 ἴσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔξει.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ ABG , AEZ τὰς δύο πλευ-

XXIV. Boetius p. 382, 9.

- 7. ἐκατέρα P. ΔG P. GE] eras. F. 9. Post ἴσαι

Sit data recta AB et punctum in ea datum A et datus angulus rectilineus $\angle \Gamma E$. oportet igitur ad datam rectam AB et punctum in ea datum A angulum rectilineum dato angulo rectilineo $\angle \Gamma E$ aequalem construere.

sumantur in utraque ΓA , ΓE quaelibet puncta A , E et ducatur $\angle E$. et ex tribus rectis, quae aequales sunt tribus rectis ΓA , $\angle E$, ΓE , triangulus construatur AZH , ita ut sit $\Gamma A = AZ$, $\Gamma E = AH$ $\angle E = ZH$ [prop. XXII].

iam quoniam duae rectae $\Gamma \Gamma$, ΓE duabus $Z A$, AH aequalibus sunt altera alteri, et basis $\angle E$ basi ZH aequalis, erit $\angle \angle \Gamma E = ZAH$ [prop. VIII].

Ergo ad datam rectam AB et punctum in ea datum A dato angulo rectilineo $\angle \Gamma E$ aequalis constructus est angulus rectilineus ZAH ; quod oportebat fieri.

XXIV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habent, etiam basim basi maiorem habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, AEZ duo latera AB ,

add. V m. 2: ταῖς δοθεσσαις εὑθεταῖς. τριστὸν P. ΓΕ]
mutat. in ΕΓ V. 18. δύο] (alt.) δυοί FB. ΖΑ] ΑΖ F.
14. ἐκατέρᾳ] supra m. 1 F. 15. ἄρα] m. 2 P. 19. συν-
τοταται p. 22. τάξ] om. Proclus. ταῖς] om. Proclus.
δύο] (alt.) P, Proclus; δυοί uulgo. 23. ἐγγ δὲ τὴν γωνίαν
τῆς γωνίας μετ' ὅρᾳ τῇν Proclus.

ρᾶς τὰς ΔB , ΔG ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς ΔE , ΔZ ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν ΔB τῇ ΔE τὴν δὲ ΔG τῇ ΔZ , ἡ δὲ πρὸς τῷ Δ γωνίᾳ τῆς πρὸς τῷ Δ γωνίας μείζων ἐστω· λέγω, ὅτι καὶ βάσις ἡ BG δι βάσεως τῆς EZ μείζων ἐστίν.

'Ἐπεὶ γὰρ μείζων ἡ ὑπὸ BAG γωνία τῆς ὑπὸ EAZ γωνίας, συνεστάτω πρὸς τῇ ΔE εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημειῷ τῷ Δ τῇ ὑπὸ BAG γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ EAH , καὶ κείσθω ὁποτέρᾳ τῶν AG , AZ ἵση ἡ 10 ΔH , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EH , ZH .

'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ μὲν AB τῇ ΔE , ἡ δὲ AG τῇ ΔH , δύο δὴ αἱ BA , AG δυσὶ ταῖς EA , AH ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ BAG γωνίᾳ τῇ ὑπὸ EAH ἵση· βάσις ἄρα ἡ BG βάσει τῇ EH ἐστὶν ἵση· πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΔZ τῇ ΔH , ἵση ἐστὶ καὶ ἡ ὑπὸ AHZ γωνία τῇ ὑπὸ AZH · μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ AZH τῆς ὑπὸ EHZ · πολλῷ ἄρα μείζων ἐστὶν ἡ ὑπὸ EZH τῆς ὑπὸ EHZ . καὶ ἐπεὶ τρίγωνόν ἐστι τὸ EZH μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ EZH γωνίαν τῆς ὑπὸ EHZ , ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει, μείζων ἄρα καὶ πλευρὰ ἡ EH τῆς EZ . ἵση δὲ ἡ EH τῇ BG μείζων ἄρα καὶ ἡ BG τῆς EZ .

'Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρας δυσὶ 25 πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔξει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. δυσί BFV . 3. ἡ δὲ πρὸς τῷ Δ γωνίᾳ τῆς πρὸς τῷ Δ γωνίᾳ] P ; γωνία δὲ ἡ ὑπὸ BAG γωνίας τῆς ὑπὸ EAH $Theon$ (BFV b p). 4. ἐστω -ω in ras. V . 6. ἐπεὶ] εἰ μὴ B . μείζων] P ; μείζων ἐστίν $Theon$ (BFV b p). 8. ὑπὸ BAG

$\angle A$ duobus lateribus $\angle E$, $\angle Z$ aequalia habentes alterum alteri, $AB = \angle E$ et $AG = \angle Z$, et angulus ad A positus maior sit angulo ad A posito. dico, esse etiam $BG > EZ$.

nam quoniam $\angle BAG > EZ$, ad rectam $\angle E$ et punctum in ea positum A angulo BAG aequalis angulus EZH construatur [prop. XXIII], et ponatur $AH = AG = \angle Z$, et ducantur EH , ZH .

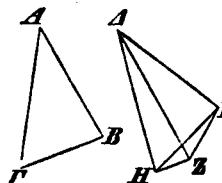
iam quoniam $AB = \angle E$ et $AG = AH$, duae rectae BA , AG duabus EA , AH aequales sunt altera

alteri; et $\angle BAG = EZH$. itaque $BG = EH$ [prop. IV]. rursus quoniam $\angle Z = AH$, erit etiam $\angle AHZ = \angle ZH$. itaque $\angle AZH > EZH$ [$\pi. \delta\pi\pi. 8$]. multo igitur magis $\angle EZH > EZH$ [id.].

et quoniam EZH triangulus est angulum EZH maiorem habens angulo EHZ , et sub maiore angulo maius latus subtendit [prop. XIX], erit etiam $EH > EZ$. uerum $EH = BG$. quare $BG > EZ$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habent, etiam basim basi maiorem habebunt; quod erat demonstrandum.

$\gamma\omega\nu\alpha\tau\eta\varsigma\bar{\nu}\kappa\delta E\angle Z\gamma\omega\nu\alpha\varsigma] BG\beta\alpha\sigma\iota\varsigma\tau\eta\varsigma EZ\beta\alpha\sigma\iota\omega\varsigma B.$ 8.
 $\alpha\bar{\nu}\tau\eta\bar{\eta}$ - η in ras. V; $\alpha\bar{\nu}\tau\bar{\eta}$ P. 10. $EH]$ PF; HE BVpb. 14.
 $\bar{\iota}\bar{\sigma}\eta\bar{\epsilon}\bar{\sigma}\iota\bar{V}$ V. 15. $\angle Z]$ P; $\angle H$ BFVpb. $\angle H]$ P; $\angle Z$ BVpb
 et F corr. ex $\angle Z$ m. 2. 16. $\bar{\iota}\bar{\sigma}\iota\bar{l}\bar{\iota}\bar{P}$, ut lin. 19. $\kappa\alpha\iota]$ καὶ γωνία
 Vp. $\angle HZ]$ $\angle ZH$ P. 19. $\tau\bar{o} EZH]$ eras. F. 21. $\kappa\alpha\iota]$ om. F.
 $\pi\bar{k}\bar{e}\nu\bar{g}\bar{\alpha}$ eras. F. 22. $\bar{\eta} EH\tau\bar{\eta}]$ mutat. in $\tau\bar{\eta} EH\bar{\eta}$ V, id quod B
 habet. 24. $\kappa\alpha\iota\delta\bar{\nu}\bar{\sigma}\iota$ Vp. 28. $\delta\bar{\iota}\bar{\kappa}\bar{\sigma}\iota]$ ποιησαι bp et V m. 1
 (corr. m. recens).

κε'.

'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχη, καὶ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην.

"Ἐστω δύο τρίγωνα τὰ *ΑΒΓ*, *ΔΕΖ* τὰς δύο πλευρὰς τὰς *ΑΒ*, *ΑΓ* ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς *ΔΕ*, *ΔΖ* ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν *ΑΒ* τῇ *ΔΕ*, 10 τὴν δὲ *ΑΓ* τῇ *ΔΖ*· βάσις δὲ ἡ *ΒΓ* βάσεως τῆς *ΕΖ* μείζων ἔστω· λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνίας τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ* μείζων ἔστιν·

Ἐλ γὰρ μή, ἢτοι ἵση ἔστιν αὐτῇ ἡ ἐλάσσων· ἵση μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῇ ὑπὸ *ΕΔΖ*· ἵση 15 γὰρ ἂν ἦν καὶ βάσις ἡ *ΒΓ* βάσει τῇ *ΕΖ*· οὐκ ἔστι δέ. οὐκ ἄρα ἵση ἔστι γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῇ ὑπὸ *ΕΔΖ*· οὐδὲ μὴν ἐλάσσων ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ*· ἐλάσσων γὰρ ἂν ἦν καὶ βάσις ἡ *ΒΓ* βάσεως τῆς *ΕΖ*· οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἐλάσσων ἔστιν ἡ ὑπὸ 20 *ΒΑΓ* γωνία τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ*. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἵση· μείζων ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ*.

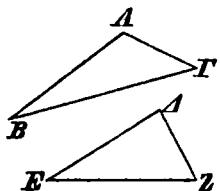
'Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκάτερα, τὴν δὲ βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχη, καὶ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα 25 ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην· ὅπερ ἐδει δεῖξαι.

XXV. Boetius p. 382, 18.

2. τὰς] om. Proclus. δυσι] δύο Proclus; ταῖς δυσι V.
3. τὴν δὲ βάσιν] καὶ τὴν βάσιν Proclus; τὴν βάσιν δὲ V.
4. ἔχη] om. P. 8. ταῖς δυσι πλευραῖς] om. p. δυσι B p.
9. ἐκατέρα] ἐκατέραν p. 12. τῆς ὑπό] mg. m. 1 b. 14.

XXV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri, basim autem basi maiorem habent, etiam angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habebunt.

Sint duo trianguli $\triangle ABG$, $\triangle EZG$ duo latera AB , AG duobus lateribus EZ , ZG aequalia habentes alterum alteri, $AB = EZ$ et $AG = ZG$, basis autem BG maior sit basi EZ . dico, etiam esse $\angle BAG > \angle EZG$.

nam si minus, aut aequalis ei aut minor est. iam non est $\angle BAG = \angle EZG$. tum enim esset $BG = EZ$ [prop. IV]. sed non est. itaque non est $\angle BAG = \angle EZG$. neque uero est $\angle BAG < \angle EZG$. tum enim esset $BG < EZ$ [prop. XXIV].

sed non est. itaque non est $\angle BAG < \angle EZG$. et demonstratum est, ne aequalem quidem eum esse. quare $\angle BAG > \angle EZG$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri, basim autem basi maiorem habent, etiam angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habebunt; quod erat demonstrandum.

οὐν] om. F. BAG γωνία Vp. 15. ἡ βάσις Pp. *ἴστιν* P. 16. *ἴση ἐστιν*] *ἴση* *ἴστιν* P^V; *ἴστιν* *ἴση* p. *ἡ ὑπὸ BAG γωνία* V. 17. *οὐδέτε*] *οὐ* V. *ἴλασσον*] *ἴλαστων* PBV bp. 19. *ἴστιν* P. *ἴση δέ οὐκ ἀριστερή*] *ἴστιν* *οὐκ* F. 20. *γωνία* om. BFbp. *οὐδέ*' Vbp. 21. BAG γωνία V. 22. *δυοῖς ταῖς δυοῖς* FV, *ταῖς δύοις* P. 25. *τὴν — περιεχομένην*] mg. m. 1 P. *τῆς*] *τῆς* sequente ras. 1 litt. F.

πε'.

Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέραν καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην ἡτοι τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις 5 γωνίαις ἡ τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν, καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει [ἐκατέραν ἐκατέραν] καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ.

Ἐστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς δύο γωνίας τὰς ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΔΕΖ, EZΔ ἵσαις ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέραν, τὴν μὲν ὑπὸ ΑΒΓ τῇ ὑπὸ ΔΕΖ, τὴν δὲ ὑπὸ ΒΓΔ τῇ ὑπὸ EZΔ ἔχέτω δὲ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην, πρότερον τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γωνίαις τὴν ΒΓ τῇ EZ· λέγω, διτι καὶ τὰς 15 λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει ἐκατέραν ἐκατέραν, τὴν μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ τὴν δὲ ΑΓ τῇ ΔΖ, καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ, τὴν ὑπὸ ΒΑΓ τῇ ὑπὸ EΔΖ.

Εἰ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΔΕ, μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἐστω μείζων ἡ ΑΒ, καὶ κείσθω τῇ ΔΕ ἵση ἡ ΒΗ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΗΓ.

Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΒΗ τῇ ΔΕ, ἡ δὲ ΒΓ τῇ EZ, δύο δὴ αἱ ΒΗ, ΒΓ δυσὶ ταῖς ΔΕ, EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέραν ἐκατέραν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΗΒΓ γωνίᾳ 25 τῇ ὑπὸ ΔΕΖ ἵση ἐστίν· βάσις ἅρα ἡ ΗΓ βάσει τῇ ΔΖ ἵση ἐστίν, καὶ τὸ ΗΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΖ τρι-

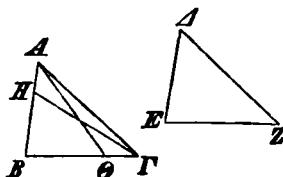
XXVI. Olympiod. in meteorol. II p. 110. Boetius p. 382, 17.

2. τὰς] om. Proclus. δύοις] δύοις Proclus; ταῖς δυσὶ V,
Olympiodorus. 3. καὶ] τῇ δὲ καὶ Proclus. 7. ἐκατέραν
ἐκατέραν] om. Proclus; cfr. p. 66, 15. 8. γωνίᾳ ἵση ἔξει F,

XXVI.

Si duo trianguli duos angulos duobus angulis aequales habent alterum alteri et unum latus uni lateri aequale, siue quod ad angulos aequales positum est, siue quod sub altero angulorum aequalium subtendit, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt alterum alteri et reliquum angulum reliquo angulo.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, AEZ duos angulos $AB\Gamma$, $B\Gamma A$ duobus AEZ , $EZ\Delta$ aequales habentes alterum alteri, $\angle AB\Gamma = \angle EZ$ et $\angle B\Gamma A = \angle EZ\Delta$, et habeant

etiam unum latus uni lateri aequale, prius quod ad angulos aequales positum est, $B\Gamma = EZ$. dico, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia eos habituros esse alterum alteri, $AB = AE$ et $A\Gamma = AZ$, et reliquum angulum reliquo angulo, $\angle BAG = EAZ$.

nam si AB lateri AE inaequale est, alterutrum eorum maius est. sit maius AB , et ponatur $BH = AE$, et ducatur $H\Gamma$.

iam quoniam $BH = AE$ et $B\Gamma = EZ$, duae rectae BH , $B\Gamma$ duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri; et $\angle HB\Gamma = \angle EZ$. itaque $H\Gamma = AZ$ et $\triangle HB\Gamma = \triangle EZ$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt,

Proclus, Boetius (non Olympiodorus). 9. ἔστωσαν V. 11. τὴν] corr. ex τὴν m. rec. P, ut lin. 12. 12. ὑπό] (alt.) m. 2 b. 13. πλευρᾶ] supra m. 1 p. 15. ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς τὰς λοιπὰς πλευρὰς F. 20. ἔστιν] ἔσται V. 21. BH] PB; $H\Gamma$ FVbp. Post ἐπεξένθω ras. 4 litt. p. 25. ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι uulgo. 26. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo. $H\Gamma\Gamma$] PB; $H\Gamma B$ FVbp.

γάνιφ ἵσουν ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς
γωνίαις ἴσαι ἔσονται, ὥφ' ἂς αἱ ἴσαι πλευραὶ ὑπο-
τείνουσιν· ἴση ἄρα ἡ ὑπὸ ΗΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΖΕ.
ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΑΖΕ τῇ ὑπὸ ΒΓΑ ὑπόκειται ἴση· καὶ
ἡ ὑπὸ ΒΓΗ ἄρα τῇ ὑπὸ ΒΓΑ ἴση ἔστιν, ἡ ἐλάσσων
τῇ μείζονι· διότι ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἔστιν ἡ
ΑΒ τῇ ΑΕ. ἴση ἄρα. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΕΖ ἴση·
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δυσὶ ταῖς ΑΕ, ΕΖ ἴσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ¹⁰
ΑΕΖ ἔστιν ἴση· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΑΖ ἴση
ἔστιν, καὶ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἴση ἔστιν.

'Αλλὰ δὴ πάλιν ἔστωσαν αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας
πλευραὶ ὑποτείνουσαι ἴσαι, ώς ἡ ΑΒ τῇ ΑΕ· λέγω
¹⁵ πάλιν, διτὶ καὶ αἱ λοιπαὶ πλευραὶ ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς
ἴσαι ἔσονται, ἡ μὲν ΑΓ τῇ ΑΖ, ἡ δὲ ΒΓ τῇ ΕΖ
καὶ ἔτι ἡ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἴση ἔστιν.

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ ΕΖ, μια αὐτῶν
μείζων ἔστιν. ἔστω μείζων, εἰ δυνατόν, ἡ ΒΓ, καὶ
κείσθω τῇ ΕΖ ἴση ἡ ΒΘ, καὶ ἐπεικεύχθω ἡ ΑΘ. καὶ
ἐπεὶ ἴση ἔστιν ἡ μὲν ΒΘ τῇ ΕΖ ἡ δὲ ΑΒ τῇ ΑΕ,
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΘ δυσὶ ταῖς ΑΕ, ΕΖ ἴσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνίας ἴσας περιέχουσιν· βάσις
²⁵ ἄρα ἡ ΑΘ βάσει τῇ ΑΖ ἴση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΘ τοῦ-
γωνον τῷ ΑΕΖ τριγώνῳ ἴσου ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ²
γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἴσαι ἔσονται, ὥφ' ἂς αἱ
ἴσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἴση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΘΑ
γωνία τῇ ὑπὸ ΕΖΔ. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΕΖΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΑ

1. ἴστεν] PF; comp. bp; ἔστι B; ἴσται V. 2. ἔσονται
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ V. 4. ἦ] supra V. ΑΖΕ] ΑEZ F;

sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV]. quare $\angle HGB = \angle ZE$. uerum $\angle AZE = BGA$, ut supposuimus. ergo etiam $\angle BGH = BGA$ [x. ἔνν. 1], minor maiori [x. ἔνν. 8]; quod fieri non potest. itaque AB lateri AE inaequale non est. aequale igitur. uerum etiam $BG = EZ$. duae rectae igitur AB , BG duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri; et $\angle ABG = \angle EZ$. quare $AG = AZ$ et $\angle BAG = EAZ$ [prop. IV].

Iam rursus latera sub aequalibus angulis sub-tendentia¹⁾ aequalia sint, uelut $AB = AE$. dico rur-sus, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia fore, $AG = AZ$ et $BG = EZ$, et praeterea reliquum angulum BAG reliquo angulo EAZ aequalem esse.

nam si BG lateri EZ inaequale est, alterutrum eorum maius est. sit maius, si fieri potest, BG , et ponatur $B\Theta = EZ$, et ducatur $A\Theta$. et quoniam $B\Theta = EZ$ et $AB = AE$, duae rectae AB , $B\Theta$ duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri. et aequales angulos comprehendunt. itaque $A\Theta = AZ$ et $\triangle ABO = AEZ$, et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera sub-tendunt. quare $\angle B\Theta A = EZA$. uerum $\angle EZA = BGA$.

1) Δ et τας lin. 13 abesse debebant.

corr. m. 2. BGA] corr. ex BGA m. 1 b. 5. BGA] corr. ex AGB F. 7. ἄρα. ἔστι] ἄρα ἔστι. ἔστιν P. 8. δυσὶ B. 10. $\angle EZ$] corr. ex $\angle Z$ m. 2 b. 11. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo. ή λοιπή F et V m. 2. BAG] GAB F. τῇ λοιπῇ] λοιπῇ V; corr. m. 2. 13. δίλιδ δῆ] bis b, semel punctis del. m. recens. 17. κατ' e corr. V. τῇ] om. b; posteas insertum V. γωνίᾳ] om. b. 20. εἰ δύνατος μεῖψαι Theon? (BFV bp). sl] add. m. recenti b. ή BG τῆς EZ F. 24. περιέχοντιν] PB F; περιέχονται uulgo. 25. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo. 26. ἔστιν] PF; comp. p; ἔστι uulgo. 27. ἔστοται ἐκατέρης ἁνατέρης V. 29. διλ' F. ή] posteas add. m. 1 P.

έστιν ἵση· τριγάνου δὴ τοῦ ΑΘΓ ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΒΘΑ ἵση ἐστὶ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΒΓΑ· ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἀνισός ἐστιν ἡ ΒΓ τῇ EZ· ἵση ἄρα. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ΑΒ τῇ ΔΕ ἵση. δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΔΕ, EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνίας ἵσαις περιέχουσι· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΔΖ ἵση ἐστίν, καὶ τὸ ΑΒΓ τριγώνου τῷ ΔEZ τριγώνῳ ἵσον καὶ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵση.

- 10 Ἐὰν ἄρα δύο τριγώνα τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσαις ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην ἥτοι τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γωνίαις, ἡ τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν, καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσαις 15 ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κέντρον.

- Ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίκτουσα τὰς ἐναλλὰκτη γωνίας ἵσαις ἀλλήλαις ποιῇ, παράλληλοι 20 λοι ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Ἐτις γὰρ δύο εὐθείας τὰς ΑΒ, ΓΔ εὐθεῖα ἐμπίκτουσα ἡ EZ τὰς ἐναλλὰκτη γωνίας τὰς ὑπὸ ΑEZ, EZΔ ἵσαις ἀλλήλαις ποιείτω· λέγω, ὅτι παράλληλος ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ.

- 25 Εἴ γὰρ μή, ἐκβαλλόμεναι αἱ ΑΒ, ΓΔ συμπεσοῦνται ἥτοι ἐπὶ τὰ Β, Δ μέρῃ ἡ ἐπὶ τὰ Α, Γ. ἐκβεβλή-

XXVII. Philop. in anal. II fol. 18v. Boetius p. 382, 23.

1. Post ἵση Theon add. καὶ ἡ ὑπὸ ΒΘΑ ἄρα τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ἰστιν ἵση (BFVbp; in F ἄρα supra scr. et pro ΒΓΔ legitur ΒΓΔ); eadem P mg. manu rec. 2. ἐστίν P, ut lin. 4. 5. δυσὶ BFP. 7. ἐστίν] PF; ἐστί ulugo. 8. ἵσον ἐστί Theon

itaque in triangulo $A\Theta\Gamma$ angulus extrinsecus positus $B\Theta A$ aequalis est angulo interiori et opposito $B\Gamma A$; quod fieri non potest [prop. XVI]. quare $B\Gamma$ lateri EZ inaequale non est; aequale igitur. uerum etiam $AB = \Delta E$. itaque duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus ΔE , EZ aequales sunt altera alteri. et angulos aequales comprehendunt. itaque basis $A\Gamma$ basi ΔZ aequalis est, et triangulus $AB\Gamma$ triangulo ΔEZ aequalis, et reliquis angulis $B\Lambda\Gamma$ reliquo angulo $E\Delta Z$ aequalis.

Ergo si duo trianguli duos angulos duobus angulis aequales habent alterum alteri et unum latus uni lateri aequale, siue quod ad angulos aequales positum est, siue quod sub altero angulorum aequalium subtendit, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt et reliquum angulum reliquo angulo; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Si recta in duas rectas incidens alternos angulos inter se aequales efficerit, rectae inter se parallelae erunt.

Nam in duas rectas AB , $\Gamma\Delta$ recta incidens EZ angulos alternos AEZ , $EZ\Delta$ inter se aequales efficiat. dico, AB rectae $\Gamma\Delta$ parallelam esse.

nam si minus, AB , $\Gamma\Delta$ productae concurrent aut ad partes B , Δ aut ad A , Γ partes. producantur et

(BV bp; ἵστοι ἐστίν F); ἐστί om. P. λοιπῷ] P, V m. 1; η λοιπῇ BF, V m. 2, bp; cfr. p. 64, 11. 9. τῇ] supra m. 2 V.
 λοιπῇ ἐστίν BF bp. 10. ἄρα] supra m. 1 P. ταῖς δυοῖς
 B V p. 11. Ante καὶ m. recenti add. V: ἔχει δέ. 14. πλευράς] in ras. m. 1 P. 15. γωνία] comp. insert. V. 16. δεῖξαι] ras. p. 18. ἐμπεσούσα F (supra m. 1: γε. ἐμπίκτουσα).
 20. αὐτὸν] om. V. 24. ΓΔ εὐθεῖα V.

σθωσαν καὶ συμπίπτετωσαν ἐπὶ τὰ *B, Γ* μέρη κατὰ τὸ *H.* τριγάνου δὴ τοῦ *HEZ* ἡ ἔκτὸς γωνία ὑπὸ *AEZ* 5 *lση* ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *EZH*. διπερ ἔστιν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα αἱ *AB, ΓΔ* ἐκβαλλόμεναι συμπεσοῦνται ἐπὶ τὰ *B, Δ* μέρη. διοιώσ δὴ δειχθῆσται, διτοι οὐδὲ ἐπὶ τὰ *A, Γ* αἱ δὲ ἐπὶ μηδέτερα τὰ μέρη συμπίπτουσαι παράλληλοι εἰσιν· παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

'Εὰν ἄρα εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς 10 ἐναλλάξ γωνίας *lσας* ἀλλήλαις ποιῇ, παράλληλοι ἔσονται αἱ εὐθεῖαι· διπερ ἔδει δεῖξαι.

κη'.

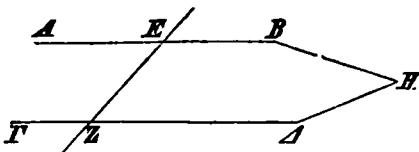
'Εὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν 15 ἔκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη *lσην* ποιῇ ἡ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν δρθαῖς *lσας*, παράλληλοι ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Elīs γὰρ δύο εὐθείας τὰς *AB, ΓΔ* εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ *EZ* τὴν ἔκτὸς γωνίαν τὴν ὑπὸ *EHB* τῇ ἐντὸς 20 καὶ ἀπεναντίον γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *HΘΔ* *lσην* ποιεῖται ἡ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ὑπὸ *BHΘ*,

XXVIII. Boetius p. 382, 26.

2. Post *H* add. σημεῖον (comp.) V man. recenti. ἡ ἔκτὸς — *AEZ*] mg. m. 1 P. 3. *lση*] ras. F V (*μετίζος* Gynaeus, *μετίζων* Gregorius). *lστέν*] P. τῇ] τῆς F V, Gynaeus. *ἀπεναντίον*] *επενανγωνία φ.* praeterita γωνίας (comp.) mg. m. 2 F; m. 1 sine dubio fuit *ἀπεναντίον*. In V post hoc verbum γωνίας (comp.) inseruit m. recens.; γωνίας hab. Gynaeus. τῇ] τῆς F V. ἐπό] om. F. Post *EZH* in F. m. 2 et in V m. recentissima add. ἄλλα καὶ *lση*, quod habet Gynaeus. scripturam receptam habent PB bp, Campanus, Zambertus, alter codex Gynaei. 4. *lστέν*] om. p. 5. δῆ] δὲ F. 6. οὐδ'] οὐδ' p.

concurrant ad B , $\angle A$ partes in puncto H . in triangulo
igitur HEZ angulus extrinsecus positus AEZ aequalis

est angulo interiori et opposito EZH ; quod fieri non potest [prop. XVI]. quare AB , $\Gamma\Delta$ rectae productae non concurrent ad B , $\angle A$ partes. similiter demonstrabimus, eas ne ad A , Γ quidem partes concurrere; quae autem ad neutras partes concurrunt, parallelae sunt [def. 23]. itaque AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est.

Ergo si recta in duas rectas incidens alternos angulos inter se aequales effecerit, rectae inter se parallelae erunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

Si recta in duas rectas incidens angulum exteriorum interiori et opposito et ad easdem partes sito angulo aequali efficerit aut angulos interiores et ad easdem partes sitos duobus rectis aequales, parallelae inter se erunt rectae.

nam recta EZ in duas rectas AB , $\Gamma\Delta$ incidens angulum exteriorum EHB angulo interiori et opposito $H\Theta\Delta$ aequali efficiat aut angulos interiores et

δέ] δ' Pp. 7. εἰσιν] PF; εἰσιν uolgo. 9. εἰς] supra
m. 2 V. 11. αῖ] om. b; eras. F. 15. Post ἐπτός
add. V m. 2 γωνίας (comp.). νετ] supra m. 2 V. 16.
δυοτέρ] δύο Proclus. 17. ἀλλήλαις] om. Proclus. αῖ] om.
V. Proclus. 20. ἐπεναντίον φ, ἀπεναντίας p. Post ἀπε-
ναντίον add. F: γωνία (m. recenti) καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη; cfr.
Campanus. γωνία] om. BFp. 21. Post μέρη m. 2 FV
add. τὰ $B\Delta$.

ΗΘΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας· λέγω, ὅτι παράλληλος ἐστιν
ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ *EHB* τῇ ὑπὸ **ΗΘΔ**,
ἀλλὰ ἡ ὑπὸ *EHB* τῇ ὑπὸ **AHΘ** ἐστὶν ἵση, καὶ ἡ
δ ὑπὸ **AHΘ** ἄρα τῇ ὑπὸ **ΗΘΔ** ἐστὶν ἵση· καὶ εἰσὶν
ἐναλλάξ· παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

Πάλιν, ἐπεὶ αἱ ὑπὸ *BHΘ*, **ΗΘΔ** δύο ὁρθαῖς
ἵσαι εἰσὶν, εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ **AHΘ**, *BHΘ* δυσὶν
ὑρθαῖς ἵσαι, αἱ ἄρα ὑπὸ **AHΘ**, *BHΘ* ταῖς ὑπὸ¹⁰
BHΘ, **ΗΘΔ** ἵσαι εἰσὶν· κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ *BHΘ*·
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ **AHΘ** λοιπὴ τῇ ὑπὸ **ΗΘΔ** ἐστὶν
ἵση· καὶ εἰσὶν ἐναλλάξ· παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ *AB*
τῇ *ΓΔ*.

Ἐὰν ἄρα εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν
15 ἔκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη ἵσην ποιῇ ἡ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη
δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας, παράλληλοι ἐσονται αἱ εὐθεῖαι·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κθ'.

20 'Η εἰς τὰς παραλλήλους εὐθείας εὐθεῖα ἐμ-
πίπτουσα τάς τε ἐναλλάξ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις
ποιεῖ καὶ τὴν ἔκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον
ἵσην καὶ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν
ὑρθαῖς ἵσας.

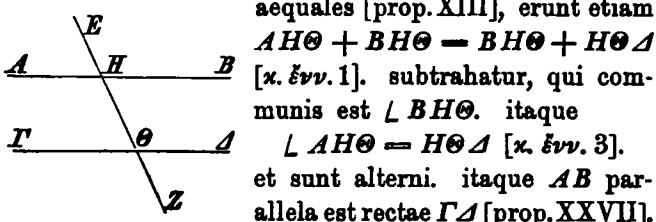
25 *Els* γὰρ παραλλήλους εὐθείας τὰς *AB*, *ΓΔ* εὐθεῖα

3. Post *EHB* in V add. *γωνία* m. 2 (comp.). **ΗΘΔ**
HBΔ F, sed B e corr. 4. *ἵση* ἐστίν p. 5. Ante **ΗΘΔ**
ras. 1 litt. F. 6. *ἵση* ἐστίν p. 7. *δυσὶν* Bp. 8. *εἰσιν* *ἵσαι*
p. 9. *εἰσιν* δὲ P. αἱ] supra m. 1 b. 10. αἱ ἄρα] ἄρα αἱ F.
11. *ἵση* ἐστίν p. 12. *ἐστίν*] om. F. 13. *AB*] e corr. F; in ras. b. 14. ἀπεναν-
τίας p. 15. *τε*] om. F, supra m. 2 V. 16. *ἀπεναν-*
τίας] om. Proclus. 17. *ποιεῖ*] corr. ex *ποιῆ* V. 18. καὶ

ad easdem partes sitos $BH\Theta$, $H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales. dico, parallelam esse AB rectae $\Gamma\Delta$.

nam quoniam $\angle EHB = H\Theta\Delta$ et $\angle EHB = AH\Theta$ [prop. XV], erit etiam $AH\Theta = H\Theta\Delta$ [x. svv. 1]. et sunt alterni. itaque AB parallela est rectae $\Gamma\Delta$ [prop. XXVII].

rursus quoniam $BH\Theta + H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales sunt, et etiam $AH\Theta + BH\Theta$ duobus rectis

Ergo si recta in duas rectas incidens angulum exteriorem interiori et opposito et ad easdem partes sito angulo aequalem effecerit aut angulos interiores et ad easdem partes sitos duobus rectis aequales, parallelae inter se erunt rectae; quod erat demonstrandum.

XXIX.

Recta in rectas parallelas incidentes et angulos alternos inter se aequales efficit et angulum exteriorem interiori et opposito aequalem et interiores ad easdemque partes sitos duobus rectis aequales.

nam in rectas parallelas AB , $\Gamma\Delta$ recta incidat

XXIX. Boetius p. 383, 1.

ἀπεραντίον — 23. ἐντός] apud Proclum exciderunt. *ἀπεραντίας* p. 23. *λέγων*] P. Campanus; *καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέσην λέγων* Theon (BFVbp, Boetius). *διστήν*] δύο Proclus.

έμπιπτέτω ἡ EZ· λέγω, ὅτι τὰς ἐναλλάξ γωνίας τὰς
ὑπὸ AHΘ, HΘΔ ἴσας ποιεῖ καὶ τὴν ἔκτὸς γωνίαν
τὴν ὑπὸ EHB τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ HΘΔ
ἴσην καὶ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ὑπὸ^b
b BHΘ, HΘΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσας.

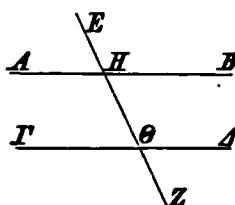
Ἐλ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ AHΘ τῇ ὑπὸ HΘΔ,
μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἐστω μείζων ἡ ὑπὸ AHΘ·
κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ BHΘ· αἱ ἄρα ὑπὸ AHΘ,
BHΘ τῶν ὑπὸ BHΘ, HΘΔ μείζονές εἰσιν. ἀλλὰ αἱ
10 ὑπὸ AHΘ, BHΘ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. [καὶ] αἱ
ἄρα ὑπὸ BHΘ, HΘΔ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν. αἱ
δὲ ἀπ’ ἐλασσόνων ἡ δύο ὁρθῶν ἐκβαλλόμεναι εἰς ἀπει-
ρον συμπίπτουσιν· αἱ ἄρα AB, ΓΔ ἐκβαλλόμεναι εἰς
15 ἀπειρον συμπεσοῦνται· οὐδὲ συμπίπτουσι δὲ διὰ τὸ παρ-
αλλήλους αὐτὰς ὑποκείσθαι· οὐκέτι ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ
ὑπὸ AHΘ τῇ ὑπὸ HΘΔ· ἴση ἄρα. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ AHΘ
τῇ ὑπὸ EHB ἐστιν ἴση· καὶ ἡ ὑπὸ EHB ἄρα τῇ
ὑπὸ HΘΔ ἐστιν ἴση. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ BHΘ·
αἱ ἄρα ὑπὸ EHB, BHΘ ταῖς ὑπὸ BHΘ, HΘΔ ἴσαι
20 εἰσίν. ἀλλὰ αἱ ὑπὸ EHB, BHΘ δύο ὁρθαῖς ἴσαι
εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ BHΘ, HΘΔ ἄρα δύο ὁρθαῖς ἴσαι
εἰσίν.

Ἡ ἄρα εἰς τὰς παραλλήλους εὐθεῖας εὐθεῖα ἐμ-
πίπτουσα τὰς τε ἐναλλάξ γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιεῖ
25 καὶ τὴν ἔκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἴσην καὶ τὰς

1. τὰς] PF et V m. 1; τὰς τε Bbp et V m. 2. 3. ἀπ-
εναντίας p. τῇ] P; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τῇ Theon (BFV
b) b), Campanus. HΘΔ] H supra scr. m. 1 F. 4. ἴση V.
7. ἐστιν F. AHΘ] FVb; AHΘ τῇς ὑπὸ HΘΔ P; AHΘ. καὶ
ἐπει μείζων ἐστιν ἡ ὑπὸ AHΘ τῇς ὑπὸ HΘΔ Bp, et mg. m. 2
V. 9. ἀλλ' F. 10. BHΘ] ΘHB B et e corr. V. elat
V, comp. b. καὶ] om. P. 12. ἀπ' τῇς ἐπ' b. 13. συμ-
πίπτουσιν — 14. ἀπειρον] om. p. 16. τῇς τῇς B. HΘΔ]

EZ. dico, eam angulos alternos $AH\Theta$, $H\Theta A$ aequales efficere et angulum exteriorem EHB interiori et opposito $H\Theta A$ aequalem et interiores ad easdemque partes sitos $BH\Theta$, $H\Theta A$ duobus rectis aequales.

nam si $\angle AH\Theta$ angulo $H\Theta A$ inaequalis est, alterius eorum maior est. sit $\angle AH\Theta$ maior. communis

adiiciatur $\angle BH\Theta$. itaque
 $AH\Theta + BH\Theta > BH\Theta + H\Theta A$
[*z. ēvv. 2*]. uerum $AH\Theta + BH\Theta$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. quare $BH\Theta + H\Theta A$ duobus rectis minores sunt. quae autem ex angulis minoribus,

quam sunt duo recti, producuntur rectae in infinitum, concurrent [*ατ. 5*]. itaque AB , CD productae in infinitum concurrent. uerum non concurrunt, quia supponuntur parallelae. quare $\angle AH\Theta$ angulo $H\Theta A$ inaequalis non est. aequalis igitur.

sed $\angle AH\Theta = EHB$ [prop. XV]. quare etiam $\angle EHB = H\Theta A$ [*z. ēvv. 1*]. communis adiiciatur $\angle BH\Theta$. itaque $\angle EHB + BH\Theta = BH\Theta + H\Theta A$ [*z. ēvv. 2*]. uerum $EHB + BH\Theta$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. quare etiam $BH\Theta + H\Theta A$ duobus rectis aequales sunt.

Ergo recta in rectas parallelas incidens et angulos alternos inter se aequales efficit et angulum exteriorem angulo interiori et opposito aequalem et inte-

litt. $H\Theta$ in ras. F. $\delta\lambda\lambda\alpha]$ $\delta\lambda\lambda'$ F. 19. $\dot{\nu}\pi\delta$] (prius) $\alpha\delta$ $\dot{\nu}\pi\delta$ b.
 $BH\Theta$, $H\Theta A]$ H bis e corr. V. 20. $\delta\lambda\lambda'$ F. $\delta\nu\sigma\lambda$ Bp.
21. $\varepsilon\lambda\sigma\lambda$] PBF; $\varepsilon\lambda\sigma\lambda$ unigo. $\delta\nu\sigma\lambda$ PBp. $\varepsilon\lambda\sigma\lambda$ $\lambda\sigma\alpha$ BF.
23. $\dot{\eta}$] e corr. V. 24. $\tau\varepsilon$] om. P. 25. $\dot{\varepsilon}\kappa\tau\delta$; $\tau\dot{\eta}$] m. 2 F.
 $\dot{\alpha}\pi\tau\tau\tau\alpha\tau\lambda$ p. $\lambda\sigma\eta\pi$] om. P; $\kappa\alpha\dot{\varepsilon}\pi\lambda$ $\tau\alpha$ $\alpha\dot{\nu}\tau\alpha$ $\mu\dot{\varepsilon}\eta\lambda\sigma\eta$ BFBp.

ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας· διπερ
ἔδει δεῖξαι.

λ'.

*Ἄλι τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἀλλήλαις
οἱ εἰσὶ παράλληλοι.*

"Ἐστω ἔκατέρα τῶν *AB*, *ΓΔ* τῇ *EZ* παράλληλος·
λέγω, ὅτι καὶ ἡ *AB* τῇ *ΓΔ* ἔστι παράλληλος.

'Εμπιπτέτω γὰρ εἰς αὐτὰς εὐθεῖα ἡ *HK*.

Καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους εὐθεῖας τὰς *AB*, *EZ*
10 εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ἡ *HK*, ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ *AHK* τῇ
ὑπὸ *HΘΖ*. πάλιν, ἐπεὶ εἰς παραλλήλους εὐθεῖας τὰς
EZ, *ΓΔ* εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ἡ *HK*, ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ¹
HΘΖ τῇ ὑπὸ *HKΔ*. ἐδειχθῆ δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *AHK*
τῇ ὑπὸ *HΘΖ* ἵση. καὶ ἡ ὑπὸ *AHK* ἄρα τῇ ὑπὸ²
15 *HKΔ* ἔστιν ἵση· καὶ εἰσιν ἐναλλάξ. παράλληλος ἄρα
ἔστιν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

[*Ἄλι ἄρα τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἀλλήλαις
οἱ εἰσὶ παράλληλοι.*] διπερ
ἔδει δεῖξαι.

λα'.

20 *Διὰ τοῦ δοθέντος σημείου τῇ δοθείσῃ εὐ-
θείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.*

"Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A*, ἡ δὲ δοθεῖσα
εὐθεῖα ἡ *BΓ*. δεῖ δὴ διὰ τοῦ *A* σημείου τῇ *BΓ* εὐ-
θείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

XXX. Boetius p. 383, 5. XXXI. Boetius p. 383, 7.

1. *ἐντὸς καὶ* om. P. 6. *AB*] *AE* φ. 7. *ἔστιν* P.
9. *καὶ — 10. HK*] mg. m. 1 P. 11. *εἰς*] *εἰς τὰς V. εὐθεῖας*]
δύο εὐθεῖας P. 12. *ἐμπέπτωκεν*] in ras. PF; dein add. *κοινῇ*
F. ἡ] (alt.) corr. ex τῇ P. 13. *HKΔ*] corr. ex ΘΚΔ m.
rec. P. 14. *ἄρα*] supra comp. m. 1 b. 15. *ΘΚΔ* P, corr.
m. rec. 16. *ἔστιν*] om. F. *AB*] inter *A* et *B* ras. 1 litt.

riores ad easdemque partes sitos duobus rectis aequales; quod erat demonstrandum.

XXX.

Quae eidem rectae parallelae sunt, etiam inter se parallelae sunt.

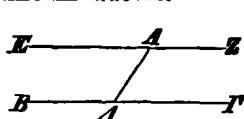
sit utraque AB , $\Gamma\Delta$ rectae EZ parallela. dico, etiam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallelam esse.

nam in eas incidat recta HK . et quoniam in rectas parallelas AB , EZ recta A — H — B incidit HK , erit
 E — Θ — Z $\angle AHK = H\Theta Z$ [prop. XXIX].
 T — K — Δ rursus quoniam in rectas parallelas EZ , $\Gamma\Delta$ recta incidit HK , erit $\angle H\Theta Z = HK\Delta$ [prop. XXIX]. sed demonstratum est, esse etiam

$\angle AHK = H\Theta Z$.
quare etiam $\angle AHK = HK\Delta$ [$\chi. \xi\nu.\nu. 1$]. et sunt alterni. itaque AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est [prop. XXVII]; quod erat demonstrandum.

XXXI.

Per datum punctum datae rectae parallelam rectam lineam ducere.

Sit datum punctum A ; data autem recta $B\Gamma$. oportet igitur per A punctum rectae $B\Gamma$ parallelam rectam lineam ducere.

F. τῆς] τῆς b. 17. αῖ ἄρα — 18. παράλληλοι] om. PBbp;
mg. m. 2 FV. 17. ἄρα] om. FV. 20. Post σημεῖον in P
add. δὲ μὴ ἔστιν ξπλι αὐτῆς; del. m. 1; similiter Campanus; sed
Proclus non habuit p. 376, 5 sqq.

Ελλήφθω ἐπὶ τῆς ΒΓ τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΔ· καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΔΔ εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημειῷ τῷ Α τῇ ὑπὸ ΑΔΓ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΑΔΕ· καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπ’ εὐθεῖας τῇ δ ΕΑ εὐθεῖᾳ ἡ AZ.

Καὶ ἐπεὶ εἰς δύο εὐθεῖας τὰς ΒΓ, EZ εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ ΑΔ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας τὰς ὑπὸ ΕΑΔ, ΑΔΓ ἵσας ἀλλήλαις πεποίηκεν, παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΕΑΖ τῇ ΒΓ.

10 Σιὰ τοῦ δοθέντος ἄρα σημείου τοῦ Α τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΒΓ παράλληλος εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΕΑΖ· διερ έδει ποιῆσαι.

λ β'.

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσ-
15 εκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση ἐστὶν, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσὶν.

"Ἐστω τρίγωνον τὸ ΑΒΓ, καὶ προσεκβεβλήσθω αὐτοῦ μία πλευρὰ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Δ· λέγω, διτι ἡ ἐκτὸς 20 γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ ἵση ἐστὶ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ταῖς ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ, ΓΑΒ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσὶν.

25 Ήχθω γάρ διὰ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθείᾳ παράλληλος ἡ ΓΕ.

XXXII. Alex. Aphrod. in top. p. 11. Simplic. in phys. fol. 14.
Philop. in anal. II p. 65. Psellus p. 40. Boetius p. 383, 8.

3. αὐτῇ] αὐτῇν F. τῷ] supra m. 1 P. 4. τῇ] B; τῆς
uulgo. 5. ΕΔ] in ras. V. 6. ΒΓ] corr. ex ΓΒ V; ΓΒ
B bp. 7. ὑπό] mg. m. rec. P; supra m. 2 F. 8. ἀλλήλας b.

sumatur in $B\Gamma$ quoduis punctum A , et ducatur AA . et ad AA rectam et punctum in ea situm A angulo AAG aequalis construatur AAE [prop. XXIII]. et producatur EA in directum, ut fiat AZ . et quoniam recta AA in duas rectas $B\Gamma$, EZ incidens angulos alternos EAA , AAG inter se aequales efficit, erit EAZ rectae $B\Gamma$ parallela [prop. XXVII].

Ergo per datum punctum A datae rectae $B\Gamma$ parallela recta linea EAZ ducta est; quod oportebat fieri.

XXXII.

In quois triangulo quolibet laterum producto angulus extrinsecus positus duobus interioribus et oppositis aequalis est, et anguli interiores tres trianguli duobus rectis aequales sunt.

Sit triangulus $AB\Gamma$, et producatur quodlibet latus eius $B\Gamma$ ad A . dico, angulum extrinsecus positum $A\Gamma A$ aequalem esse duobus angulis interioribus et oppositis ΓAB , $AB\Gamma$, et angulos interiores tres trianguli $AB\Gamma$, $B\Gamma A$, ΓAB duobus rectis aequales esse.

ducatur enim per Γ punctum rectae AB parallela

πεκοίησεν] $B\Gamma$; πεκοίηκε ungo. 9. $EAZ]$ EA eras. F.

$B\Gamma]$ corr. ex $B\Delta V$; $B\Gamma A$ F. 12. $EAZ]$ AEZ F. 14. τῶν πλευρῶν] supra m. 2 F; πλευρᾶς Proclus. προσεκβληθεῖσης] προσ-add. m. 2 V. 15. ἐκτὸς τοῦ τριγώνου γωνία δύο Proclus. 16. ἀπεναντίας p. ἔστιν ἵση Proclus. ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι ungo. αἱ] m. 2 V. 17. τρεῖς] om. Proclus. δυοῖς] δύο Proclus. 20. ἔστιν P. δυοῖς] ταὶς δυοῖς V. ἀπεναντίας p. 21. $\Gamma AB]$ $A\Gamma B$ F. αἱ] om. F; m. 2 V. 22. αἱ] m. rec. P. $B\Gamma A]$ supra m. 2 F. 24. εὐθεῖα] mg. m. 2 V.

Καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἔστιν ἡ *ΑΒ τῇ ΓΕ*, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωσεν ἡ *ΑΓ*, αἱ ἑναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ *ΒΑΓ*, *ΑΓΕ* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ παράλληλός ἔστιν ἡ *ΑΒ τῇ ΓΕ*, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωσεν δὲ εὐθεῖα ἡ *ΒΔ*, ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ *ΕΓΔ* ἵση ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *ΑΒΓ*. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΓΕ* τῇ ὑπὸ *ΒΑΓ* ἵση· δῆλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ΑΓΔ* γωνία ἵση ἔστι δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ταῖς ὑπὸ *ΒΑΓ*, *ΑΒΓ*.

10 Κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ *ΑΓΒ*· αἱ ἄρα ὑπὸ *ΑΓΔ*, *ΑΓΒ* τρισὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΒΓΔ*, *ΓΔΒ* ἵσαι εἰσίν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ *ΑΓΔ*, *ΑΓΒ* δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ *ΑΓΒ*, *ΓΒΔ*, *ΓΔΒ* ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν.

15 Παντὸς ἄρα τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση ἔστιν, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν· ὅπερ ἐδειξαί.

λγ'.

20 Άλι τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐπιχειργνύονται εὐθεῖαι καὶ αὐταὶ ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν.

XXXIII. Boetius p. 383, 11.

3. *εἰσιν*] PF; comp. b; *εἰστιν* unugo. 4. *ἔστιν*] om. B.
ΕΓΡ P. 5. *εὐθεῖα*] -νθ̄ erae. V. 6. *ἴση*] *ἴση* V (*η* in ras.).
ἴστιν P, ut lin. 8. 7. *ΒΑΓ*] corr. ex *ΓΑΒ* m. 2 V; litt. *ΒΑ* in ras. B. 8. *γωνία*] P; *ἐκτὸς γωνία* Theon (BFVbp), Campanus. 9. *ἀπεναντίας* p. 10. *ΑΓΒ*]
ΑΒΓ F; corr. m. 2. 11. *ΑΓΒ*]*ΓΑΒ*] litt. *ΓΒ* e corr. F. 12. *ΑΒΓ*,
ΒΓΔ] in ras. F. 13. *ΑΓΒ*] om. F; *ΒΑΓ* B et V m. 2. 14. *ΑΓΒ*]*ΑΒΓ* F (euau.),
εἰσιν] PBF; comp. b; *εἰστιν* unugo. 15. *ΑΓΒ*] *ΑΒΓ* F (euau.),

ΓE . et quoniam AB rectae ΓE parallela est, et in eas incidit $A\Gamma$, anguli alterni BAG , AGE inter se aequales sunt [prop. XXIX]. rursus quoniam AB rectae ΓE parallela est, et in eas incidit recta $B\Delta$, angulus extrinsecus positus $E\Gamma\Delta$ aequalis est angulo interiori et opposito $AB\Gamma$ [prop. XXIX]. sed demonstratum est, esse etiam $AGE = BAG$. quare

$$AG\Delta = BAG + AB\Gamma$$

interioribus et oppositis [x. ενν. 2]. communis adiicitur AGB . itaque

$AG\Delta + AGB = AB\Gamma + BGA + GAB$ [x. ενν. 2]. uerum $AG\Delta + AGB$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. itaque etiam $AGB + GBA + GAB$ duobus rectis aequales sunt [x. ενν. 1].

Ergo in quovis triangulo quolibet laterum producto angulus extrinsecus positus duobus interioribus et oppositis aequalis est, et anguli interiores tres trianguli duobus rectis aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIII.

Rectae rectas aequales et parallelas ad easdem partes¹⁾ coniungentes et ipsae aequales et parallelae sunt.

1) Hoc est: ne coniungantur B et Γ , Δ et A ; u. Proclus p. 386, 15.

b, V (eras.), p. ΓBA] $A\Gamma B$ F; $B\Gamma A$ V (eras.), Pbp.
 $\alpha\varphi\alpha$ mg. m. 2 V. $\varepsilon\lambda\omega\tau\lambda\sigma\pi$ p. 14. $\varepsilon\lambda\omega\tau\lambda\sigma\pi$] PFV; comp. b; $\varepsilon\lambda\omega\tau\lambda\sigma\pi$ uulgo. 17. $\varepsilon\lambda\omega\tau\lambda\sigma\pi$] PF; comp. b; $\varepsilon\lambda\omega\tau\lambda\sigma\pi$ uulgo. $\gamma\omega\tau\lambda\sigma\pi\tau\pi\pi\pi$ F. 18. $\delta\omega\tau\lambda\sigma\pi$] $\gamma\omega\tau\lambda\sigma\pi$ φ. 20. $\pi\alpha\varphi\alpha\lambda\lambda\eta\lambda\sigma\pi\tau\lambda\sigma\pi$ ενθετας Proclus. 21. $\kappa\alpha\lambda\alpha\tau\lambda\sigma\pi$] mg. m. 2 V.

"Εστισαν ίσαι τε καὶ παράλληλοι αἱ ΑΒ, ΓΔ, καὶ ἐπιξενγνύτωσαν αὐτὰς ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη εὐθεῖαι αἱ ΑΓ, ΒΔ· λέγω, διτι καὶ αἱ ΑΓ, ΒΔ ίσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν.

5 Ἐπεξεύχθω ἡ ΒΓ. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ ίσαι ἀλλήλαις εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ίση ἐστὶν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ ποιηὴ δὲ ἡ ΒΓ, δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ, ίσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ
 10 γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ίση· βάσις ἄφα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΒΔ ἐστιν ίση, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΒΓΔ τριγώνῳ ίσον ἐστίν, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ίσαι ἔσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, ὥφ' ἣς αἱ ίσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ίση ἄφα ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία τῇ
 15 ὑπὸ ΓΒΔ. καὶ ἐπεὶ εἰς δύο εὐθεῖας τὰς ΑΓ, ΒΔ εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ ΒΓ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας ίσας ἀλλήλαις πεποίηκεν, παράλληλος ἄφα ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ
 ΒΔ. ἐδείχθη δὲ αὐτῇ καὶ ίση.

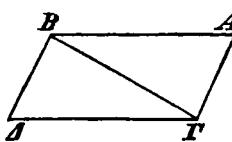
Αἱ ἄφα τὰς ίσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ
 20 μέρη ἐπιξενγνύονται εὐθεῖαι καὶ αὐταὶ ίσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λδ'.

Tῶν παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναν-

XXXIV. Boetius p. 383, 13. cfr. Psellus p. 46.

1. *ΓΔ*] in ras. V. καὶ—2. *εὐθεῖ*] in ras. b. 3. *ΒΔ*] (*prius*)
 in ras. V. 4. *ΑΓ*] *ΓΔ* BF, V m. 2. *τε*] om. FV, in ras. m. 1
 P. 5. *ἡ*] *γάρ* ἡ V m. 2. 6. *ΓΔ*] in ras. b. 7. *εἰσιν*]
 PF; comp. b; *εἰσιν* ulgo. 8. *ἰση*] η eras. V. 9. *δυοι*
 FBp. 10. *ἰση* *εἰσι* FV.
 11. *ἰσαν* *ἰση*] *ἰση* *εἰσι* V; *ἰση* p. 12. *ΒΓΔ*] *ΒΔΓ* p.
εἰσιν] PFV; comp. b; om. p; *εἰσι* B. 14. *ΑΓΒ*] *ΑΒΓ* corr.

Sint aequales et parallelae AB , $\Gamma\Delta$, et coniungant eas ad easdem partes rectae AG , $B\Delta$. dico, etiam AG , $B\Delta$ aequales et parallelas esse.

ducatur $B\Gamma$. et quoniam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Gamma$, anguli alterni $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. et quoniam $AB = \Gamma\Delta$, communis autem $B\Gamma$, duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ aequales sunt. et $\angle A\Gamma B = B\Gamma\Delta$. basis igitur AG basi $B\Delta$ aequalis, et triangulus $A\Gamma B$ triangulo $B\Gamma\Delta$ aequalis est, et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt. itaque $\angle A\Gamma B = B\Gamma\Delta$ [prop. IV]. et quoniam in duas rectas AG , $B\Delta$ incidens recta $B\Gamma$ angulos alternos inter se aequales effecit, erit AG rectae $B\Delta$ parallela [prop. XXVII]. sed demonstratum est; eandem aequalem ei esse.

Ergo rectae rectas aequales et parallelas ad easdem partes coniungentes et ipsae aequales et parallelae sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIV.

Spatiorum parallelogrammorum¹⁾ latera angulique

1) H. e. rectis parallelis comprehensorum. nomen ab ipso Euclide ad similitudinem vocabuli εὐθύγραμμος factum est; u. Proclus p. 392, 20. Studien p. 35.

in $B\Gamma\Delta$ m. rec. b. 15. Post $\Gamma\Delta\Gamma$ in p add. ἵ δὲ ὑπὸ $B\Gamma\Gamma$ τὴν ὑπὸ $B\Delta\Gamma$. $A\Gamma$] AB in ras. F. 16. γωνίας] P; γωνίας τας ὑπὸ $A\Gamma B$, $\Gamma\Delta\Delta$ Theon? (BVbp); in F τὰς ὑπὸ $A\Gamma B$, $\Gamma\Delta\Delta$ in mg. sunt, sed m. 1; habet Campanus. 17. πεκοίησε Vb. ἐστιν ἄρα (compp.) b. 18. δέ] δὲ καὶ V. καὶ] m. 2 V.

τίον πλευραί τε καὶ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, καὶ η διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει.

"Εστω παραλληλόγραμμον χωρίον τὸ ΑΓΔΒ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ η ΒΓ· λέγω, ὅτι τοῦ ΑΓΔΒ παρ-
5 αλληλογράμμου αἱ ἀπεναντίον πλευραί τε καὶ γωνίαι
ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, καὶ η ΒΓ διάμετρος αὐτὸ δίχα
τέμνει.

'Ἐπει γὰρ παράλληλος ἐστιν η ΑΒ τῇ ΓΔ, καὶ
εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν εὐθεῖα η ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γω-
10 νίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. πάλιν
ἐπει παράλληλος ἐστιν η ΑΓ τῇ ΒΔ, καὶ εἰς αὐτὰς
ἐμπέπτωκεν η ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΓΒ,
ΓΒΔ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. δύο δὴ τρίγωνά ἔστι τὰ
ΑΒΓ, ΒΓΔ τὰς δύο γωνίας τὰς ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ
15 δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΒΓΔ, ΓΒΔ ἵσαις ἔχοντα ἐκατέραν ἐκα-
τέρᾳ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην τὴν πρὸς
ταῖς ἵσαις γωνίαις κοινὴν αὐτῶν τὴν ΒΓ· καὶ τὰς
λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς ἵσαις ἔξει ἐκατέραν
ἐκατέρᾳ καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ· ἵση
20 ἄρα η μὲν ΑΒ πλευρὰ τῇ ΓΔ, η δὲ ΑΓ τῇ ΒΔ, καὶ
ἔτι ἵση ἐστὶν η ὑπὸ ΒΑΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΓΔΒ. καὶ
ἐπει ἵση ἐστὶν η μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ,
η δὲ ὑπὸ ΓΒΔ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ, δῆλη ἄρα η ὑπὸ ΑΒΔ
δῆλη τῇ ὑπὸ ΑΓΔ ἐστιν ἵση. ἐδείχθη δὲ καὶ η ὑπὸ
25 ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΓΔΒ ἵση.

1. ἀλλήλοις b; corr. m. recens. 2. εἰσίν] PBF; comp. b; εἰσί uulgo. αὐτά] -ά in ras. F. 3. ΑΓΔΒ] ΓΔΒ litt. in ras. b; litt. ΔΒ corr. ex ΒΔ m. 2 V; ΑΒΓΔ P; item PV lin. 4.

5. τε] om. p. 6. ἀλλήλοις b; corr. m. rec. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo. δίχα αὐτό p. 9. αὐτάς] -ντα- ab-
sumpta ob pergam. ruptum in F. 10. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo. 11. ΒΔ] ΔΒ F; ΒΔ post ras. 1 litt. (Γ?) V. 12.

opposita inter se aequalia sunt, et diametrus ea in duas partes aequales diuidit.

Sit spatium parallelogrammum $A\Gamma\Delta B$, diametrus autem eius $B\Gamma$. dico, parallelogrammi $A\Gamma\Delta B$ latera angulosque opposita inter se aequalia esse, et diametrum $B\Gamma$ in duas partes aequales id diuidere.

nam quoniam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est, et in eas incidit recta $B\Gamma$, anguli alterni $AB\Gamma, B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. rursus quoniam AB rectae $B\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Gamma$, alterni anguli $A\Gamma B, \Gamma B\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. itaque duo trianguli sunt $AB\Gamma, B\Gamma\Delta$ duos angulos $AB\Gamma, B\Gamma\Delta$ duobus $B\Gamma\Delta, \Gamma B\Delta$ aequales habentes alterum alteri et unum latus uni aequale, quod ad angulos aequales positum est $B\Gamma$ eorum commune. itaque etiam reliqua latera reliquis aequalia habebunt alterum alteri et reliquum angulum reliquo angulo [prop. XXVI]. quare $AB = \Gamma\Delta, A\Gamma = B\Delta, \angle B\Gamma\Gamma = \angle \Gamma\Delta B$. et quoniam $\angle B\Gamma\Gamma = B\Gamma\Delta$ et $\Gamma B\Delta = A\Gamma B$, erit $\angle B\Gamma\Delta = A\Gamma\Delta$ [n. ενν. 2]. sed demonstratum est, esse etiam $\angle B\Gamma\Gamma = \Gamma\Delta B$. ergo spatiorum parallelogrammorum latera angulique opposita inter se aequalia sunt.

$A\Gamma B$] $B\Gamma\Delta$ F. 18. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσιν vulgo. ἔστιν PF; comp. b. ταῦ τό F. 14. $B\Gamma\Delta$ in ras. m. 2 V; $\Gamma B\Delta$ F. 16. τῇ μᾳ V. 18. λοιπαῖς πλευραῖς FV. 21. ἔτι τοη̄ ἔστιν] P; om. Theon (BFV bp). $\Gamma\Delta B$] $B\Gamma\Delta$ p. ναι εἰσι — 22. $B\Gamma\Delta$] mg. m. recenti p. 28. $\Gamma B\Delta$] litt. ΓB e corr. V m. 2. $A\Gamma B$] litt. ΓB e corr. V m. 2. 24. ἔδειχθη — 25. τοη̄] mg. m. 2 V.

Τῶν ἄρα παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναντίουν πλευραὶ τε καὶ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

Λέγω, δή, διὰ τὸν ὅτι καὶ ἡ διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει.
ἔπει γὰρ ἴση ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ, κοινὴ δὲ ἡ ΒΓ,
5 δύο δὲ αἱ ΑΒ, ΒΓ δυσὶ ταῖς ΓΔ, ΒΓ ἴσαι εἰσὶν
ἐκατέρα ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΒΓΔ ἴση. καὶ βάσις ἄρα ἡ ΑΓ τῇ ΔΒ ἴση. καὶ
τὸ ΑΒΓ [ἄρα] τοιγανον τῷ ΒΓΔ τριγώνῳ ἴσον ἔστιν.

‘Η ἄρα ΒΓ διάμετρος δίχα τέμνει τὸ ΑΒΓΔ
10 παραλληλόγραμμον· διόπει ἔδει δεῖξαι.

λε'.

Τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως δύντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἴστιν.

15 “Ἐστω παραλληλόγραμμα τὰ ΑΒΓΔ, ΕΒΓΖ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΖΔ, ΒΓ· λέγω, διὰ τὸν ἴστιν τὸ ΑΒΓΔ
τῷ ΕΒΓΖ παραλληλογράμμῳ.

Ἐπει γὰρ παραλληλόγραμμόν ἴστι τὸ ΑΒΓΔ, ἴση
20 ἔστιν ἡ ΑΔ τῇ ΒΓ· διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ΕΖ τῇ ΒΓ ἴστιν ἴση· ὥστε καὶ ἡ ΑΔ τῇ ΕΖ ἴστιν. ἴση· καὶ κοινὴ ἡ ΔΕ· ὅλη ἄρα ἡ ΑΕ ὅλη τῇ ΔΖ ἴστιν ἴση.
ἴστι δὲ καὶ ἡ ΑΒ τῇ ΔΓ ἴση· δύο δὲ αἱ ΕΑ, ΑΒ
δύο ταῖς ΖΔ, ΔΓ ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρᾳ· καὶ
25 γωνία ἡ ὑπὸ ΖΔΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΑΒ ἴστιν ἴση ἡ

XXXV. Paellus p. 45., Boetius p. 883, 17.

2. εἰστιν Β. 8. δι'] om. P; corr. ex δι m. 2 V. 5. ΓΔ]
ΒΓ] BF; in ras. m. 2 V; ΔΓ, ΓΒ P (ΔΓ in ras.); ΒΓ, ΓΔ b.p.

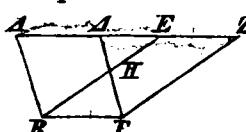
7. καὶ] om. p. ἄρα] om. P. τῇ] βάσει τῇ p. ΔΒ] ΒΔ
P et V, sed corr. m. 2. ἴση] P; ἴστιν ἴση Theon (BFVb.p.).

iam dico, diametrum ea in duas partes aequales diuidere. nam quoniam $\angle A\Gamma = \angle \Delta$ et $B\Gamma$ communis, duae rectae AB, BG duabus $\angle \Delta, \angle \Gamma$ aequales sunt altera alteri; et $\angle A\Gamma = \angle \Gamma\Delta$ [prop. XXIX]. itaque etiam [$\angle \Gamma = \angle B$, et]¹⁾ $\triangle A\Gamma\Delta = \triangle B\Gamma\Delta$ [prop. IV].

Ergo diametru $B\Gamma$ parallelogrammum $A\Gamma\Delta B$ in duas partes aequales diuidit; quod erat demonstrandum.

XXXV.

Parallelogramma in eadem basi posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt.

Sint $A\Gamma\Delta, E\Gamma Z$ parallelogramma in eadem basi $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $AZ, B\Gamma$. dico, esse $A\Gamma\Delta = E\Gamma Z$.

nam quoniam parallelogrammum est $A\Gamma\Delta$, erit $\angle \Delta = \angle \Gamma$ [prop. XXXIV]. eadem de causa etiam $EZ = B\Gamma$ [id.]. quare $\angle \Delta = \angle EZ$ [x. ἔνν. 1]. et communis est $\angle AE$. itaque $\angle AE = \angle Z$ [x. ἔνν. 2]. uerum etiam $AB = \Delta\Gamma$ [prop. XXXIV]. itaque duae rectae EA, AB duabus $\angle \Delta\Gamma, \angle A\Gamma$ aequales sunt altera alteri; et $\angle Z\Delta\Gamma = E\Gamma A$ exterior interior [prop. XXIX].

1) Fortasse potius καὶ βάσις ἀριθμητικὴ τὸ διαμέτρον τῆς γεωμετρίας lin. 7 delenda sunt quam ἀριθμητικὴ lin. 8 cum Augusto.

8. ἀριθμητικὴ] del. August. $B\Gamma\Delta$] $B\Delta\Gamma$ P; $B\Delta\Gamma$ b, sed A eras.
 $\tauοντος$ ἐστιν] PBb (comp.); $\tauοντος$ ἐσται FV; $\tauοντος$ $\tauοντος$ p.
 10. Post παραλληλογράμμων in V add. $\tauοντος$, sed punctis del. m. 2. 18. ὅντα] om. Proclus solus. 17. ἐστιν P, ut lin. 19. 28. 18. παραλληλογράμμων] P; om. Theon (BFVbP).
 20. δι] mg. γρ. τοντος F. 19. m. 2 F. 22. ἐστιν] om. F.
 28. $E\Gamma$] $A\Gamma$ F. 24. δινετος BVP. $Z\Delta$] AZ F. 25. η] (alt.) supra m. 1 P.

ἐκτὸς τῇ ἐντός βάσις ἄρα ἡ ΕΒ βάσει τῇ ΖΓ ἵση
ἔστιν, καὶ τὸ ΕΑΒ τρίγωνον τῷ ΔΖΓ τριγώνῳ ἵσον
ἔσται· κοινὸν ἀφηφήσθω τὸ ΔΗΕ· λοιπὸν ἄρα τὸ
ΑΒΓΔ τραπέζιον λοιπῷ τῷ ΕΗΓΖ τραπεζίῳ ἔστιν
5 ἵσον· κοινὸν προσκείσθω τὸ ΗΒΓ τρίγωνον· δὲν
ἄρα τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον δῆλον τῷ ΕΒΓΖ
παραλληλογράμμῳ ἵσον ἔστιν.

Τὰ ἄρα παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
σεως δύντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλή-
10 λοις ἔστιν· διέρη ἔδει δεῖξαι.

λεξία.

Τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων
δύντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλ-
λήλοις ἔστιν.

15 Εστω παραλληλόγραμμα τὰ ΑΒΓΔ, ΕΖΗΘ ἐπὶ
ἵσων βάσεων δύντα τῶν ΒΓ, ΖΗ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
παραλλήλοις ταῖς ΑΘ, ΒΗ· λέγω, διτι ἵσον ἔστι τὸ
ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ ΕΖΗΘ.

Ἐπειζεύχθωσαν γάρ αἱ ΒΕ, ΓΘ. καὶ ἐπεὶ ἵση
20 ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ ΖΗ, ἀλλὰ ἡ ΖΗ τῇ ΕΘ ἔστιν ἵση,
καὶ ἡ ΒΓ ἄρα τῇ ΕΘ ἔστιν ἵση. εἰσὶ δὲ καὶ παράλ-
ληλοι. καὶ ἐπιζευγνύουσιν αὐτὰς αἱ ΕΒ, ΘΓ· αἱ δὲ
τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐπι-
ζευγνύουσαι ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσι [καὶ αἱ ΕΒ,
25 ΘΓ ἄρα ἵσαι τέ εἰσι καὶ παράλληλοι]. παραλληλό-

XXXVI. Boetius p. 383, 19.

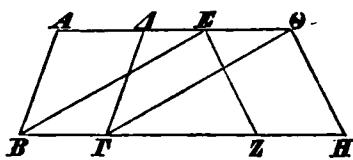
1. ΖΓ] mutat. in ΓΖ m. 2 V. 2. ἔστιν] PF (in B ν eras.);
comp. b; ἔστιν nulgo; ἔστιν ἵση p. ΔΖΓ] BF, V m. 2; ΔΓΖ
P; ΖΔΓ bp, V m. 1. 3. ἔσται] PBFp; ἔστιν Vb. τὸ] post-
ea add. P. ΔΗΕ] corr. ex ΔΗ P; ὑπὸ ΔΗΕ F; ὑπὸ

itaque $EB = Z\Gamma$ et $\triangle EAB = \triangle Z\Gamma$ [prop. IV]. subtrahatur, qui communis est, triangulus $\triangle HE$. itaque $AB\Delta = EH\Gamma$ [x. *Evv.* 3]. communis adiicitur triangulus $H\Gamma\Gamma$. itaque $AB\Delta = EB\Gamma$.

Ergo parallelogramma in eadem basi posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Parallelogramma in aequalibus basibus posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt.

Sint parallelogramma $AB\Gamma\Delta$, $EZH\Theta$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, ZH et in iisdem parallelis $A\Theta$, BH . dico, esse $AB\Gamma\Delta = EZH\Theta$.

ducantur enim BE , $\Gamma\Theta$. et quoniam $B\Gamma = ZH$ et $ZH = E\Theta$, erit etiam $B\Gamma = E\Theta$ [x. *Evv.* 1]. uerum etiam parallelae sunt. et coniungunt eas EB , $\Theta\Gamma$; quae autem rectas aequales et parallelas ad easdem partes coniungunt, aequales et parallelas sunt [prop. XXXIII]. itaque parallelogrammum est $EB\Gamma\Theta$ [prop.

eras. Vb. ἐπάλοικον P. 4. $EZ\Gamma H$ F. 5. $H\Gamma\Gamma$ $B\Gamma\Gamma$ F. 7. ἔστε] PF; comp. b; ἔστε unigo; om. p. 8. ἀρα] δίλλα V; corr. m. 1. 13. ἔστε δίλλητος p. 14. ἔστε Proclus. 17. $B\Gamma$] $H\Gamma$ F. ἔστε PF; comp. b. 18. $EZH\Theta$] Pb, V (E e corr.); $ZH\Theta E$ $B\Gamma\Gamma$ p; in V sequitur ras. 1 litt. 19. BE] EB P. $\Gamma\Theta$] in ras. P. 20. $B\Gamma$] Pb, V e corr. m. 2; $\Gamma\Gamma$ $B\Gamma$ p; V m. 1. δίλλα] F. δίλλα η] mg. m. 2 V. 21. ἔστε P. 22. BE , $\Gamma\Theta$ b, V e corr. m. 2. 23. τε] om. P. 24. τε εἰσὶ καὶ παράλληλοι F. καὶ] (alt.) om. F. καὶ αἱ — 25. παράλληλοι] καὶ αἱ EB , $\Theta\Gamma$ ἀρα ἔστε τε καὶ παράλληλοι εἰσὶ P. m. rec. 24. EB] E insert. m. 1 V. 25. $\Theta\Gamma$] V m. 1; $\Gamma\Theta$ V m. 2.

γραμμον ἄρα ἐστὶ τὸ ΕΒΓΘ. καὶ ἐστιν ἵσον τῷ ΑΒΓΔ·
βάσιν τε γὰρ αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει τὴν ΒΓ, καὶ ἐν
ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστὶν αὐτῷ ταῖς ΒΓ, ΑΘ.
διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΕΖΗΘ τῷ αὐτῷ τῷ ΕΒΓΘ
5 ἐστιν ἵσον· ὥστε καὶ τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον
τῷ ΕΖΗΘ ἐστιν ἵσον.

Τὰ ἄρα παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων
ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις
ἐστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

10

λξ'.

Τὰ τρίγωνα τα ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις
ἐστίν.

"Ἐστω τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΒΓ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
15 σεως τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς
ΑΔ, ΒΓ· λέγω, ὅτι ἵσον ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ
ΔΒΓ τριγώνῳ.

'Ἐκβεβλήσθω ἡ ΑΔ ἐφ' ἐκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ τὰ
E, Z, καὶ διὰ μὲν τοῦ B τῇ ΓΔ παράλληλος ἦχθω
20 ἡ BE, διὰ δὲ τοῦ Γ τῇ BΔ παράλληλος ἦχθω ἡ ΓΖ.
παραλληλόγραμμον ἄρα ἐστὶν ἐκάτερον τῶν ΕΒΓΔ,
ΔΒΓΖ· καὶ εἰσιν ἵσα· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεως
εἰσι τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς
ΒΓ, ΕΖ· καὶ ἐστι τοῦ μὲν ΕΒΓΔ παραληλογράμ-
25 μου ἦμισυ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον· ἡ γὰρ ΑΒ διάμετρος
αὐτὸ δέχα τέμνει· τοῦ δὲ ΔΒΓΖ παραλληλογράμμου

XXXVII. Boetius p. 383, 22. Apud Proclum excidit.

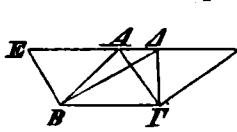
1. ἐστίν PF; comp. b. τῷ] corr. εχ τῷ m. 1 V. 8.
ἐστιν παραλλήλοις p. 4. αὐτῷ τῷ] mg. m. 1 F; om. p.

XXXIV]. et $E\Gamma\Theta = A\Gamma\Delta$; nam et eandem basim habent $B\Gamma$ et in iisdem parallelis sunt $B\Gamma$, $A\Theta$ [prop. XXXV]. eadem de causa etiam $EZH\Theta = E\Gamma\Theta$ [id.]. quare etiam $A\Gamma\Delta = EZH\Theta$ [$\kappa. \xi\pi\pi. 1$].

Ergo parallelogramma in aequalibus basibus posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVII.

Trianguli in eadem basi positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt.

 Sint trianguli $AB\Gamma$, ABG in eadem basi $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $A\Delta$, $B\Gamma$. dico, esse $\triangle AB\Gamma = \triangle ABG$.

producatur $A\Delta$ in utramque partem ad E , Z , et per B rectae ΓA parallela ducatur BE , per Γ autem rectae $B\Delta$ parallela ducatur ΓZ [prop. XXXI]. itaque $EB\Gamma A$, $AB\Gamma Z$ parallelogramma sunt; et sunt aequalia. nam et in eadem basi sunt $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma$, EZ [prop. XXXV]. et dimidia pars parallelogrammi $EB\Gamma A$ est triangulus $AB\Gamma$; nam diametru AB id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. parallelogrammi autem $AB\Gamma Z$ dimidia pars

8. ἀλιγάτος] -λοις corr. m. 1 V. 9. ἐστίν] εἰσιν F. 16. ἐστίν
P et eraso = V. In F hic verba nonnulla enan. 19. E, Z]
Z, E F. 19. διά — 20. BE] mg. m. rec. p. 19. ΓΔ] A
in ras. b. 21. τῶν] ν postea add. m. 1 V. 22. ΔBΓZ]
BΔΓZ F. εἰσιν [καὶ] P; τον τὸ EBΓA τῷ ΔBΓZ Theon
(BFVbP; BΔΓZ F; in EBΓA litt. EB m. 2 V). τε] om.
Bp (in F non liquet). 23. εἰσι] Bbp; εἰσιν P; ἐστί V; ἐστίν
F. ταῖς] (alt.) ἐστίν ταῖς F. 24. BΓ, EZ καὶ] absumpta
ob ruptum pergamt. F. 25. εἰσι] P. 26. τό] τά in ras. P.
26. παραλληλογράμμον] mg. m. 2 V.

ημισυν τὸ ΑΒΓ τρίγωνον· ἡ γὰρ ΑΓ διάμετρος αὐτὸ^ν
δίχα τέμνει. [τὰ δὲ τῶν ἵσων ημίση ἵσα ἀλλήλοις
ἐστίν]. Ἱσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΑΒΓ
τριγώνῳ.

5 Τὰ ἄρα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λη'.

Τὰ τρίγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ
10 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν.

"Ἐστω τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ ἐπὶ ἵσων βάσεων
τῶν ΒΓ, EZ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς
ΒΖ, ΑΔ· λέγω, ὅτι Ἱσον ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ
ΔΕΖ τριγώνῳ.

15 16 'Εκβεβλήσθω γὰρ ἡ ΑΔ ἐφ' ἐκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ^ν
τὰ H, Θ, καὶ διὰ μὲν τοῦ B τῇ ΓΑ παράλληλος ἥχθω
ἡ BH, διὰ δὲ τοῦ Z τῇ ΔΕ παράλληλος ἥχθω ἡ
ΖΘ. παραλληλόγραμμον ἄρα ἐστὶν ἐκάτερον τῶν
ΗΒΓΑ, ΔΕΖΘ· καὶ Ἱσον τὸ ΗΒΓΑ τῷ ΔΕΖΘ· ἐπὶ^ν
20 τε γὰρ Ἱσων βάσεών εἰσι τῶν ΒΓ, EZ καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΒΖ, ΗΘ· καὶ ἐστι τοῦ μὲν
ΗΒΓΑ παραλληλογράμμου ημισυν τὸ ΑΒΓ τρίγωνον.
ἡ γὰρ ΑΒ διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· τοῦ δὲ ΔΕΖΘ
παραλληλογράμμου ημισυν τὸ ΖΕΔ τρίγωνον· ἡ γὰρ

XXXVIII. Boetius p. 383, 24.

1. ΑΒΓ] ΔΓΒ F. τρίγωνον] supra m. 2 V. ΔΓ]
absumptum in F. 2. ἀλλήλοις] supra m. 2 V. 3. ἐστίν P.

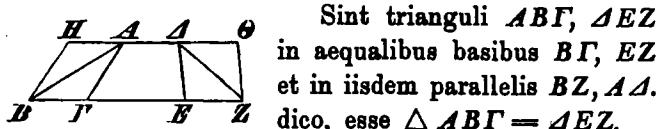
9. Ἱσων] PBV, Proclus; τῶν Ἱσων Fb; cfr. p. 86, 12. Ἱσων
in ras. p. 10. ἐστίν] PVp, Proclus; εστίν BFb. 11. ΔΕΖ]
corr. ex ΖΔΕ F. βάσεων] PBp; βάσεων ὅντα Fb, V (sed
ὅντα punctis del. m. 2). 12. ΕΖ] corr. ex ΖΕ F. 13.
ἐστίν P. 15. ἐπὶ] κατά P. 16. τῇ] corr. ex τῇs V.

est triangulus $\triangle AB\Gamma$; nam diametrus AB id in duas partes aequales diuidit. itaque¹⁾ $\triangle AB\Gamma = \triangle AB\Gamma$.

Ergo trianguli in eadem basi positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVIII.

Trianguli in aequalibus basibus positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt.

Sint trianguli $\triangle AB\Gamma$, $\triangle EZ\Theta$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, EZ et in iisdem parallelis BZ , AA . dico, esse $\triangle AB\Gamma = \triangle EZ\Theta$.

producatur enim AA ad utramque partem ad H , Θ , et per B rectae ΓA parallela ducatur BH , per Z autem rectae EZ parallela ducatur $Z\Theta$ [prop. XXXI].

parallelogramma igitur sunt $HB\Gamma A$, $\triangle EZ\Theta$. et $HB\Gamma A = \triangle EZ\Theta$; nam et in aequalibus basibus sunt $B\Gamma$, EZ et in iisdem parallelis BZ , $H\Theta$ [prop. XXXVI]. et parallelogrammi $HB\Gamma A$ dimidia pars est triangulus $\triangle AB\Gamma$; nam diametrus AB id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. parallelogrammi autem $\triangle EZ\Theta$ dimidia pars est triangulus $\triangle Z\Theta E$; nam diametrus AZ

1) Cum constet, n. 6 ab Euclide non profectam esse (cfr. Proclus p. 196, 25), quamquam tempore satis antiquo (ante Theonem saltem) interpolata est, ueri simile est, uerba τὰ δι τῶν ἴσων ημίσην ἵστα ἀλλήλοις ἴστε lin. 2 et p. 92, 1 eodem tempore irrepsisse. Euclides usus erat n. 6. 8.

17. HB P. $Z\Gamma E F$. $\triangle AE$ F. 18. $Z\Theta$] $E\Theta$ F.
 19. $\triangle EZ\Theta$] (prius) $\triangle GE\Theta$ F. 20. τε] om. p. τῶν ἴσων
 p. εἰσιν PB. τῶν] corr. ex τῶι m. 2 V. EZ] ZE ε
 corr. F. 21. BZ , $H\Theta$] BH , $Z\Theta$ V; corr. m. 2. εἰσιν P.
 23. τοῦ δι – p. 92, 1: τεμνεῖ] mg. m. 2 V ad hunc locum re
 lata. $\triangle EZ\Theta$] $\triangle GE\Theta$, E in Z corr. F. 24. $ZE\Delta$] $E\Delta F$
 F ; $\triangle EZ$ b.

ΔΖ διάμετρος αὐτὸν δίχα τέμνει [τὰ δὲ τῶν ἵσων ἡμίσην ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν]. Ἰσον ἄρα ἐστὶν τὸ *ΑΒΓ* τριγωνον τῷ *ΔΕΖ* τριγωνῷ.

Τὰ ἄρα τριγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λθ'.

Τὰ ἵσα τριγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως
10 ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
παραλλήλοις ἐστίν.

Ἐστω ἵσα τριγωνα τὰ *ΑΒΓ*, *ΔΒΓ* ἐπὶ τῆς αὐτῆς
βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τῆς *ΒΓ* λέγω, ὅτι
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστίν.

Ἐπειδεύχθω γὰρ ἡ *ΑΔ* λέγω, ὅτι παράληλος ἐστιν
15 ἡ *ΑΔ* τῇ *ΒΓ*.

Εἰ γὰρ μή, ἥκθω διὰ τοῦ *Α* σημείου τῇ *ΒΓ* εὐ-
θείᾳ παράλληλος ἡ *ΑΕ*, καὶ ἐπειδεύχθω ἡ *ΕΓ*. Ἰσον
ἄρα ἐστὶν τὸ *ΑΒΓ* τριγωνον τῷ *ΕΒΓ* τριγώνῳ· ἐπὶ¹
τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεώς ἐστιν αὐτῷ τῆς *ΒΓ* καὶ
20 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις. ἀλλὰ τὸ *ΑΒΓ* τῷ
ΔΒΓ ἐστιν ἵσον· καὶ τὸ *ΔΒΓ* ἄρα τῷ *ΕΒΓ* ἵσον
ἐστὶν τὸ μεῖζον τῷ ἑλάσσονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον·
οὐκ ἄρα παράληλος ἐστιν ἡ *ΑΕ* τῇ *ΒΓ*. ὁμοίως δὴ

XXXIX. Boetius p. 384, 1. .

1. *ΔΖ*] Pb, F e corr.; Z Δ B V p. *ἵσων γωνιῶν* F. 2.
ἐστίν] P V p; *εἰστιν* B F b. *ἐστίν*] *ἐστίν* PF; comp. b. 3.
ΔΕΖ] corr. ex Z Δ E F. 5. *ἐστίν*] *εἰστιν* B F b. 8. *ταῦ*]
(alter.) om. b. 9. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, F (del. m. 1), V
m. 2, Boetius, Proclus, Campanus; om. B b, V m. 1, p. καὶ]
(alter.) om. Proclus. 11. γρ. δύο mg. V. 12. *ὅντα*] om. p.
καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, Campanus; om. Theon (B F V b p).

id in duas partes aequales diuidit [id.]. itaque
 $\triangle A B \Gamma = A E Z$.

Ergo trianguli in aequalibus basibus positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

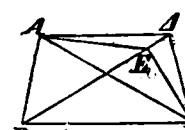
XXXIX.

Aequales trianguli in eadem basi positi et ad easdem partes in iisdem parallelis sunt.

Sint aequales trianguli $A B \Gamma$, $A B \Gamma$ in eadem basi positi $B \Gamma$ et ad easdem partes. dico, eos etiam in iisdem parallelis esse.

ducatur enim $A A$. dico, $A A$ parallelam esse rectae $B \Gamma$.

nam si minus, ducatur per A punctum rectae $B \Gamma$

parallela $A E$ [prop. XXXI], et ducatur $E \Gamma$. itaque $\triangle A B \Gamma = E B \Gamma$; nam in eadem basi sunt $B \Gamma$ et in iisdem parallelis [prop. XXXVII]. uerum $\triangle A B \Gamma = A B \Gamma$. quare etiam $\triangle A B \Gamma = E B \Gamma$ [n. ἐνν. 1],

maior minori; quod fieri non potest. itaque $A E$ rectae $B \Gamma$ parallela non est. similiter demonstrabimus, ne

18. ἔστιν] εἰσὶν p. 16. σημεῖον] om. p. εὐθεῖα] om. p.
 18. ἄρα] δῆ P. ἔστιν P. 19. ἔστιν αὐτῶ] εἰσὶ p. $B \Gamma$
 ΓB F. 20. ἀλλά] PB, F m. 1, V m. 1, b m. 1; ταῖς $B \Gamma$,
 $A E$ ἀλλά p., V m. 2, b m. 2; in F pro ἀλ- scripsit φ: ταῖς,
 sed -λά relictum est. Post $A B \Gamma$ add. τρίγωνον P m. rec.,
 $V B p$; comp. supra scr. m. 1 F. 21. οἱον ἔστι τῷ $A B \Gamma$ τρι-
 γώνῳ p. ἔστιν] enan. F. $A B \Gamma$] (alt.) $A \Gamma B$ F. ἄρα] om. P; ἄρα τρίγωνον P m. rec., p. οἱον ἔστι τῷ $E B \Gamma$ τρι-
 γώνῳ p. 22. ἔστι] ἔστιν P Fb. ἔστιν] PBb; om. V p; in
 F est: ἀδύνατος φ, sequente ταῖς, m. 1 (fuit sine dub. ἔστιν
 ἀδύνατος). 23. ὁμοίως] mg. m. 2 V.

δειξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς ΑΔ· ἡ ΑΔ ἄρα τῇ ΒΓ ἔστι παράλληλος.

Τὰ ἄρα ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὄντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ- δ λήλους ἔστιν· ὥπερ ἔδει δεῖξαι.

μ'.

Τὰ ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῶν βάσεων ὄντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παρ- αλλήλοις ἔστιν.

10 Ἐστω ἵσα τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΓΔΕ ἐπὶ τῶν βά- σεων τῶν ΒΓ, ΓΕ καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη. λέγω, ὅτι καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν.

Ἐπειδεύχθω γάρ ἡ ΑΔ· λέγω, ὅτι παράλληλος ἔστιν ἡ ΑΔ τῇ ΒΕ.

15 Εἰ γάρ μή, ἦχθω διὰ τοῦ Α τῇ ΒΕ παράλληλος ἡ ΖΖ, καὶ ἐπειδεύχθω ἡ ΖΓΕ. ἵσον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΖΓΕ τριγώνῳ· ἐπὶ τε γάρ ἵσων βάσεών εἰσι τῶν ΒΓ, ΓΕ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΒΕ, ΖΖ. ἀλλὰ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον ἵσον ἔστι τῷ 20 ΔΓΕ [τριγώνῳ]· καὶ τὸ ΔΓΕ ἄρα [τρίγωνον] ἵσον ἔστι τῷ ΖΓΕ τριγώνῳ τὸ μεῖζον τῷ ἐλάσσονι· ὥπερ ἔστιν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα παράλληλος ἡ ΖΖ τῇ ΒΕ. ὁμοίως δὴ δειξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς ΑΔ· ἡ ΑΔ ἄρα τῇ ΒΕ ἔστι παράλληλος.

XL. Boetius p. 384, 4.

1. οὐδέ FVb^p. 2. ἔστιν P. 4. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] om. BFVb^p. 7. ἵσων] PBVb^p, Proclus; τῶν ἵσων F, sed τῶν punctis del. 8. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P (del), V mg. m. 2 (καὶ m. 1), Proclus, Boetius, Campanus; om. B, V m. 1, b^p; in F: καὶ ἐπὶ φ., dein post lacunam βάσεις ὄντα m. 1, punctis del. καὶ] (alt.) om. Proclus, V. 9. ἔστιν] ἔστι

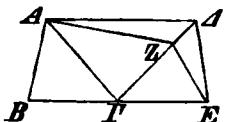
aliam quidem ullam praeter ΔA parallelam esse. itaque ΔA rectae $B\Gamma$ parallela est.

Ergo aequales trianguli in eadem basi positi et ad easdem partes etiam in iisdem parallelis sunt; quod erat demonstrandum.

XL.

Aequales trianguli in aequalibus basibus positi et ad easdem partes etiam in iisdem parallelis sunt.

Sint aequales trianguli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, ΓE et ad easdem partes. dico, eos etiam in iisdem parallelis esse.

ducatur enim ΔA . dico, ΔA rectae BE parallela esse.

nam si minus, per A rectae BE parallela ducatur AZ , et ducatur ZE . itaque $\Delta AB\Gamma = Z\Gamma E$; nam in aequalibus basibus sunt $B\Gamma$, ΓE et in iisdem parallelis BE , AZ [prop. XXXVIII]. sed $\Delta AB\Gamma = \Delta \Gamma E$. quare etiam $\Delta \Gamma E = Z\Gamma E$ [*z. Evv. 1*], maior minori; quod fieri non potest. itaque AZ rectae BE parallela non est. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem ullam praeter ΔA parallelam esse. itaque ΔA rectae BE parallela est.

Proclus; εἰστιν p. 10. $\Gamma\Delta E$] $\Delta \Gamma E$ P. 11. ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] punctis del. P; om. Theon (BFVbp). 12. ἐστιν] P; εἰστιν Theon (BFVbp); ofr. p. 92, 18. 14. EB P. 16. $Z E$] $Z\Gamma P$. ἀραι] δῆ P. 17. τελείωνος τῷ $Z\Gamma E$] om. P; τελείωνος τελείων τῷ $Z\Gamma E$ m. rec. 18. εἰσιν PF. 19. AZ , BE p. 20. $\Delta \Gamma E$] litt. Δ in ras. m. 2 V; $\Delta E\Gamma$ F. τελείων] om. P. τελείωνος] om. P. 21. εἰσιν P. $Z\Gamma E$] $Z\Gamma F$. 22. ἐστιν] om. p. ἐστιν ή p. Post AZ lacunam V. 23. οὐδὲ p. 24. η] in ras. m. 1 b. εἰσιν P. παράλληλος εἰσι Vb.

Τὰ ἄρα ίσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ ίσων βάσεων ὅντα καὶ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μα'.

5 'Εὰν παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε
ἔχῃ τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις
ἢ, διπλάσιόν ἔστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ
τριγώνου.

Παραλληλόγραμμον γὰρ τὸ *ΑΒΓΔ'* τριγώνῳ τῷ
10 *ΕΒΓ* βάσιν τε ἔχετω τὴν αὐτὴν τὴν *ΒΓ* καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις ἔστω ταῖς *ΒΓ*, *ΑΕ'* λέγω, ὅτι
διπλάσιόν ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ'* παραλληλόγραμμον τοῦ *ΒΕΓ*
τριγώνου.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ *ΑΓ*. ίσον δή ἔστι τὸ *ΑΒΓ* τρί-
15 γωνον τῷ *ΕΒΓ* τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βά-
σεώς ἔστιν αὐτῷ τῆς *ΒΓ* καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ-
λήλοις ταῖς *ΒΓ*, *ΑΕ*. ἀλλὰ τὸ *ΑΒΓΔ'* παραλληλό-
γραμμον διπλάσιόν ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* τριγώνου· ἡ γὰρ
20 *ΑΓ* διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· ὥστε τὸ *ΑΒΓΔ'*
παραλληλόγραμμον καὶ τοῦ *ΕΒΓ* τριγώνου ἔστι δι-
πλάσιον.

'Ἔναν ἄρα παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε ἔχῃ
τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἢ, διπλά-
σιόν ἔστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ τριγώνου· ὅπερ
25 ἔδει δεῖξαι.

XLI. Boetius p. 384, 7.

1. τὰ ἐπὶ — 3. δεῖξαι] mg. m. 1 b. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη] om. PBFVb p. 2. ἔστι παραλλήλοις V. 7. ἢ] supra
m. 1 F. ἔστι] Proclus; ἔστιν P.; cfr. lin. 24; ἔσται BFBP;
cfr. Boetius, Campanus. 9. τῷ] m. rec. P. 10. τε] om. P.
τῆν] (alt.) τῇ B V, corr. m. 2. τῆν *ΒΓ*] supra m. 1 b.
11. ἔστω παραλλήλοις V. 12. ἔστιν P. *ΒΕΓ*] EBF P.

Ergo aequales trianguli in aequalibus basibus positi et ad easdem partes, etiam in iisdem parallelis sunt; quod erat demonstrandum.

XLI.

Si parallelogrammum et eandem basim habet, quam triangulus aliquis, et in iisdem parallelis est, duplo maius est parallelogrammum triangulo.

parallelogrammum enim $AB\Gamma\Delta$ eandem basim habet $B\Gamma$, quam triangulus $EB\Gamma$, et in iisdem parallelis sit $B\Gamma, AE$. dico, parallelogrammum $AB\Gamma\Delta$ duplo maius esse triangulo $BE\Gamma$.

ducatur enim AG . itaque $\triangle ABG = EBG$; nam in eadem basi sunt BG et in iisdem parallelis BG, AE [prop. XXXVII]. sed $AB\Gamma\Delta = 2 ABG$; nam diametrus AG id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. quare etiam

$$AB\Gamma\Delta = 2 EBG.$$

Ergo si parallelogrammum et eandem basim habet, quam triangulus aliquis, et in iisdem parallelis est, duplo maius est parallelogrammum triangulo; quod erat demonstrandum.

1) Hoc ita ex axiomatis colligitur:

$ABG = EBG$, $2 ABG = 2 EBG$ [n. ἔπει. 2].

$2 ABG = AB\Gamma\Delta$; ergo $2 EBG = AB\Gamma\Delta$ [n. ἔπει. 1].

14. $A\Gamma]$ corr. ex AB m. 1 F. ἔστιν P. τριγώνον] om. V

15. $EB\Gamma]$ E supra m. 2 V. 16. παραλλήλοις] -οις in ras.

seq. ras. 6 litt. V. ἔστιν P. 20. καὶ τοῦ $EB\Gamma$ τριγώνον]

τριγώνον τοῦ $EB\Gamma$ V. $EB\Gamma]$ corr. ex $AB\Gamma$ m. 1 F. ἔστιν

F; comp. b. 28. γ] supra m. 1 F. 24. ἔστι] BFFb; ἔστι,

P; ἔσται Vp.

μβ'.

Τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 *Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν τρίγωνον τὸ ΑΒΓ, ἡ δὲ δοθείσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ Δ· δεῖ δὴ τῷ ΑΒΓ τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ Δ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.*

Τετρήσθω ἡ ΒΓ δίχα κατὰ τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω
 10 ἡ ΑΕ, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΕΓ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Ε τῇ Δ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΓΕΖ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Α τῇ ΕΓ παραλλήλος ἥκθιστη ἡ ΑΗ, διὰ δὲ τοῦ Γ τῇ EZ παραλλήλος ἥκθιστη ἡ ΓΗ· παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΖΕΓΗ. καὶ ἐκεὶ ἵση
 15 ἔστιν ἡ ΒΕ τῇ ΕΓ, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ΑΒΕ τρίγωνον τῷ ΑΕΓ τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ ἵσων βάσεών εἰσι τῶν BE, EG καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς BG, AH· διπλάσιον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓ τριγώνον τοῦ ΑΕΓ τριγώνου. ἔστι δὲ καὶ τὸ ΖΕΓΗ παραλληλόγραμμον
 20 διπλάσιον τοῦ ΑΕΓ τριγώνου· βάσιν τε γὰρ αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς ἔστιν αὐτῷ παραλλήλοις· ἵσον ἄρα ἔστι τὸ ΖΕΓΗ παραλληλόγραμμον τῷ ΑΒΓ τριγώνῳ. καὶ ἔχει τὴν ὑπὸ ΓΕΖ γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ τῇ Δ.

25 *Τῷ ἄρα δοθέντι τριγώνῳ τῷ ΑΒΓ ἵσον παραλ-*

XLII. Boetius p. 384, 13. Apud Proclum excidit in codd.; Boetius prop. XLII—XLIII permutauit.

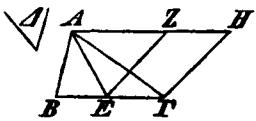
8. συστήσασθαι] συστηνεται φ (F συστήσασθαι). ἐν] ἐν γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση ex Proclo in prop. XLIV recepit August suadente Gregorio; cfr. Campanus. 7. τῇ] P m. 1, F b, V

XLII.

Dato triangulo aequale parallelogrammum construere in dato angulo rectilineo.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$, datus autem angulus rectilineus Δ . oportet igitur triangulo $AB\Gamma$ aequale parallelogrammum in angulo rectilineo Δ construere.

secetur $B\Gamma$ in duas partes aequales in E [prop. X], et ducatur AE , et ad $E\Gamma$ rectam et punctum in ea situm E angulo Δ aequalis construatur $\angle \Gamma EZ$ [prop. XXIII], et per A rectae $E\Gamma$ parallela ducatur AH [prop. XXXI], per Γ autem rectae EZ parallela

 ducatur ΓH . itaque parallelogrammum est $ZEGH$. et quoniam $BE = EG$, erit

$$\triangle ABE = \triangle AE\Gamma;$$

nam in aequalibus basibus sunt BE , $E\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma$, AH [prop. XXXVIII]. itaque

$$AB\Gamma = 2 AE\Gamma.$$

uerum etiam $ZEGH = 2 AE\Gamma$; nam basim eandem habent et in iisdem parallelis sunt [prop. XLI]. quare $ZEGH = AB\Gamma$. et angulum ΓEZ dato angulo Δ aequalem habet.

Ergo dato triangulo $AB\Gamma$ aequale parallelogram-

- m. 1; τογ τῆ Bp, PV m. 2. 9. τεμνέσθω p. κατὰ τὸ E διζα F. κατὰ] om. φ. 11. ΓΕΖ] ΖΕΓ F. 12. τῆ] om. F. 13. ΕΓ] om. F. mutat. in BΓ m. 2 V. 18. EZ] ΖΕ Bp, V m. 2. 19. ΓΗ] litt. Γ in ras. V. 14. ἔστιν PF. 15. ἔστιν] ἔστιν P, ἔσται F. 16. ἔσται P. 17. Post αὐτῶς F habet λουταῖς delet. punctis. 18. τρίγωνον] P, V m. 2; om. Theon (BFbp, V m. 1). 19. ΖΕΓ] Γ in F dubium est. 20. ΑΕΓ] ΑΓΕ F. 21. ἔστιν αὐτῷ] mg. m. 1 P. 22. ἔστιν P. 23. ΓΕΖ] ΓΕ e corr. m. 2 F. 24. τῆ Δ] τῆ Δ F. 25. τῆ ABΓ] om. B, mg. m. rec. F; τῆ corr. ex τῷ m. 1 b.

ληλόγχραμμον συνέσταται τὸ ΖΕΓΗ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΕΖ, ᾧτις ἔστιν ἵση τῇ Α· διερ ἔδει ποιῆσαι.

μγ'.

Παντὸς παραλληλογράμμου τῶν περὶ τὴν διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώματα ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

"Ἐστω παραλληλόγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΑΓ, περὶ δὲ τὴν ΑΓ παραλληλογράμμα μὲν ἔστω τὰ ΕΘ, ΖΗ, τὰ δὲ λεγόμενα παραπληρώματα τὰ 10 ΒΚ, ΚΔ· λέγω, ὅτι ἴσον ἔστι τὸ ΒΚ παραπλήρωμα τῷ ΚΔ παραπληρώματι.

'Ἐπει γὰρ παραλληλόγραμμόν ἔστι τὸ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΑΓ, ἴσον ἔστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΑΓΔ τριγώνῳ. πάλιν, ἐπει παραλληλόγραμμόν 15 ἔστι τὸ ΕΘ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστιν ἡ ΑΚ, ἴσον ἔστι τὸ ΑΕΚ τρίγωνον τῷ ΑΘΚ τριγώνῳ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΚΖΓ τρίγωνον τῷ ΚΗΓ ἔστιν ἴσον. ἐπει οὖν τὸ μὲν ΑΕΚ τρίγωνον τῷ ΑΘΚ τριγώνῳ ἔστιν ἴσον, τὸ δὲ ΚΖΓ τῷ ΚΗΓ, τὸ 20 ΑΕΚ τρίγωνον μετὰ τοῦ ΚΗΓ ἴσον ἔστι τῷ ΑΘΚ τριγώνῳ μετὰ τοῦ ΚΖΓ· ἔστι δὲ καὶ ἕλον τὸ ΑΒΓ τρίγωνον δὲ τῷ ΑΔΓ ἴσον· λοιπὸν ἄρα τὸ

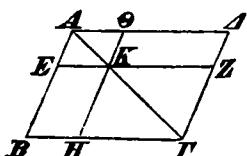
XLIII. Boetius p. 384, 10. Apud Proclum excidit.

1. *συνέσταται*] PBF_bp; *συνίσταται* V; *συνεστάθη* φ. *ΖΕΓΗ*] e corr. φ. *ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΕΖ*] om. F (mg. m. rec. ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΕΓ ἡ ἔστιν). 2. *ΓΕΖ*] seq. ras. 1 litt. P; *ΖΕΓ* B, V m. 2. *ἥτις*] P Vp; *ἡ* BFB. *ποιῆσαι*] in ras. p; *δεῖξαι* P (ἐν ἀλλῳ δεῖξαι mg. b). 3. *διάμετρον* αὐτοῦ p. 8. Post τὴν ΑΓ in V m. ~~add.~~ διάμετρον. 9. *ΖΗ*] HZ F. *παραπληρώματα*] -πληρώματα in ras. m. 2 V. *τᾶ*] m. rec. P. 10. *ἴστιν* P. 11. *παραπληρώματι*] παρα-
supra V m. 2. 18. *ἡ*] ἔστιν ἡ F. *ἴσον* ἄρα F.

num constructum est $ZEGH$ in angulo GEZ , qui aequalis est angulo A ; quod oportebat fieri.

XLIII.

In quovis parallelogrammo complementa parallelogramorum circum diametrum positorum inter se aequalia sunt.

Sit parallelogrammum $ABGA$, diametrus autem eius AG , et circum AG parallelogramma sint $E\Theta$, ZH , et complementa, quae vocantur, BK , KA . dico, esse $BK = KA$.

nam quoniam parallelogrammum est $ABGA$, diametrus autem eius AG , erit $\triangle ABG = AGA$ [prop. XXXIV]. rursus quoniam parallelogrammum est $E\Theta$, diametrus autem eius AK , erit $\triangle AEK = A\Theta K$. eadem de causa etiam $KZG = KHG$ [id.]. iam quoniam $\triangle AEK = A\Theta K$ et $KZG = KHG$, erit $AEK + KHG = A\Theta K + KZG$ [n. ἔπει. 2].

14. ἔστιν P. 15. $E\Theta$] P m. 1, Bp, V m. 2; $AKE\Theta$ P m. rec.; $AEK\Theta F$ (AEK in ras.), V m. 1, b, Zambertus. 16. AEG] $A\Gamma E$ F; corr. in AKE m. 2. 17. KZG] KHG p. 18. KHG] $K\Gamma Z$ p. Dein add. τριγώνῳ P m. 2, FVbp. 19. $\tau\sigma\sigma\tau$ ἔστιν Vb. 20. AEK] E litt. e corr. F. 21. KZG] KHG p. 22. $A\Gamma F$] litt. A e corr. F.
- τριγώνον] supra m. 2 V. 18. $A\Theta K$] litt. ΘK in ras. V. 20. τριγώνον] om. p. 21. KHG] litt. H eras. F; $K\Gamma Z$ p. Post τὸ add. b ἀρα comp. m. 1. 22. $A\Gamma F$] E litt. in ras. F. τὸ $AEK - 21. KZG$] mg. m. 1 P. 20. τριγώνον] comp. supra m. 2 V. 22. $A\Gamma F$] corr. ex AEG m. 2 F. 21. $\tau\sigma\sigma\tau$ Fp. 22. $A\Gamma F$] litt. A e corr. F.

ΒΚ παραπλήρωμα λοιπῷ τῷ ΚΔ παραπληρώματί ἐστιν ἵσον.

Παντὸς ἄρα παραλληλογράμμου χωρίου τῶν περὶ τὴν διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώματα δισα ἀλλήλοις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μδ'.

Παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον παραβαλεῖν ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

10 *"Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ, τὸ δὲ δοθὲν τριγώνου τὸ Γ, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ Δ· δεῖ δὴ παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τὴν ΑΒ τῷ δοθέντι τριγώνῳ τῷ Γ ἵσον παραλληλόγραμμον παραβαλεῖν ἐν ἵση τῇ Δ γωνίᾳ.*

15 *Συνεστάτω τῷ Γ τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΒΕΖΗ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΒΗ, ἡ ἐστιν ἵση τῇ Δ· καὶ κείσθω ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΒΕ τῇ ΑΒ, καὶ διῆχθω ἡ ΖΗ ἐπὶ τὸ Θ, καὶ διὰ τοῦ Α ὁποτέρᾳ τῶν ΒΗ, ΕΖ παραλληλος ἥχθω ἡ ΑΘ, καὶ ἐπεξύχθω ἡ ΘΒ. καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους τὰς ΑΘ, ΕΖ εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ ΘΖ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΘΖ, ΘΖΕ γωνίαι ὁμοίαι ὁμοίως εἰσιν ἵσαι. αἱ ἄρα ὑπὸ ΒΘΗ, ΗΖΕ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν· αἱ δὲ ἀπὸ ἐλασσόνων ἡ δύο ὁρθῶν εἰς ἅπειρον ἐκβαλλόμεναι συμπίπτουσιν.*

XLIV. Boetius p. 384, 14.

1. ἵσον ἐστίν p. 3. χωρίου] om. BVp; cfr. p. 100, 4.
 διάμετρον αὐτοῦ p. 8. παραβαλεῖν] -βαλ- in ras. m. 1 B.
 ἐν] ἐν γωνίᾳ, ἡ ἐστιν ἵση Proclus; cfr. Campanus. 12. εὐ-
 θεῖαν] mg. m. 1 F. 17. ὥστ' V. 18. ΑΒ] ΑΘ π. 19.
 ΒΗ] seq. ras. 1 litt. F. ΑΘ] ΑΒ F. καὶ — 20. ΘΒ]
 mg. m. 1 P. 20. ΘΒ] ΒΘ F. 21. εὐθείας BVp. ἐν-

uerum etiam $AB\Gamma = A\Delta\Gamma$. itaque etiam
 $BK = KA$ [n. Enn. 3].

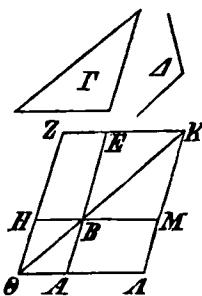
Ergo in quois parallelogrammo complementa parallelogrammorum circum diametrum positorum inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XLIV.

Datae rectae parallelogramnum dato triangulo aequale adplicare in dato angulo rectilineo.

Sit data recta AB , datus autem triangulus Γ , datus autem angulus rectilineus Δ . oportet igitur datae rectae AB parallelogramnum dato triangulo Γ aequale adplicare in angulo aequali angulo Δ .

construatur parallelogramnum $BEZH$ triangulo

Γ aequale in angulo EBH , qui aequalis est angulo Δ [prop. XLII], et ponatur ita, ut BE , AB in eadem recta sint, et educatur ZH ad Θ , et per A utriusque BH , EZ parallela ducatur $A\Theta$ [prop. XXXI], et ducatur ΘB . et quoniam in parallelas $A\Theta$, EZ recta incidit ΘZ ,

$$\angle A\Theta Z + \Theta ZE$$

duobus rectis aequales erunt [prop. XXIX]. itaque

$$\angle B\Theta H + HZE$$

duobus rectis minores erunt; quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, in infinitum producuntur,

[περὶ] P; ἐπιπέδων Theon (BFVbp); cfr. p. 106, 14. 108, 25. [ἄριτ] om. P. 25. [ΑΘΖ] $BH\Theta$ p; corr. m. rec. ΘΖΕ — 22. $B\Theta H$] mg. m. rec. p. 22. εἰσῶ λαχι] PBF; τοι εἰσῶ Vbp. Ante εἰ insert. comp. ναῖ B. 22. $B\Theta Z$, ΘΖΕ P. 23. ἀπό] απ' p. 24. ἐξβαλλόμεναι εἰς ἀπειρον p. $\hat{\epsilon}\hat{x}\beta\alpha\lambda\mu\epsilon\nu\epsilon\nu$ P.

αἱ ΘΒ, ΖΕ ἄρα ἐκβαλλόμεναι συμπεσοῦνται. ἐκβεβλήσθωσαν καὶ συμπιπτέτωσαν κατὰ τὸ Κ, καὶ διὰ τοῦ Κ σημείου διοτέρᾳ τῶν ΕΑ, ΖΘ παράλληλος ἔχθω ἡ ΚΔ, καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ ΘΑ, ΗΒ ἐπὶ τὰ Α, Μ δ σημεῖα. παραλληλόγραμμον ἄρα ἐστὶ τὸ ΘΑΚΖ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΘΚ, περὶ δὲ τὴν ΘΚ παραλληλόγραμμα μὲν τὰ ΑΗ, ΜΕ, τὰ δὲ λεγόμενα παραπληρώματα τὰ ΑΒ, ΒΖ· ἵσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒ τῷ ΒΖ. ἀλλὰ τὸ ΒΖ τῷ Γ τριγώνῳ ἐστὶν ἵσον· καὶ τὸ 10 ΑΒ ἄρα τῷ Γ ἐστιν ἵσον. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΗΒΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΒΜ, ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΗΒΕ τῇ Δ ἐστιν ἵση, καὶ ἡ ὑπὸ ΑΒΜ ἄρα τῇ Δ γωνίᾳ ἐστὶν ἵση.
 Παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν τὴν ΑΒ τῷ δοθέντι τριγώνῳ τῷ Γ ἵσον παραλληλόγραμμον παραβέτι 15 βληται τὸ ΑΒ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΑΒΜ, ἡ ἐστιν ἵση τῇ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

με'.

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

"Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν εὐθύγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ Ε· δεῖ δὴ τῷ ΑΒΓΔ εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ τῇ Ε.

25 Ἐπεξεύχθω ἡ ΔΒ, καὶ συνεστάτω τῷ ΑΒΔ τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΖΘ ἐν τῇ ὑπὸ ΘΚΖ

XLV. Boetius p. 384, 17.

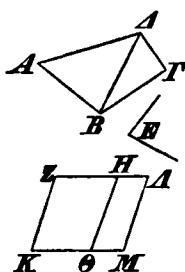
1. ΘΒ] ΑΒ π. 4. ἐκβεβλήσθω φ. ΗΒ] ΗΘ φ.
 Μ} seq. lacuna 3 litt. φ. 5. ἐστὶν Ρ. F. ΘΑΚΖ] e corr.
 F. 6. ΘΚ] (prior) ΘΗ φ. δὲ] supra m. 2 F. 7. δὲ
 λεγόμενα] αη με φ., seq. μενα euon. m. 1. 8. τα] om. B.
 ἐστὶν P. 9. ἀλλα καὶ τὸ V. 10. ΑΒ] corr. ex ΑΒ m. 2 F.

concurrunt [alit. 5]. itaque ΘB , ZE productae concurrunt. producantur et concurrant in K , et per K punctum utriusque EA , $Z\Theta$ parallela ducatur KA , et producantur ΘA , HB ad puncta A , M . itaque ΘAKZ parallelogrammum est, diametrus autem eius ΘK , et circum ΘK parallelogramma AH , ME , complementa autem, quae vocantur, AB , BZ . itaque erit $AB = BZ$ [prop. XLIII]. uerum $BZ = \Gamma$. quare etiam $AB = \Gamma$ [z. t. v. 1]. et quoniam $\angle HBE = ABM$ [prop. XV], uerum $\angle HBE = A$, erit etiam $\angle ABM = A$.

Ergo datae rectae AB parallelogrammum AB dato triangulo Γ aequale adpositum est in angulo ABM , qui ato angulo A aequalis est; quod oportebat fieri.

XLV.

Datae figurae rectilineae aequale parallelogrammum construere in dato angulo rectilineo.

Sit data figura rectilinea $AB\Gamma A$, datus autem angulus rectilineus E . oportet igitur figurae rectilineae $AB\Gamma A$ aequale parallelogrammum construere in dato angulo E .

ducatur AB , et triangulo ABA aequale construatur parallelogrammum $Z\Theta$ in angulo ΘKZ , qui ae-

$\tau\phi]$ τό F. $\iota\pi\alpha\iota$ del. August. 11. $HBE]$ litt. H in ras. m. 1 B. $\alpha\iota\iota'$ F. 12. $ABM]$ in ras. m. 2 V. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha]$ om. B; mg. m. 2 V. $yav\iota\alpha]$ om. p. 13. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\iota'$ om. φ. 15. τό AB ἐν γανία $\tau\bar{v}$] mg. m. 1 P. $\tau\bar{v}$] bis φ. 24. $\tau\bar{v}$ θο-θείση] $\iota\sigma\eta$ Bp. 25. $\dot{\epsilon}\pi\iota\epsilon\nu\gamma\nu\epsilon\theta\omega$ FVb (in b supra scr. m. 1 ε z). $\eta]$ γαρ η P. $AB]$ mutat. in $B\Delta$ m. 2 V; $A\Gamma$ P. mg. γρ. καὶ η AB . $ABA]$ $B\Delta$ supra scripto Δ F; $AB\Gamma$ P. $\tau\pi\gamma\alpha\pi\varphi]$ εύθυ F, seq. γεάμμων φ. $\tau\pi\gamma\alpha\pi\varphi$ $\iota\sigma\sigma]$ corr. m. 1 ex $\tau\pi\gamma\alpha\pi\varphi$ $\iota\sigma\sigma$ P.

γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Ε· καὶ παραβεβλήσθω παρὰ τὴν ΗΘ εὐθεῖαν τῷ ΑΒΓ τριγώνῳ ἴσον παραλληλόγραμμον τὸ ΗΜ ἐν τῇ ὑπὸ ΗΘΜ γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Ε· καὶ ἐπει ἡ Ε γωνία ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΘΚΖ,
 5 ΗΘΜ ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ὑπὸ ΘΚΖ ἄρα τῇ ὑπὸ ΗΘΜ ἔστιν ἵση. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΚΘΗ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΖΚΘ, ΚΘΗ ταῖς ὑπὸ ΚΘΗ, ΗΘΜ ἴσαι εἰσὶν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΖΚΘ, ΚΘΗ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν·
 καὶ αἱ ὑπὸ ΚΘΗ, ΗΘΜ ἄρα δύο ὀρθαῖς ἴσαι εἰ-
 10 σὶν. πρὸς δὴ τινι εὐθείᾳ τῇ ΗΘ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Θ δύο εὐθεῖαι αἱ ΚΘ, ΘΜ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρῃ κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δύο ὀρθαῖς ἴσας ποιοῦσιν· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΚΘ τῇ ΘΜ· καὶ ἐπει εἰς παραλλήλους τὰς ΚΜ, ΖΗ εὐθεῖα ἐν-
 15 ἐπεσειν ἡ ΘΗ, αἱ ἑναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΖ
 ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΘΗΛ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΛ ταῖς ὑπὸ ΘΗΖ, ΘΗΛ ἴσαι εἰσὶν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΛ δύο ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν· καὶ αἱ ὑπὸ ΘΗΖ, ΘΗΛ ἄρα δύο ὀρθαῖς
 20 ἴσαι εἰσὶν· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΖΗ τῇ ΗΛ· καὶ ἐπει ἡ ΖΚ τῇ ΘΗ ἵση τε καὶ παράλληλος ἔστιν,
 ἀλλὰ καὶ ἡ ΘΗ τῇ ΜΛ, καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ ΜΛ ἵση τε καὶ παράλληλος ἔστιν· καὶ ἐπικενγρύνοντιν αὐτὰς εὐθεῖαι αἱ ΚΜ, ΖΛ· καὶ αἱ ΚΜ, ΖΛ ἄρα ἴσαι τε

-
1. γωνίᾳ] mg. m. 1 P. ἵση ἔστιν P. 2. ΗΘ] ΘΗ P.
 εὐθεῖαν] corr. ex εὐθείᾳ F. ΑΔΓ P. ἵση ἔστιν p.
 ΗΘΜ] H supra F. 7. εἰσιν ἴσαι V. 8. ἀλλά PB. δυ-
 σίν] δύο F; corr. m. 2. ἴσαι εἰσιν] εἰσιν ἴσαι p; ἴσαι εἰσι
 V b. 9. δύο] P, F m. 1; δυάν BVBp, F m. 2. εἰσιν] εἰσι
 V; comp. b. 11. ΚΘ] ΘΚ P. 12. δυάν BVBp. 13.
 ΘΜ] e corr. m. 2 F. 14. ΖΗ] ΖΚ φ; ΖΛ p; Η in ras. m. 2
 V. εὐθείας P. Supra ἐνέπεσεν in F scr. ἐμπέπτοντεν.
 16. εἰσιν] PF; εἰσι nulgo. 17. Post ἄρα ras. 1 litt. F.

qualis sit angulo E [prop. XLIII]. et rectae $H\Theta$ parallelogrammum HM triangulo $AB\Gamma$ aequale adplacetur in angulo $H\Theta M$, qui aequalis sit angulo E [prop. XLIV]. et quoniam angulus E utriusque ΘKZ , $H\Theta M$ aequalis est, erit etiam $\angle \Theta KZ = H\Theta M$ [$\alpha. \epsilonvv. 1$]. communis adiiciatur $\angle K\Theta H$. itaque $ZK\Theta + K\Theta H = K\Theta H + H\Theta M$. uerum $ZK\Theta + K\Theta H$ duobus rectis aequales sunt [prop. XXIX]. itaque etiam $K\Theta H + H\Theta M$ duobus rectis aequales sunt [$\alpha. \epsilonvv. 2$]. itaque ad rectam quandam $H\Theta$ et punctum eius Θ duae rectae $K\Theta$, ΘM non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficiunt; in eadem igitur sunt recta $K\Theta$ et ΘM [prop. XIV]. et quoniam in parallelas KM , ZH recta incidit ΘH , anguli alterni $M\Theta H$, $\Theta H Z$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. communis adiiciatur $\angle \Theta H A$. itaque $M\Theta H + \Theta H A = \Theta H Z + \Theta H A$ [$\alpha. \epsilonvv. 2$]. uerum $M\Theta H + \Theta H A$ duobus rectis aequales sunt [prop. XXIX]. itaque etiam $\Theta H Z + \Theta H A$ duobus rectis aequales sunt [$\alpha. \epsilonvv. 1$]. quare ZH , HA in eadem sunt recta [prop. XIV]. et quoniam ZK rectae ΘH aequalis et parallela est [prop. XXXIV], uerum etiam ΘH rectae MA [id.], etiam KZ rectae MA aequalis et parallela est. et coniungunt eas rectae KM , ZA .

$M\Theta H$] Θ e corr. V. $\Theta H A$] e corr. F. $\Theta H Z$] e corr. V;
 $\Theta H A$ P. $\Theta H A$] $\Theta H Z$ P. $\varepsilon\lambda\sigma\nu \lambda\sigma\iota$ p. $\lambda\sigma\iota\iota$] $\lambda\sigma\eta$ φ ($\lambda\sigma\iota\iota$ F). 18. $\delta\mu\alpha$ PB. $M\Theta H$] litt. ΘH in ras. b. $\delta\omega\iota\nu$ BV bp.
 19. $\varepsilon\lambda\sigma\nu$ V, comp. b. $\kappa\alpha\iota \kappa\iota - 20. \varepsilon\lambda\sigma\nu$] mg. m. 1 BF.
 $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] om. Fb; mg. m. 2 V. $\delta\nu\sigma$] P, $\delta\omega\iota\nu$ uulgo. 20. $\varepsilon\lambda\sigma\nu$
 $\lambda\sigma\iota\iota$ p. $\lambda\sigma\iota\iota$] $\varepsilon\lambda\sigma\nu \kappa\alpha\iota$ P. 21. ZK] KZ P. 22. $\dot{\eta} \Theta H$] om. F; corr. ex $\dot{\eta} E\Theta$ m. 2 V. $\kappa\alpha\iota \dot{\eta} KZ \ddot{\alpha}\varphi\alpha \tau\bar{y} MA$] om. b.
 23. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\iota\nu$] $\dot{\epsilon}\sigma\iota\iota$ BV. 24. $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] bp, et V sed punctis
 delet.; coni. August II p. 317; om. PBF.

καὶ παράλληλοί εἰσιν· παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΚΖΛΜ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἔστι τὸ μὲν ΑΒΔ τρίγωνον τῷ ΖΘ παραλληλογράμμῳ, τὸ δὲ ΑΒΓ τῷ ΗΜ, ὃλου ἄρα τὸ ΑΒΓΔ εὐθύνγραμμον ὅλῳ τῷ ΚΖΛΜ παραλληλογράμμῳ ἔστιν ἵσον.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθύνγράμμῳ τῷ ΑΒΓΔ ἵσον παραλληλόγραμμον συνέσταται τὸ ΚΖΛΜ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΚΜ, ἣ ἔστιν ἵση τῇ δοθείσῃ τῇ Ε· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

10 μετέπειτα.

Ἄπὸ τῆς δοθείσης εὐθείας τετράγωνον ἀναγράψαι.

Ἐστω ἡ δοθείσα εὐθεία ἡ ΑΒ· δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς ΑΒ εὐθείας τετράγωνον ἀναγράψαι.

15 Ἡχθω τῇ ΑΒ εὐθείᾳ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ σημείου τοῦ Α πρὸς ὁρθὰς ἡ ΑΓ, καὶ κείσθω τῇ ΑΒ ἵση ἡ ΑΔ· καὶ διὰ μὲν τοῦ Α σημείου τῇ ΑΒ παράλληλος ἡχθω ἡ ΔΕ, διὰ δὲ τοῦ Β σημείου τῇ ΑΔ παράληλος ἡχθω ἡ ΒΕ. Παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ 20 ΑΔΕΒ· ἵση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ, ἡ δὲ ΑΔ τῇ ΒΕ. ἀλλὰ ἡ ΑΒ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση· αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ ΒΑ, ΑΔ, ΔΕ, ΕΒ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· ἰσόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ ΑΔΕΒ παραλληλόγραμμον. λέγω δή, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ εἰς παραλήλους 25 τὰς ΑΒ, ΔΕ εὐθεία ἐνέπεσεν ἡ ΑΔ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΔΕ γωνίαι δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰσὶν. ὁρθὴ

XLVI. Ammonius in Porphyri. fol. 48v. Boetius p. 384, 19.

1. εἰσιν] P F p; εἰσιν uulgo. Seq. ras. 2 litt. F. ἔστιν] ἔστιν F V. 2. καὶ — μέν] mg. m. 1 P.] ΑΒΔ] ΑΔΒ p; ΑΒΓ P, et F, corr. m. rec. 3. ΔΒΓ] ΔΑΓ P. 5. ἔστιν] ἔστιν] P F p; ἔστιν ἔστιν V; ἔστιν ἔστι B et comp. b. 6. τῷ] τῷ]

quare etiam KM , $Z\Delta$ aequales et parallelae sunt [x. $\xi\nu\nu.$ 1; prop. XXX]. parallelogrammum igitur est $KZ\Delta M$. et quoniam $\Delta AB\Delta = Z\Theta$, $AB\Gamma = HM$, erit $AB\Gamma\Delta = KZ\Delta M$ [x. $\xi\nu\nu.$ 2].

Ergo datae figurae rectilineae $AB\Gamma\Delta$ aequale parallelogrammum constructum est $KZ\Delta M$ in angulo ZKM , qui dato angulo E aequalis est; quod oportebat fieri.

XLVI.

In data recta quadratum construere.

Sit data recta AB . oportet igitur in recta AB quadratum construere.

ducatur ad rectam AB a puncto in ea situ A perpendicularis AA' [prop. XI], et ponatur $AA' = AB$ [prop. II]. et per punctum A rectae AB parallela ducatur AE , per B autem punctum rectae AA' parallela ducatur BE [prop. XXXI]. parallelogrammum igitur est $AA'EB$. itaque

$AB = AE$ et $AA' = BE$ [prop. XXXIV]. uerum $AB = AA'$. ergo

$BA = AA' = AE = EB$ [x. $\xi\nu\nu.$ 1]. quare aequilaterum est parallelogrammum $AA'EB$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam in parallelas AB, AE recta incidit AA' , $BA\Delta + AA'E$ duobus rectis aequales sunt

(alt.) corr. ex τό m. 1 b. 7. συντεταται F V p. τό] corr. ex τῆ m. rec. P. 8. τῆ] (alt.) om. b. 9. ἐπί ἀλλω δεῖξαι mg. m. 1 b. 12. Post prius η ras. p. 16. η] (alt.) corr. ex τῆ V. 18. ΔΕ] corr. ex ΔE m. 2 p. 19. τοτῶ P. 21. ἀλλά] ἀλλ' F; ἀλλά καὶ V b. 24. θῆ] θέ V b; om. F (θέ supra comp. m. 2). 25. εὐθεῖς V, εὐθεῖας V m. 2 et b. η] τῆ φ. Post ἄρα lacun. 8 litt. φ. 26. ΒΔΔ] litt. BA in ras. m. 1 B. ΔΔE] litt. ΔE e corr. F. θυστὸν B V bp.

δὲ ἡ ὑπὸ BAA' δρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ $AΔE$. τῶν δὲ παραληλογράμμων χωρίσων αἱ ἀπεναντίον πλευραὶ τε καὶ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· δρθὴ ἄρα καὶ ἐκατέρα τῶν ἀπεναντίον τῶν ὑπὸ ABE , BEA γωνιῶν· δρθοῖς γωνίοις ἄρα ἔστι τὸ $AΔEB$. ἐδείχθη δὲ καὶ ἴσοπλευρον.

Τετράγωνον ἄρα ἔστιν· καὶ ἔστιν ἀπὸ τῆς AB εὐθείας ἀναγεγραμμένον· ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

μξ'.

10 Ἐν τοῖς δρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν δρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἴσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν δρθὴν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνοις.

"Εστι τρίγωνον δρθογώνιον τὸ ABG δρθὴν ἔχον τὴν ὑπὸ BAG γωνίαν· λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς BG τετράγωνον ἴσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν BA , AG τετραγώνοις.

'Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ μὲν τῆς BG τετράγωνον τὸ $BΔEΓ$, ἀπὸ δὲ τῶν BA , AG τὰ HB , $ΘΓ$, καὶ διὰ 20 τοῦ A ὅποτέρᾳ τῶν $BΔ$, $ΓE$ παραληλος ἡχθω ἡ $AΔ$ · καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ $AΔ$, $ZΓ$. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἔστιν ἐκατέρα τῶν ὑπὸ BAG , BAH γωνιῶν, πρὸς δὴ τινι εὐθείᾳ τῇ BA καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A δύο εὐθεῖαι αἱ AG , AH μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι 25 τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἴσας ποιοῦσιν· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ GA τῇ AH . διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ

XLVII. Pappus I p. 178, 11. Schol. in Archim. III p. 383.
Boetius p. 384, 21.

1. καὶ] insert. m. rec. b (comp.). 5. ἔστιν PV; comp. b.

[prop. XXIX]. uerum $\angle BAE$ rectus est. itaque etiam $\angle AAE$ rectus. sed in spatiis parallelogrammis latera angulique opposita inter se aequalia sunt [prop. XXXIV]. itaque etiam uterque angulus oppositus ABE , BEA rectus est. rectangulum igitur est AEB . demonstratum autem est, idem aequilaterum esse. ergo quadratum est [def. 22]. et in recta AB constructum est; quod oportebat fieri.

XLVII.

In triangulis rectangulis quadratum in latere sub recto angulo subtendenti constructum aequale est quadratis in lateribus rectum angulum comprehendentibus constructis.

Sit triangulus rectangulus ABG rectum habens $\angle BAG$. dico, esse $BG^2 = BA^2 + AG^2$.

construatur enim in BG quadratum $BAGE$, in BA , AG uero HG , OG [prop. XLVI], et per A utriusque BA , GE parallela ducatur AA [prop. XXXI]; et ducantur AA , ZG . et quoniam rectus est uterque angulus BAG , BAG , ad rectam quandam BA et punctum in ea situm A duae rectae AG , AH non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficiunt; itaque in eadem recta sunt GA , AH [prop. XIV]. eadem igitur de causa etiam

$\tau\delta AAEB$] mg. m. 2 V; in F supra E scr. H. 7. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$
(prius) PF; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ vulgo. 12. $\tau\dot{\eta}\nu$] περὶ τὴν Proclus. 18.
περιεγουσσῶν] om. Proclus. 15. BAG] corr. ex BGA m. 2 F.

Ante BG eras. A P. 16. $\iota\sigma\sigma\omegaν$] supra m. 2 (comp.) F.
 $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P. 24. AB F. 18. $\mu\acute{e}ν$] om. F. 19. $BAGE$ F.
 HB] corr. ex BH m. 2 F. $\Theta\Gamma$] Γ in ras. est in F; seq. in
V m. 2: $\tau\sigma\tau\acute{a}γωνα$. 20. $\tilde{\eta}\tau\theta\omega$ παράλληλος p. AA] A in
ras. P m. 1. 28. BA] AB p. 26. $\tau\alpha\alpha\acute{v}\tau\alpha$] $\tau\alpha\acute{v}\tau\alpha$ Br.

ἡ *BA* τῇ *AΘ* ἐστιν ἐπ' εὐθείας. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν
 ἡ ὑπὸ *ABΓ* γωνία τῇ ὑπὸ *ZBA* ὁρθὴ γὰρ ἐκατέρᾳ·
 κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ *ABΓ*. δῆλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ABA*
 δῆλη τῇ ὑπὸ *ZBΓ* ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ
 5 μὲν *AB* τῇ *BΓ*, ἡ δὲ *ZB* τῇ *BA*, δύο δὴ αἱ *AB*,
BΑ δύο ταῖς *ZB*, *BΓ* ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ·
 καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ABA* γωνία τῇ ὑπὸ *ZBΓ* ἵση·
 βάσις ἄρα ἡ *AA* βάσει τῇ *ZΓ* [ἐστιν] ἵση, καὶ τὸ
 10 *ABA* τριγωνοῦ τῷ *ZBΓ* τριγώνῳ ἐστὶν ἵσον· καὶ
 [ἐστι] τοῦ μὲν *ABA* τριγώνου διπλάσιον τὸ *BΑ* παρ-
 αλληλόγραμμον· βάσιν τε γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
BΑ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλλήλοις ταῖς *BΔ*,
AA. τοῦ δὲ *ZBΓ* τριγώνου διπλάσιον τὸ *HB* τετρά-
 γωνον· βάσιν τε γὰρ πάλιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
 15 *ZB* καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλλήλοις ταῖς *ZB*, *HG*.
 [τὰ δὲ τῶν ἵσων διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν] ἵσον
 ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ *BΑ* παραλληλόγραμμον τῷ *HB* τε-
 τραγώνῳ. δομοίως δὴ ἐπιζευγνυμένων τῶν *AE*, *BK*
 δειχθῆσται καὶ τὸ *ΓΑ* παραλληλόγραμμον ἵσον τῷ
 20 *ΘΓ* τετραγώνῳ· δῆλον ἄρα τὸ *BΔΕΓ* τετράγωνον δυσὶ¹
 τοῖς *HB*, *ΘΓ* τετραγώνοις ἵσον ἐστίν. καὶ ἐστι τὸ μὲν
BΔΕΓ τετράγωνον ἀπὸ τῆς *BΓ* ἀναγραφέν, τὰ δὲ
HB, *ΘΓ* ἀπὸ τῶν *BA*, *AG*. τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς *BΓ* πλευ-

1. ἐπ' εὐθείας ἐστίν V. 2. *ABΓ*] *ΑΓΒ* F; corr. m. 2.
 4. *ZBΓ*] litt. Γ e corr. F. 5. *ἐστιν ἵση*] *ἵση ἐστίν* p. 6. *ἵση*
 ἐστίν ἡ μὲν *AB* τῇ *BΓ* ἡ δὲ *ZB* τῇ *BA*] P; om. Theon (BF
 Vbp). 7. *δῆλη*] P; om. Theon (BFVbp). 8. *δῆλη* *Bbp*.
 m. 2 V; *AB*, *BΑ* F, corr. m. 2; *AB*, *BΔ* b. 9. *δῆλη* *Bbp*,
 δυσὶν V. 10. *δῆλη*] litt. ZBΓ] litt. ZB e corr. p. 11. *δῆλη* V. 12. *δῆλη* *BA*] *AA* F. 13. *ἵσον ἐστίν* p.
 καὶ] comp. supra m. 1 b. 14. *ABA*] *AA* F. 15. *ἵσον ἐστίν* p.
 16. *δῆλη*] om. P. 17. *BΔ*] *BΔ* F, et b, corr. m. 1.
 18. *αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει* p. 19. *ἔχουσιν* P. 20. *τῇν*] corr. ex τῇ

BA, AO in eadem recta sunt [prop. XIV]. et quoniam

$\angle ABG = ZBA$ (nam uterque
rectus est), communis adiiciatur
 $\angle ABG$. itaque

$\angle ABA = ZBG$ [*u. ἔνν. 2*].
et quoniam $AB = BG$,

$ZB = BA$ [def. 22],
duae rectae AB, BA duabus ZB ,
 BG aequales sunt altera alteri;
et $\angle ABA = ZBG$. itaque

$AB = ZG$, $\triangle ABD = ZBG$ [prop. IV]. et
 $BA = 2ABD$;

nam eandem basim habent BA et in iisdem parallelis
sunt BG, AA [prop. XLII]. et $HB = 2ZBG$; nam
rursus eandem basim habent ZB et in iisdem sunt
parallelis ZB, HG . itaque¹⁾ $BA = HB$. similiter
ductis rectis AE, BK demonstrabimus, esse etiam
 $GA = OG$. itaque $BADEG = HB + OG$ [*u. ἔνν. 2*].
et $BADEG$ in BG constructum est, HB, OG autem

1) Ex comm. concept. 2; nam uerba τὰ δὲ τὰν ἵσων δι-
πλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν lin. 16 cum *u. ἔνν. 5* interpolata
sunt; cfr. p. 91 not. 1.

m. 2 F. 12. εἰσι] ἔστι, p. $B\Delta, AA$ τοῦ] mg. m. 1 P.
13. HB P. τετράγωνον] comp. b; supra hoc uerbum
in F scr. παραλληλόγραμμον m. rec.; item lin. 17 et 20. 14.
γάρ] γάρ αὐτῷ p. ἔχονται] ἔχονται PF; ἔχει p. 15. ZB
 BZ p. εἰσι] ἔστι p; om. V; εἰσι F; comp. b. 16. ἔστιν]
εἰσιν V. 17. ἔστιν P. 18. δῆ] m. 2 P. 19. GA] AA ,
ut uidetur, F; corr. m. 2; AG V, corr. m. 2. 20. $BADEG$]
 $\angle EBG$ p. δύσιν P. 21. ἵσον ἔστιν] PF, comp. b; ἕστιν
ἵσον p; ἵσον ἔστι nulgo. καὶ ἔστιν P. 22. $\angle EBG$ p.
ἀναγεγράψι seq. ras. 2 litt. F. ἀναγεγραμμένον p. τά] supra
F. 23. Ante HB ras. 1 litt. F. Ante BA ras. 2—3 litt. F.
 $BA]$ $B\Delta$ φ (BA F).

ρᾶς τετράγωνον ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *ΑΓ* πλευρῶν τετραγώνοις.

'Ἐν ἄρα τοῖς ὁρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁρθὴν γωνίαν ὑποτείνουσης πλευρᾶς τετράγωνον 5 ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν ὁρθὴν [γωνίαν] περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνοις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μη'.

'Ἐὰν τριγώνον τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τετράγωνον ἵσον ἡ τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ 10 τριγώνον δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἡ περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνον δύο πλευρῶν ὁρθή ἐστιν.

Τριγώνον γάρ τοῦ *ABG* τὸ ἀπὸ μιᾶς τῆς *BG* πλευρᾶς τετράγωνον ἵσον ἐστω τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *AG* 15 πλευρῶν τετραγώνοις· λέγω, ὅτι ὁρθή ἐστιν ἡ ὑπὸ *BAG* γωνία.

"Ἔχθω γάρ ἀπὸ τοῦ *A* σημείου τῇ *AG* εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς ἡ *AD* καὶ κείσθω τῇ *BA* ἵση ἡ *AA*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *AG*. ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *AA* τῇ *AB*, ἵσον 20 ἐστὶν καὶ τὸ ἀπὸ τῆς *AA* τετράγωνον τῷ ἀπὸ τῆς *AB* τετραγώνῳ· κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ τῆς *AG* τετράγωνον· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *AA*, *AG* τετράγωνα ἵσα 25 ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *ΑΓ* τετραγώνοις. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν *AA*, *AG* ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς *AG*· ὁρθὴ 25 γάρ ἐστιν ἡ ὑπὸ *AA* γωνία· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν *BA*, *ΑΓ* ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς *BG*· ὑπόκειται γάρ· τὸ ἄρα

XLVIII. Boetius p. 384, 26.

1. ἐστιν ἵσον *F*. 2. ἐστιν *P*. 3. *BA*] *BΔ* φ. 3. ἐν] ἕαν
F; corr. m. rec. ὁρθογώνοις *p*. 4. ἐπιτεινούσης *V*; corr.

in BA , AG . itaque quadratum lateris BG aequale est quadratis laterum BA , AG .

Ergo in triangulis rectangulis quadratum in latere sub recto angulo subtendenti constructum aequale est quadratis in lateribus rectum angulum comprehendentibus constructis; quod erat demonstrandum.

XLVIII.

Si in triangulo quadratum unius lateris aequale est quadratis reliquorum duorum laterum trianguli, angulus reliquis duobus lateribus trianguli comprehensus rectus est.

nam in triangulo ABG sit $BG^2 = BA^2 + AG^2$. dico, $\angle BAG$ rectum esse.

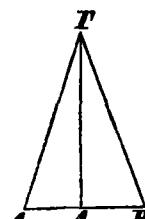
ducatur enim a puncto A ad rectam AG perpendicularis AA' [prop. XI], et ponatur $AA' = BA$, et

ducatur AA' . iam quoniam $AA' = AB$, erit¹⁾ etiam $AA'^2 = AB^2$. commune addiciatur AG^2 . itaque

$AA'^2 + AG^2 = BA^2 + AG^2$ [*u. ενν. 2*]. uerum $AG^2 = AA'^2 + AG^2$; nam $\angle AA'G$ rectus est [prop. XLVII]; et $BG^2 = BA^2 + AG^2$; hoc enim suppositum est. itaque

1) Hoc ex definitione quadrati (22) sequitur.

m. 1.	5. ἔστιν PF.	γωνίας] om. PBF.	12. ἔστιν]
PFFV,	Proclus, comp. b;	ἔστι Bp.	Post πλευρῶν ras.
5—6 litt. b.	19. AG]	A in ras. b.	ἔπειτα] PBVB; ἔπειτα
			οὐσία Fp; καὶ ἔπειτα P m. rec.
ΑΑ' P.	20. ἔστιν P.	τό] supra m. 1 b.	ΑΒ] ΒΑ p.
21. κοινή B.	23. ἔστιν P.	AG] om. φ.	24. ἔστιν P.
AG] AG τετράγωνον p.		25. ΓΑΔ P.	ΒΑ] ΑΒ B.
ἔστιν P.		26.	

ἀπὸ τῆς ΔΓ τετράγωνον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ
τετραγώνῳ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΔΓ τῇ ΒΓ ἐστιν ἵση·
καὶ ἔπει τῇ ἵση ἐστὶν ἡ ΔΑ τῇ ΑΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΓ,
δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΓ δύο ταῖς ΒΑ, ΑΓ ἵσαι εἰσίν·
5 καὶ βάσις ἡ ΔΓ βάσει τῇ ΒΓ ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ⁶
ΔΑΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΓ [ἐστιν] ἵση. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ⁷
ΔΑΓ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ.

'Εὰν ἄρα τριγώνου τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τε-
τράγωνον ἵσον ἡ τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου
10 δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἡ περιεχομένη γωνία ὑπὸ⁸
τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὁρθή ἐστιν·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

-
1. ἐστίν P. τῷ] τὸ b; corr. m. 2. 4. δῆ] absumptum
ob pergam. ruptum in F. δυσί BVbp, F m. 2. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί vulgo. 5. τῇ] ἡ φ. ἵση] PBbp; ἵση
ἐστὶν F; ἵση ἐστί V, sed ἐστί punctis del. m. 2. ἡ] supra P.
ὑπό] om. P. 6. ἐστίν] BFVbp; om. P. 8. τριγώνω p.
10. In περιεχομένη ante γ ras. 1 litt. b. γωνία om. p.
In fine: Εὐκλείδου στοιχείων α' PB; Εὐκλείδου στοιχείων τῆς
Θέωνος ἐκδόσεως β' F.
-

$$\Delta\Gamma^2 = B\Gamma^2 \text{ [x. } \epsilon\nu\nu. 1].$$

quare etiam $\Delta\Gamma = B\Gamma$. et quoniam $\Delta A = AB$, et communis est $\Delta\Gamma$, duae rectae ΔA , $\Delta\Gamma$ duabus BA , $B\Gamma$ aequales sunt; et basis $\Delta\Gamma$ basi $B\Gamma$ aequalis est. itaque $\angle \Delta A\Gamma = B A\Gamma$ [prop. VIII]. sed $\angle \Delta A\Gamma$ rectus est. itaque etiam $\angle B A\Gamma$ rectus.

Ergo si in triangulo quadratum unius lateris aequale est quadratis reliquorum duorum laterum trianguli, angulus reliquis duobus lateribus trianguli comprehensus rectus est; quod erat demonstrandum.

β' .

Όροι.

α' . Πᾶν παραλληλόγραμμον ὁρθογώνιον περιέχεσθαι λέγεται ὑπὸ δύο τῶν τὴν ὁρθὴν γωνίαν περιεχονταν εὐθεῖῶν.

5 β' . Παντὸς δὲ παραλληλογράμμου χωρίου τῶν περὶ τὴν διάμετρον αὐτοῦ παραλληλογράμμων ἐν δόποιον τὸν σὺν τοῖς δυσὶ παραπληρώμασι γυάμων καλείσθω.

α' .

10 'Εὰν ὡσι δύο εὐθεῖαι, τμηθῆ δὲ ἡ ἐτέρα αὐτῶν εἰς δσαδηποτοῦν τμήματα, τὸ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ὑπὸ τῶν δύο εὐθεῖῶν ἵσον ἔστι τοῖς ὑπό τε τῆς ἀτμήτου καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων περιεχομένοις ὁρθογωνίοις.

15 "Εστωσαν δίο εὐθεῖαι αἱ Α, ΒΓ, καὶ τετμήσθω ἡ ΒΓ, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὰ Δ, Ε σημεῖα· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΓ περιεχομένον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν Α, ΒΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ὑπὸ τῶν Α, ΔΕ καὶ ἔτι τῷ ὑπὸ τῶν Α, ΕΓ.

Def. 1. Hero def. 57. Boetius p. 378, 8. Def. 2. Hero def. 58. Proclus in Tim. 83d. Boetius p. 378, 11. Prop. I. Eutocius in Archim. III p. 40, 29. 256, 7. Boetius p. 385, 4.

Ἐύκλείδον στοιχείων δεύτερον Β; Ἐύκλείδον ἐκ τῆς Θέωνος ἐκδόσεως στοιχείων δεύτερον Β; Ἐύκλείδον στοιχείων τῆς

II.

Definitiones.

1. Quoduis parallelogrammum rectangulum comprehendendi dicitur duabus rectis rectum angulum comprehendentibus.
2. In quoquis autem parallelogrammo spatio utrumvis parallelogrammorum circum diametrum positorum cum duobus supplementis gnomon vocetur.

I.

Si sunt duae rectae, et altera earum in quotlibet partes secatur, rectangulum duabus rectis comprehensum aequale est rectangulis recta non secta et singulis partibus comprehensis.¹⁾

Sint duae rectae *A*, *BΓ*, et secetur *BΓ* utcumque in punctis *A*, *E*. dico, esse

$$A \times B\Gamma = A \times BA + A \times AE + AE \times EG.$$

1) Arithmetice $a \times (b + c + d) = ab + ac + ad$.

Θέωνος ἐκδόσεως β̄ F. 1. [οροι] om. P[B]F. Numeros om. PBF. 10. [άν] seq. ras. 2 litt. F. ωσιν B. 13. [έστιν] P. τοῖς] corr. ex τῷ P. [ύπο τε] τε ύπο P, τε ἀπό F. 14. περιεχομένοις δρθογνωτίοις] corr. ex περιεχομένῳ δρθογνωτῷ P. 16. [έτυχεν] PBF; [έτυχε Vp. σημεῖα] supra m. 2 V. τό] in ras. V. 17. [έστιν] P. 18. [τῷ] in ras. V. τε ύπο] PF; ύπο V; ύπο τε Bp. 19. [τῶν] P[Vp; F insert. m. 2; om. B, F m. 1. [έτι] om. P. τῷ] corr. ex τῷ V.

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Β τῇ ΒΓ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΒΖ,
καὶ κείσθω τῇ Α ἵση ἡ ΒΗ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Η τῇ
ΒΓ παράλληλος ἡχθω ἡ ΗΘ, διὰ δὲ τῶν Α, Ε, Γ τῇ
ΒΗ παράλληλοι ἡχθωσαν αἱ ΔΚ, ΕΔ, ΓΘ.

- 5 "Ισον δή ἔστι τὸ ΒΘ τοῖς ΒΚ, ΔΛ, ΕΘ. καὶ ἔστι
τὸ μὲν ΒΘ τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΓ· περιέχεται μὲν γὰρ
ὑπὸ τῶν ΗΒ, ΒΓ, ἵση δὲ ἡ ΒΗ τῇ Α· τὸ δὲ ΒΚ
τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΔ· περιέχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν
ΗΒ, ΒΔ, ἵση δὲ ἡ ΒΗ τῇ Α. τὸ δὲ ΔΛ τὸ ὑπὸ τῶν
10 Α, ΔΕ· ἵση γὰρ ἡ ΔΚ, τοντέστιν ἡ ΒΗ, τῇ Α. καὶ
ἔτι ὁμοίως τὸ ΕΘ τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΕΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ¹
τῶν Α, ΒΓ ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ Α, ΒΔ καὶ τῷ ὑπὸ²
Α, ΔΕ καὶ ἔτι τῷ ὑπὸ Α, ΕΓ.

'Ἐὰν ἄρα ὡσι δύο εὐθεῖαι, τμηθῆ δὲ ἡ ἐτέρα αὐτῶν εἰς ὁσαδηποτοῦν τμῆματα, τὸ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ὑπὸ τῶν δύο εὐθειῶν ἵσον ἔστι τοῖς ὑπὸ τε τῆς ἀτμήτου καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων περιεχομένοις ὁρθογωνίοις. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

β'.

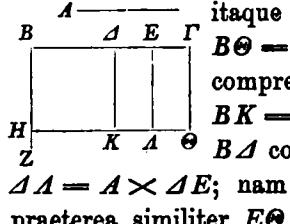
- 20 "Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐκατέρου τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον
ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ὅλης τετραγώνῳ.

Ἐὐθεῖα γὰρ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ
25 Γ σημεῖον λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχό-

1. ΒΖ] corr. ex ZB V m. 2. 4. ΔΚ] ΚΔ B. 5. ΔΛ] Α e corr. m. 2 F. 6. τό] (alt.) in ras. V (supra τῷ m. rec.).

7. ΗΒ] ΒΗ p. 8. τό] τῷ PV. 9. Post Α ras. paullo maior linea F. 10. ΒΗ] in ras. m. 2 V. 11. τό] (alt.) τῷ PV. 12. ἔστιν P. 13. τῷ τε ὑπό] τοῖς ὑπό τε F; τῷ corr. ex τοῖς m. 2 et post ὑπό ras. V; τῷ τε ὑπὸ τῶν

ducatur enim a B ad rectam $B\Gamma$ perpendicularis BZ [I, 11], et ponatur $BH = A$, et per H rectae $B\Gamma$ parallela ducatur $H\Theta$ [I, 31], per puncta autem A , E , Γ rectae BH parallelae ducantur ΔK , EA , $\Gamma\Theta$ [id.].

itaque $B\Theta = BK + \Delta A + E\Theta$. et
 $B\Theta = A \times B\Gamma$; nam rectis HB , $B\Gamma$ comprehenditur, et $BH = A$. sed
 $BK = A \times B\Delta$; nam rectis HB ,
 ZK comprehenditur, et $BH = A$. et
 $\Delta A = A \times \Delta E$; nam $\Delta K = BH$ [I, 34] = A . et
praeterea similiter $E\Theta = A \times E\Gamma$. itaque

$$A \times B\Gamma = A \times B\Delta + A \times \Delta E + A \times E\Gamma.$$

Ergo si sunt duae rectae, et altera earum in quotlibet partibus secatur, rectangulum duabus rectis comprehensum aequale est rectangulis recta non secta et singulis partibus comprehensis; quod erat demonstrandum.

II.

Si recta linea utcumque secatur, rectangulum comprehensum tota et utraque parte aequale est quadrato totius.¹⁾

nam recta AB utcumque secetur in puncto Γ . dico,
esse $AB \times B\Gamma + BA \times A\Gamma = AB^2$.

1) Arithmetice: si $b + c = a$, erit $ab + ac = a^2$.

p. τῷ] om. F, m. 2 V. ὑπὸ] υπὸ τῶν p. 18. τῷ] m. 2 V, τοῖς F. υπὸ] υπὸ τῶν p. ΕΓ] ΕΓ περιεχομένως ὁρθογώνιος FV. γρ. τῷ τε υπὸ A, BΔ καὶ τῷ υπὸ A, ΔE καὶ τῇ τῷ υπὸ A, ΕΓ F mg. m. 1. 14. διετ P. 16. τοῖς] τῷ P. υπὸ τε] ὁ- in ras. p; τε υπὸ F. 17. περιεχομένως ὁρθογώνιος P. 20. ἔτυχε Vp. τῷ] P, F m. 1, V m. 1; τά Bp, F m. 2, V m. 2. 21. περιεχόμενων ὁρθογώνιον ἴσον] P, F m. 1, V m. 1; περιεχόμενα ὁρθογώνια ἴσα Bp, PV m. 2; in F -ov ter eras. 24. ἔτυχε Vp.

μενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ὑπὸ ΒΑ, ΑΓ περιεχομένου ὁρθογωνίου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνῳ.

Ἄναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ δὲ ΑΔΕΒ, καὶ ἥκθω διὰ τοῦ Γ ὅποτέρᾳ τῶν ΑΔ, ΒΕ παράλληλος ἡ ΓΖ.

Ἴσον δή ἐστι τὸ ΑΕ τοῖς ΑΖ, ΓΕ καὶ ἐστὶ τὸ μὲν ΑΕ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον, τὸ δὲ ΑΖ τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον· περιέχεται 10 μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν ΔΑ, ΑΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΔ τῇ ΑΒ· τὸ δὲ ΓΕ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ· ἵση γὰρ ἡ ΒΕ τῇ ΑΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ μετὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνῳ.

Ἐάν τοι διαφέναι γραμμὴ τμηθῇ, ώστε ἔτυχεν, τὸ ὑπὸ 15 τῆς δῆλης καὶ ἐκατέρου τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς δῆλης τετραγώνῳ· δῆπερ ἔδει δειξαί.

γ'.

Ἐάν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ώστε ἔτυχεν, τὸ 20 ὑπὸ τῆς δῆλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ προειρημένου τμήματος τετραγώνῳ.

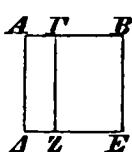
Ἐύθεια γὰρ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ώστε ἔτυχεν, κατὰ τὸ 25 Γ· λέγω, διτοῦ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνον.

III. Pappus V p. 378, 8. 380, 14. 420, 11, 19. Eutocius in Archim. III p. 256, 5. Boetius p. 385, 9.

7. ἐστι] om. BFV. ΓΕ] ε corr. V. ἐστι] ἐστιν P.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46], et ducatur per Γ utriusque $A\Delta$, BE parallella ΓZ [I, 31].

itaque $AE = AZ + \Gamma E$. et $AE = AB^2$, et

$$AZ = BA \times A\Gamma;$$

nam comprehenditur rectis $A\Delta$, $A\Gamma$, et
 $A\Delta = AB$ [I def. 23]. praeterea

$$\Gamma E = AB \times B\Gamma;$$

nam $BE = AB$. itaque

$$BA \times A\Gamma + AB \times B\Gamma = AB^2.$$

Ergo si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et utraque parte comprehensum aequale est quadrato totius; quod erat demonstrandum.

III.

Si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et alterutra parte comprehensum aequale est rectangulo partibus comprehenso et quadrato partis nominatae.¹⁾

recta enim AB utcumque secetur in puncto Γ . dico, esse $AB \times B\Gamma = A\Gamma \times \Gamma B + B\Gamma^2$.

1) Arithmetice: $(a + b)a = ab + a^2$.

8. $AZ]$ ἀπὸ τῆς AZ F. 10. $A\Delta]$ ΔA F. 13. ἐστίν P.
14. γραμμή] del. in P. ἔτυχε Vp. τό] τά Bp, F m. 2, V m. 2. 15. περιεχόμενα δρθογώνια ἵσα Bp, F m. 2, V m. 2. 19. ἔτυχε Vp. 21. ἐστίν P. τε] supra m. rec. F. 23. ἀπό] corr. ex ὑπό p. προειρημένου] προ- m. 2 V. 24. ἔτυχε Vp. 25. Γ σημεῖον Vp. 26. τε] om. Pp. $A\Gamma]$ Γ in ras. V. περιεχόμενω δρθογωνίω] om. Bp.

Αναγεγράφθω γάρ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τὸ
ΓΔΕΒ, καὶ διῆχθω ἡ ΕΔ ἐπὶ τὸ Ζ, καὶ διὰ τοῦ Α
ὅποτέρᾳ τῶν ΓΔ, ΒΕ παράλληλος ἔχθω ἡ ΑΖ. Ισον
δή ἔστι τὸ ΑΕ τοῖς ΑΔ, ΓΕ· καὶ ἔστι τὸ μὲν ΑΕ
5 τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον· περι-
έχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΕ, Ιση δὲ ἡ ΒΕ τῇ
ΒΓ· τὸ δὲ ΑΔ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· Ιση γὰρ ἡ
ΔΓ τῇ ΓΒ· τὸ δὲ ΔΒ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον·
τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον
10 Ισον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογω-
νίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνου.

Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον
ὁρθογώνιον Ισον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων περι-
15 εχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ προειρημένου
τμήματος τετραγώνῳ· δπερ ἔδει δεῖξαι.

δ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ἀπὸ τῆς ὅλης τετράγωνον Ισον ἔστι τοῖς τε
20 ἀπὸ τῶν τμημάτων τετραγώνοις καὶ τῷ δὲ
ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

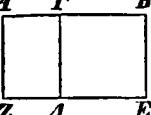
Εὐθεῖα γὰρ γραμμὴ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν,
κατὰ τὸ Γ. λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
Ισον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ
25 τῷ δὲ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Αναγεγράφθω γάρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ

IV. Theon in Ptolem. p. 184. Boetius p. 385, 13.

1. τῆς] τοῦ P. ΓΒ] ΒΓ Fp. 2. ΓΔΒΕ B, m. 2 V.
7. ΓΒ] Β e corr. p. γάρ] corr. ex ἄρα m. 2 F. 8. ΓΒ]

construatur enim in ΓB quadratum $\Gamma A E B$ [I, 46], et educatur $E\Delta$ ad Z , et per A utriusque $\Gamma\Delta$, $B E$ parallela ducatur AZ [I, 31]. itaque $AE = A\Delta + \Gamma E$.

 et $AE = AB \times BG$; nam comprehenditur rectis AB , BE , et $BE = BG$. et $A\Delta = AG \times GB$; nam $\Delta G = GB$. et $\Delta B = GB^2$. itaque $AB \times BG = AG \times GB + BG^2$.

Ergo si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et alterutra parte comprehensum aequale est rectangulo partibus comprehenso et quadrato partis nominatae; quod erat demonstrandum.

IV.

Si recta linea utcumque secatur, quadratum totius aequale est quadratis partium et duplo rectangulo partibus comprehenso.¹⁾

nam recta linea AB secetur utcumque in Γ . dico, esse $AB^2 = AG^2 + GB^2 + 2AG \times GB$.

construatur enim in AB quadratum $\Gamma A E B$ [I, 46],

1) $(a + b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$.

$B\Gamma F$. ΓB e corr. p. 11. $B\Gamma] \Gamma B$ Pp; corr. ex $A\Gamma F$ m. 2. 12. $\xi\tau\eta\xi\gamma\eta$] PF, B sed ν eras.; $\xi\tau\eta\xi\gamma\eta$ Vp. 13. $\dot{\nu}\pi\delta$] ν- e corr. p. 15. $\pi\varphi\sigma\iota\varphi\eta\mu\iota\nu\eta\eta$] πφο- m. 2 V. 18. $\xi\tau\eta\xi$ Vp, B e corr. 22. γάρ] m. 2 F. $\xi\tau\eta\xi\gamma\eta$ Vp, B e corr. 23. $\Gamma \sigma\eta\mu\iota\nu\eta$ V. 24. $\xi\sigma\iota\iota\nu$ P. τε] om. V. τετραγώνοις — 26. ΓB] mg. m. 1 P. 25. τῶν] om. P.

ΑΔΕΒ, καὶ ἐπεκεύχθω ἡ *ΒΔ*, καὶ διὰ μὲν τοῦ *Γ* ὁ ποτέρας τῶν *ΑΔ*, *ΕΒ* παράλληλος ἥχθω ἡ *ΓΖ*, διὰ δὲ τοῦ *Η* ὁ ποτέρας τῶν *ΑΒ*, *ΔΕ* παράλληλος ἥχθω ἡ *ΘΚ*. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἔστιν ἡ *ΓΖ* τῇ *ΑΔ*, καὶ 5 εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ *ΒΔ*, ἡ ἑκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ *ΓΗΒ* ἵση ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *ΑΔΒ*. ἀλλ’ ἡ ὑπὸ *ΑΔΒ* τῇ ὑπὸ *ΑΒΔ* ἔστιν ἵση, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ ἡ *ΒΑ* τῇ *ΑΔ* ἔστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ *ΓΗΒ* ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ *ΗΒΓ* ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ 10 ἡ *ΒΓ* πλευρᾷ τῇ *ΓΗ* ἔστιν ἵση· ἀλλ’ ἡ μὲν *ΓΒ* τῇ *ΗΚ* ἔστιν ἵση, ἡ δὲ *ΓΗ* τῇ *ΚΒ*· καὶ ἡ *ΗΚ* ἄρα τῇ *ΚΒ* ἔστιν ἵση· ἰσόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ *ΓΗΚΒ*. λέγω δὴ, διὰ τοῦτο ὅφθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ παράλληλός ἔστιν ἡ *ΓΗ* τῇ *ΒΚ* [καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν εὐθεῖα ἡ 15 *ΓΒ*], αἱ ἄρα ὑπὸ *ΚΒΓ*, *ΗΓΒ* γωνίαι δύο ὅφθαις εἰσιν ἵσαι. ὅφθη δὲ ἡ ὑπὸ *ΚΒΓ*· ὅφθη ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΒΓΗ*· ὥστε καὶ αἱ ἀπεναντίον αἱ ὑπὸ *ΓΗΚ*, *ΗΚΒ* ὅφθαι εἰσιν. ὅφθογώνιον ἄρα ἔστι τὸ *ΓΗΚΒ*· ἐδείχθη δὲ καὶ ἰσόπλευρον· τετράγωνον ἄρα ἔστιν· 20 καὶ ἔστιν ἀπὸ τῆς *ΓΒ*. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ *ΘΖ* τετράγωνόν ἔστιν· καὶ ἔστιν ἀπὸ τῆς *ΘΗ*, τοντέστιν [ἀπὸ] τῆς *ΑΓ*· τὰ ἄρα *ΘΖ*, *ΚΓ* τετράγωνα ἀπὸ τῶν *ΑΓ*, *ΓΒ* εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ἵσουν ἔστι τὸ *ΑΗ* τῷ *ΗΕ*, καὶ ἔστι τὸ *ΑΗ* τὸ ὑπὸ τῶν *ΑΓ*, *ΓΒ*· ἵση γὰρ ἡ *ΗΓ* τῇ *ΓΒ*· καὶ τὸ *ΗΕ* ἄρα ἵσουν ἔστι τῷ *ΗΕ* ὑπὸ *ΑΓ*, *ΓΒ*· τὰ ἄρα *ΑΗ*, *ΗΕ* ἵσα ἔστι τῷ δἰς ὑπὸ τῶν *ΑΓ*, *ΓΒ*.

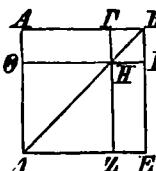
2. *ΓΖ]* *ZΓΖ P.* διὰ δέ] καὶ διὰ p. 3. *ΑΒ]* *B* in ras. p. Post παράλληλος in *P* est γραμμον punctis delet.

4. *ΓΖ]* corr. ex *ZΓ F.* 5. *ΒΔ]* *ΔΒ P.* 7. ἀλλά *Vp.*

10. ἀλλά *P Vp.* 11. *ΚΒ]* *B e* corr. p; *ΒΚ P.* 12.

ἔστιν ἵση] om. p. 13. *ἴστιν P.* 14. *δή]* om. F.

et ducatur $B\Delta$, et per Γ utrique $\Delta\Delta$, EB parallela ducatur ΓZ [I, 30 et 31], per H autem utrique AB , ΔE parallela ducatur ΘK . et quoniam ΓZ rectae $\Delta\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Delta$, angulus exterior ΓHB aequalis est angulo interior et opposito ΔAB [I, 29]. uerum $\angle \Delta AB = AB\Delta$, quoniam $BA = \Delta A$ [I, 5]. quare etiam $\angle \Gamma HB = H\Delta B$. itaque etiam $B\Gamma = \Gamma H$ [I, 6]. sed etiam $\Gamma B = HK$

[I, 34] et $\Gamma H = KB$ [id.]. quare etiam $HK = KB$. itaque aequilaterum est ΓHKB . dico, idem rectangulum esse. nam quoniam ΓH rectae BK parallela est, erunt $KB\Gamma + H\Gamma B$ duobus rectis aequales [I, 29]. uerum $\angle KB\Gamma$ rectus est. itaque etiam $\angle B\Gamma H$ rectus. quare etiam oppositi anguli ΓHK , HKB recti sunt [I, 34]. ergo ΓHKB rectangulum est. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse. ergo quadratum est; et in ΓB constructum est. eadem de causa etiam ΘZ quadratum est; et in ΘH , hoc est $A\Gamma$ [I, 34] constructum est. itaque quadrata ΘZ , $K\Gamma$ in $A\Gamma$, ΓB constructa sunt. et quoniam $AH = HE$ [I, 43], et $AH = A\Gamma \times \Gamma B$

* καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωσεν εὐθεῖα ἡ ΓΒ] add. Theon? (BF Vp); mg. m. 2 P. ἐμπέπτωσεν] euau. F; εὐέπεσεν B. εὐθεῖα] om. BF. 15. ΓΒ] B eras. p. ΗΓΒ] ΒΓΗ P. δύο] δυοιν Vp. 16. ισαι εἰσιν Vp. 17. ατ] (prius) om. F. 18. ἔστιν] εἰσιν P. 19. ἔστιν] PF; εἰσιν uulgo. 20. ΓΒ] corr. ex ΒΓ m. 2 V; ΒΓ p. ΘΖ] ε corr. p. 21. ἔστιν] (prius) PF; εἰσι uulgo. ΘΗ] ΗΘ F. 22. ἀπό] om. P; in F eras. ΚΓ] ΓΚ Pp. 23. εἰσιν] F; εἰσιν P; εἰσι uulgo. 24. ἔστιν] εἰσιν P. 25. Post ἄρα ras. V. εἰσιν PF. ΑΓ] τῶν ΑΓ Vp, F m. 2. 26. ΑΗ] corr. ex ΑΒ p. εἰσιν P.

ἔστι δὲ καὶ τὰ ΘΖ, ΓΚ τετράγωνα ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· τὰ ἄρα τέσσαρα τὰ ΘΖ, ΓΚ, ΑΗ, ΗΕ ἵσα ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ. ἀλλὰ τὰ ΘΖ,
ΓΚ, ΑΗ, ΗΕ δὲν ἔστι τὸ ΑΔΕΒ, ὃ ἔστιν ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
ἴσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Ἐάν τοις δὲν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ἀπὸ 10 τῆς δλης τετράγωνον ίσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν τμημάτων τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

[Πόρισμα.

Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐν τοῖς τετραγώνοις 15 χωρίοις τὰ περὶ τὴν διάμετρον παραλληλόγραμμα τετράγωνά ἔστιν].

ε'.

Ἐάν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὸ ὑπὸ τῶν ἀνίσων τῆς δλης τμημάτων 20 περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω εἰς μὲν ἵσα κατὰ

IV. πόρ. De Proclo p. 304 u. ad IV, 15. V. Boetius p. 385, 17.

1. ἔστιν P. τά] τό F; corr. m. 2. τετράγωνον F; corr. m. 2. 2. τά] (alt.) om. F. 3. τε] m. 2 V. 4. ὁρθογώνια φ. τά] τὰ τέσσαρα P. ΘΖ] Θ in ras. V; ΖΘ B. 5. ΗΕ] H e corr. p. ἔστιν P. ΑΔΕΒ

(nam $H\Gamma = \Gamma B$), erit etiam $HE = A\Gamma \times \Gamma B$. itaque $AH + HE = 2 A\Gamma \times \Gamma B$. uerum etiam quadrata ΘZ , ΓK in $A\Gamma$, ΓB constructa sunt. ergo $\Theta Z + \Gamma K + AH + HE = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2 A\Gamma \times \Gamma B$. sed $\Theta Z + \Gamma K + AH + HE = A\Delta EB = AB^2$. itaque $AB^2 = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2 A\Gamma \times \Gamma B$.

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadratum totius aequale est quadratis partium et duplo rectangulo partibus comprehenso; quod erat demonstrandum.¹⁾

V.

Si recta linea in partes aequales et inaequales securatur, rectangulum inaequalibus partibus totius comprehensum cum quadrato rectae inter sectiones positae aequale est quadrato dimidiae.²⁾

nam recta quaelibet AB in aequales partes sece-

1) Etiam Campanus hic duas demonstrationes habet, quarum prior reiectae, altera neque huic neque reiectae similis est. de hac habet: „sed hac via non patet corollarium, sicut via praecedenti patet, unde prima est auctori magis consona.“ nam corollarium et ipse habet itaque fortasse Theone antiquius est.

$$2) ab + \left(\frac{a+b}{2} - b\right)^2 = \left(\frac{a+b}{2}\right)^2.$$

τετράγωνον ⁶V. 6. AB τετράγωνον] (prius) mg. m. 2 V; in textu ras. 2–3 litt. τετράγωνον] mg. m. 2 F. 7. ἔστιν P. τε] om. p. τῶν] m. 2 F. 9. ἔτυχεν] B; ἔτυχε vulgo. 10. ἔστιν P. τε] om. p. 12. Sequitur alia demonstratio, quam Augustum secutus in appendicem reieci. 13. πόδισμα — 16. ἔστιν] add. Theon? (BFVp); mg. m. rec. P. 14. τοῦτον P. φανερόν] ἔστιν V. 18. εἰς] supra m. 1 V. 19. εἰς ἄντα p. 21. ἔστιν P.

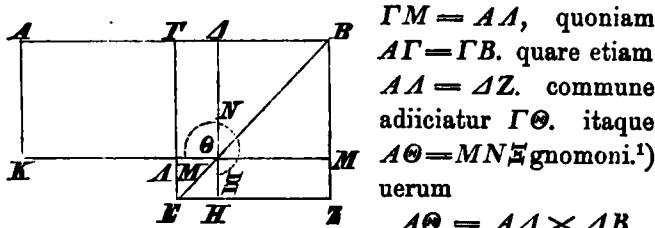
τὸ Γ, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Δ· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνῳ.

Ἄναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τὸ
 5 ΓΕΖΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΒΕ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ ὁποτέρᾳ τῶν ΓΕ, ΒΖ παράλληλος ἥχθω ἡ ΔΗ, διὰ δὲ τοῦ Θ ὁποτέρᾳ τῶν ΑΒ, ΕΖ παράλληλος κάλιν ἥχθω ἡ ΚΜ, καὶ πάλιν διὰ τοῦ Α ὁποτέρᾳ τῶν ΓΛ, ΒΜ παράλληλος ἥχθω ἡ ΑΚ. καὶ ἐπεὶ ἵσον
 10 ἐστὶ τὸ ΓΘ παραπλήρωμα τῷ ΘΖ παραπληρώματι, κοινὸν προσκείσθω τὸ ΔΜ· ὅλον ἄρα τὸ ΓΜ ὅλῳ τῷ ΔΖ ἵσον ἐστίν. ἀλλὰ τὸ ΓΜ τῷ ΑΛ ἵσον ἐστίν,
 ἐπεὶ καὶ ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ ἐστιν ἵση· καὶ τὸ ΑΛ ἄρα τῷ ΔΖ ἵσον ἐστίν. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΘ· ὅλον ἄρα
 15 τὸ ΑΘ τῷ ΜΝΞ γνώμονι ἵσον ἐστίν. ἀλλὰ τὸ ΑΘ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ ἐστιν· ἵση γὰρ ἡ ΔΘ τῇ ΔΒ· καὶ ὁ ΜΝΞ ἄρα γνώμων ἵσος ἐστὶ τῷ ὑπὸ ΑΔ, ΔΒ.
 κοινὸν προσκείσθω τὸ ΛΗ, ὃ ἐστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ· δὲ ἄρα ΜΝΞ γνώμων καὶ τὸ ΛΗ ἵσα ἐστὶ τῷ
 20 ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ. ἀλλὰ δὲ ΜΝΞ γνώμων καὶ τὸ ΛΗ ὅλον ἐστὶ τὸ ΓΕΖΒ τετράγωνον, ὃ ἐστιν ἀπὸ τῆς ΓΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνου ἵσον ἐστὶ
 25 τῷ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνῳ.

3. ἐστίν P. τετραγώνῳ] om. B; comp. add. m. 2 F.
 5. ΓΕΖΒ] in ras. p. ΒΕ] B in ras. F. 6. ΒΖ] ΖΒ F.
 διὰ δέ] καὶ διὰ V. 7. πάλιν] om. p. m. 2 V. 8. καὶ πάλιν
 — 9. ἡ ΑΚ] mg. m. rec. P. 10. ΘΖ] ΖΘ F. 12. ἵσον ἐστίν]
 (alt.) ἐστιν ἵσον V. 13. ἐπεὶ — ἵση] mg. m. 2 V (ἵση ἐστι).
 14. ἐστιν ἵσον V. ἐστίν] P, comp. m. 2 F; ἐστί Bp. 15.

tur in I' , in inaequales autem in A . dico, esse
 $A\Lambda \times A\!B + \Gamma\!A^2 = \Gamma\!B^2$.

construatur enim in $\Gamma\!B$ quadratum $\Gamma\!E\!Z\!B$ [I, 46], et ducatur $B\!E$, et per \angle utriusque $\Gamma\!E$, $B\!Z$ parallela ducatur $\Delta\!H$, per Θ autem utriusque $A\!B$, $E\!Z$ parallela ducatur $K\!M$ [I, 30.31], et rursus per A utriusque $\Gamma\!A$, $B\!M$ parallela ducatur $A\!K$. et quoniam $\Gamma\!\Theta = \Theta\!Z$ [I, 43], commune adiiciatur $\Delta\!M$. itaque $\Gamma\!M = \Delta\!Z$. uerum

(nam $\Delta\Theta = \Delta B$); quare etiam $MN\bar{\epsilon} = A\Lambda \times A\!B$. commune adiiciatur $\Delta\!H$, quod aequale est $\Gamma\!A^2$. itaque $MN\bar{\epsilon} + \Delta\!H = A\Lambda \times A\!B + \Gamma\!A^2$. sed

$$MN\bar{\epsilon} + \Delta\!H = \Gamma\!E\!Z\!B = \Gamma\!B^2.$$

itaque $A\Lambda \times A\!B + \Gamma\!A^2 = \Gamma\!B^2$.

1) Cum littera M in figura, quam ex ed. Basil. receperimus, bis usurpetur, non sine causa pro $MN\bar{\epsilon}$ a Gregorio scriptum est $N\bar{\epsilon}O$, ut prop. VI. sed non audeo contra codd. mutare.

$MN\bar{\epsilon}$ γνώμονε] P; Campanus; AZ καὶ $\Delta\!A$ Theon (BFV; pro $\Delta\!A$ in F $\Delta\!A$; $\Delta\!A$ καὶ $\Delta\!Z$ p). τὸ $A\Theta$] τὸ μὲν $A\Theta$ Bp.
 16. γὰρ ἡ] ἡ γάρ P. $\Delta\Theta$] $\Delta\!B$ p. $\Delta\!B$] $\Delta\Theta$ ἔστι p.
 Post $\Delta\!B$ add. Theon: τὰ δὲ $Z\!A$, $\Delta\!A$ ἔστιν δ $MN\bar{\epsilon}$ γνώμονε
 B ($Z\!A$), F, V (prius A in ras.), p. (δ $MN\bar{\epsilon}$ ἔστι); om. P.
 17. καὶ] om. p. τῶν] τὸ F. νῦν τῶν p. 19. ἔστιν P.
 20. περιεχομένων ὁθογωνίων F. 21. ἀλλὰ] ἀλλ' F; ἀλλὰ
 καὶ V. 23. $\Gamma\!B$] post ras. 1 litt. V; $B\!G$ p. 24. ἀπὸ τῆς] supra m. 2 F; ἀπὸ P. ἔστιν PV.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα,
τὸ ὑπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων περιεχόμενον
όρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τε-
τραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνῳ.
ἢ ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

σ'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ δίχα, προστεθῇ
δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐκ' εὐθείας, τὸ ὑπὸ τῆς
ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τῆς προσκειμένης
10 περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς
ἡμισείας τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς
συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς προσ-
κειμένης τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ
15 σημεῖον, προσκεισθω δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας
ἡ ΒΔ· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον
όρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον
ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ.

'Αναγεγράφθω γάρ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετράγωνον τὸ
20 ΓΕΖΔ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΕ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Β
σημείου ὁποτέρᾳ τῶν ΕΓ, ΔΖ παράλληλος ἤχθω ἡ
ΒΗ, διὰ δὲ τοῦ Θ σημείου ὁποτέρᾳ τῶν ΑΒ, EZ
παράλληλος ἤχθω ἡ ΚΜ, καὶ ἔτι διὰ τοῦ Α ὁποτέρᾳ
τῶν ΓΔ, ΔΜ παράλληλος ἤχθω ἡ ΑΚ.

25 Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, ἵσον ἔστι καὶ
τὸ ΑΔ τῷ ΓΘ. ἀλλὰ τὸ ΓΘ τῷ ΖΓ ἵσον ἔστιν. καὶ

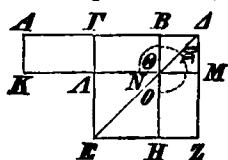
VI. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 385, 22.

1. γραμή P. εἰς ἄνισα p. 4. ἔστιν PV. 8. ἐπ'
εὐθείας, τὸ ὑπό] in ras. V. 9. προσκειμένη] -σ- supra p.
προσκειμένης V, et p sed corr. m. 1. 11. ἔστιν V. 12.
προσκειμένης] -σ- insert. p. Post hoc uerbum legitur ὡς ἀπὸ

Ergo si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, rectangulum partibus inaequalibus totius comprehensum cum quadrato rectae inter sectiones positae aequale est quadrato dimidiae; quod erat demonstrandum.

VI.

Si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia quaedam recta ei in directum adiicitur, rectangulum tota cum adiecta et adiecta comprehensum cum quadrato dimidiae aequale est quadrato in dimidia adiectaque descripto.¹⁾

nam recta aliqua AB in duas partes aequales secetur in puncto Γ , et alia quaedam recta $B\Lambda$ ei in directum adiiciatur. dico, esse

$$\Lambda\Lambda \times \Lambda B + \Gamma B^2 = \Gamma\Lambda^2.$$

construatur enim in $\Gamma\Lambda$ quadratum $\Gamma EZ\Lambda$, et ducatur ΛE , et per B punctum utriusque $E\Gamma$, ΛZ parallela ducatur BH , per Θ autem punctum utriusque AB , EZ parallela ducatur KM , et praeterea per Λ utriusque $\Gamma\Lambda$, ΛM parallela ducatur ΛK . iam quoniam $\Lambda\Gamma = \Gamma B$, erit etiam $\Lambda\Lambda = \Gamma\Theta$. sed $\Gamma\Theta = \Theta Z$ [I, 43]. quare etiam $\Lambda\Lambda = \Theta Z$. commune adiiciatur ΓM .

1) $(2a+b)b+a^2 = (a+b)^2$.

μᾶς ἀναγραφέντι in p, P mg. m. rec., Zamberto; om. Boetius, Campanus, P m. 1, B, V m. 1; in F fuit a m. 1 (restant .. αγραφέντι), sed τετραγώνῳ φ; ὡς ἀπὸ μᾶς V mg. m. 2.
18. ἔστιν V. 20. ἐπεξευχθω — 21. $\Delta Z]$ mg. m. rec. P.
21. $E\Gamma$] ΓE Pp. $\Delta Z]$ $Z\Delta$ φ. 22. σημεῖον] om. p.
 $AB]$ $AB\Delta$ p, $\Delta\Delta$ P. 25. $A\Gamma]$ in ras. V. ἔστιν V.
26. ἄλλοι] ἄλλα καὶ F. Ισον ἔστιν] P; Ισον F, Ισον ἔστι B;
ἴστιν Ισον Vp.

τὸ ΑΑ ἄρα τῷ ΘΖ ἔστιν ἵσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΜ· δλον ἄρα τὸ ΑΜ τῷ ΝΞΟ γνώμονί ἔστιν ἵσον. ἀλλὰ τὸ ΑΜ ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ· ἵση γάρ ἔστιν ἡ ΑΜ τῇ ΔΒ· καὶ ὁ ΝΞΟ ἄρα γνώμων δ ἵσος ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ [περιεχομένῳ ὁρθογνωνίῳ]. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΑΗ, ὃ ἔστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνῳ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ΝΞΟ γνώμονι καὶ τῷ ΑΗ. 10 ἀλλὰ ὁ ΝΞΟ γνώμων καὶ τὸ ΑΗ δλον ἔστι τὸ ΓΕΖΔ τετράγωνον, ὃ ἔστιν ἀπὸ τῆς ΓΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ.

15 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ὑπὸ τῆς δλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τῆς προσκειμένης περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας 20 καὶ τῆς προσκειμένης τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ζ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ἀπὸ τῆς δλης καὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς τῶν τμημάτων τὰ συναμφότερα τετραγώνα ἴσα ἔστι τῷ τε δἰς ὑπὸ τῆς δλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ

1. ΑΑ] ΑΑ P.

ἄρα] ομ. F.

ΘΖ] corr. ex ΖΘ V.

itaque $AM = N\Xi O$. uerum $AM = AA \times AB$; nam $AM = AB$. quare etiam $N\Xi O = AA \times AB$. commune adiiciatur AH , quod est $B\Gamma^2$. itaque

$$\begin{aligned} AA \times AB + B\Gamma^2 &= N\Xi O + AH \\ \text{sed } N\Xi O + AH &= \Gamma EZA = \Gamma A^2. \text{ erit igitur} \\ AA \times AB + B\Gamma^2 &= \Gamma A^2. \end{aligned}$$

Ergo si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia quaedam recta ei in directum adiicitur, rectangulum tota cum adiecta et adiecta comprehensum cum quadrato dimidia aequale est quadrato in dimidia adiectaque descripto; quod erat demonstrandum.

VII.

Si recta linea utcunque secatur, quadratum totius et quadratum alterutrius partis simul sumpta aequalia sunt duplo rectangulo tota et parte nominata comprehenso cum quadrato reliquae partis.¹⁾

1) $(a+b)^2 + a^2 = 2(a+b)a + b^2$.

2. ΓM] in ras. V. $N\Xi O$] N in ras. V. γνώμων F.
 3. ἔστιν F V. 4. ΔB] B eras. V. $N\Xi O$] N corr. ex M V
 5. ἔστιν V. περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ] om. P p. 8. ΓB] $B\Gamma$ V. τετραγώνῳ φ. 9. ἔστιν F V. 10. ἔστιν V.
 ΓEZA] Z in ras. V. 11. ΓA^2] in ras. V. 12. ὁρθογάνῳ φ. in ras. m. 1 p. 13. ΓB] $B\Gamma$ V p. ἔστιν V.
 ἀπὸ τῆς ΓA^2] ΓB φ seq. lacuna. 15. γεωμετρίᾳ seq. ras. 4 litt. V. προσθή P. 17. προσκεψένη] σ insert. m. 1 p, ut breui post et lin. 20. 19. ἔστιν V. 20. Ante τετραγώνῳ in F p: ὡς ἀπὸ μᾶς ἀναγραφέντι; idem post τετραγώνῳ insert. in V m. 1? ὅπερ ἔστι δεῖξαι] :— BF; om. V. 22. ἔργε p. 24. ἔστιν F. τε] δε P; corr. m. 1. 28. ἔτυχε

τὸ Γ σημεῖον· λέγω, διτὶ τὰ ἀπὸ τῶν *AB*, *BΓ* τετράγωνα
ἴσα ἐστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ* περιεχο-
μένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς *ΓΑ* τετραγώνῳ.

*Ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνον τὸ
τὸ ΑΔΕΒ· καὶ καταγεγράφθω τὸ σχῆμα.*

'Ἐπειδὲ οὖν ἴσον ἐστὶ τὸ *AH* τῷ *HE*, κοινὸν προσ-
κείσθω τὸ *GZ*. ὅλον ἄρα τὸ *AZ* διῃρέσθω τῷ *GE* ἴσον
ἐστίν· τὰ ἄρα *AZ*, *GE* διπλάσιά ἐστι τοῦ *AZ*. ἀλλὰ
τὰ *AZ*, *GE* ὁ *KΛM* ἐστι γνώμων καὶ τὸ *GZ* τετρά-
10 γωνον· ὁ *KΛM* ἄρα γνώμων καὶ τὸ *GZ* διπλάσιά
ἐστι τοῦ *AZ*. ἐστι δὲ τοῦ *AZ* διπλάσιον καὶ τὸ δὶς
ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ*. ἴση γὰρ ἡ *BZ* τῇ *BΓ*. ὁ ἄρα
KΛM γνώμων καὶ τὸ *GZ* τετράγωνον ἴσον ἐστὶ τῷ
δὶς ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ*. κοινὸν προσκείσθω τὸ *AH*, ὃ
15 ἐστιν ἀπὸ τῆς *AG* τετράγωνον· ὁ ἄρα *KΛM* γνώμων
καὶ τὰ *BH*, *HΔ* τετράγωνα ἴσα ἐστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ
τῶν *AB*, *BΓ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ
τῆς *AG* τετραγώνῳ. ἀλλὰ ὁ *KΛM* γνώμων καὶ τὰ
20 *BH*, *HΔ* τετράγωνα δύον ἐστὶ τὸ *ΑΔΕΒ* καὶ τὸ *GZ*,
ἄντα τὸ *AB*, *BΓ* τετράγωνα· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν
τῶν *AB*, *BΓ* τετράγωνα ἴσα ἐστὶ τῷ [τε] δὶς ὑπὸ τῶν
AB, *BΓ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς
AG τετραγώνου.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ως ἔτυχεν, τὸ
25 ἀπὸ τῆς δῆλης καὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς τῶν τμημάτων τὰ συν-
αμφότερα τετράγωνα ἴσα ἐστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῆς δῆλης
καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ
καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

2. ἐστίν PF V.
ἐπειδὲ BF, V m. 1; καὶ add. V m. 2.

3. ΓΑ] ΑΓ BΓ.

6. ἐπειδὲ οὖν] Pp;
7. ἐστιν ἴσον p.

8.

nam recta AB secetur utcunque in puncto Γ . dico,
esse $AB^2 + BG^2 = 2 AB \times BG + GA^2$.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$, et
describatur figura.¹⁾ iam quoniam $AH = HE$ [I, 43],
commune adiiciatur ΓZ . itaque $AZ = \Gamma E$. quare

$$\begin{aligned} &AZ + \Gamma E = 2 AZ. \text{ uerum} \\ &AZ + \Gamma E = KAM + \Gamma Z. \\ &\text{itaque } KAM + \Gamma Z = 2 AZ. \text{ sed} \\ &2 AB \times BG = 2 AZ; \text{ nam } BZ = BG. \\ &\text{itaque } KAM + \Gamma Z = 2 AB \times BG. \\ &\text{commune adiiciatur } AH, \text{ quod est } AG^2. \\ &\text{itaque } KAM + BH + HA = 2 AB \times BG + AG^2. \\ &\text{sed } KAM + BH + HA = A\Delta EB + \Gamma Z = AB^2 \\ &+ BG^2. \text{ erunt igitur} \\ &AB^2 + BG^2 = 2 AB \times BG + AG^2. \end{aligned}$$

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadratum
totius et quadratum alterutrius partis aequalia sunt
rectangulo tota et parte nominata comprehenso cum
quadrato reliqua partis; quod erat demonstrandum.

1) Sc. eadem, quae in praecedentibus propositionibus, ita
ut ducatur diametrum $B\Delta$ et per Γ rectis $A\Delta$, BE parallela
 ΓN , per H rectis AB , ΔE parallela ΘZ .

$\delta\sigma\tau\iota\tau$ B. $\tau\alpha]$ $\tau\omega$ p. $\delta\pi\kappa\lambda\sigma\iota\sigma\omega$ p. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ PV. $AZ]$
corr. ex BZ m. 1 p. 9. $\tau\alpha]$ $\tau\omega$ p et post ras. 2 litt. F.
 $\delta\sigma\tau\iota\tau$ $\delta\sigma\tau\iota\tau$ V, supra m. 2 F. 10. $\delta\pi\kappa\lambda\sigma\iota\sigma\omega$ p. 11. $\delta\sigma\tau\iota\tau$
FV. Post $\delta\sigma\tau\iota\tau$ 1 litt. eras. V. $\tau\omega$ e corr. p. 12. $BZ]$
 ZB p. 13. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ V. $\tau\omega$ corr. ex $\tau\omega$ m. 2 V. 14. $BG]$
 BG $\pi\kappa\iota\kappa\chi\mu\epsilon\nu\omega$ $\delta\phi\theta\gamma\omega\omega\iota\sigma$ p. 16. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ FV. $\tau\omega$ $\delta\epsilon$ P;
corr. m. 1. 18. $\delta\pi\kappa\lambda$ F. 19. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ V. 20. $\delta\epsilon$ supra m. 1
F. $\delta\pi\kappa\lambda$ $\tau\omega$ $\delta\pi\kappa\lambda$ F. $\tau\omega$ $\tau\eta\sigma$ comp. p. $BG]$ om. P;
corr. m. rec. 21. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ V (τ eras.). $\tau\omega$ om. P. 22.
 $\pi\kappa\iota\kappa\chi\mu\epsilon\nu\omega$ φ . $\mu\epsilon\tau\alpha$ $\tau\omega$ $\chi\alpha\tau$ $\tau\omega$ p. 23. $\tau\pi\pi\gamma\omega\mu\omega$ p.
24. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ p. 26. $\delta\sigma\tau\iota\tau$ V. 27. $\pi\kappa\iota\kappa\chi\mu\epsilon\nu\omega$ P.

η'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ τετράκις ὑπὸ τῆς δλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ διοποῦ τμήματος τετραγώνου ἵσου ἐστὶ τῷ ἀπὸ τε τῆς δλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

Ἐνθεῖα γάρ τις ἡ *AB* τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, καὶ τὸ *Γ* σημεῖον· λέγω, διτὶ τὸ τετράκις ὑπὸ τῶν *AB*,
10 *BΓ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AG* τετραγώνου ἵσου ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *AB*, *BΓ* ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

Ἐκβεβλήσθω γὰρ ἐπ' εὐθεῖας [τῇ *AB* εὐθεῖα] ἡ
15 *BΔ*, καὶ κείσθω τῇ *ΓΒ* ἵση ἡ *BΔ*, καὶ ἀναγεγράψθω
ἀπὸ τῆς *AΔ* τετράγωνον τὸ *AEZΔ*, καὶ καταγεγράψθω
διπλοῦν τὸ σχῆμα.

Ἐπει οὖν ἵση ἐστὶν ἡ *GB* τῇ *BΔ*, ἀλλὰ ἡ μὲν *GB*
τῇ *HK* ἐστιν ἵση, ἡ δὲ *BΔ* τῇ *KN*, καὶ ἡ *HK* ἄρα τῇ
20 *KN* ἐστιν ἵση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ *PR* τῇ *PO*
ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *BΓ* τῇ *BΔ*, ἡ δὲ
25 *HK* τῇ *KN*, ἵσου ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ μὲν *GK* τῷ *KΔ*,
τὸ δὲ *HP* τῷ *PN*. ἀλλὰ τὸ *GK* τῷ *PN* ἐστιν ἵσου·
παραπληρώματα γὰρ τοῦ *GO* παραλληλογράμμου· καὶ
τὸ *KΔ* ἄρα τῷ *HP* ἵσου ἐστὶν· τὰ τέσσαρα ἄρα τὰ
30 *AK*, *GK*, *HP*, *PN* ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν. τὰ τέσ-

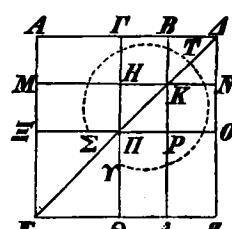
2. ἔτυχε p. 8. τετράκης *V*, corr. m. 2. 5. ἐστὶν *FV*.
ἀπὸ τε] *BV*; τε ἀπὸ *Pp*; ἀπὸ *F*. 7. ἀναγραφέντι] -τι
postea add. *F*. 8. ἔτυχε p. 9. τετράκης *V*; corr. m. 2.
11. τετραγώνῳ p. 13. γάρ] om. *F*. τῇ *AB*
εὐθεῖα] *Theon?* (*BFVp*; εὐθεῖα *B*); m. rec. *P*. 14. ἵση τῇ
GB *P*. *GB*] *BΓ F*. *BΔ*] *ΔB V*; corr. m. 2. 17. *ΓΒ*]
BΓ P. ἀλλ' *F*. 18. *BΔ*] *ΔB V*, corr. m. 2. *KN*]

VIII.

Si recta linea utcunque secatur, quadruplum rectangulum tota et alterutra parte comprehensum cum quadrato reliquae partis aequale est quadrato in tota simul cum parte nominata constructo.¹⁾

nam recta AB utcunque secetur in puncto Γ . dico,
esse $4 AB \times BG + A\Gamma^2 = (AB + BG)^2$.

producatur enim in directum AB , ut fiat $B\Delta$, et
ponatur $B\Delta = \Gamma B$, et in $A\Delta$ construatur quadratum
 $AEZ\Delta$, et figura duplex describatur.²⁾

 iam quoniam $\Gamma B = B\Delta$, et
 $\Gamma B = HK$, $B\Delta = KN$, erit etiam
 $HK = KN$. eadem de causa etiam
 $\Pi P = PO$. et quoniam $B\Gamma = B\Delta$,
 $HK = KN$, erit $\Gamma K = K\Delta$,
 $HP = PN$. uerum $\Gamma K = PN$;
 nam supplementa sunt parallelo-
 grammii ΓO [I, 43]. quare etiam
 $K\Delta = HP$. ergo quattuor ΔK , ΓK , HP , PN

VIII. Pappus V p. 428, 21.

1) $\frac{1}{4}(a+b)a + b^2 = [(a+b)+a]^2$.

2) H. e. ducta diametro ΔE , ducantur $B\Delta$, $\Gamma\Theta$ rectis ΔZ ,
 ΔE parallelae, MN et ΞO rectis $\Delta\Delta$, EZ ; u. p. 187 not. 1;
 sed ibi duas tantum parallelae ducuntur, hic quattuor; quare figura duplex uocatur. .

KH V, corr. m. 2. $HK]$ e corr. V. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha]$ PFp; om. BV. 19.
 $KN]$ KH V; corr. m. 2. $\kappa\alpha\dot{\iota}$ $\dot{\eta}$ $\Pi P]$ in ras. V. 20. $\dot{\eta}]$ $\dot{\eta}$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$
 Bp. $B\Gamma]$ ΓB p. 21. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau\gamma$ PFV. $\kappa\alpha\dot{\iota}]$ om. B. $\mu\acute{\epsilon}\nu]$
 om. P. $K\Delta]$ $B\Delta$ P; in ras. est in V. 22. $PN]$ (prius) $N P$ Pp.
 Dein add. $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ in ras. V. 23. $y\dot{\alpha}\dot{\eta}$ $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tau$ p. 24. $\tau\dot{\alpha}]$ corr. ex $\tau\phi$
 F. $K\Delta]$ $B\Delta$ P. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha]$ supra F. $HP]$ PN p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$
 $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ p. $\tau\dot{\epsilon}\sigma\sigma\sigma\alpha]$ om. p. $\tau\dot{\alpha}]$ om. p., $\tau\dot{\alpha}$ B. 25. $\Delta K]$
 ΓK Pp. $\Gamma K]$ in ras. V; $K\Delta$ Pp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau]$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$ Bp; $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tau$ V.

σαρα ἄρα τετραπλάσιά ἐστι τοῦ ΓΚ. πάλιν ἐπεὶ ἵση
 ἐστὶν ἡ ΓΒ τῇ ΒΔ, ἀλλὰ ἡ μὲν ΒΔ τῇ BK, τουτ-
 ἐστι τῇ ΓΗ ἰση, ἡ δὲ ΓΒ τῇ HK, τουτέστι τῇ HP,
 ἐστιν ἵση, καὶ ἡ ΓΗ ἄρα τῇ HP ἰση ἐστίν. καὶ ἐπεὶ
 5 ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΓΗ τῇ HP, ἡ δὲ ΠΡ τῇ PO, ἵσου
 ἐστὶ καὶ τὸ μὲν AH τῷ MP, τὸ δὲ ΠΛ τῷ PZ.
 ἀλλὰ τὸ MP τῷ ΠΛ ἐστιν ἵσου· παραπληρώματα γὰρ
 τοῦ ΜΛ παραλληλογράμμου· καὶ τὸ AH ἄρα τῷ PZ
 ἵσου ἐστίν· τὰ τέσσαρα ἄρα τὰ AH, MP, ΠΛ, PZ
 10 ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν· τὰ τέσσαρα ἄρα τοῦ AH ἐστι
 τετραπλάσια. ἐδείχθη δὲ καὶ τὰ τέσσαρα τὰ ΓΚ, ΚΔ,
 ΗΡ, PN τοῦ ΓΚ τετραπλάσια· τὰ ἄρα ὀκτώ, ἢ περι-
 ἔχει τὸν ΣΤΤ γυνώμονα, τετραπλάσιά ἐστι τοῦ ΑΚ.
 καὶ ἐπεὶ τὸ ΑΚ τὸ ὑπὸ τῶν AB, BD ἐστιν· ἵση γὰρ
 15 ἡ BK τῇ ΒΔ· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB, BD
 τετραπλάσιόν ἐστι τοῦ ΑΚ. ἐδείχθη δὲ τοῦ ΑΚ τε-
 τραπλάσιος καὶ ὁ ΣΤΤ γυνώμων· τὸ ἄρα τετράκις
 ὑπὸ τῶν AB, BD ἵσου ἐστὶ τῷ ΣΤΤ γυνώμονι. κοι-
 νὸν προσκείσθω τὸ ΞΘ, ὃ ἐστιν ἵσου τῷ ἀπὸ τῆς AG
 20 τετραγώνῳ· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB, BD περι-
 εχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ AG τετραγώνου
 ἵσου ἐστὶ τῷ ΣΤΤ γυνώμονι καὶ τῷ ΞΘ. ἀλλὰ ὁ ΣΤΤ
 γυνώμων καὶ τὸ ΞΘ ὅλον ἐστὶ τὸ AEZΔ τετράγωνον,
 ὃ ἐστιν ἀπὸ τῆς AD· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB,
 25 BD μετὰ τοῦ ἀπὸ AG ἵσου ἐστὶ, τῷ ἀπὸ AD τετρα-
 γώνῳ· ἵση δὲ ἡ BD τῇ BG. τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν
 AB, BG περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ AG
 τετραγώνου ἵσου ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς AD, τουτέστι τῷ
 ἀπὸ τῆς AB καὶ BG ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

1. ἐστι] ἐστιν PV; εἰσι p. 2. ΓΒ] BG F. ἀλλ' F.
 BK] supra scr. Δ m. 2 V; mg. ἡ BG ἄρα τῇ ΓΗ ἐστιν ἵση V.

inter se aequalia sunt. ergo

$$AK + \Gamma K + HP + PN = 4 \Gamma K.$$

rurus quoniam $\Gamma B = BA$ et $BA = BK = \Gamma H$ et $\Gamma B = HK = HP$, erit etiam $\Gamma H = HP$. et quoniam $\Gamma H = HP$ et $HP = PO$, erit etiam $AH = MP$ [I, 36] et $PA = PZ$ [id.]. uerum $MP = PA$; nam supplementa sunt parallelogrammi MA [I, 43]. quare etiam $AH = PZ$. itaque quattuor AH, MP, PA, PZ inter se aequalia sunt. quare $AH + MP + PA + PZ = 4 AH$. sed demonstratum est etiam

$$\Gamma K + KA + HP + PN = 4 \Gamma K.$$

ergo octo spatia gnomonem ΣTT efficientia = 4 AK. et quoniam $AK = AB \times BA$ (nam $BK = BA$), erit $4 AB \times BA = 4 AK$. sed demonstratum est etiam $\Sigma TT = 4 AK$. quare $4 AB \times BA = \Sigma TT$. commune adiiciatur $\Xi\Theta$, quod aequale est $A\Gamma^2$. itaque $4 AB \times BA + A\Gamma^2 = \Sigma TT + \Xi\Theta$. sed

$$\Sigma TT + \Xi\Theta = AEZA = AA^2.$$

itaque $4 AB \times BA + A\Gamma^2 = AA^2$. sed $BA = BG$. itaque $4 AB \times BG + A\Gamma^2 = AA^2 = (AB + BG)^2$.

3. ΓH] H eras. V. $\{\sigma\eta\}$ PF, $\{\sigma\eta\} \dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu B$, $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu \{\sigma\eta\}$ p et in ras. V. $\tau\omega\tau\epsilon\sigma\tau\iota\nu \tau\eta H\bar{P}$ $\{\sigma\eta\} \dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu mg$. m. 2 V. $\tau\omega\tau\epsilon\sigma\tau\iota\nu$ B. 4. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu \{\sigma\eta\}$ Vp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ [alt.] $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu B$. 6. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PV. $\mu\epsilon\nu$ om. P. 9. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu \{\sigma\eta\}$ Vp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ F; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu PB$. $\tau\alpha$] [alt.] $\tau\alpha$ P. 10. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ elol V; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu B$. $\tau\epsilon\varphi\alpha\kappa\lambda\alpha\sigma\alpha$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\tau\alpha H$ p; $\tau\alpha H$ $\tau\epsilon\varphi\alpha\kappa\lambda\alpha\sigma\alpha$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P. 12. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\pi\epsilon\varphi\alpha$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ p; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\pi\epsilon\varphi\alpha$ F. 13. $\gamma\eta\omega\mu\sigma\alpha$ $\tau\alpha$ FV. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P; om. V. 14. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\pi\epsilon\varphi\alpha$ F. AA] BK P. $\gamma\alpha\beta$] $\gamma\alpha\beta$ $\pi\epsilon\varphi\alpha$ V. 15. BK] KB P. 16. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PV; om. B. AK $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ B. $\tau\epsilon\varphi\alpha\kappa\lambda\alpha\sigma\alpha$ p. 18. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. $\tau\phi$] corr. ex $\tau\phi$ m. 2 B. 21. $A\Gamma$] PB, F m. 1; $\tau\eta\varsigma A\Gamma$ Vp, m. 2 F. 22. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ FV. $\tau\phi$] [alt.] corr. ex $\tau\phi$ F. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ $\pi\epsilon\varphi\alpha$ F. 23. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PFV. 25. $A\Gamma$] $\tau\eta\varsigma A\Gamma$ p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. AA] $\tau\eta\varsigma A\Gamma$ $A\Delta$ Vp. 27. BG] $B\Delta$ B, corr. m. 2. $A\Gamma$] $\tau\eta\varsigma A\Gamma$ Vp. $\tau\eta\varsigma \varphi$. 28. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PV. $\tau\omega\tau\epsilon\sigma\tau\iota\nu$ V. 29. $\pi\epsilon\varphi\alpha$] om. p.

Ἐὰν ἄφα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ τετράκις ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπό τε τῆς ὅλης καὶ δ τοῦ εἰρημένου τμήματος ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ· ὅπερ ἐδει δεῖξαι.

θ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὰ ἀπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων 10 τετράγωνα διπλάσιά ἐστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμησθεῖσα μὲν ἵσα κατὰ τὸ Γ, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Δ· λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν 15 ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι τῶν τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.

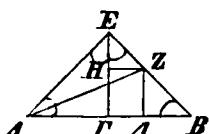
Ἡχθω γάρ ἀπὸ τοῦ Γ τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΓΕ, καὶ κείσθω ἵση ἐκατέρᾳ τῶν ΑΓ, ΓΒ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΕΑ, ΕΒ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ τῇ ΕΓ παρ- 20 ἀλληλος ἥχθω ἡ ΔΖ, διὰ δὲ τοῦ Ζ τῇ ΑΒ ἡ ΖΗ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΖ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵση ἐστὶ καὶ ἡ ὑπὸ ΕΑΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΕΓ. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἐστιν ἡ πρὸς τῷ Γ, λοιπαὶ ἄφα αἱ ὑπὸ 25 ΕΑΓ, ΑΕΓ μιᾶς ὁρθῆς ἵσαι εἰσὶν· καὶ εἰσὶν ἵσαι· ἡμίσεια ἄφα ὁρθῆς ἐστιν ἐκατέρα τῶν ὑπὸ ΓΕΑ, ΓΑΕ.

1. ἔὰν ἄφα — 6. τετραγώνῳ] ομ. p. 1. ἔτυχε V. 2. τετράκις] mg. m. 2 V. 4. ἐστίν F. ἀπό τε] τε ἀπό PBV; ἀπό F. 5. προειρημένου P. 9. εἰς ἄνισα p. 10. ἐστιν FV. τε] postea add. m. 2 F. ἡμίσειας] corr. ex μεταξύ m. 2 F. 11. καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξύ] ομ. F; corr. m. rec., sed euān. 15. ἐστίν V. ἀπὸ τῶν] ομ. F. 18. τῶν] in

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadruplum rectangulum tota et alterutra parte comprehensum cum quadrato reliquae partis aequale est quadrato in tota simul cum parte nominata descripto; quod erat demonstrandum.

IX.

Si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, quadrata in partibus inaequalibus totius descripta duplo maiora sunt quadrato dimidiae cum quadrato rectae inter sectiones positae.¹⁾

nam recta aliqua AB in aequales partes secetur in Γ , in inaequales uero in Δ . dico, esse $\Delta A^2 + \Delta B^2 = 2(\Delta \Gamma^2 + \Gamma \Delta^2)$.

ducatur enim a Γ ad rectam AB perpendicularis GE [I, 11], et ponatur aequalis utriusque $\Delta \Gamma$, ΓB , et ducantur EA , EB , et per Δ rectae EG parallela ducatur ΔZ , per Z autem rectae AB parallela ZH , et ducatur AZ . et quoniam $\Delta \Gamma = GE$, erit etiam $\angle EAG = \angle AE\Gamma$ [I, 5]. et quoniam angulus ad Γ situs rectus est, reliqui $EAG + AE\Gamma$ uni recto aequales erunt [I, 32]. et sunt aequales. itaque uterque angulus

IX. Boetius p. 386, 3.

$$1) a^2 + b^2 = 2 \left[\left(\frac{a+b}{2} \right)^2 + \left(\frac{a+b}{2} - b \right)^2 \right].$$

ras. F V. ΓB] B eras. V, B e corr. F. 19. EA] AE P.
20. AB] PBF; AB παράλιης ηγθω V p. 19. EA] AE P.
(lacun. 4—5 litt.). 22. ἐστιν] ἐστιν PFV. $EA\Gamma$] E
supra scr. m. 1 V. γωνία] om. p. $AE\Gamma$] GEA p. 23.
 $\tau\varphi$] τό F, corr. m. 2. 24. εἰστιν] (prius) εἰστιν BVp. 25. ἐκα-
τέρης (in ras. V) ἄρα τῶν ὅποι $AE\Gamma$, $EA\Gamma$ ημέσεια ἐστιν δρ-
θῆς V p.

διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκαπέρα τῶν ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ
 ἡμίσειά ἔστιν ὁρθῆς· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΕΒ ὁρθή
 ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΗΕΖ ἡμίσειά ἔστιν ὁρθῆς,
 ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΕΗΖ· ἵση γάρ ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ
 ὃ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΕΓΒ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΕΖΗ
 ἡμίσειά ἔστιν ὁρθῆς· ἵση ἄρα [ἔστιν] ἡ ὑπὸ ΗΕΖ
 γωνία τῇ ὑπὸ ΕΖΗ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΕΗ τῇ ΗΖ
 ἔστιν ἵση. πάλιν ἐπεὶ ἡ πρὸς τῷ Β γωνία ἡμίσειά
 ἔστιν ὁρθῆς, ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΖΔΒ· ἵση γὰρ πάλιν
 10 ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΕΓΒ· λοιπὴ
 ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΖΔ ἡμίσειά ἔστιν ὁρθῆς· ἵση ἄρα ἡ
 πρὸς τῷ Β γωνία τῇ ὑπὸ ΔΖΒ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ
 ΖΔ πλευρᾶς τῇ ΔΒ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ
 ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ ΑΓ τῷ ἀπὸ ΓΕ·
 15 τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΕ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι
 τοῦ ἀπὸ ΑΓ. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΕ ἵσον ἔστι
 τὸ ἀπὸ τῆς ΕΑ τετραγώνου· ὁρθὴ γὰρ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ
 γωνία· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΕΑ διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ
 τῆς ΑΓ. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΕΗ τῇ ΗΖ, ἵσον
 20 καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΕΗ τῷ ἀπὸ τῆς ΗΖ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν ΕΗ, ΗΖ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 ΗΖ τετραγώνου. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΖ τετρα-
 γώνοις ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΖ τετραγώνου· τὸ ἄρα
 ἀπὸ τῆς ΕΖ τετραγώνου διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 25 ΗΖ. ἵση δὲ ἡ ΗΖ τῇ ΓΔ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΕΖ δι-
 πλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἀπὸ
 τῆς ΕΑ διπλάσιον τοῦ ἀπὸ τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν ΑΕ, ΕΖ τετραγώνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν

1. διὰ τὰ — 2. ὁρθῆς] mg. in ras. V. 1. ὑπό] supra m. 2
 F. ΕΒΓ, ΓΕΒ p. 4. ἔστιν P; comp. supra V. 5. ἀπεναν-
 τίας p. 6. ἔστιν] om. P. 7. ΕΗ] ΗΕ p. τῇ] πλευρᾶς τῇ
 Vp; πλευρᾶς add. mg. m. 1 F. 9. πάλιν ἔστι] ἔστι πάλιν P; ἔστι

ΓEA , ΓAE dimidius recti est. eadem de causa etiam uterque angulus ΓEB , $EB\Gamma$ dimidius est recti. quare $\angle AEB$ rectus est. et quoniam $\angle HEZ$ dimidius est recti, rectus autem est EHZ (nam aequalis est angulo interiori et opposito $E\Gamma B$ [I, 29]), reliquus $\angle EZH$ dimidius est recti. ergo $\angle HEZ = EZH$. quare etiam $EH = HZ$ [I, 6]. rursus quoniam angulus ad B situs dimidius est recti, angulus autem ZAB rectus (nam rursus angulo interiori et opposito $E\Gamma B$ aequalis est [I, 29]), erit reliquus angulus BZA dimidius recti. itaque angulus ad B situs aequalis est angulo AZB . quare etiam $ZA = AB$ [I, 6]. et quoniam $AG = \Gamma E$, erit etiam $AG^2 = \Gamma E^2$. itaque $AG^2 + \Gamma E^2 = 2 AG^2$. sed $EA^2 = AG^2 + \Gamma E^2$ (nam $\angle A\Gamma E$ rectus est) [I, 47]. itaque $EA^2 = 2 AG^2$. rursus quoniam $EH = HZ$, erit etiam $EH^2 = HZ^2$. quare $EH^2 + HZ^2 = 2 HZ^2$. uerum $EZ^2 = EH^2 + HZ^2$ [I, 47]. itaque $EZ^2 = 2 HZ^2$. sed $HZ = \Gamma A$ [I, 34]. itaque $EZ^2 = 2 \Gamma A^2$. uerum etiam $EA^2 = 2 AG^2$. itaque $AE^2 + EZ^2 = 2(AG^2 + \Gamma A^2)$. sed $AZ^2 = AE^2 + EZ^2$

supra F. 11. BZA] AZB P. 12. AZB] BZA p. 13.
 $Z\Delta$] PF; AZ BVp. 14. $\acute{e}st\acute{e}l$] om. B, supra F. $A\Gamma$]
 PB , F m. 1; $\tau\eta\varsigma A\Gamma$ Vp, F m. 2 (ΓA , sed corr.). ΓE] $\tau\eta\varsigma \Gamma E$
 Vp , F m. 2. 15. $\tau\alpha\acute{a}\varphi\alpha\acute{a}\kappa\tau\omega\pi\Delta\Gamma$ $\tau\tau\varphi\acute{a}\gamma\omega\nu\sigma\sigma$ seq. lac.
3 litt. φ. $\tau\omega\pi\pi$] $\tau\eta\varsigma$ comp. p. $\acute{e}st\acute{e}l$ V. 16. $A\Gamma$] $\tau\eta\varsigma$
 $A\Gamma$ Vp, F m. 2. 17. $\tau\alpha\acute{a}$] om. F. EA] AE
Pp. 18. $\acute{a}\kappa\acute{a}\delta$] $\acute{a}\kappa\acute{a}\delta$ φ (non F). EA] AE P et V m. 1.
 $\acute{e}st\acute{e}l$ PV. 19. $\tau\eta\varsigma$] om. P. EH] in ras. V. $\acute{e}st\acute{e}l$]
PBF; $\acute{e}st\acute{e}l$ Vp. 20. EH] HE P et F, sed corr. 21.
 $\acute{e}st\acute{e}l$ V. 23. $\acute{e}st\acute{e}l$] supra V. $\tau\tau\varphi\acute{a}\gamma\omega\nu\sigma\sigma$] PF; om. BVp.
24. $\tau\tau\varphi\acute{a}\gamma\omega\nu\sigma\sigma$] punctis del. P. $\acute{e}st\acute{e}l$ V. 25. HZ] Z
in ras. m. 2 V. $\acute{e}st\acute{e}l$ δι – 26. ΓA] mg. m. 2 V. $\acute{e}st\acute{e}l$ η
 HZ τη ΓA] $\acute{a}\ll\acute{a}$ το $\acute{a}\kappa\acute{a}\delta$ της HZ $\acute{e}st\acute{e}l$ $\tau\phi\acute{a}\kappa\acute{a}\delta$ της ΓA P.
26. $\acute{e}st\acute{e}l$ V. 27. EA] in ras. V; AE p. $\tau\omega\pi\pi$] $\acute{e}st\acute{e}l$ (comp.)
τον φ. 28. AE] inter A et E ras. i litt. F. $\acute{e}st\acute{e}l$ V.

ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων. τοις δὲ ἀπὸ τῶν ΑΕ, ΕΖ λσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΖ τετράγωνον· ὁρθὴ γάρ ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΕΖ γωνία· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΖ τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ. τῷ δὲ ἀπὸ δ τῆς ΑΖ λσα τὰ ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ· ὁρθὴ γάρ ἡ πρὸς τῷ Δ γωνία· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων. λση δὲ ἡ ΔΖ τῇ ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.

10 'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς λσα καὶ ἄνισα, τὰ ἀπὸ τῶν ἀνίσων τῆς διληγούσης τμημάτων τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ι'.

15 'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖας, τὸ ἀπὸ τῆς διληγούσης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς προσκειμένης τὰ συναμφότερα τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ 20 τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς προσκειμένης ώς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντος τετραγώνου.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ, προσκείσθω δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖας ἡ ΒΔ· 25 λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.

"Ηχθω γάρ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς

2. ἔστιν V. τετράγωνον] om. p. ἔστιν] om. B, supra
m. 1 F. 4. ἔστιν V. τῶν] (alt.) τῆς B.F. 5. λσα ἔστι p.
ΔΖ] corr. ex AZ F. 7. ἔστιν F.V. τῶν ἀπό] om. F.

(nam $\angle EZ$ rectus est) [I, 47]. ergo

$$\angle Z^2 = 2(\angle \Gamma^2 + \angle A^2).$$

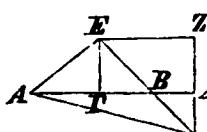
uerum $\angle A^2 + \angle Z^2 = \angle Z^2$ (nam angulus ad \angle situs rectus est). itaque $\angle A^2 + \angle Z^2 = 2(\angle \Gamma^2 + \angle A^2)$. uerum $\angle Z = \angle B$. itaque

$$\angle A^2 + \angle B^2 = 2(\angle \Gamma^2 + \angle A^2).$$

Ergo si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, quadrata in partibus inaequalibus totius descripta duplo maiora sunt quadrato dimidiae cum quadrato rectae inter sectiones positae; quod erat demonstrandum.

X.

Si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia recta ei in directum adiicitur, quadratum totius simul cum adiecta et quadratum adiectae simul sumpta duplo maiora sunt quadrato dimidiae et quadrato rectae ex dimidia et adiecta compositae.¹⁾

nam recta aliqua AB in duas partes aequales secetur in Γ , et alia recta $B\Delta$ ei in directum adiicitur. dico, esse

$$\angle A^2 + \angle B^2 = 2(\angle \Gamma^2 + \angle A^2).$$

ducatur enim a puncto Γ ad rectam AB perpen-

X. Boetius p. 386, 7.

1) $(2a+b)^2 + b^2 = 2[a^2 + (a+b)^2]$.

8. $\angle Z$] Z in ras. V. 9. ἔστιν V. 12. ἔστιν V. τοῦ] (alt.) add. m. 2 V. 18. ταῖς] om. F. 19. ἔστιν P.V. 20. τοῖς] insert. m. 2 F. 21. ἀναγραφέντι τετραγώνῳ P. 28. ἔστιν V.

ἡ ΓΕ, καὶ κείσθω ἵση ἐκατέρᾳ τῶν ΑΓ, ΓΒ, καὶ
 ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΕΑ, ΕΒ· καὶ διὰ μὲν τοῖς Ε τῇ
 ΑΔ. παράλληλος ἥχθω ἡ EZ, διὰ δὲ τοῖς Δ τῇ ΓΕ
 παράλληλος ἥχθω ἡ ZΔ. καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους
 οὐδὲν τὰς ΕΓ, ZΔ εἰνθεῖται τις ἐνέπεσεν ἡ EZ, αἱ
 ύπὸ ΓΕΖ, EZΔ ἄρα δυσιν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσὶν· αἱ
 ἄρα ύπὸ ZEB, EZΔ δύο ὀρθῶν ἐλάσσονες εἰσὶν· αἱ
 δὲ ἀπ' ἐλασσόνων ἡ δύο ὀρθῶν ἐκβαλλόμεναι συμπλη-
 πτουσιν· αἱ ἄρα EB, ZΔ ἐκβαλλόμεναι ἐπὶ τὰ B, Δ
 10 μέρη συμπεσοῦνται. ἐκβεβλήσθωσαν καὶ συμπιπτέω-
 σαν κατὰ τὸ H, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΗ. καὶ ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ύπὸ ΕΑΓ
 τῇ ύπὸ ΑΕΓ· καὶ ὀρθὴ ἡ πρὸς τῷ Γ· ἡμίσεια ἄρα
 ὀρθῆς [ἔστιν] ἐκατέρᾳ τῶν ύπὸ ΕΑΓ, ΑΕΓ. διὰ τὰ
 15 αὐτὰ δὴ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ύπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ ἡμίσειά
 ἔστιν ὀρθῆς· ὀρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ύπὸ ΑΕΒ. καὶ ἐπεὶ
 ἡμίσεια ὀρθῆς ἔστιν ἡ ύπὸ ΕΒΓ, ἡμίσεια ἄρα ὀρθῆς
 καὶ ἡ ύπὸ ΔΒΗ. ἔστι δὲ καὶ ἡ ύπὸ ΒΔΗ ὀρθή·
 ἵση γάρ ἔστι τῇ ύπὸ ΔΓΕ· ἐναλλάξ γάρ· λοιπὴ ἄρα
 20 ἡ ύπὸ ΔΗΒ ἡμίσειά ἔστιν ὀρθῆς· ἡ ἄρα ύπὸ ΔΗΒ
 τῇ ύπὸ ΔΒΗ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΒΔ
 πλευρᾶ τῇ ΗΔ ἔστιν ἵση. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ύπὸ EHZ
 ἡμίσειά ἔστιν ὀρθῆς, ὀρθὴ δὲ ἡ πρὸς τῷ Z· ἵση γάρ
 ἔστι τῇ ἀπεναντίον τῇ πρὸς τῷ Γ· λοιπὴ ἄρα ἡ ύπὸ²
 25 ZEH ἡμίσειά ἔστιν ὀρθῆς· ἵση ἄρα ἡ ύπὸ EHZ
 γωνία τῇ ύπὸ ZEH· ὥστε καὶ πλευρὰ τὸ HZ πλευρᾶ

3. τοὺς Δ τῇ ΓΕ] τοὺς Δ ΓΕ φ. ΓΕ] ΓΕ πάλιν P.

4. ZΔ] PF; ΔZ BVp. 5. ΕΓ, ZΔ] in ras. V, ΓΕ, ΔZ p.

7. ZEB] in ras. m. 2 F. EZΔ] Δ in ras. V. ἐλάττονες

p. 8. ἀπ'] PV; ἀπὸ BFp. 12. ἔστιν PV. ΕΑΓ] PB,

in ras. V; ΑΕΓ p, in ras. F. 13. ΑΕΓ] PB, in ras. V;

ΕΑΓ Fp. 14. ἔστιν] om. P, supra F. 16. ΑΕΒ] EB et

dicularis ΓE , et ponatur utriusque $A\Gamma$, ΓB aequalis, et ducantur EA , EB . et per E rectae $A\Delta$ parallela ducatur EZ , per Δ autem rectae ΓE parallela ducaatur $Z\Delta$. et quoniam in rectas parallelas $E\Gamma$, $Z\Delta$ recta aliqua incidit EZ , anguli $\Gamma EZ + EZ\Delta$ duobus rectis aequales sunt [I, 29]. itaque $ZEB + EZ\Delta$ duobus rectis minores sunt. quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, educuntur rectae, concurrunt [$\alpha\tau.$ 5]. itaque EB , $Z\Delta$ ad partes B , Δ educatae concurrent. educantur et concurrent in H , et ducatur AH . et quoniam $A\Gamma = \Gamma E$, erit $\angle EA\Gamma = AE\Gamma$ [I, 5]. et angulus ad Γ positus rectus est. itaque uterque angulus $E\Gamma A$, $AE\Gamma$ dimidius est recti [I, 32]. eadem de causa etiam uterque angulus ΓEB , $EB\Gamma$ dimidius est recti. ergo $\angle AEB$ rectus est. et quoniam $\angle E\Gamma B$ dimidius recti est, etiam $\angle ABH$ dimidius est recti [I, 15]. sed $\angle BAH$ rectus est; nam aequalis est angulo $\angle \Gamma E$ (alternus enim est) [I, 29]. itaque qui relinquitur angulus $\angle HB$ dimidius est recti. erit igitur $\angle \angle HB = \angle BH$; quare etiam $B\Delta = H\Delta$ [I, 6]. rursus quoniam $\angle EH\Gamma$ dimidius recti est et angulus ad Z positus rectus (nam aequalis est opposito angulo ad Γ [I, 34]), erit, qui relinquitur, angulus ZEH dimidius recti [I, 32]. itaque $\angle EH\Gamma = ZEH$. quare etiam $HZ = EZ$ [I, 6]. et quoniam

inter has litt. 1 litt. eras. F. 17. $\delta\varphi\alpha$] $\delta\varphi\alpha$ $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ p et supra F. 18. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ V. $\kappa\alpha\acute{\iota}$] om. p. 19. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ V. $\gamma\alpha\acute{\iota}$] supra m. 2 F. 20. ΔHB] ΔBH V, corr. m. 2. $\eta\mu\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\epsilon}\acute{\iota}\alpha$ — ΔHB] om. P. ΔHB] litt. HB e corr. V. 21. ΔBH] H e corr. V. $\iota\sigma\eta$ $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ p. $B\Delta$] ΔB p. 22. $H\Delta$] ΔH Pp. 24. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ PFV. 25. EHZ] ZEH p. 26. ZEH] EHZ p. HZ] in ras. m. 2 V; ZE p et F m. 2.

τῇ EZ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπει [ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΓΑ,]
 ἵσον ἔστι [καὶ] τὸ ἀπὸ τῆς ΕΓ τετράγωνον τῷ ἀπὸ
 τῆς ΓΑ τετραγώνῳ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΕΓ, ΓΑ τετρά-
 γωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετραγώνου.
 5 τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΕΓ, ΓΑ ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς EA·
 τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EA τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τοῦ
 ἀπὸ τῆς AG τετραγώνου. πάλιν, ἐπει ἵση ἔστιν ἡ
 ZH τῇ EZ, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ZH τῷ ἀπὸ
 τῆς ZE· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν HZ, ZE διπλάσιά ἔστι
 10 τοῦ ἀπὸ τῆς EZ. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν HZ, ZE ἵσον
 ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς EH· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EH διπλάσιόν
 ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς EZ. ἵση δὲ ἡ EZ τῇ ΓΔ· τὸ ἄρα
 ἀπὸ τῆς EH τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 ΓΔ. ἔδειχθῇ δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς EA διπλάσιον τοῦ
 15 ἀπὸ τῆς AG· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AE, EH τετράγωνα
 διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ τετραγώνων.
 τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν AE, EH τετραγώνοις ἵσον ἔστι τὸ
 ἀπὸ τῆς AH τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς AH δι-
 πλάσιόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς
 20 AH ἵσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν AA, ΔΗ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν AA, ΔΗ [τετράγωνα] διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ
 τῶν AG, ΓΔ [τετραγώνων]. ἵση δὲ ἡ ΔΗ τῇ ΔΒ·
 τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AA, ΔΒ [τετράγωνα] διπλάσιά ἔστι
 τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ τετραγώνων.

25 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ
 τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖας, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης σὺν
 τῇ προσκειμένῃ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς προσκειμένης τὰ συν-
 αμφότερα τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς

1. EZ] ZE P; ZH p et F m. 2. ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ
 ΓΔ] om. P. ΕΓ] AG p. ΓΔ] in ras. m. 2 V; ΓΕ p.
 2. ἔστιν V. καὶ] om. P. τῆς] om. P. ΕΓ] E in ras.

$E\Gamma^2 = \Gamma A^2$, erunt $E\Gamma^2 + \Gamma A^2 = 2\Gamma A^2$. sed
 $\Gamma A^2 = E\Gamma^2 + \Gamma A^2$ [I, 47].

itaque $EA^2 = 2\Gamma A^2$. rursus quoniam $ZH = EZ$, erit $ZH^2 = ZE^2$. itaque $HZ^2 + ZE^2 = 2EZ^2$. sed $EH^2 = HZ^2 + ZE^2$ [I, 47]. itaque $EH^2 = 2EZ^2$. uerum $EZ = \Gamma A$ [I, 34]. ergo $EH^2 = 2\Gamma A^2$. et demonstratum est etiam $EA^2 = 2\Gamma A^2$. itaque

$$AE^2 + EH^2 = 2(\Gamma A^2 + \Gamma A^2).$$

sed $AH^2 = AE^2 + EH^2$ [I, 47]. itaque
 $AH^2 = 2(\Gamma A^2 + \Gamma A^2)$.

sed $AH^2 = AA^2 + AH^2$ [id.]. ergo
 $AA^2 + AH^2 = 2(\Gamma A^2 + \Gamma A^2)$.

uerum $AH = AB$. itaque

$$AA^2 + AB^2 = 2(\Gamma A^2 + \Gamma A^2).$$

Ergo si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia recta ei in directum adiicitur, quadratum totius simul cum adiecta et quadratum adiectae simul

- V; $\Lambda\Gamma$ p. τετράγωνον] om. p. 3. ΓA] ΓE p. τετράγωνῳ] om. p. $\Lambda\Gamma$, ΓE p. τετράγωνα] om. p. 4. ΓA] corr. ex $\Lambda\Gamma$ V; $\Lambda\Gamma$ p. 5. $E\Gamma$, ΓA] $\Lambda\Gamma$, ΓE p. ΓA] ΛE P; ΛE τετράγωνον p. 6. τῆς] τῶν F. ΓA τετράγωνον] ΛE p. ἔστιν V. 8. ZH] PF, V m. 2; HZ B, V m. 1; EZ p. EZ] ZH P; ZH p. ZH] HZ P, EZ p; ZH τετράγωνον V et m. 2 F (comp.). 9. ZE] ZH p, ZE τετράγωνῳ V et F m. 2 (comp.). HZ] PF, V m. 1; ZH B, V m. 2; EZ p. ZE] ZH τετράγωνα p. ἔστιν V. 10. EZ , ZH p. 11. ΕΗ τετράγωνον Vp, comp. supra F. 12. ἔστιν V. 13. τετράγωνον] om. p. ἔστιν V. 14. ΓA] corr. ex $E\Delta$ m. 1 P; ΛE p. 15. ὅπα ἀπό] φ, seq. -χο m. 1 (del. φ). EH] HE F. τετράγωνον] om. p. 16. ἔστιν V. τετράγωνων] om. p. 17. τετράγωνος] om. p. ἔστιν V. 18. τετράγωνον] om. p. 19. ἔστιν V. 20. ἔστιν V. 21. τετράγωνα] om. P. διπλάσιον φ (non F). ἔστιν V. 22. ΓA] in ras. V. τετράγωνων] om. P. 23. τετράγωνα] P; om. BFVp. ἔστιν V. 26. ὅλης φ. 27. τὸ ἀπό] om. PB; m. 2 insert. F. 28. ἔστιν V.

ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμι-
σείας καὶ τῆς προσκειμένης ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντος
τετραγώνου· διότι ἔδει δεῖξαι.

ια'.

5 Τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τεμεῖν ὥστε τὸ ὑπὸ¹
τῆς ὅλης καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν τμημάτων περι-
εχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον εἶναι τῷ ἀπὸ τοῦ
λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ *AB*. δεῖ δὴ τὴν *AB*
10 τεμεῖν ὥστε τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν τμη-
μάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον εἶναι τῷ ἀπὸ
τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

Αναγεγράψθω γὰρ ἀπὸ τῆς *AB* τετράγωνον τὸ
ABZG, καὶ τετμήσθω ἡ *AG* δίχα κατὰ τὸ *E* ση-
15 μετον., καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *BE*, καὶ διήχθω ἡ *GA* ἐπὶ²
τὸ *Z*, καὶ κείσθω τῇ *BE* ἴση ἡ *EZ*, καὶ ἀναγεγράψθω
ἀπὸ τῆς *AZ* τετράγωνον τὸ *ZΘ*, καὶ διήχθω ἡ *HΘ*
ἐπὶ τὸ *K* λέγω, διτι ἡ *AB* τέτμηται κατὰ τὸ *Θ*, ὥστε
τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον
20 ποιεῖν τῷ ἀπὸ τῆς *AΘ* τετραγώνῳ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ *AG* τέτμηται δίχα κατὰ τὸ *E*,
πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ *ZA*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΓΖ*, *ZA*
περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AE* τε-
τραγώνου ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *EZ* τετραγώνῳ. ἴση
25 δὲ ἡ *EZ* τῇ *EB*. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΓΖ*, *ZA* μετὰ
τοῦ ἀπὸ τῆς *AE* ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ *EB*. ἀλλὰ τῷ ἀπὸ

2. ἀναγραφέντος τετραγώνου] corr. ex ἀναγραφέντι τετρα-
γώνῳ m. 1 P. Prop. XI cum praecedenti coniunctit V; corr.
et numerum add. m. 2. 6. -σαν εὐθεῖ- in ras. p. 6. τμη-
μάτων] seq. ras. 3 litt. V. 8. τετραγώνον F. 14. *ABZG*]

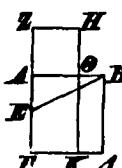
sumpta duplo maiora sunt quadrato dimidiae et quadrato rectae ex dimidia et adiecta compositae; quod erat demonstrandum.

XI.

Data rectam ita secare, ut rectangulum tota et alterutra parte comprehensum quadrato reliquae partis aequale sit.

Sit data recta AB . oportet igitur rectam AB ita secare, ut rectangulum tota et alterutra parte comprehensum quadrato reliquae partis aequale sit.

construatur enim in AB quadratum $AB\Gamma\Gamma$ [I, 46], et $\Gamma\Gamma$ in duas partes aequales securt in puncto E ,

et ducatur BE , et $\Gamma\Gamma$ ad Z educatur, et ponatur $EZ = BE$, et construatur in AZ quadratum $Z\Theta$ [id.], et educatur $H\Theta$ ad K . dico, rectam AB ita sectam esse in Θ , ut faciat $AB \times B\Theta = A\Theta^2$.

nam quoniam recta AB in duas partes aequales secta est in E , et ei adiecta est ZA , erit

$$\Gamma Z \times ZA + AE^2 = EZ^2 \text{ [prop. VI].}$$

$$\text{sed } EZ = EB. \text{ itaque } \Gamma Z \times ZA + AE^2 = EB^2.$$

XI. Boetius p. 386, 15.

$AB\Gamma\Gamma B$, AB , insertis $\Gamma\Gamma$ m. 2 F, $\Gamma\Gamma\Gamma B$ p. 17. $Z\Theta$] $ZH\Theta A$ p; in FV post Z et post Θ 1 litt. eras. διτζθω] δι- supra m. 2 F. 20. ποιεῖν] PF; εἰσαὶ Bp et post ras. 2 litt. V. τῷ] mg. m. 2 p. 24. λοτι] comp. supra m. 1 V. ἀπό] φ, seq. πό m. 1. EZ] in ras. F. 25. ΓΖ, ΖΑ] in ras. F. seq. ὁρθογώνιος φ, quod cum seq. μετά in mg. transit. μετά] PB et sine dubio F m. 1; περιεχόμενος ὁρθογώνιος μετά Vp, et P m. 2. 26. ἀπό τῆς] om. P. ΑΕ τετραγώνος Vp, F m. 2. ἵστε V. EB] PB, τῆς EB F, τετραγώνφ add. m. 2; τῆς EB τετραγώνφ Vp.

EB ἵστι τὰ ἀπὸ τῶν *BA*, *AE*· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ *A* γωνία· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *GZ*, *ZA* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AE* ἵστι τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *AE*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς *AE*· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν *GZ*, *ZA* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵστι ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *AB* τετραγώνῳ. καὶ ἐστι τὸ μὲν ὑπὸ τῶν *GZ*, *ZK* τὸ *ZK*· ἵση γὰρ ἡ *AZ* τῇ *ZH*· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς *AB* τὸ *AA*· τὸ ἄρα *ZK* ἵστι ἐστὶ τῷ *AA*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ *AK*· λοιπὸν ἄρα τὸ *ZΘ* τῷ *ΘΔ* ἵστι 10 ἐστίν. καὶ ἐστι τὸ μὲν *ΘΔ* τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ*· ἵση γὰρ ἡ *AB* τῇ *BΔ*· τὸ δὲ *ZΘ* τὸ ἀπὸ τῆς *AΘ*· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵστι ἐστὶ τῷ ἀπὸ *ΘΔ* τετραγώνῳ.

'*H* ἄρα δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ *AB* τέτμηται κατὰ τὸ 15 *Θ* ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵστιν ποιεῖν τῷ ἀπὸ τῆς *ΘΔ* τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

i β'.

'*Εν τοῖς ἀμβλυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς 20 τετράγωνον μείζον ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπό τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐκτὸς ὑπὸ 25 τῆς καθέτον πρὸς τῇ ἀμβλεῖᾳ γωνίᾳ.*

"*Εστω ἀμβλυγώνιον τρίγωνον τὸ *ABΓ* ἀμβλεῖαν*

1. τῆς *EB* V p, F m. 2 (*EB* corr. ex *EΔ*). ἐστίν *V*.
 3. ἐστίν *V*, comp. supra F. 4. τῆς *AE* τετραγώνον p. 5.
 ὁρθογώνιον] om. P. 6. ἐστίν *V*. 7. *AZ*] *ZA* p, et *V* sed corr. m. 2. 8. ἐστίν *V*. 9. *ΘΔ*] *ΔΘ* *B* et *V*

sed $BA^2 + AE^2 = EB^2$; nam angulus ad A positus rectus est [I, 47]. itaque

$$\Gamma Z \times ZA + AE^2 = BA^2 + AE^2.$$

subtrahatur, quod commune est, AE^2 . itaque

$$\Gamma Z \times ZA = AB^2.$$

et $\Gamma Z \times ZA = ZK$; nam $AZ = ZH$. et $AB^2 = AA$. itaque $ZK = AA$. subtrahatur, quod commune est, AK . itaque $Z\Theta = \Theta A$. et $\Theta A = AB \times B\Theta$; nam $AB = BA$. et $Z\Theta = A\Theta^2$. itaque $AB \times B\Theta = \Theta A^2$.

Ergo data recta AB in Θ ita secta est, ut faciat

$$AB \times B\Theta = \Theta A^2.$$

quod oportebat fieri.

XII.

In triangulis obtusiangularis quadratum lateris sub obtuso angulo subtendentis quadratis laterum obtusum angulum comprehendentium maius est duplo rectangle comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum obtusum extrinsecus abscisa.

Sit triangulus obtusiangularis ABI obtusum habens

XII. Boetius p. 386, 18.

e corr. m. 2. 10. ἔστιν] F V, ἔστιν uulgo; ἔστιν λεον p.
 ἔστι] ἔστιν V. ΘΔ τὸ υπὸ — 11. τῆς ΑΘ] ZΘ τὸ ἀπὸ τῆς
 $A\Theta$ τὸ δὲ ΘΔ τὸ υπὸ AB , $B\Theta$ P, Campanus; fort. recipien-
 dum. 11. AB] BA p. 12. ἔστιν V. 13. ΘΔ] τῆς ΘΔ
 F, V (ΘA in ras.), τῆς $A\Theta$ p. 15. περιεζόμενον ὁρθογώνιον]
 om. p. 16. ποιεῖν] PF; εἰναι Bp et post ras. 3 litt. V.
 ΘA] in ras. m. 2 V; $A\Theta$ p. τετραγώνῳ] om. p. 17. ποι-
 ḥσαι] δεῖξαι p, corr. mg. m. 2. 20. ἔστιν V. 22. τε] in-
 sert. m. 1 F. 23. ἦν] ἦν ἐκβιηθεῖσαν p, et B m. recenti.

έχον τὴν ὑπὸ ΒΑΓ, καὶ ἡχθω ἀπὸ τοῦ Β σημείου ἐπὶ τὴν ΓΑ ἐκβληθεῖσαν κάθετος ἡ ΒΔ. λέγω, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον μετέξόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τετραγώνων τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ δρθογωνίῳ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ ΓΔ τέτμηται, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ Α σημεῖον, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΔΓ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ δρθογωνίῳ. κοινὸν προσκείσθω 10 τὸ ἀπὸ τῆς ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΓΔ, ΔΒ ἵσα ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ, ΔΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ [περιεχομένῳ δρθογωνίῳ]. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΓΔ, ΔΒ ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ· δρθὴ γὰρ ἡ προς τῷ Δ γωνίᾳ· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΔ, 15 ΔΒ ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς AB· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον ἵσον ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΔΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ δρθογωνίῳ· ὥστε τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τῶν ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΔΒ τετραγώνων μετέξόν ἐστι τῷ δἰς ὑπὸ 20 τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ δρθογωνίῳ.

Ἐν ἄρα τοῖς ἀμβλυγωνοῖς τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον μετέξόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπό 25 τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐκτὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ἀμβλείᾳ γωνίᾳ· ὅπερ ἐδειξαί.

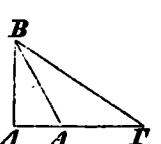
1. τῆν] bis P. 2. ἐκβληθεῖσα p.
 3. ἐστιν V. 4. τῶν] om. B. 6. ἔτυχε Vp. 7. ΔΓ] ΓΔ P
 et V m. 1. 8. τῷ] τῶν V. 9. ὁρθογώνιον V; corr. m. 2.
 10. ΔΒ] ΒΔ F. 11. τετραγώνοις] om. BF.

angulum BAG , et ducatur a puncto B ad GA productam perpendicularis BA . dico, esse

$$BG^2 = BA^2 + AG^2 + 2GA \times AA.$$

nam quoniam recta GA utcunque secta est in punto A , erit $AG^2 = GA^2 + AA^2 + 2GA \times AA$ [prop. IV]. commune adiiciatur AB^2 . itaque

$$GA^2 + AB^2 = GA^2 + AA^2 + AB^2 + GA \times AA.$$

 sed $GB^2 = GA^2 + AB^2$; nam angulus ad A positus rectus est [I, 47]. et

$$AB^2 = AA^2 + AB^2$$
 [id.]

itaque

$$GB^2 = GA^2 + AB^2 + 2GA \times AA.$$

quare quadratum rectae GB quadratis rectarum GA , AB maius est duplo rectangulo rectis GA , AA comprehenso.

Ergo in triangulis obtusiangulis quadratum lateris sub obtuso angulo subtendentis quadratis laterum obtusum angulum comprehendentium maius est duplo rectangulo comprehenso ab altero laterum obtusum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum obtusum extrinsecus abscisa; quod erat demonstrandum.

12. περιεχομένῳ ὀρθογωνίῳ] om. P.

ἴστιν V. 14. ΑΔ] ΓΔ φ (non F).

ἴστιν V et p (ἴστι). AB] BA p.

ΓΒ] BG p.

V. 18. τετράγωνον μετρην ἴστι p.

19. μετρον ἴστι] om. p.

ἴστιν PV et B (ν in ras.).

21. έν] έν φ.

τριγώνοις]

om. P. 22. γωνίαν] om. P.

23. έστιν V. απὸ τῶν]

supra F. 25. τε] insert. F.

ἡν ἐκβληθεῖσαν p.

13. ΓΑ, ΑΔ φ.

ἴστον] PBF; ίσον

ίστιν 16. ίστιν

V. 18. τετράγωνον μετρην ίστι p.

19. μετρον ίστι] om. p.

ἴστιν PV et B (ν in ras.).

21. έν] έν φ.

τριγώνοις]

om. P. 22. γωνίαν] om. P.

23. έστιν V. απὸ τῶν]

supra F. 25. τε] insert. F.

ἡν ἐκβληθεῖσαν p.

26. έπιτος] έπιτος τῆς φ.

ιγ'.

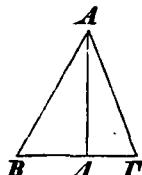
'Εν τοῖς ὁξυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁξεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ὁξεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπό τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ὁξεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πλευρεῖ, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐντὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ὁξείᾳ γωνίᾳ.

10 "Ἐστω ὁξυγώνιον τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* ὁξεῖαν ἔχον τὴν πρὸς τῷ *Β* γωνίαν, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ *Α* σημείου ἐπὶ τὴν *ΒΓ* κάθετος ἡ *ΑΔ*· λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς *ΑΓ* τετράγωνον ἔλαττόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΑ* τετραγώνων τῷ δἰς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΑ* περιεχομένῳ

15 ὁρθογωνίῳ.
 'Ἐπει γὰρ εὐθεῖα ἡ *ΓΒ* τέτμηται, ως ἔτυχεν, κατὰ τὸ *Δ*, τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετράγωνα ἵσα ἐστὶ τῷ τε δἰς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς *ΔΓ* τετραγώνῳ. κοινὸν προσκείσθω 20 τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΔ* τετράγωνον· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ*, *ΔΔ* τετράγωνα ἵσα ἐστὶ τῷ τε δἰς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *ΔΔ*, *ΔΓ* τετραγώνοις. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν *ΒΔ*, *ΔΔ* ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΒ*· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ *Δ* γωνίᾳ· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν *ΔΔ*, *ΔΓ* ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΓ*· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* ἵσα ἐστὶ τῷ τε ἀπὸ τῆς *ΔΓ* καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ*· ὥστε μόνον τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΓ* ἔλαττόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετραγώνων τῷ δἰς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

XIII.

In triangulis acutiangulis quadratum lateris sub acuto angulo subtendentis quadratis laterum acutum angulum comprehendentium minus est duplo rectangulo comprehenso ab altero laterum acutum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum acutum intra abscisa.

Sit triangulus acutiangulus $AB\Gamma$ acutum habens angulum ad B positum, et ducatur ab A puncto ad $B\Gamma$ perpendicularis AA' . dico, esse

$$A\Gamma^2 = \Gamma B^2 + BA^2 \div 2 \Gamma B \times BA.$$

nam quoniam recta ΓB utcunque secta est in A , erunt $\Gamma B^2 + BA^2 = 2 \Gamma B \times BA + AA^2$ [prop. VII]. commune adiiciatur AA^2 . itaque

$\Gamma B^2 + BA^2 + AA^2 = 2 \Gamma B \times BA + AA^2 + A\Gamma^2$. sed $AB^2 = BA^2 + AA^2$; nam angulus ad A positus rectus est [I, 47]. et $A\Gamma^2 = AA^2 + A\Gamma^2$ [I, 47]. itaque $\Gamma B^2 + BA^2 = A\Gamma^2 + 2 \Gamma B \times BA$. quare

$$A\Gamma^2 = \Gamma B^2 + BA^2 \div 2 \Gamma B \times BA.$$

XIII. Pappus V p. 376, 21.

τῆς] om. P. 13. ἔλασσον F. ἔστιν V. τῶν ἀκό τῶν] τῷ ὑπό F; corr. m. 2; τῶν ἀκό B. 14. περιεχόμενον φ. 16. ΓΒ] in ras. FV, BΓ p. ἔστιν V p. 17. ἔστιν FV. 19. ΑΓ] ΓΔ p. τετραγώνον φ. 21. ἔστιν FV. 22. περιεχόμενων φ. 23. τῶν] add. m. 2 F. 24. λοιπὸν ἔστιν V et p. (ἔστι). 25. λοιπὸν ἔστιν V φ, p. (ἔστι). τό] om. φ. 26. ἔστιν V. 27. τῶν] om. P. 28. ἔλασσον F. ἔστιν V. Post BA ras. unius fere lin. F. 29. BA] BA φ.

*'En ἄφα τοῖς ὁξειγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁξεῖαν γωνίαν ύποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἔλατ-
τόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ὁξεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν
πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπὸ τε μᾶς
ἢ τῶν περὶ τὴν ὁξεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίκτει,
καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐντὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς
τῇ ὁξείᾳ γωνίᾳ· διπερ ἕδει δεῖξαι.*

ιδ'.

*Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον
10 συστήσασθαι.*

*Ἐστω τὸ δοθὲν εὐθύγραμμον τὸ Α· δεῖ δὴ τῷ Α
εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον συστήσασθαι.*

*Συνεστάτω γὰρ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλλη-
λόγραμμον ὄφθοιγώνιον τὸ ΒΔ· εἰ μὲν οὖν ἵση ἐστὶν
15 η̄ BE τῇ EΔ, γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν. συν-
έσταται γὰρ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον τὸ
ΒΔ· εἰ δὲ οὖ, μία τῶν BE, EΔ μείζων ἐστίν. ἔστω
μείζων ἡ BE, καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ Z, καὶ κείσθω
τῇ EΔ ἵση ἡ EZ, καὶ τετμήσθω ἡ BZ δίχα κατὰ
20 τὸ H, καὶ κέντρῳ τῷ H, διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν HB,
HZ ἡμικίκλιον γεγράφθω τὸ BΘZ, καὶ ἐκβεβλήσθω
ἡ ΔE ἐπὶ τὸ Θ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ HΘ.*

'Ἐπει οὖν εὐθεῖα ἡ BZ τέτμηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ

1. *τοῦ*] inter ε et τ ras. 1 litt. V. 2. *ἔλασσον* F. 3.
ἐστὶν V. 4. *τοῦ*] om. F. 6. *ἐντός*] om. P. 11. τὸ μὲν
δοθέν p. • 18. *γένεται*] om. p. 14. *BΔ*] *BΓΔE* p; in ras. V.

15. *συνέσταται*] PBF, V m. 2; *συνεστάτω* V m. 1; *συν-*
έσταται p. 17. οὖν] postea add. F. Post μέτρα 1 litt. (?)
eras. F. 18. *ἐκβεβλήσθαι φ.* 19. *EZ*] *ZΕ BΕ*. 20. *καὶ*]
postea add. F. *κέντρῳ*] PB, F m. 1; *κέντρῳ μέτρῳ* V p, F
m. 2. *HB*] *BH BF*. 23. οὖν] om. F. Seq. ras. 1 litt.
V. *BZ*] in ras. V. εἰς -s supra m. 1 V.

Ergo in triangulis acutiangulis quadratum lateris sub acuto angulo subtendentis quadratis laterum acutum angulum comprehendentium minus est duplo rectangulo comprehenso ab altero laterum acutum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum acutum intra abscisa; quod erat demonstrandum.

XIV.

Quadratum datae figurae rectilineae aequale construere.

Sit data figura rectilinea A . oportet igitur figurae rectilineae A aequale quadratum construere.

construatur enim figurae rectilineae A aequale parallelogrammum rectangulum $B\Delta$ [I, 45]. si igitur $BE = EA$, effectum erit, quod propositum erat. constructum enim est quadratum $B\Delta$ datae figurae rectilineae A aequale. sin minus, alterutra rectarum

BE, EA maior est. sit maior BE , et producatur ad Z , et ponatur $EZ = EA$, et BZ in H in duas partes aequales secetur [I, 10], et centro H radio autem alterutra rectarum HB, HZ semicirculus describatur $B\Theta Z$, et producatur ΔE ad Θ , et ducatur $H\Theta$.

iam quoniam recta BZ in partes aequales secta

XIV. Simplic. in Arist. de coel. fol. 101; id. in phys. fol. 12^a; 14. Boetius p. 886, 28.

τὸ Η, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Ε, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν BE, EZ περιεχόμενον δρθογάνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς EH τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς HZ τετραγώνῳ. ἵση δὲ ἡ HZ τῇ HΘ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν BE, EZ μετὰ δ τοῦ ἀπὸ τῆς HE ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς HΘ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς HΘ ἵσα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν ΘE, EH τετράγωνα· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν BE, EZ μετὰ τοῦ ἀπὸ HE ἵσα ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ΘE, EH. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς HE τετράγωνον· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν
10 BE, EZ περιεχόμενον δρθογάνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς EΘ τετραγώνῳ. ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τῶν BE, EZ τὸ BΔ ἐστιν· ἵση γὰρ ἡ EZ τῇ EΔ· τὸ ἄρα BΔ παραλληλόγραμμον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΘE τετραγώνῳ. ἵσον δὲ τὸ BΔ τῷ A εὐθυγράμμῳ. καὶ τὸ A
15 ἄρα εὐθυγράμμον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς EΘ ἀναγραφησομένῳ τετραγώνῳ.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθυγράμμῳ τῷ A ἵσον τετράγωνον συνέσταται τὸ ἀπὸ τῆς EΘ ἀναγραφησομένον· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

1. τό] (tert.) supra m. 1 V.
2. EH] HE P.
3. ἵσον — δ. HΘ] mg. m. 2 V; in textu ras. tertiae partis lineae.
4. ὑπὸ τῶν BE, EZ] ὑπὸ τῶν BE, EZ δρθογάνιον in mg. transiens m. 1 F, seq. τῶν BE, EZ φ; τῶν BE, EZ περιεχόμενον δρθογάνιον p.
5. HE] HE τετραγώνον p; τετραγώνον add. comp. m. 1 F.
- δὲ ἀπό] euān. F.
6. ἐστὶν V φ. EH] Pp; HE BF, in ras. V.
7. EZ περιεχόμενον δρθογάνιον p.
- HE] PB; τῆς HE V φ, τῆς EH p.
8. ἵσα] ἵσον φ. ἐστὶν V.
- τοῖς] in ras. V.
- ΘE, EH] Pp; ΘE, HE BF, V in ras.
9. HE] EH p.
- τῷ] supra m. 2 V.
10. περιεχόμενον δρθογάνιον] om. p.
- ἐστὶν V.
- τῷ φ.
11. τὸ BΔ] BFP, Campanus;
- τὸ ὑπὸ τῶν BE, EΔ P.
12. EZ] ZE P.
13. ἐστὶν V.
14. κατ'] postea add. comp. F; om. V.
- A] insert. m. 1 p.
15. ἐστὶν PV.
- ἀναγραφησομένῳ] PBF; ἀναγραφομένῳ V; ἀναγραφέντι p.
18. συνέσταται] BF; συνέσταται Pp et V in ras.
- ἀναγραφέντι

est in H in inaequales autem in E , erunt

$$BE \times EZ + EH^2 = HZ^2 \text{ [prop. V].}$$

sed $HZ = H\Theta$. itaque $BE \times EZ + HE^2 = H\Theta^2$.

uerum $\Theta E^2 + EH^2 = H\Theta^2$ [I, 47]. itaque

$$BE \times EZ + HE^2 = \Theta E^2 + EH^2.$$

subtrahatur, quod commune est, HE^2 . itaque

$$BE \times EZ = E\Theta^2.$$

uerum $BE \times EZ = BA$; nam $EZ = EA$. itaque

$BA = \Theta E^2$. sed $BA = A$. itaque etiam figura rec-

tilinea A quadrato, quod in $E\Theta$ construi poterit, ae-

uale est.

Ergo datae figurae rectilineae A aequale quadratum constructum est, id quod in $E\Theta$ describi poterit; quod oportebat fieri.

p. 19. ποιῆσαι] δεῖξαι F V. Εὐκλείδον στοιχ. β B, Εὐ-
κλείδον στοιχεῖων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως β F, τίλος τοῦ δευτέ-
ρου στοιχείου τοῦ Εὐκλείδον τοῦ γεωμέτρων V.

γ'.

Ὄροι.

α'. Ἰσοι κύκλοι εἰσίν, ὅν αἱ διάμετροι ἰσαι εἰσίν, η̄ ὅν αἱ ἐκ τῶν κέντρων ἰσαι εἰσίν.

β'. Εὐθεῖα κύκλου ἐφάπτεσθαι λέγεται, η̄ τις δ ἀπτομένη τοῦ κύκλου καὶ ἐκβαλλομένη οὐ τέμνει τὸν κύκλον.

γ'. Κύκλοι ἐφάπτεσθαι ἀλλήλων λέγονται οἵτινες ἀπτόμενοι ἀλλήλων οὐ τέμνουσιν ἀλλήλους.

δ'. Ἐν κύκλῳ ἰσον ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ κέντρου 10 εὐθεῖα λέγονται, ὅταν αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπ' αὐτὰς κάθετοι ἀγόμεναι ἰσαι ὁσιν.

ε'. Μεῖζον δὲ ἀπέχειν λέγεται, ἐφ' ἣν ἡ μεῖζων κάθετος πίπτει.

Ϛ'. Τμῆμα κύκλου ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα 15 ὑπό τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας.

ζ'. Τμήματος δὲ γωνία ἔστιν ἡ περιεχομένη ὑπό τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας.

η'. Ἐν τμήματι δὲ γωνίᾳ ἔστιν, ὅταν ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ τμήματος ληφθῇ τι σημεῖον καὶ ἀπ'

Def. 1. Hero def. 117, 3. Boetius p. 378, 15. 2. Hero
def. 115, 1. Boetius p. 378, 17. 3. Hero ib. Boetius p. 378,
19. 4—5. Hero def. 117, 4. Boetius p. 379, 1. 6. Hero
def. 33. Boetius p. 379, 5. 7. Boetius p. 379, 9. 8. Hero
def. 34. Boetius p. 379, 6.

1. Ὄροι] om. PBFP; numeros om. PBFPV. 2. εἰσίν] om.

III.

Definitiones.

I. Aequales circuli sunt, quorum diametri aequales sunt, uel quorum radii aequales.

II. Recta circulum contingere dicitur, quaecunque circulum tangens et producta non secat circulum.

III. Circuli inter se contingere dicuntur, quicunque inter se tangentes non secant inter se.

IV. In circulo rectae aequali spatio a centro distare dicuntur, si rectae a centro ad eas perpendiculares ductae aequales sunt.

V. Maiore autem spatio distare ea dicitur, in quam maior perpendicularis cadit.

VI. Segmentum circuli est figura a recta aliqua et arcu circuli comprehensa.¹⁾

VII. Segmenti autem angulus is est, qui a recta et arcu circuli comprehenditur.

VIII. Angulus autem in segmento positus is est, qui sumpto in arcu segmenti puncto aliquo et ab eo

1) Cfr. not. crit. ad p. 6, 1.

p. 3. *ατ]* insert. m. 1 P. *τοις εἰσίν] εό*...*σιν* intercedente ras. 10 litt. F. 5. *τέμνη* V, sed corr. 6. Post *κύκλος* add. *ἐπι* *μηδίτερος μέση* P; idem loco vocabuli *οὐ* Hero, Boetius, Campanus. 7. Ante *κύκλοι* ras. 2 litt. V. 9. *ἀπό*] om. V, Hero. 11. *ώσε* p. 12. *ε']* cum def. 4 coniunxit p. 14. *ἔστιν* V. 15. Post *περιφερεῖας* p. mg. m. 1 pro scholio add. *ἡ μείζονος ημικυκλίου* η *ἐλάττωνος ημικυκλίου*; cfr. Hero. 19. *ἀπ'] ἀπό* P.

αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς εὐθείας, ἡ ἔστι βάσις τοῦ τμήματος, ἐπικενχθῶσιν εὐθεῖαι, ἡ περιεχόμενη γωνία ὑπὸ τῶν ἐπικενχθεισῶν εὐθεῶν.

δ'. Ὄταν δὲ αἱ περιέχουσαι τὴν γωνίαν εὐθεῖαι
5 ἀπολαμβάνωσι τινα περιφέρειαν, ἐκ' ἐκείνης λέγε-
ται βεβηκέναι ἡ γωνία.

ι'. Τομεὺς δὲ κύκλου ἔστιν, δταν πρὸς τῷ κέν-
τρῳ τοῦ κύκλου συσταθῇ γωνία, τὸ περιεχόμενον σχῆμα
ὑπὸ τε τῶν τὴν γωνίαν περιεχουσῶν εὐθειῶν καὶ τῆς
10 ἀπολαμβανομένης ὑπὸ αὐτῶν περιφερείας.

ια'. Ὄμοια τμήματα κύκλων ἔστιν τὰ δεκόμενα
γωνίας ἵσας, ἡ ἐν οἷς αἱ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

α'.

Τοῦ δοθέντος κίκλου τὸ κέντρον εἰρεῖν.

15 Ἔστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓ· δεῖ δὴ τοῦ ΑΒΓ
κύκλου τὸ κέντρον εὑρεῖν.

Διήχθω τις εἰς αὐτόν, ὡς ἔτυχεν, εὐθεῖα ἡ ΑΒ,
καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Δ σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ
Δ τῇ ΑΒ πρὸς δύο διαστάσεις ἡ ΑΓ καὶ διήχθω ἐπὶ²⁰
τὸ Ε, καὶ τετμήσθω ἡ ΓΕ δίχα κατὰ τὸ Ζ· λέγω, διτι
τὸ Ζ κέντρον ἔστιν τοῦ ΑΒΓ [κύκλου].

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὸ Η, καὶ ἐπε-
ξεύχθωσαν αἱ ΗΑ, ΗΔ, ΗΒ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ
ΑΔ τῇ ΔΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΔΗ, δύο δὴ αἱ ΑΔ, ΔΗ
25 δύο ταῖς ΗΔ, ΔΒ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ
βάσις ἡ ΗΑ βάσει τῇ ΗΒ ἔστιν ἵση· ἐκ κέντρου γάρ·

Def. 9. Boetius p. 379, 10. 10. Hero def. 35. Boetius
p. 379, 18. 11. Hero def. 118, 2. Simplicius in phys. fol. 14.
Boetius p. 379, 16. I. Proclus p. 302, 5.

1. ἡ] PF; ἡτις BVp. 2. ἔστιν BV. 3. ἀπολαμβάνωσιν

rectis ad terminos ductis rectae, quae basis est segmenti, a rectis ductis comprehenditur.

IX. Ubi uero rectae angulum comprehendentes arcum aliquem abscindunt, angulus in eo consistere dicitur.

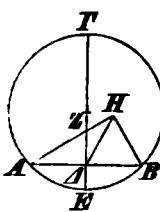
X. Sector autem circuli est figura, quae angulo ad centrum circuli constructo a rectis angulum comprehendentibus et arcu ab iis absciso continetur.

XI. Similia segmenta circulorum sunt, quae angulos aequales capiunt, uel in quibus anguli aequales sunt [cfr. def. 8].

I.

Dati circuli centrum inuenire.

Sit datus circulus $AB\Gamma$. oportet igitur circuli $AB\Gamma$ centrum inuenire.

producatur in eum utcunque recta AB , et in puncto A in duas partes aequales secetur, et a A ad rectam AB perpendicularis ducatur $A\Gamma$ [I, 11], et producatur ad E , et ΓE in duas partes aequales secetur in Z . dico, Z centrum esse circuli $AB\Gamma$.

Ne sit enim, sed, si fieri potest, sit H , et ducantur HA , HA , HB . et quoniam $AA = AB$, et AH communis est, duae rectae AA , AH duabus HA , AB aequales sunt altera alteri. et $HA = HB$; nam

V. ἐπί] ἐπί B. 7. δέ] om. p. 11. κύκλων] PBp, Hero, Simplicius, Boetius; κύκλον Vp. ἐστίν V. 17. ἡρθω P. 19. Post AB ras. 1 litt. V. $\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ P. 21. κύκλον] om. P. 22. ἐπίκενθωσαν P. 23. καὶ] om. φ. 25. δύο] δυάν Vp. $H\Delta$, ΔB] ΔH , $B\Delta$ P. 26. ἵση ἐστίν V. γάρ] PB; γὰρ τοῦ H FVp.

γωνία ἄρα ή ὑπὸ ΛΔΗ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΗΔΒ ἵση ἔστιν.
ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γω-
νίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ, δρθὴ ἐκατέρα τῶν ἴσων γω-
νιῶν ἔστιν· δρθὴ ἄρα ἔστιν η̄ ὑπὸ ΗΔΒ. ἔστι δὲ καὶ
5 η̄ ὑπὸ ΖΔΒ δρθὴ· ἵση ἄρα η̄ ὑπὸ ΖΔΒ τῇ ὑπὸ¹
ΗΔΒ, η̄ μείζων τῇ ἐλάττονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον.
οὐκ ἄρα τὸ Η κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου. δμοίως
δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλο τι πλὴν τοῦ Ζ.

Tὸ Ζ ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ [κύ-
10 κλου].

Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖα
τις εὐθεῖάν τινα δίχα καὶ πρὸς δρθὰς τέμνῃ, ἐπὶ τῆς
τεμνούσης ἔστι τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. — ὅπερ ἔδει
15 ποιῆσαι.

β'.

'Ἐὰν κύκλους ἐπὶ τῆς περιφερείας ληφθῇ δύο
τυχόντα σημεῖα, η̄ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπικενγνυμένη
εὐθεῖα ἔντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

20 "Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ ἐπὶ τῆς περιφερείας
αὐτοῦ εἰλήφθω δύο τυχόντα σημεῖα τὰ A, B· λέγω,
ὅτι η̄ ἀπὸ τοῦ A ἐπὶ τὸ B ἐπικενγνυμένη εὐθεῖα ἔν-
τὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπτέτω ἐκτὸς ὡς η̄
25 ΑΕΒ, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ

Prop. I πόρ. Proclus p. 304 6. Simplicius in phys. fol. 14^a.

1. ἔστιν ἵση p.	3. δρθὴ ἔστιν p.	5. ἴσων] om. P.	4.
[ἴστιν] om. p.	[ΔΗΒ] φ.	6. ΗΔΒ] in ras. F.	
ἴλαττων τῇ μείζονι P.	7. ἔστιν V.	[ΑΒΓ] ΗΒΓ φ (non	
F).	8. οὐδὲ P.	9. ἄρα] om. F.	ἴστιν P V.
[κύκλου] om. P.	11. πόρισμα] om. F.	12. τις εὐθεῖα	V.

radii sunt. itaque $\angle A\Delta H = H\Delta B$ [I, 8]. ubi uero recta super rectam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, uterque angulus aequalis rectus est [I def. 10]. itaque $\angle H\Delta B$ rectus est. sed etiam $\angle Z\Delta B$ rectus est. itaque $\angle Z\Delta B = H\Delta B$ maior minori; quod fieri non potest. quare H centrum non est circuli $AB\Gamma$. similiter demonstrabimus ne aliud quidem ullum punctum centrum esse praeter Z .

Ergo Z punctum centrum est circuli $AB\Gamma$.

Corollarium.

Hinc manifestum est, si in circulo recta aliqua aliam rectam in duas partes aequales et ad angulos rectos secet, centrum circuli in recta secanti esse.¹⁾ — quod oportebat fieri.

II.

Si in ambitu circuli duo quaelibet puncta sumpta erunt, recta puncta coniungens intra circulum cadet.

Sit circulus $AB\Gamma$, et in ambitu eius duo quaelibet puncta sumantur A , B . dico, rectam ab A ad B ductam intra circulum casuram esse.

Ne cadat enim, sed, si fieri potest, cadat extra ut

1) Nam in $\Gamma\Delta$ in media AB perpendiculari erecta centrum erat positum; ceterum hoc corollarium quasi parenthetice ponitur, ita ut verba $\delta\pi\epsilon\varrho\ \delta\delta\epsilon\ \pi\omega\eta\sigma\alpha\ i$ lin. 14 ad ipsum problema I referuntur; cfr. III, 16, al.

14. $\delta\sigma\tau\iota\pi\ V.$ $\pi\omega\eta\sigma\alpha]$ $\delta\sigma\tau\iota\pi\ P.$ $\delta\pi\epsilon\varrho\ \delta\delta\epsilon\ \pi\omega\eta\sigma\alpha]$ om.
p. 18. $\sigma\eta\mu\epsilon\pi\alpha\ \tau\omega\chi\sigma\pi\tau\alpha\ p.$ $\tau\alpha]$ PBp, V m. 1; $\tau\alpha\ \alpha\pi\tau\alpha\ F$,
V m. 2.

εστω τὸ Α, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΔΑ, ΔΒ, καὶ δι-
ήκθω ἡ ΔΖΕ.

'Ἐπειδὲ οὐν τοῦτον ἡ ΔΑ τῇ ΔΒ, ἵση ἄρα καὶ
γωνία ἡ ὑπὸ ΔΑΕ τῇ ὑπὸ ΔΒΕ· καὶ ἐπειδὴ τριγώνου
5 τοῦ ΔΑΕ μία πλευρὰ προσεκβέβληται ἡ ΔΕΒ, μεῖζων
ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΕΒ γωνία τῆς ὑπὸ ΔΑΕ· ἵση δὲ ἡ ὑπὸ⁵
ΔΑΕ τῇ ὑπὸ ΔΒΕ· μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΕΒ τῆς
ὑπὸ ΔΒΕ· ὑπὸ δὲ τὴν μεῖζονα γωνίαν ἡ μεῖζων πλευρὰ
ὑποτείνει· μεῖζων ἄρα ἡ ΔΒ τῆς ΔΕ· ἵση δὲ ἡ ΔΒ
10 τῇ ΔΖ· μεῖζων ἄρα ἡ ΔΖ τῆς ΔΕ ἡ ἐλάττων τῆς
μείζονος· διότι ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ
Α ἐπὶ τὸ Β ἐπικενγνυμένη εὐθεῖα ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ
κύκλου· δομοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπ' αὐτῆς τῆς
περιφερείας· ἐντὸς ἄρα.

15 15. 'Εὰν ἄρα κύκλου ἐπὶ τῆς περιφερείας ληφθῇ δύο
τυχόντα σημεῖα, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπικενγνυμένη εὐθεῖα
ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου· διότι ἔδει δεῖξαι.

γ'.

'Εὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου
20 εὐθεῖάν τινα μη διὰ τοῦ κέντρου δίχα τέμνῃ,
καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· καὶ ἐὰν πρὸς
ὁρθὰς αὐτὴν τέμνῃ, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ ἐν αὐτῷ εὐθεῖά τις διὰ
τοῦ κέντρου ἡ ΓΔ εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου

1. ΔΑ] ΑΔ V. 2. ΔΖΕ] PBp; V m. 1; ΔΖ ἐπὶ τὸ E
V m. 2; in F post ΔΖ eras. E et ἐπὶ τὸ supra scr. m. 2.
3. ἐπειδὲ οὐν] καὶ ἐπειδὲ P. 4. ἡ γωνία ἡ P. τριγώνον] in ras.
comp. m. 2 V. 5. ΔΕΒ] PB, p (ἢ A- in ras.); EB supra
scr. A m. 2 F; ΔΕ ἐπὶ τὸ B V e corr. 10. τῇ] τῆς F.
ἄρα καὶ p. 13. δῆ] corr. ex δέ m. 2 V. 14. ἄρα πεσεῖ-
ται P. 15. κύκλον ἄρα p. 16. σημεῖα τυχόντα p. τὰ]

AEB , et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I], et sit A , et ducantur AA , AB , et producatur AZ .

iam quoniam $AA = AB$, erit

$\angle AAE = \angle ABE$ [I, 5].

et quoniam in triangulo AAE unum latus productum est AEB , erit

$\angle AEB > \angle AAE$ [I, 16].

uerum

$\angle AAE = \angle ABE$.

itaque $\angle AEB > \angle ABE$ sub maiore autem angulo maius latus subtendit [I, 19]. itaque $\angle B > \angle E$. sed $\angle B = \angle Z$. itaque $\angle Z > \angle E$ minus maiore; quod fieri non potest. ergo recta ab A ad B ducta extra circulum non cadet. iam similiter demonstrabimus, ne in ipsum quidem ambitum eam cadere; intra igitur cadet.

Ergo si in ambitu circuli duo quaelibet puncta sumpta erunt, recta puncta coniungens intra circulum cadet; quod erat demonstrandum.

III.

Si in circulo recta aliqua per centrum ducta aliam rectam non per centrum ductam in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat. et si ad rectos angulos eam secat, etiam in duas partes aequales secat.

Sit circulus $AB\Gamma$, et in eo recta aliqua per centrum ducta ΓA aliam rectam non per centrum ductam

$\tau\alpha\alpha\eta\sigma\alpha\varphi$ (in mg. transit), V m. 2. 17. $\delta\varepsilon\varepsilon\xi\alpha\iota$] supra add.
 $\pi\omega\eta\sigma\alpha\iota$ F m. 1. 21. $\tau\acute{e}\mu\nu\tau\iota$ P; $\tau\acute{e}\mu\nu\tau\iota$ BFVp; sed cfr.
 p. 174, 19. 22. $\tau\acute{e}\mu\nu\tau\iota$ P; $\tau\acute{e}\mu\nu\tau\iota$ BFVp.

τὴν *AB* δίχα τεμνέτω κατὰ τὸ *Z* σημεῖον· λέγω, ὅτι
καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει.

Εἰλήφθω γάρ τὸ κέντρον τοῦ *ABG* κύκλου, καὶ
ἔστω τὸ *E*, καὶ ἐπεξεύγρασαν αἱ *EA*, *EB*.

5 Καὶ ἔπει ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, κοινὴ δὲ ἡ *ZE*,
δύο δυσὶν ἵσαι [εἰσὶν]· καὶ βάσις ἡ *EA* βάσει τῇ *EB*
ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *AZE* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *BZE* ἵση
ἔστιν. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφ-
εξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρα τῶν
10 ἵσων γωνιῶν ἔστιν· ἐκατέρα ἄρα τῶν ὑπὸ *AZE*, *BZE*
ὁρθὴ ἔστιν. ἡ *ΓΔ* ἄρα διὰ τοῦ κέντρου οὖσα τὴν
AB μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαν δίχα τέμνοντα καὶ
πρὸς ὁρθὰς τέμνει.

15 Άλλὰ δὴ ἡ *ΓΔ* τὴν *AB* πρὸς ὁρθὰς τεμνέτω· λέγω,
16 ὅτι καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει, τοιτέστιν, ὅτι ἵση ἔστιν ἡ
AZ τῇ *ZB*.

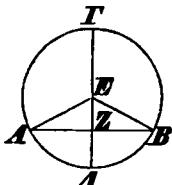
Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἔπει ἵση ἔστιν
ἡ *EA* τῇ *EB*, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *EAZ* τῇ
ὑπὸ *EZB*. ἔστι δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ *AZE* ὁρθὴ τῇ
20 ὑπὸ *BZE* ἵση· δύο δέ ἄρα τρίγωνά ἔστι τὰ *EAZ*, *EZB*
τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσαις ἔχοντα καὶ μίαν
πλευρὰν μιᾷ πλευρῷ ἵσην κοινὴν αὐτῶν τὴν *EZ* ὑπο-
τείνονταν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν· καὶ τὰς λοιπὰς
ἄρα πλευρὰς τὰς λοιπὰς πλευραῖς ἵσαις ἔξει· ἵση ἄρα
25 ἡ *AZ* τῇ *ZB*.

-
2. τεμεῖ F. 5. *ZB*] corr. ex *BZ* m. 2 V; *BZ* B. 6.
δύο δὴ *BVp*, in *B* seq. >—< εἰσὶν] om. P; εἰσὶ p.
EA] *AE* φ. 7. *BZE*] *EZB* P. 9. ὁρθὴ ἔστιν Bp.
10. ἔστιν] om. Bp; supra comp. m. 2 V. 10. ὁρθὴ ἄρα ἔστιν
ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *AZE*, *BZE* P. *AZE*, *BZE*] in ras. F.
11. ἔστιν] comp. supra scr. F. 14. δὴ καὶ V. *ΓΔ*] Γ postea insert. V.
13. αὐτὴν τέμνει V. 14. δὴ καὶ V. *ΓΔ*] Γ postea insert.

AB in duas partes aequales secet in puncto *Z*. dico,
eandem eam ad rectos angulos secare.

sumatur enim centrum circuli *ABΓ* [prop. I], et
sit *E*, et ducantur *EA*, *EB*.

et quoniam *AZ* = *ZB*, communis autem est *ZE*,
duae rectae duabus aequales sunt. et *EA* = *EB*. ita-
que $\angle AZE = BZE$ [I, 8]. ubi uero recta super rec-
tam erecta angulos deinceps positos inter se aequales
efficit, uterque angulus aequalis rectus est [I def. 10].
itaque uterque angulus *AZE*, *BZE* rectus est. ergo
ΓA per centrum ducta rectam *AB* non per centrum
ductam in duas partes aequales secans eadem ad rec-
tos angulos secat.

Uerum *ΓA* rectam *AB* ad rectos angu-
los secet. dico, eandem eam in duas par-
tes aequales secare, h. e. esse *AZ* = *ZB*.
nam iisdem comparatis quoniam *EA*
= *EB*, erit etiam $\angle EAZ = EBZ$
[I, 5]. uerum etiam $\angle AZE = BZE$,

quia recti sunt. itaque¹⁾ duo trianguli sunt *EAZ*,
EZB duos angulos duobus aequales habentes et unum
latus uni lateri aequale *EZ*, quod commune est eorum,
sub altero angulorum aequalium subtendens. itaque
etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habe-
bunt [I, 26]. ergo *AZ* = *ZB*.

1) Cum ἄρα lin. 20 in omnibus bonis codicibus omissum
sit, fortasse potius pro τον ἔστι κατ lin. 18 scribendum: τον δι
κατ.

V. 18. ἐν κέντρον mg. V (schol.).	ἔστιν V.	19. <i>EBZ</i>
litt. <i>BZ</i> in ras. V; corr. ex <i>EZB</i> F.	ἔστιν V.	20. ἄρα
om. PBF; comp. supra scr. V m. 2.	[τολγωνα]	-γωνα era.
B. ἔστιν V.		

Ἐὰν ἄρα ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου δίχα τέμνῃ, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· καὶ ἐὰν πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνῃ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5

δ'.

Ἐὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι, οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

Ἐστω κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*, καὶ ἐν αὐτῷ δύο εὐθεῖαι 10 αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ* τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ *Ε* μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι· λέγω, ὅτι οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

Ἐτ γὰρ δινυατόν, τεμνέτωσαν ἀλλήλας δίχα ὥστε 15 ισην̄ εἰναι τὴν μὲν *ΑΕ* τῇ *ΕΓ*, τὴν δὲ *ΒΕ* τῇ *ΕΔ*· καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου, καὶ ἔστω τὸ *Ζ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΖΕ*.

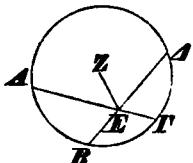
Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ *ΖΕ* εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν *ΑΓ* δίχα τέμνει, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ 20 *ΖΕΑ*· πάλιν, ἐπεὶ εὐθεῖά τις ἡ *ΖΕ* εὐθεῖάν τινα τὴν *ΒΔ* δίχα τέμνει, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· ὁρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΖΕΒ*. ἔδειχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ΖΕΑ* ὁρθὴ· 25 ιση ἄρα ἡ ὑπὸ *ΖΕΑ* τῇ ὑπὸ *ΖΕΒ* ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ* τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

1. ἐν κύκλῳ] οἱ. p; κύκλῳ comp. V, ἐν add. m. 2. 2. εὐθεῖάν τιγα — 4. τέμνει] καὶ τὰ ἔξης PBV. μὴ διὰ — 4. τέμνει] καὶ τὰ ἔξης F. 4. τέμνῃ] -μνῃ in ras. p. 10. Ε σημεῖον P. 13. εἰ γάρ — 14. τῇ ΕΓ] in ras. F. 14. εἰναι ισηρ p. 18. μὴ διὰ τοῦ κέντρου] Pp; οἱ. BFV. 19. τέμνει] PBpφ; τέμνει V. ἔστι P. 20. ἐπει] Pp; m. 2 supra

Ergo si in circulo recta aliqua per centrum ducta aliam rectam non per centrum ductam in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat; et si ad rectos angulos eam secat, etiam in duas partes aequales secat; quod erat demonstrandum.

IV.

Si in circulo duae rectae inter se secant non per centrum ductae, in duas partes aequales inter se non secant.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$ et in eo duae rectae $A\Gamma$, $B\Delta$ non per centrum ductae inter se secent in E . dico, eas in duas partes aequales inter se non secare.

nam si fieri potest, in duas partes aequales inter se secant, ita ut sit $AE = E\Gamma$ et $BE = E\Delta$, et sumatur centrum circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. I], et sit Z , et ducatur ZE . iam quoniam recta per centrum ducta ZE aliam rectam non per centrum ductam $A\Gamma$ in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat [prop. III]. itaque $\angle ZEA$ rectus est. rursus quoniam recta ZE aliam rectam $B\Delta$ in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat [id.]. itaque $\angle ZEB$ rectus est. sed demonstratum est, etiam $\angle ZEA$ rectum esse. quare

$$\angle ZEA = ZEB,$$

minor maiori; quod fieri non potest. itaque rectae $A\Gamma$, $B\Delta$ in duas partes aequales inter se non secant.

V; ἐπ' F, corr. m. 2; om. B. 21. $B\Delta$ μὴ διὰ τοῦ κέντρου F, V m. 2. τίμηει] (alt.) PBVp; τεμεῖ F. 23. ἐλάσσων F. 24. ἐστίν] PBp; om. Vφ.

Ἐὰν ἄρα ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι, οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ε'.

5 Ἐὰν δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

Δύο γάρ κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΓΔΗ τεμνέτωσαν ἀλλήλους κατὰ τὰ Β, Γ σημεῖα. λέγω, ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

10 Εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΕΓ, καὶ διῆχθω ἡ ΕΖΗ, ὡς ἔτυχεν. καὶ ἐπεὶ τὸ Ε σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΕΖ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Ε σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΓΔΗ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΕΗ· ἐδείχθη

15 δὲ ἡ ΕΓ καὶ τῇ ΕΖ ἵση· καὶ ἡ ΕΖ ἄρα τῇ ΕΗ ἔστιν ἵση ἡ ἐλάσσων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ Ε σημεῖον κέντρον ἔστι τῶν ΑΒΓ, ΓΔΗ κύκλων.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, οὐκ ἔστιν 20 αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

σ'.

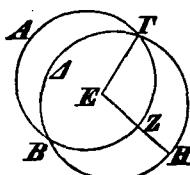
Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

2. μὴ διὰ — δίχα] καὶ τὰ ἔξης BFV. 7. ΓΔΗ] ΔΗ
V. 8. Β, Γ] Γ, Β p. 10. ΕΓ] ΓΕ p. 11. ἔτυχε p.
12. ἔστιν V. τοῦ] bis P. 18. ἔστιν V. 14. ΕΓ] ΓΕ
P. 15. Post δέ 1 litt. eras. V. EZ] (alt.) ZE P. 16.
ἵση ἔστιν p. ἐλάττων BVp. ἔστιν] om. V. 17. ἔστιν
V. 19. ἔσταιV p. 22. ἀλλήλων ἔτος V et F m. 2.

Ergo si in circulo duae rectae inter se secant non per centrum ductae, in duas partes aequales inter se non secant; quod erat demonstrandum.

V.

Si duo circuli inter se secant, non habebunt idem centrum.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta H$ inter se secent in punctis B, Γ . dico, eos idem centrum habituros non esse.

nam si fieri potest, sit E , et ducatur $E\Gamma$, et educatur EZH utcunque. et quoniam E punctum centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $E\Gamma = EZ$. rursus quoniam punctum E centrum est circuli $\Gamma\Delta H$, erit $E\Gamma = EH$. sed demonstratum est etiam $E\Gamma = EZ$. itaque etiam $EZ = EH$, minor maiori; quod fieri non potest. itaque punctum E centrum circulorum $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta H$ non est.

Ergo si duo circuli inter se secant, non habebunt idem centrum; quod erat demonstrandum.

VI.

Si duo circuli inter se contingunt, non habebunt idem centrum.¹⁾

1) Euclides eum casum, quo circuli intra contingunt, ut obscuriore sibi demonstrandum sumpsit; nam ubi circuli extrinsecus se contingunt, propositio per se patet. ceterum demonstratio Euclidis de hoc quoque casu ualeat. quare ἐντός lin. 22 mera interpolatio est, ut etiam e codicium ratione adparet (om. Campanus).

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΓΔΕ ἐφαπτέσθωσαν ἀλλήλων κατὰ τὸ Γ σημεῖον· λέγω, ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

Εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΓ,
5 *καὶ διήχθω, ὡς ἔτυχεν, ἡ ΖΕΒ.*

'Ἐπει οὖν τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ πάλιν, ἐπει τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΓΔΕ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΖΓ τῇ ΖΕ. ἐδείχθη δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ ἵση· καὶ ἡ ΖΕ ἄρα
10 *τῇ ΖΒ ἔστιν ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τῶν ΑΒΓ, ΓΔΕ κύκλων.*

'Εὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ξ'.

'Εὰν κύκλου ἐπὶ τῆς διαμέτρου ληφθῆ τι σημεῖον, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσιν εὐθεῖα ἴτινες, μεγίστη μὲν ἔσται, ἐφ' ἣς τὸ κέντρον, ἐλαχίστη δὲ ἡ λοιπή, τῶν δὲ ἀλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἔστιν, δύο δὲ μόνον ἴσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἕκατερα τῆς ἐλαχίστης.

25 *"Ἔστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστω ἡ ΑΔ, καὶ ἐπὶ τῆς ΑΔ εἰλήφθω τι σημεῖον τὸ Ζ, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, κέντρον δὲ τοῦ κύκλου*

1. ἀπτέσθωσαν P et F m. 1 (corr. m. 2). 2. ἔσται] ἔστιν
V p. 6. ἔστιν V. 7. ZB] BΖ P. πάλιν — 8. ΓΔΕ] in
ras. p. 8. ἔστιν V. 9. δὲ καὶ p et F m. 2. 10. ἐλάσ-

nam duo circuli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ in puncto Γ inter se contingant. dico, eos idem centrum habituros non esse.

nam si fieri potest, sit Z , et ducatur $Z\Gamma$, et educatur ZEB utcunque. iam quoniam punctum Z centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $Z\Gamma = ZB$.

ronsum quoniam punctum Z centrum est circuli $\Gamma\Delta E$, erit $Z\Gamma = ZE$. sed demonstratum est $Z\Gamma = ZB$. quare etiam $ZE = ZB$ minor maiori; quod fieri non potest. itaque Z punctum centrum circulorum $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ non est.

Ergo si duo circuli inter se contingunt, non habebunt idem centrum; quod erat demonstrandum.

VII.

Si in diametro circuli punctum aliquod sumitur, quod centrum circuli non est, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot adcidunt, maxima erit ea, in qua est centrum, minima autem reliqua, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum ducta est, remotiore maior est, et duae solae aequales ad circulum adcent a puncto illo in utraque parte minimae.

sit circulus $AB\Gamma\Delta$, diametru autem eius sit AA' , et in AA' sumatur punctum aliquod Z , quod non est centrum circuli, centrum autem circuli sit E , et a

σων Fp. *ἐστιν*] om. p. 11. *ἐστιν* V. 18. *ἐφάπτωνται*] *ἐφ-* add. m. 2 F. *ἀλλήλων* *ἐντός* V. 17. *ἐστιν* FV. 19. *τινες*, *ον* *μέτα* *μὲν* *διὰ* *τοῦ* *κέντρου* *αἱ* *δὲ* *λοιπαὶ* *ὧς* *ἐπυγεῖν* F. 20. *δὲ* *ἡ*] supra m. 2 F. *δὲ]* FV p. 21. *ἔγγειον* P. *ἀπωτέλεσθαι* P. 22. *ἐστιν* PBp. *εὐθεῖαι* *ἴσαι* Bp, V m. 2. *τοῦ* *αὐτοῦ* BVp. 25. *ὁ*] postea add. V. *δὲ]* om. p. *ἐστιν*] om. p. 27. *ἐστιν* F. *κέντρον*] (pr.) in ras. p. *δὲ]* insert. p.

ἔστω τὸ *E*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* πρὸς τὸν *ABΓΔ* κύκλον προσπιπτέτωσαν εὐθεῖαι τινες αἱ *ZB*, *ZΓ*, *ZH*· λέγω, ὅτι μεγίστη μὲν ἔστιν ἡ *ZA*, ἐλαχίστη δὲ ἡ *ZΔ*, τῶν δὲ ἄλλων ἡ μὲν *ZB* τῆς *ZΓ* μείζων, ἡ δὲ *ZΓ* τῆς *ZH*.

'Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ *BE*, *ΓE*, *HE*. καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονες εἰσιν, αἱ ἄρα *EB*, *EZ* τῆς *BZ* μείζονες εἰσιν. ἵση δὲ ἡ *AE* τῇ *BE* [αἱ ἄρα *BE*, *EZ* ἰσαι εἰσὶ τῇ *AZ*].
 10 μείζων ἄρα ἡ *AZ* τῆς *BZ*. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *BE* τῇ *ΓE*, κοινὴ δὲ ἡ *ZE*, δύο δὴ αἱ *BE*, *EZ* δυσὶ ταῖς *ΓE*, *EZ* ἰσαι εἰσίν. ἀλλὰ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *BEZ* γωνίας τῆς ὑπὸ *ΓEZ* μείζων· βάσις ἄρα ἡ *BZ* βάσεως τῆς *ΓZ* μείζων ἔστιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ
 15 *GZ* τῆς *ZH* μείζων ἔστιν.

Πάλιν, ἐπεὶ αἱ *HZ*, *ZE* τῆς *EH* μείζονες εἰσιν, ἵση δὲ ἡ *EH* τῇ *EΔ*, αἱ ἄρα *HZ*, *ZE* τῆς *EΔ* μείζονες εἰσιν. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ *EZ*. λοιπὴ ἄρα ἡ *HZ* λοιπῆς τῆς *ZΔ* μείζων ἔστιν. μεγίστη μὲν ἄρα ἡ *ZA*,
 20 ἐλαχίστη δὲ ἡ *ZΔ*, μείζων δὲ ἡ μὲν *ZB* τῆς *ZΓ*, ἡ δὲ *ZΓ* τῆς *ZH*.

Λέγω, ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου δύο μόνον ἰσαι προσπεδοῦνται πρὸς τὸν *ABΓΔ* κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς *ZΔ* ἐλαχίστης. συνεστάτω γὰρ πρὸς τῇ *EZ* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *E* τῇ ὑπὸ *HEZ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ZEΘ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ZΘ*. ἐπεὶ

1. κύκλον φ. 3. ἔστιν] om. F V. *ZA*] φ (eras. *ZΔ*).

4. *ZΓ*] corr. m. 2 ex *ΗΓ* V; *GZ* P. *ZΓ*] *GZ* F et m. 2

V. 5. τῇ φ. 8. εἰσιν, ἵση δὲ ἡ *AE* τῇ *BE*. αἱ ἄρα *BE*

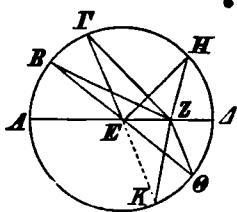
F. αἱ *EB*, *EZ* ἄρα P. τῆς *BZ* — 9. *EZ*] om. F. 9.

AE] in ras. m. 2 V. αἱ ἄρα — *AZ*] mg. m. 2 P. εἰσιν

B. 10. Ante *BZ* ras. 1 litt. V. 11. δέ] om. P B. δυσὶ]

ad circulum $AB\Gamma A$ adcidant rectae aliquot ZB , $Z\Gamma$, ZH . dico, maximam esse ZA , minimam autem $Z\Delta$, ceterarum autem esse $ZB > Z\Gamma > ZH$.

ducantur enim BE , ΓE , HE .

et quoniam cuiusvis trianguli duo latera reliquo maiora sunt [I, 20], erunt $EB + EZ > BZ$. sed $AE = BE$.

quare $AZ > BZ$. rursus quoniam $BE = \Gamma E$, communis autem ZE , duae rectae BE , EZ duabus ΓE ,

EZ aequales sunt. uerum etiam $\angle BEZ > \Gamma EZ$. itaque $BZ > \Gamma Z$ [I, 24]. eadem de causa etiam

$\Gamma Z > ZH$.

rursus quoniam $HZ + ZE > EH$ [I, 20], et $EH = EA$,

erunt $HZ + ZE > EA$. subtrahatur, quae communis est, EZ . itaque $HZ > Z\Delta$.¹⁾ itaque $Z\Delta$ maxima est, $Z\Delta$ autem minima, et $ZB > Z\Gamma$, $Z\Gamma > ZH$.

dico etiam, duas solas aequales a puncto Z ad circulum $AB\Gamma A$ adcidere in utraque parte rectae minimae $Z\Delta$. construatur enim ad rectam EZ et punctum eius E angulo HEZ aequalis $\angle ZE\Theta$ [I, 23],

1) Hoc Euclides ita demonstrauit:

$$HZ + ZE = EA + x.$$

$EZ = EZ$. ergo $HZ = Z\Delta + x$ [π . Επ . 3], h. e. $HZ > Z\Delta$.

δέο FV. 14. ἔστιν] PBF; comp. p.; ἔστι V. 15. ZH] HZ
P. ἔστιν] PFp; ἔστι BV. 18. εἰσιν] PF; εἰσι BVp.

19. λοιπὴ τῇ p. ZΔ] supra m. 1 V. 20. τῶν δὲ ἀλλων μείζων μὲν ἡ ZB
μέν] supra m. 1 F. 21. τῆς] τῇ V. 22. λοι] PF; εἰθεῖται λοι BVp.

23. ABΓA] Δ add. m. 2 V. 24. ZΔ] om. p.

οὖν ἵση ἔστιν ἡ HE τῇ EΘ, κοινὴ δὲ ἡ EZ, δύο δὴ αἱ HE, EZ δυσὶ ταῖς ΘE, EZ ἵσαι εἰσὶν· καὶ γανία ἡ ὑπὸ HEZ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΘEZ ἵση· βάσις ἄρα ἡ ZH βάσει τῇ ZΘ ἵση ἔστιν. λέγω δῆ, ὅτι τῇ 5 ZH ἄλλῃ ἵση οὐ προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἀπὸ τοῦ Z σημείου. εἰ γὰρ δυνατόν, προσπιπτέτω ἡ ZK. καὶ ἐπεὶ ἡ ZK τῇ ZH ἵση ἔστιν, ἀλλὰ ἡ ZΘ τῇ ZH [ἵση ἔστιν], καὶ ἡ ZK ἄρα τῇ ZΘ ἔστιν ἵση, ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῇ ἀπώτερον ἵση· ὅπερ ἀδύνατον. 10 οὐκ ἄρα ἀπὸ τοῦ Z σημείου ἐτέρα τις προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἵση τῇ HZ· μία ἄρα μόνη.

'Εὰν ἄρα κύκλου ἐπὶ τῆς διαμέτρου ληφθῇ τι σημεῖον, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσιν εὐθεῖαί τινες, 15 μεγίστη μὲν ἔσται, ἐφ' ἃς τὸ κέντρον, ἐλαχίστη δὲ ἡ λοιπή, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἔστιν, δύο δὲ μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον διαχθῶσιν εὐθεῖαί τινες, ὧν μία μὲν διὰ τοῦ κέντρου, αἱ δὲ λοιπαὶ, ὡς ἐτυχεν, τῶν μὲν πρὸς τὴν κοίλην 25 περιφέρειαν προσπιπτούσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη

2. HE] EH F. εἰσὶν] PBF; εἰσι Vp. 4. ἔστιν ἵση
p. ἔστιν] ἔστι V. δῆ] om. V (γάρ add. m. 2), δέ F.
5. ZH] H eras. V. 6. ἦ] ὡς ἡ BFP. 7. ἡ ZK] e
corr. m. i V. ἔστιν ἵση Pp. ἄλλοι] ἄλλοi BF; ἄλλα μὴν
καὶ P. ZH] corr. ex ZE V m. 1. 8. ἵση ἔστιν] om. P;
ἵση F; ἔστιν ἵση Vp. ἄρα] om. F. ZΘ] ΘZ P. ἵση

et ducatur $Z\Theta$. iam quoniam $HE = E\Theta$, et EZ communis est, duae rectae HE , EZ diabibus ΘE , EZ aequales sunt. et $\angle HEZ = \Theta EZ$. itaque $ZH = Z\Theta$. dico igitur, nullam aliam rectae ZH aequalem a puncto Z ad circulum adcidere. si enim fieri potest, adcidat ZK . et quoniam $ZK = ZH$ et $Z\Theta = ZH$, erit etiam $ZK = Z\Theta$, propior remotiori; quod fieri non potest [u. supra]. itaque a punto Z nulla alia rectae HZ aequalis ad circulum adcidet. ergo una sola.

Ergo si in diametro circuli punctum aliquod sumitur, quod centrum circuli non est, et ab hoc puncto ad circulum rectae aliquot adcidunt, maxima erit ea, in qua est centrum, minima autem reliqua, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum ducta est, remotiore maior est, et duae solae aequales ad circulum adcident a puncto illo in utraque parte minime; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si extra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum rectae aliquot educuntur, quarum una per centrum, ceterae autem utcunque ductae sunt, earum rectarum, quae ad cauam partem am-

VIII. Eutocius in Apollon. p. 12.

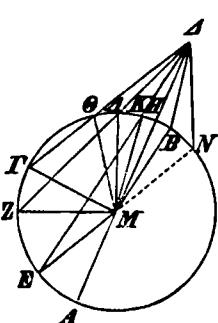
ἔστιν V. *ἢ*] om. F. *ἴγγειον* P. 9. *τῆς τῆς* PBVφ.
τοῖ] del. August. *ἀδύνατον*] hic seq. demonstratio alia, quam
 in app. recepi. 10. *σημείον*] corr. ex *σημεῖα* m. 1 V. 11.
HZ] EZ F. 13. δ μή — 19. *ἴλαχστης*] καὶ τὰ ἔξης PBV
 et F post ras. 1 litt. 16. δέ] δ' p. 17. *ἀπωτέρω* p.
ἔστι p. *εὐθεῖαι* ισαι p. 19. *δειξαι*] seq. *ἔξης* τὸ *θεώρημα*
 V. 22 *διαχθῶσι* V. 24. *ἔτυχε* Vp. *κοληγην*] ι eras. B;
κοιτ- in ras. m. 1 P.

μέν ἔστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἔστιν, τῶν δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν περιφέρειαν προσπικτουσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν δὲ ἔστιν ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς ἐλαχίστης τῆς ἀπώτερον ἔστιν ἐλάττων, δύο δὲ μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἕκατερα τῆς ἐλαχίστης.

- 10 "Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι σημείον ἐκτὸς τὸ Δ, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ διήχθωσαν εὐθεῖαι τινες αἱ ΔΑ, ΔΕ, ΔΖ, ΔΓ, ἔστω δὲ ἡ ΔΑ διὰ τοῦ κέντρου. λέγω, ὅτι τῶν μὲν πρὸς τὴν ΑΕΖΓ κοιλην περιφέρειαν προσπικτουσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη 15 μέν ἔστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΔΑ, μείζων δὲ ἡ μὲν ΔΕ τῆς ΔΖ ἡ δὲ ΔΖ τῆς ΔΓ, τῶν δὲ πρὸς τὴν ΘΛΚΗ κυρτὴν περιφέρειαν προσπικτουσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν ἔστιν ἡ ΔΗ ἡ μεταξὺ τοῦ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς ΔΗ, ἀεὶ

1. ἔστιν] ἔσται B. Post κέντρον add. P: ἐλαχίστη δὲ ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου προσπικτουσα; idem p, omisso προσπικτουσα; del. m. 2; ἐλαχίστη μέν ἔστιν (hucusque φ) ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου F, supra scripto β m. 2; supra τῶν lin. 1 scr. α m. 2. δέ] δ' B. 2. ἔγγιον P. ἀπώτερων P, ἀπωτέρῳ p. 3. ἔστιν] PF; comp. p; ἔστι V; ἔσται B. 4. ἐλαχίστη — 5. διαμέτρον] mg. m. 2 P; om. p et F, supra εὐθεῖῶν est β m. 2. 5. ἔστιν] PV, ἔσται B. 6. τῶν δὲ ἄλλων] om. p, add. m. 2 PF. δ' B. ἔγγιον P. 7. ἀπωτέρῳ Pp. ἐλάττων (in ras. m. 1) ἔστιν p. ἔστιν] ἔσται B. ἐλάσσων F. 8. ἶσαι] P m. 1, F; om. p; εὐθεῖαι ἶσαι B; ἶσαι εὐθεῖαι V, P m. 2. τοῦ τοῦ αὐτον B. 9. πρός] ἶσαι πρός p. 10. Post ἔστω ras. 1 litt. V. καὶ τοῦ ΑΒΓ] om. F. εἰλήφω φ. 12. τινες] P, F m. 1, V m. 1; τινες πρὸς τὸν κύκλον Bp, F m. 2, V m. 2. In ipsa propositione Augustus suo arbitrio ordinem uerborum

bitus adcidunt, maxima est, quae per centrum ducta est, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum est, remotiore maior est, rectarum autem ad conuexam partem ambitus adcidentium minima est, quae inter punctum et diametrum posita est, ceterarum autem proxima quaeque minimae remotiore minor, et duae solae rectae a punto illo ad circulum ad-
cident in utraque parte minimae.

Sit circulus $AB\Gamma$, et extra $AB\Gamma$ sumatur punctum aliquod A , et ab eo rectae aliquot educantur ΔA , ΔE , ΔZ , $\Delta \Gamma$, et ΔA per centrum ducta sit. dico, rectarum ad cauam partem ambitus $\Delta EZ\Gamma$ adcidentium maximam esse eam, quae per centrum ducta sit, ΔA , et $\Delta E > \Delta Z > \Delta \Gamma$, earum au-
tem, quae ad conuexam partem ambitus $\Theta\Lambda KH$ adcidant, minimam esse ΔH , quae inter punctum et diametrum AH posita sit, et proximam

mutanit, sed parum recte; neque enim Euclides demonstrat ΔA maximam, ΔH minimum esse omnium rectarum a A adcidentium, quod tamen inde facile sequitur, quod rectae ad $\Theta\Lambda KH$ adcidentes omnino minores sunt ceteris. Campanus omisit p. 182 l. 28: ὁ μία — 25. εὐθεῖῶν, cetera ut nos prae-
bet. Eutocius p. 182, 24—25 et p. 184, 3—4 ut nos legit.

15. Post ΔA add. ἐλαχίστην δὲ η̄ μεταξὺ τοῦ Δ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς AH B.F.V; idem P (ΔH pro AH) et p ad-
ditio τε ante Δ et supra μεταξύ scripto η̄ ΔH; ἐλαχίστην δὲ η̄ μεταξὺ τοῦ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς AH ed. Basil.

16. τῆς] (alt.) τῇ F.V. 17. $\Theta\Lambda KH$] K corr. ex H V m. 1.

18. ἐλαχίστη — 19. AH] om. P.B.F.V.p, ed. Basil.; corr. Gre-
gorius. 19. ἀεὶ] αἰεὶ F.

δὲ ἡ ἔγγιον τῆς ΔΗ ἐλαχίστης ἐλάττων ἐστὶ τῆς ἀπώτερον, ἡ μὲν ΔΚ τῆς ΔΛ, ἡ δὲ ΔΛ τῆς ΔΘ.

Ἐλλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου καὶ ἐστω τὸ Μ· καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΜΕ, ΜΖ, ΜΓ, ΜΚ, ἢ ΜΛ, ΜΘ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΜ τῇ ΕΜ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ΜΔ· ἡ ἄρα ΑΔ ἵση ἐστὶ ταῖς ΕΜ, ΜΔ. ἀλλ' αἱ ΕΜ, ΜΔ τῆς ΕΔ μείζονές εἰσιν· καὶ ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΕΔ μείζων ἐστὶν. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ 10 ΜΕ τῇ ΜΖ, κοινὴ δὲ ἡ ΜΔ, αἱ ΕΜ, ΜΔ ἄρα ταῖς ΖΜ, ΜΔ ἰσαι εἰσιν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΜΔ γωνίας τῆς ὑπὸ ΖΜΔ μείζων ἐστὶν. βάσις ἄρα ἡ ΕΔ βάσεως τῆς ΖΔ μείζων ἐστὶν. ὁμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ ἡ ΖΔ τῆς ΓΔ μείζων ἐστὶν· μεγίστη μὲν 15 ἄρα ἡ ΔΛ, μείζων δὲ ἡ μὲν ΔΕ τῆς ΔΖ, ἡ δὲ ΔΖ τῆς ΔΓ.

Καὶ ἐπεὶ αἱ ΜΚ, ΚΔ τῆς ΜΔ μείζονές εἰσιν, ἵση δὲ ἡ ΜΗ τῇ ΜΚ, λοιπὴ ἄρα ἡ ΚΔ λοιπῆς τῆς ΗΔ μείζων ἐστὶν· ὥστε ἡ ΗΔ τῆς ΚΔ ἐλάττων ἐστὶν· 20 καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΜΛΔ ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν τῆς ΜΔ δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συνεστάθησαν αἱ ΜΚ, ΚΔ, αἱ ἄρα ΜΚ, ΚΔ τῶν ΜΔ, ΛΔ ἐλάττονές εἰσιν·

1. δέ] om. PBFVp, ed. Basil.; corr. Gregorius. ἔγειρον P, sed corr. ἐλάσσων ἐστίν PF. ἀπωτέρῳ p. 4.
 ME] corr. ex EM m. 2 V. ΜΓ] ME? φ (non F). 7.
 ΔΜΡ. ἐστίν P. ταῖς] corr. ex ταῖς m. 1 F. 8. ἀλλ' αἵ] αἱ δέ P. τῆς] supra m. 1 P. εἰσιν] PBF; εἰσι Vp.
 9. ἐστίν] PF; ἐστίν vulgo. 10. ΕΜ τῇ ΖΜ P. δέ] cum Gregorio; προσκείσθω PBFVp. ἦ] om. V. 11. εἰσιν] PBF; εἰσι Vp. καὶ γωνία] mutat in γωνία δέ m. rec. F.
 ΕΜΔ] E supra m. 1 F. 12. ἐστίν] comp. p; ἐστί vulgo.
 13. ἐστί P. 14. ΔΖ P. ΓΔ] Δ in ras. V. ἐστίν] P; comp. p; ἐστί vulgo. 15. μὲν ΔΕ] litt. μὲν Δ in ras. p.
 19. ὥστε καὶ p. ΔΗ τῆς ΔΚ P. ἐλαχίστη F;

quamque minimae $\angle H$ remotiore minorem, $\angle K < \angle A$, $\angle A < \angle O$.¹⁾

sumatur enim centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I], et sit M . et ducantur ME , MZ , $M\Gamma$, MK , MA , MO . et quoniam $AM = EM$, communis adiiciatur MA . itaque $AA = EM + MA$. uerum

$$EM + MA > EA \text{ [I, 20].}$$

quare etiam $AA > EA$. rursus quoniam $ME = MZ$, et communis est MA , erunt EM , MA et ZM , MA aequales.²⁾ et $\angle EMA > ZMA$. itaque $EA > ZA$ [I, 24]. similiter demonstrabimus, esse etiam $ZA > \Gamma A$. ergo maxima est AA , et $\angle E > \angle Z$, $\angle Z > \angle \Gamma$.

et quoniam $MK + KA > MA$ [I, 20], et

$$MH = MK,$$

erit $KA > HA$. quare etiam $HA < KA$. et quoniam in triangulo MAA in uno latere MA duae rectae MK , KA intra constitutae sunt, erunt

$$MK + KA < MA + AA \text{ [I, 21].}$$

1) Ne hic quidem emendationes Augusti a mutationibus ab eodem in propositione factis pendentibus recipiendas esse duxi, sed emendatione Gregorii leniore, quamquam et ipsa ob consensum codicum incertissima, usus uerba ἐλαχίστη μὲν — διαμέτρου τῆς ΑΗ transposui a p. 184, 16 ad lin. 19 et huic loco adcommodavi. eodem dicit tenor et propositionis et demonstrationis. sine dubio et transpositio omnium codicum hoc loco et interpolatio nonnullorum p. 184, 1 (cfr. 4) satis antiquo tempore a mathematico imperito ad similitudinem prop. VII factae sunt, in quam rursus p. 178, 19 in F ex prop. VIII quaedam irrepererunt.

2) Lin. 10 error codicum iam ante Theonem ex lin. 6 ortus erat.

ἴλασσων Bp. ἔστι B. Post ἔστιν add. ἐλαχίστη ἄρα ἔστιν
PV; om. BFP, Augustus. 21. συνεστήκεσσαν p. 22. αἱ
ἄρα MK , $K\Gamma$, ἄρα P. Ante τὸν in F lacun. 3 litt.
ἐλάττωνες P, ἐλάσσονες F.

Ιση δὲ ἡ ΜΚ τῇ ΜΛ· λοιπὴ ἄρα ἡ ΔΚ λοιπῆς τῆς
 ΔΔ ἐλάττων ἔστιν. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν, διτι καὶ ἡ
 ΔΔ τῆς ΔΘ ἐλάττων ἔστιν· ἐλαχίστη μὲν ἄρα ἡ ΔΗ,
 ἐλάττων δὲ ἡ μὲν ΔΚ τῆς ΔΔ ἡ δὲ ΔΔ τῆς ΔΘ.

5 Λέγω, διτι καὶ δύο μόνον ἴσαι απὸ τοῦ Δ σημείου
 προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ΔΗ
 ἐλαχίστης· συνεστάτω πρὸς τῇ ΜΛ εὐθείᾳ καὶ τῷ
 πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Μ τῇ ὑπὸ ΚΜΔ γωνίᾳ ἴση
 γωνία ἡ ὑπὸ ΔΜΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΒ. καὶ ἐπει
 10 ἴση ἔστιν ἡ ΜΚ τῇ ΜΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΜΔ, δύο δὴ
 αἱ ΚΜ, ΜΔ δύο ταὶς ΒΜ, ΜΔ ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα
 ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΚΜΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΜΔ
 ἴση· βάσις ἄρα ἡ ΔΚ βάσει τῇ ΔΒ ἴση ἔστιν. λέγω
 [δῆ], διτι τῇ ΔΚ εὐθείᾳ ἀλλη ἴση οὐ προσπεσεῖται
 15 πρὸς τὸν κύκλον ἀπὸ τοῦ Δ σημείου. εἰ γὰρ δυνατόν,
 προσπιπτέτω καὶ ἔστω ἡ ΔΝ. ἐπει ὅντιν ἡ ΔΚ τῇ
 ΔΝ ἔστιν ἴση, ἀλλ' ἡ ΔΚ τῇ ΔΒ ἔστιν ἴση, καὶ ἡ
 ΔΒ ἄρα τῇ ΔΝ ἔστιν ἴση, ἡ ἔγγιον τῆς ΔΗ ἐλα-
 χίστης τῇ ἀπώτερον [ἔστιν] ἴση· ὅπερ ἀδύνατον ἐδείχ-
 20 θη. οὐκ ἄρα πλείους ἡ δύο ἴσαι πρὸς τὸν ΑΒΓ
 κύκλον ἀπὸ τοῦ Δ σημείου ἐφ' ἐκάτερα τῆς ΔΗ ἐλα-
 χίστης προσπεσοῦνται.

'Εὰν ἄρα κύκλου ληφθῆ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ
 τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον διαχθῶσιν εὐθεῖαί τινες,
 25 ὡν μία μὲν διὰ τοῦ κέντρου αἱ δὲ λοιπαί, ὡς ἔτυχεν,

1. ἴση δέ] PF; ὡν ἔστιτι ἴση BV; ὡν p. ΜΔ] ΜΔ ἴση
 ἔστιν p. 2. ἐλάσσων F, ut lin. 3. 3. ΔΗ] ΔΗ τῇς ΔΚ
 F p et V eras. 4. ἐλάσσων Bp. ἐλάττων δὲ ἡ μέν] ἡ δὲ F.
 5. καὶ] om. Bp. 6. ἴσαι] P, F m. 1; ἴσαι εὐθεῖαι V, F m. 2;
 εὐθεῖαι ἴσαι Bp. 7. γὰρ πρὸς F. 9. γωνία] om. p.
 10. ΜΚ] ΒΜΒ, MB p et V e corr. 11. ΜΒ] ΜΚ Bp et V e
 corr. 12. δυοι] BVp. ἐκατέρᾳ] 13. ἴση]

uerum $MK = MA$. itaque $\angle K < \angle A$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle A < \angle O$. ergo minima est $\angle H$, et $\angle K < \angle A$, $\angle A < \angle O$.

dico etiam, duas solas aequales a puncto A ad circulum adcidere in utraque parte minimae $\angle H$. construatur ad rectam MA et punctum eius M angulo KMA aequalis $\angle AMB$ [I, 23], et ducatur AB . et quoniam $MK = MB$, et communis est MA , duae rectae KM, MA duabus BM, MA aequales sunt altera alteri; et $\angle KMA = BMA$. itaque $\angle K = \angle B$ [I, 4]. dico, rectae $\angle K$ aequalē aliam rectam non adcidere ad circulum a puncto A . nam, si fieri potest, adcidat et sit $\angle N$. iam quoniam $\angle K = \angle N$, et $\angle K = \angle B$, erit etiam $\angle B = \angle N$, propior minimae $\angle H$ remotior; quod fieri non potest [u. supra]. quare plures quam duae aequales non adcident ad circulum $AB\Gamma$ a A punto in utraque parte minimae $\angle H$.

Ergo si extra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum rectae aliquot educun-

(prius) P, F m. 1, p; ἵση ἔστι V, F m. 2; ἔστιν ἵση B. ἔστιν] P, comp. p, ἔστι vulgo. 14. δῆ] om. Pp. $\angle K$] K in ras. V, BΔ F; ΔB φ. 15. πρός] post καὶ m. 1 πρός φ; mg. πρός τὸν κύκλον F. 16. -πικτίτω in ras. V. 17. ἀλλά P. $\angle K$] KΔ F. ΔB] B e corr. V. 18. ἔρεται] supra comp. F m. 2. ἔγγειον P, sed corr. 19. ἀπωτέρω p. ἔστιν] déleo; cfr. p. 182, 9. ἔστιν ἵση] om. p, August. ἔδειχθη] om. B, August. Post hoc uestibulum legitur alia demonstratio; u. append. 20. η δύο ἵσαι] P et sine dubio F m. 1; ἀδύνατ φ seq. αι m. 1 (pro ἀδύνατ habuit F η δύο), supra scr. μόνον εὑθεῖαι m. 2; η δύο μόνον εὑθεῖαι ἵσαι B, et V, sed μόνον m. 2 supra scr. est; η δύο εὑθεῖαι προσπεσοῦται p. πρός — 21. σημεῖον] ἀπὸ τὸν Δ σημεῖον προσπεσοῦται πρός τὸν ABΓ κύκλον B. 21. κύκλον] m. 2 F. Δ] corr. ex Γ V. 22. προσπεσοῦται] om. Bp. 23. ἀπὸ δέ — p. 190, 9: ἐλαχιστηγις] καὶ τὰ ἔξης PBFV. 25. ἔτυχε p.

τῶν μὲν πρὸς τὴν κοίλην περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη μέν ἔστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μεζέων ἔστιν, τῶν δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν ἔστιν ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς ἐλαχίστης τῆς ἀπώτερον ἔστιν ἐλάττων, δύο δὲ μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐλαχίστης.
10 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

'Ἐὰν κύκλον ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι πλείους ἡ δύο ἵσαι εὐθεῖαι, τὸ ληφθὲν σημεῖον 15 κέντρον ἔστι τοῦ κύκλου.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ σημεῖον τὸ Δ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον προσπιπτέτωσαν πλείους ἡ δύο ἵσαι εὐθεῖαι αἱ ΔΑ, ΔΒ, ΔΓ· λέγω, ὅτι τὸ Δ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου.
20 Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ ΑΒ, ΒΓ καὶ τετμήσθωσαν δίχα κατὰ τὰ Ε, Ζ σημεῖα, καὶ ἐπικενυθεῖσαι αἱ ΕΔ, ΖΔ διήγθωσαν ἐπὶ τὰ Η, Κ, Θ, Α σημεῖα.

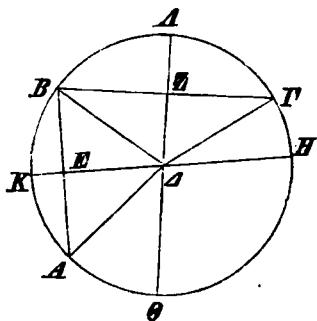
"Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΔΕ τῇ ΕΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΕΔ, δύο δὴ αἱ ΑΕ, ΕΔ δύο ταῖς ΒΕ, ΕΔ ἵσαι εἰσὶν· 25 καὶ βάσις ἡ ΔΑ βάσει τῇ ΔΒ ἵσῃ· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ

2. τῶν δὲ ἄλλων — 10. δεῖξαι] καὶ τὰ ἔξης p. 13. προσπίπτωσι] προσπίπτουσι Vp. 14. εὐθεῖαι ἵσαι BV. 18. εὐθεῖαι ἵσαι BVp. 22. ΖΔ] PBF, V m. 2; ΔΖ p, V m. 1. Κ, Η, Λ, Θ P. 24. δυοὶ Βφρ. εἰσὶν] PFV; εἰσὶ Bp. 25. καὶ] m. 2 V. βάσις ἄρα V. ἵση] P et postea inserto ἵσει F; ἵση ἵσει V; ἵστιν ἵση Bp.

tur, quarum una per centrum, ceterae autem utcunque ductae sunt, earum rectarum, quae ad cauam partem ambitus adcidunt, maxima est, quae per centrum ducta est, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum est, remotiore maior est, rectarum autem ad conuexam partem ambitus adcidentium minima est, quae inter punctum et diametrum posita est, ceterarum autem proxima quaeque minimae remotiore minor, et duae solae rectae a punto illo ad circulum adcident in utraque parte minimae; quod erat demonstrandum.

IX.

Si intra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum plures quam duae rectae aequales ad circulum adcidunt, sumptum punctum centrum est circuli.

Sit circulus $AB\Gamma$, et intra eum punctum A , et a A ad $AB\Gamma$ circulum plures quam duae rectae aequales adcidant AA , AB , AG . dico, punctum A centrum esse circuli $AB\Gamma$.

ducantur enim AB , $B\Gamma$ et secentur in duas partes

aequales in punctis E , Z , et ductae EA , ZA educantur ad puncta H , K , O , A .

iam quoniam $AE = EB$, et communis est EA , duae rectae AE , EZ duabus BE , EZ aequales sunt. et $AA = AB$. itaque $\angle AE\Delta = BE\Delta$ [I, 8]. itaque

ΑΕΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΒΕΔ* ἴσῃ ἐστὶν· ὁρθὴ ἄρα ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *ΑΕΔ*, *ΒΕΔ* γωνιῶν· ἡ *ΗΚ* ἄρα τὴν *ΑΒ* τέμνει δίχα καὶ πρὸς ὁρθάς. καὶ ἐπει, ἐὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖα τις εὐθεῖαν τινα δίχα τε καὶ πρὸς ὁρθὰς διέμνῃ, ἐπὶ τῆς τεμνούσης ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ἐπὶ τῆς *ΗΚ* ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐπὶ τῆς *ΘΛ* ἐστι τὸ κέντρον τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου. καὶ οὐδὲν ἔτερον κοινὸν ἔχουσιν αἱ *ΗΚ*, *ΘΛ* εὐθεῖαι· ἡ τὸ *Δ* σημεῖον· τὸ *Δ* ἄρα σημεῖον 10 κέντρον ἐστὶ τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου.

'Ἐὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι πλείους ἢ δύο ἵσται εὐθεῖαι, τὸ ληφθὲν σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ι'.

Κύκλος κύκλον οὐ τέμνει κατὰ πλείουσα σημεῖα ἢ δύο.

Εἰ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ *ΑΒΓ* κύκλον τὸν *ΔEZ* τεμνέτω κατὰ πλείουσα σημεῖα ἢ δύο τὰ *B*, *H*, *Z*, *Θ*, 20 καὶ ἐπίκενθείσαι αἱ *BΘ*, *BH* δίχα τεμνέσθωσαν κατὰ τὰ *K*, *L* σημεῖα· καὶ ἀπὸ τῶν *K*, *L* ταῖς *BΘ*, *BH*

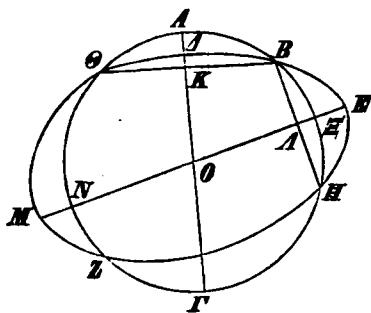
1. ἐστι *V.* ἄρα] *PB*, *F* in ras.; γάρ *p* in ras., *V* m. 1; ἐστιν ἄρα *V* m. 2. 2. ἡ] καὶ ἡ *p.* ἄρα] om. *p.* 3. τέμνει δίχα] *P*; δίχα τέμνει *B*, δίχα τέμνουσα *V* (*sed-voussa et seq. καὶ in ras.*), *p.*, *F* (δίχα τέμνουσαι φ.). δρθάς] δρθάς τέμνει *Vp* et *F* in ras. καὶ ἐπει] in ras. *F*, seq. in mg. transiunt. καὶ ἐπει — δ. τέμνῃ] mg. m. rec. *P.* τε] in fine lin. in mg. add. μνη m. 2 *B*. 5. τέμνῃ] τέμνει *FV*. τῆς] om. *F?* 6. ἐστιν *F.* 6. ἐστιν *B.* 7. ἐστιν *P.* 8. *ΑΒΓ*] om. *p.* κύκλον] m. 2 *F*; om. *B.* 12. προσπίπτωσι — 14. κύκλον] καὶ τὰ ἐξῆς *p.* 12. προσπίπτωσι in ras. *F*. 13. εὐθεῖαι] θεῖαι *B.* 14. Seq. alia demonstratio, de qua u. appendix. 15. τα' *F*, sed α' eras. 18. ΔEZ] corr. ex

uterque angulus AED , BED rectus est [I, def. 10]. ergo HK rectam AB et in duas partes aequales et ad angulos rectos secat. et quoniam, si in circulo recta aliqua aliam rectam et in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in secanti erit centrum circuli [prop. I coroll.], centrum circuli in HK erit. eadem de causa etiam in ΘA erit centrum circuli $AB\Gamma$. nec ullum aliud commune punctum habent HK , ΘA rectae ac A punctum. itaque A centrum est circuli $AB\Gamma$.

Ergo si intra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc punto plures quam duae rectae aequales ad circulum adcidunt, sumptum punctum centrum est circuli; quod erat demonstrandum.

X.

Circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus.

nam, si fieri potest, circulus $AB\Gamma$ circulum AEZ in pluribus secat punctis quam duobus B, H, Z, Θ , et ductae $B\Theta, BH$ in punctis K, A in duas partes aequales secentur, et a K, A ad $B\Theta, BH$ perpendicu-

AEH m. 2 V. 19. Z, Θ] corr. ex Θ, Z m. 2 V. 20. $B\Theta, BH$] P; $B\Theta, HB$ F m. 1; $BH, \Theta B$ F m. 2; $BH, B\Theta$ B Vp. τετρήσθωσαν δίχα p. τετρήσθωσαν P. 21. $B\Theta, BH$] BF, V m. 2; $BH, B\Theta$ Pp, V m. 1.

πρὸς ὁρθὰς ἀχθεῖσαι αἱ ΚΓ, ΛΜ διήκθωσαν ἐπὶ τὰ
Α, Ε σημεῖα.

Ἐπεὶ οὖν ἐν κύκλῳ τῷ ΑΒΓ εὐθεῖά τις ἡ ΑΓ
εὐθεῖάν τινα τὴν ΒΘ δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς τέμνει,
5 ἐπὶ τῆς ΑΓ ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου.
πάλιν, ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τῷ αὐτῷ τῷ ΑΒΓ εὐθεῖά τις
ἡ ΝΞ εὐθεῖάν τινα τὴν ΒΗ δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, ἐπὶ τῆς ΝΞ ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ
κύκλου. ἐδείχθη δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ΑΓ, καὶ κατ' οὐδὲν
10 συμβάλλουσιν αἱ ΑΓ, ΝΞ εὐθεῖαι ἡ κατὰ τὸ Ο· τὸ
Ο ἄρα σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὅμοιως
δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ τοῦ ΔΕΖ κύκλου κέντρον ἐστὶ¹
τὸ Ο· δύο ἄρα κύκλων τεμνόντων ἀλλήλους τῶν
ΑΒΓ, ΔΕΖ τὸ αὐτό ἐστι κέντρον τὸ Ο· ὅπερ ἐστὶν
15 ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου τέμνει κατὰ πλείονα ση-
μεῖα ἡ δύο· ὅπερ ἐδεῖξα.

ια'.

Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐν-
20 τός, καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα, ἡ ἐπὶ τὰ
κέντρα αὐτῶν ἐπικενγυνμένη εὐθεῖα καὶ ἐκ-
βαλλομένη ἐπὶ τὴν συναφὴν πεσεῖται τῶν κύ-
κλων.

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΑΔΕ ἐφαπτέσθωσαν
25 ἀλλήλων ἐντὸς κατὰ τὸ Α σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τοῦ

1. ΚΓ, ΛΜ] litt. Γ, Λ in ras. m. 2 F; ΚΛ, ΓΜ V, sed
corr. m. 1. 2. Α, Ε] in ras. p; ΛΕ, ΗΑ P. 3. τῷ] e
corr. V m. 2. 4. δίχα τε ΒΥρ. 5. καὶ] supra m. 2 F.
7. δίχα τέμνει καὶ πρὸς ὁρθὰς p. Ante ὁρθὰς ras. 1 litt. V.
8. τὸ κέντρον ἐστὶ ΒΥρ. 9. καὶ] (prius) m. 2 V. 10.
εὐθεῖαι] om. p. 10. η] P, F m. 1; ἀλλήλαις η] ΒΥρ, F m. 2.

lares ducantur $K\Gamma$, $A\Gamma$ et educantur ad A , E puncta. iam quoniam in circulo $AB\Gamma$ recta aliqua AG aliam rectam BH in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in AG erit centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I coroll.]. rursus quoniam in circulo eodem $AB\Gamma$ recta quaedam NE aliam rectam BH in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in NE erit centrum circuli $AB\Gamma$ [id.]. sed demonstratum est, idem in AG esse, nec usquam concurrunt rectae AG , NE excepto punto O . O igitur centrum est circuli $AB\Gamma$. similiter demonstrabimus, O etiam circuli AEZ centrum esse. itaque duo circuli inter se secantes $AB\Gamma$, AEZ idem habent centrum O ; quod fieri non potest [prop. V].

Ergo circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus; quod erat demonstrandum.

XI.

Si duo circuli intra contingunt inter se, et sumpta erunt centra eorum, recta centra eorum coniungens producta etiam¹⁾ in punctum contactus circulorum cadet.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ intra contingent inter se in A punto, et sumatur circuli $AB\Gamma$ cen-

1) Minus recte in B post ἐνβαλλομένη interpungitur; quamquam usus Euclidis potius ἐνβαλλομένη καὶ postulat; καὶ de leuit Gregorius.

13. οὐδε — 14. τὸ Ο] om. P. 14. ἔστιν] om. p. 17. ἡ δύο] om. P. Sequitur alia demonstratio, u. appendix. 18. ια'] om. φ. 19. ἔντος] mg. m. 1 P. 20. καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα] om. B. 21. καὶ] om. V. 22. πεσεῖται] litt. σειτ- in ras. m. 2 V. 24. ἀπτέσθωσαν Theon (BF Vp).

μὲν *ΑΒΓ* κύκλου κέντρον τὸ *Z*, τοῦ δὲ *ΑΔΕ* τὸ *H*· λέγω, διὶ ή ἀπὸ τοῦ *H* ἐπὶ τὸ *Z* ἐπικενυγνυμένη εὐθεῖα· ἐκβαλλομένη ἐπὶ τὸ *A* πεσεῖται.

Mή γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπτέτω ως ή *ZHΘ*,
οὐ καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *AZ*, *AH*.

'Ἐπει οὖν αἱ *AH*, *HZ* τῆς *ZA*, τοντέστι τῆς *ZΘ*,
μείζονές εἰσιν, ποινὴ ἀφηρήσθω ή *ZH*· λοιπὴ ἄρα ή
AH λοιπῆς τῆς *HΘ* μείζων ἐστίν. Ιση δὲ ή *AH* τῇ
HΔ· καὶ ή *HΔ* ἄρα τῆς *HΘ* μείζων ἐστὶν ή ἐλάττων
10 τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα ή ἀπὸ
τοῦ *Z* ἐπὶ τὸ *H* ἐπικενυγνυμένη εὐθεῖα ἐκτὸς πεσεῖται·
κατὰ τὸ *A* ἄρα ἐπὶ τῆς συναφῆς πεσεῖται.

'Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐντός,
[καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα], ή ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν
15 ἐπικενυγνυμένη εὐθεῖα [καὶ ἐκβαλλομένη] ἐπὶ τὴν συνα-
φῆν πεσεῖται τῶν κύκλων· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ι β'.

'Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐκ-
τός, ή ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπικενυγνυμένη διὰ
20 τῆς ἐπαφῆς ἐλεύσεται.

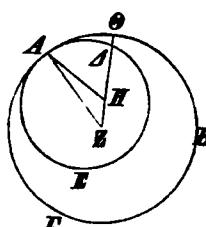
Δύο γὰρ κύκλοι οἱ *ΑΒΓ*, *ΑΔΕ* ἐφαπτέσθωσαν
ἀλλήλων ἐκτὸς κατὰ τὸ *A* σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τοῦ
μὲν *ΑΒΓ* κέντρον τὸ *Z*, τοῦ δὲ *ΑΔΕ* τὸ *H*· λέγω,

-
1. μέν]	οι. B.	τὸ κέντρον τό P.	3. <i>A</i> σημεῖον FV,	
P m. rec.	4. <i>ZHΘ</i>] <td><i>ZΘ</i> F, H supra scr. m. 2.</td> <td>6. αἱ] ή</td>	<i>ZΘ</i> F, H supra scr. m. 2.	6. αἱ] ή	
	<i>ZA</i>]	mg. m. 1 P.	P. τοντέστιν	
	in ras. m. 1 V.		P.	
	τῆς <i>ZA</i>]		7. εἰσιν] P; εἰσιν uulgo.	
			<i>ZH</i>] <i>H</i> in ras. V.	
			8. Ιση	
			δὲ — 9. ἐστιν]	mg. m. 2 B (ἐστι). Ιση δὲ ή <i>AH</i> τῇ <i>HΔ</i>]
			in ras. p.	in ras. p. <i>AH</i>] PB, F m. 1, V m. 1; <i>AH</i> p, F m. 2, V m. 2.
				9. <i>HΔ</i>] PB, F m. 1, V m. 1; <i>AH</i> p, F m. 2, V m. 2. ἐλάσ-
				σων Fp.
			10. ἐστιν]	PF; om. BVP. ή] supra m. 1 P.
				11. Post ἐκτός add. τῆς κατὰ τὸ <i>A</i> συναφῆς Theon (BFVp),

trum Z , circuli autem $A\Delta E$ centrum H [prop. I]. dico, rectam H, Z coniungentem productam in A causuram esse.

ne cadat enim, sed si fieri potest, cadat ut $ZH\Theta$ et ducantur AZ, AH . iam quoniam

$$AH + HZ > ZA \text{ [I, 20],}$$

h. e. $AH + HZ > Z\Theta$, subtrahatur, quae communis est, ZH . itaque $AH > H\Theta$. sed $AH = H\Delta$. itaque etiam $H\Delta > H\Theta$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque recta Z, H coniungens extra non cadet. quare in A in punctum contactus cadet.

Ergo si duo circuli intra contingunt inter se, et sumpta erunt centra eorum, recta centra eorum coniungens producta etiam in punctum contactus circulorum cadet; quod erat demonstrandum.

XII.

Si duo circuli extrinsecus contingunt inter se, recta centra eorum coniungens per punctum contactus ibit.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ extrinsecus contingant inter se in punto A , et sumatur circuli $AB\Gamma$ centrum Z , circuli autem $A\Delta E$ centrum H [prop. I].

P m. rec. 12. κατὰ τὸ Α ἄρα ἐπὶ τῆς συναφῆς πεσεῖται] P; ἐπ' αὐτῆς ἄρα p; ἐπ' αὐτῆς B, ἄρα add. m. 2; ἐπ' αὐτῆς ἄρα V; ἐπ' αὐτοῖς ἄρα F. 13. ἐφάπεινται] ἀπεινται PB, et F, sed ἐφ· supra m. 1. 14. καὶ ληφθῇ αὐτῶν τὰ κέντρα] mg. m. 2 F; om. PVp. 15. καὶ ἐκβαλλομένη] om. PFp. 16. τῶν κύκλων] om. p. Seq. alia demonstratio; u. appendix. 17. ὅ] om. φ. 18. ἀπτωνται Theon (BFVp). 19. εὐθεῖα δια B V, F m. 2. 23. $AB\Gamma$] e corr. F. Dein κύκλου add. p φ, V m. 2.

ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὸ Η ἐπικενυνυμένη εὐθεῖα διὰ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς ἐλεύσεται.

Μὴ γάρ, ἀλλ’ εἰ δυνατόν, ἐρχέσθω ὡς ἡ ΖΓΔΗ,
καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΖ, ΑΗ.

- 5 Ἐπεὶ οὖν τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ
κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΖΑ τῇ ΖΓ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Η
σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΔΕ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ
ΗΑ τῇ ΗΔ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΖΑ τῇ ΖΓ ἵση· αἱ
ἄρα ΖΑ, ΑΗ ταῖς ΖΓ, ΗΔ ἴσαι εἰσὶν· ὥστε ὅλη ἡ
10 ΖΗ τῶν ΖΑ, ΑΗ μείζων ἔστιν· ἀλλὰ καὶ ἐλάττων·
ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὸ
Η ἐπικενυνυμένη εὐθεῖα διὰ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς
οὐκ ἐλεύσεται· δι’ αὐτῆς ἄρα.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐκτός,
15 ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπικενυνυμένη [εὐθεῖα] διὰ
τῆς ἐπαφῆς ἐλεύσεται· ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι.

ιγ'.

Κύκλος κύκλου οὐκ ἐφάπτεται κατὰ πλείονα
σημεῖα ἡ καθ’ ἓν, ἐάν τε ἐντὸς ἐάν τε ἐκτὸς
20 ἐφάπτηται.

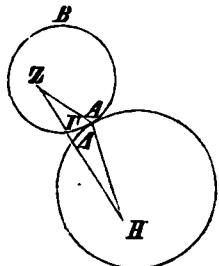
Εἰ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ ΑΒΓΔ κύκλου τοῦ
ΕΒΖΔ ἐφαπτέσθω πρότερον ἐντὸς κατὰ πλείονα ση-
μεῖα ἡ ἓν τὰ Δ, Β.

2. κατὰ τὸ Α] supra m. 2 V. 4. ΑΖ] ΖΑ P. 6. ΖΑ]
Α V. 8. ΑΗ F. Ante ΗΔ 1 litt. eras. F. 9. ΖΓ] Ζ
V, corr. ex Γ m. 1. ΗΔ] ΔΗ P.p. 10. ἐλάττων] ἐλάσσων
F; ἡ ἐλάττων V. 11. ἔστιν] om. p. τοῦ] τὸ B. 12.
Η] Μ φ (non F). 13. αὐτήν φ. ἄρα] om. B. 14.
Ἐάν] ἂν V. 15. ἡ ἐπὶ] in ras. m. 2 V. εὐθεῖα διὰ]
PBFV. 14. ἐάν ἄρα — 16. ἐλεύσεται] om. p. 16.
ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι] :— BF. 17. ιγ'] ιε' F; corr. m. 2.

dico, rectam Z , H coniungentem per punctum contactus A ire.

ne eat enim, sed si fieri potest, cadat ut $Z\Gamma\Delta H$, et ducantur AZ , AH . iam quoniam Z punctum centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $ZA = Z\Gamma$. rursus quoniam H punctum centrum est circuli $A\Delta E$, erit

$$AH = HA.$$

sed demonstratum est, etiam

$$ZA = Z\Gamma.$$

$$ZA + AH = Z\Gamma + HA.$$

quare $ZH > ZA + AH$. uerum etiam $ZH < ZA + AH$ [I, 20]; quod fieri non potest. itaque recta Z , H coniungens extra punctum contactus A non ibit. quare per A ibit.

Ergo si duo circuli extrinsecus contingunt inter se recta centra eorum coniungens per punctum contactus ibit; quod erat demonstrandum.

XIII.

Circulus circulum non contingit in pluribus punctis quam in uno, siue intra siue extrinsecus contingit.

nam si fieri potest, circulus $AB\Gamma\Delta$ circulum $EBZA\Delta$ prius intra contingat in pluribus punctis quam

18. οὐκ] supra m. 2 P.V. κατὰ τά V, sed corr. 19. ἐντός] ἐντός ἐφάπτηται P; ἐκτός B et V m. 2 (ἐντός m. 1). ἐκτός] ἐντός B V. 20. ἐφάπτηται] om. P. 21. $AB\Gamma\Delta$] $AB\Gamma$ lac. 1 litt. φ. 22. EZ, $Z\Delta$ P, corr. m. rec. ἀπτέσθω Bp et F m. 1 (corr. m. 2). 23. Δ , B] B, Δ Pp.

Καὶ εἰλίγθω τοῦ μὲν ΑΒΓΔ κύκλου κέντρον τὸ Η, τοῦ δὲ ΕΒΖΔ τὸ Θ.

'Η ἄρα ἀπὸ τοῦ Η ἐπὶ τὸ Θ ἐπιξευγνυμένη ἐπὶ τὰ
Β, Δ πεσεῖται. πιπτέτω ὡς ἡ ΒΗΘΔ. καὶ ἐπὶ τὸ
5 Η σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου, ἵση ἐστὶν
ἡ ΒΗ τῇ ΗΔ· μείζων ἄρα ἡ ΒΗ τῆς ΘΔ· πολλῷ
ἄρα μείζων ἡ ΒΘ τῆς ΘΔ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Θ σημεῖον
κέντρον ἐστὶ τοῦ ΕΒΖΔ κύκλου, ἵση ἐστὶν ἡ ΒΘ τῇ
ΘΔ· ἐδείχθη δὲ αὐτῆς καὶ πολλῷ μείζων· δπερ ἀδύ-
10 νατον· οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου ἐφάπτεται ἐντὸς κατὰ
πλείονα σημεῖα ἡ ἐν.

Λέγω δή, ὅτι οὐδὲ ἐκτός.

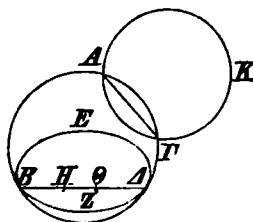
Ἐل γὰρ δυνατόν, κύκλος δὲ ΑΓΚ κύκλου τοῦ ΑΒΓΔ
ἐφαπτέσθω ἐκτὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ ἐν τὰ Α, Γ,
15 καὶ ἐπειένθω ἡ ΑΓ.

'Ἐπεὶ οὖν κύκλων τῶν ΑΒΓΔ, ΑΓΚ εἰληπται ἐπὶ¹
τῆς περιφερείας ἑκατέρου δύο τυχόντα σημεῖα τὰ Α,
Γ, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐντὸς ἑκα-
τέρου πεσεῖται· ἀλλὰ τοῦ μὲν ΑΒΓΔ ἐντὸς ἐπεσεν,
20 τοῦ δὲ ΑΓΚ ἐκτός· δπερ ἄτοπον· οὐκ ἄρα κύκλος
κύκλου ἐφάπτεται ἐκτὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ ἐν.
ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἐντός.

Κύκλος ἄρα κύκλου οὐκ ἐφάπτεται κατὰ πλείονα

1. ΑΒΓΔ] P, F in ras., V m. 2 (Δ in ras.), p m. 2; ΑΒΓ
Β, V m. 1, p m. 1. 3. Θ] in ras. F. ἔπι] PB, F m. 1;
εὐθεῖα ἔπι] V p, F m. 2. 4. πιπτετώ φ. 6. ΒΗ] (alt.)
 Δ H P, corr. m. rec. τῆς] corr. ex τῆ m. 2 P. ΘΔ] post
ras. 1 litt., Δ postea insert. m. 1 V. 8. ἐστὶν ἵση V. 9.
ὅπερ ἐστίν F. 12. δῆ] m. 2 V. 18. δυνατὸν γάρ p.
ΑΓΚ] ΑΚΓ F p, ΑΓΚΔ B, P m. 2. ΑΒΔΓ Bp; ΔΓ litt.
in ras. V, eras. F. ΑΓΚ] ΑΚΓ p, ΑΓΚΔ B, P m. 2, V in
ras. m. 2. 17. δύο] supra scr. m. 1 F. τὰ Α — 18: ση-
μεῖα] mg. m. 1 P. 18. ἡ ἄρα P. τὰ αὐτά B. 19. ΑΒΔΓ

uno A , B . et sumatur circuli $AB\Gamma A$ centrum H ,
circuli autem $EBZ\Delta$ centrum Θ .

itaque recta H, Θ coniungens
in B , Δ cadet [prop. XI]. cadat
ut $BH\Theta\Delta$. et quoniam H
punctum centrum est circuli
 $AB\Gamma A$, erit $BH = HA$. ita-
que $BH > \Theta\Delta$. quare multo
magis $B\Theta > \Theta\Delta$.

rursus quoniam Θ punctum centrum est circuli
 $EBZ\Delta$, erit $B\Theta = \Theta\Delta$. sed demonstratum est, ean-
dem multo maiorem esse; quod fieri non potest. ita-
que circulus circulum intra non contingit in pluribus
punctis quam uno.

dico igitur, ne extrinsecus quidem hoc fieri. nam
si fieri potest, circulus $A\Gamma K$ circulum $AB\Gamma A$ extrin-
secus contingat in pluribus punctis quam uno A , Γ ,
et ducatur $A\Gamma$. iam quoniam in ambitu utriusque
circuli $AB\Gamma A$, $A\Gamma K$ duo quaelibet puncta sumpta
sunt A , Γ , recta ea coniungens intra utrumque cadet
[prop. II]. sed intra circulum $AB\Gamma A$ et extra cir-
culum $A\Gamma K$ cecidit [def. 3]; quod absurdum est. ita-
que circulus circulum extrinsecus non contingit in
pluribus punctis quam uno. demonstratum autem, ne
intra quidem hoc fieri.

Ergo circulus circulum non contingit in pluribus

Fp. ἔπεισον Vp. 20. ΑΓΚ] Κ in ras. m. 1 P. 21. ἐφά-
ψηται B, V supra scr. m. 2. 23. σέν] supra scr. F. ἐφ-
ἀψηται BF, V e corr. m. 2.

σημεῖα ἡ [καθ'] ἐν, ἔάν τε ἐντὸς ἔάν τε ἔκτὸς ἐφάπτη-
ται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

'Ἐν κύκλῳ αἱ ἰσαι εὐθεῖαι ἰσον ἀπέχουσιν
ἢ ἀπὸ τοῦ κέντρου, καὶ αἱ ἰσον ἀπέχουσαι ἀπὸ
τοῦ κέντρου ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν αὐτῷ ἰσαι εὐθεῖαι
ἔστωσαν αἱ ΑΒ, ΓΔ· λέγω, ὅτι αἱ ΑΒ, ΓΔ ἰσον
ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου.

10 Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου
καὶ ἔστω τὸ Ε, καὶ ἀπὸ τοῦ Ε ἐπὶ τὰς ΑΒ, ΓΔ κά-
θετοι ἥχθωσαν αἱ ΕΖ, ΕΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ
ΑΕ, ΕΓ.

'Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΕΖ εὐ-
15 θεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΒ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, καὶ δίχα καύτην τέμνει. Ἰση ἄρα ἡ ΑΖ τῇ ΖΒ·
διπλῆ ἄρα ἡ ΑΒ τῆς ΑΖ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ΓΔ
τῆς ΓΗ ἔστι διπλῆ· καὶ ἔστιν Ἰση ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ·
ἴση ἄρα καὶ ἡ ΑΖ τῇ ΓΗ. καὶ ἐπεὶ Ἰση ἔστιν ἡ ΑΕ
20 τῇ ΕΓ, ἵσον καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΕ τῷ ἀπὸ τῆς ΕΓ.
ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ τῆς ΑΕ ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΑΖ, ΕΖ·
ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Ζ γωνία· τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΕΓ
ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΓ· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Η
γωνία· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΖ, ΖΕ ἵσα ἔστι τοῖς ἀπὸ

1. καθ'] om. PBFVp. ἐντός] ἐκτός B.V. ἐκτός] ἐντός
B.V. Post ἐντός in F est ἡ. 2. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :~ BF,
om. P. 3. ιδ'] ισ' F; corr. m. 2. 4. ἐν] inter ε et ς 1 litt.
eras. P. 7. ΑΒΔΓ p. 8. ὅτι αἱ ΑΒ, ΓΔ] P; ὅτι Theon
(BVFVp). 10. ΑΒΔΓ p. 12. αἱ ΕΖ—ἐπεξεύχθωσαν] mg. m. 1 P.
13. ΑΕ] litt. A in ras. m. 2 V. ΕΓ] ΓΕ Pp. 16. τέμνει]
(alt.) τεμεῖ FV. ΖΒ] ΒΖ P, ΖΘ φ (non F). 18. ἔστι]

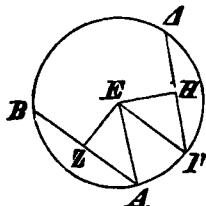
punctis quam in uno, siue intra siue extrinsecus contingit; quod erat demonstrandum.

XIV.

In circulo aequales rectae aequali spatio a centro distant, et aequali spatio distantes a centro inter se aequales sunt.

Sit circulus $AB\Gamma A$, et in eo aequales rectae sint $AB, \Gamma A$. dico, $AB, \Gamma A$ aequali spatio a centro distare.

sumatur enim centrum circuli $AB\Gamma A$ [prop. I], et sit E , et ab E ad $AB, \Gamma A$ perpendiculares ducantur EZ, EH , et ducantur AE, EG .

iam quoniam recta quaedam per centrum ducta EZ aliam rectam non per centrum ductam AB ad angulos rectos secat, etiam in duas partes aequales eam secat [prop. III]. itaque $AZ = ZB$. ergo $AB = 2AZ$.

eadem de causa erit etiam $\Gamma A = 2\Gamma H$. et

$$AB = \Gamma A.$$

itaque etiam $AZ = \Gamma H$.¹⁾ et quoniam $AE = EG$, erit $AE^2 = EG^2$. uerum $AZ^2 + EZ^2 = AE^2$ (nam angulus ad Z positus rectus est) [I, 47], et

$$EH^2 + HG^2 = EG^2$$

(nam angulus ad H positus rectus est) [id.]. quare

1) I κοιν. ἔτη. 6, quae cum genuina non sit, Euclides usus erat I κοιν. ἔτη. 3.

ἴστιν B. 19. ἐπειδὴ] ἐπειδὴ φ (non F). 20. AE] mutat. in ΓE V; m. 2, ΓE in ras. B; eras. F, in quo seq. γωνῶν (post lacun.) τοιγάρων. ΓE] AE B et e corr. V; in F euani. 21. μέρη] om. B. οὐαὶ ἐστὶ B. EZ] $Z E$ Pp. 23. οὐαὶ ἐστὶ B. $H\Gamma$] corr. ex ΓH V. H] Z φ (non F). 24. ἐστὶν P.

τῶν ΓΗ, ΗΕ, ὃν τὸ ἀπὸ τῆς AZ ἴσου ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΗ· ἴση γάρ ἐστιν ἡ AZ τῇ ΓΗ· λοιπὸν ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς ZE τῷ ἀπὸ τῆς EH ἴσου ἐστὶν· ἴση ἄρα ἡ EZ τῇ EH. ἐν δὲ κύκλῳ ἴσου ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ 5 κέντρου εὐθεῖαι λέγονται, δταν αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπ' αὐτὰς καθετοι ἀγόμεναι ἴσαι ὁσιν· αἱ ἄρα AB, ΓΔ ἴσουν ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου.

Ἄλλὰ δὴ αἱ AB, ΓΔ εὐθεῖαι ἴσουν ἀπεχέτωσαν ἀπὸ τοῦ κέντρου, τοντέστιν ἴση ἔστω ἡ EZ τῇ EH. λέγω, 10 δτι ἴση ἐστὶ καὶ ἡ AB τῇ ΓΔ.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων ὄμοίως δει-
ξομεν, δτι διπλῆ ἐστιν ἡ μὲν AB τῆς AZ, ἡ δὲ ΓΔ
τῆς ΓΗ· καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ AE τῇ ΓΕ, ἴσουν ἐστὶ¹
τὸ ἀπὸ τῆς AE τῷ ἀπὸ τῆς ΓΕ· ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ
15 τῆς AE ἴσα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν EZ, ZA, τῷ δὲ ἀπὸ²
τῆς ΓΕ ἴσα τὰ ἀπὸ τῶν EH, HG. τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν
EZ, ZA ἴσα ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν EH, HG· ὃν τὸ ἀπὸ³
τῆς EZ τῷ ἀπὸ τῆς EH ἐστιν ἴσουν· ἴση γὰρ ἡ EZ
τῇ EH· λοιπὸν ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς AZ ἴσουν ἐστὶ τῷ
20 ἀπὸ τῆς ΓΗ· ἴση ἄρα ἡ AZ τῇ ΓΗ· καὶ ἐστι τῆς
μὲν AZ διπλῆ ἡ AB, τῆς δὲ ΓΗ διπλῆ ἡ ΓΔ· ἴση
ἄρα ἡ AB τῇ ΓΔ.

Ἐν κύκλῳ ἄρα αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἴσουν ἀπέχουσιν ἀπὸ⁴
τοῦ κέντρου, καὶ αἱ ἴσουν ἀπέχουσαι ἀπὸ τοῦ κέντρου
25 ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν· δπερ ἐδειξα.

8. τῷ] P, V m. 1; λοιπῷ τῷ BFP, V m. 2. Ante τῷ in
V est ἴσου ἐστι. 9. ἴσοις ἐστίν] om. V, ἐστιν ἴσοι Pp. ἄρα
καὶ ἡ P. 4. EZ] ZE P. 5. αἱ] om. p. 8. ἀλλὰ δῆ] πάλιν Bp. 9. EZ] corr. ex AZ m. 2 P. 10. ἐστίν P.
11. ὄμοίως δῆ] BFP. 18. ἐστίν] om. BV, καὶ p, ἐστίν P.
12. ἀλλά] m. 2 V. 16. ἐστίν P. 17. ἴσαι] ἴσαι φ. ἴσειν
P. τὸ ἀπὸ τῆς] mg. m. 2 V. 18. EZ] P, F m. 1; EH
Bp, F m. 2, V mg. m. 2. Deinde in p seq. ἴσου ἐστι. τῷ]

$$\begin{aligned}AZ^2 + ZE^2 &= \Gamma H^2 + HE^2. \\ \text{sed } AZ^2 &= \Gamma H^2; \text{ nam } AZ = \Gamma H. \text{ itaque} \\ ZE^2 &= EH^2.\end{aligned}$$

quare $EZ = EH$. in circulo autem aequali spatio a centro distare dicuntur rectae, si rectae a centro ad eas perpendiculares ductae aequales sunt [def. 4]. ergo $AB, \Gamma A$ aequali spatio distant a centro.

Uerum rectae $AB, \Gamma A$ aequali spatio distent a centro, h. e. sit $EZ = EH$. dico, esse $AB = \Gamma A$.

nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus esse $AB = 2 AZ, \Gamma A = 2 \Gamma H$. et quoniam

$$AE = \Gamma E,$$

erit etiam $AE^2 = \Gamma E^2$. uerum

$$\begin{aligned}EZ^2 + ZA^2 &= AE^2 [\text{I}, 47], \\ \text{et } EH^2 + \Gamma H^2 &= \Gamma E^2 [\text{id.}]. \text{ itaque}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}EZ^2 + ZA^2 &= EH^2 + \Gamma H^2. \\ \text{sed } EZ^2 &= EH^2; \text{ nam } EZ = EH. \text{ itaque}\end{aligned}$$

$$AZ^2 = \Gamma H^2.$$

quare $AZ = \Gamma H$. et erat

$$AB = 2 AZ, \Gamma A = 2 \Gamma H.$$

ergo $AB = \Gamma A$.¹⁾

Ergo in circulo aequales rectae aequali spatio a centro distant, et aequali spatio distantes a centro inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

1) I ποιν. ἔτη. 5. Euclides ad I ποιν. ἔτη. 2 prouocare poterat.

corr. ex τό m. 2 V. EH] P, F m. 1; EZ BVp, F m. 2.
 $\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}$ PBF; om. p; $t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}$ V. Deinde seq. in V: τῷ
 ἀπὸ τῆς EH punctis deletum (itaque V a m. prima habuit
 idem quod P). EZ] ZE p. 19. $\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}$ P. 20. ἄρα]
 corr. ex γάρ m. 2 V. $\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}t\acute{e}$ P. 21. η] (prius) supra m. 1
 V. ΓA] $A\Delta$ φ (non F). 23. ατ] om. P. 25. $\acute{a}llήλοις$ P.

ιε'.

Ἐν κύκλῳ μεγίστη μὲν ἡ διάμετρος τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον μείζων ἐστὶν.

5 Ἐστο κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἐστω ἡ ΑΔ, κέντρον δὲ τὸ Ε, καὶ ἔγγιον μὲν τῆς ΑΔ διαμέτρου ἐστω ἡ ΒΓ, ἀπότερον δὲ ἡ ΖΗ· λέγω, ὅτι μεγίστη μὲν ἐστιν ἡ ΑΔ, μείζων δὲ ἡ ΒΓ τῆς ΖΗ.

10 Ἡχθωσαν γὰρ ἀπὸ τοῦ Ε κέντρου ἐπὶ τὰς ΒΓ, ΖΗ κάθετοι αἱ ΕΘ, ΕΚ. καὶ ἐπεὶ ἔγγιον μὲν τοῦ κέντρου ἐστὶν ἡ ΒΓ, ἀπότερον δὲ ἡ ΖΗ, μείζων ἄρα ἡ ΕΚ τῆς ΕΘ. κείσθω τῇ ΕΘ ἵση ἡ ΕΔ, καὶ διὰ τοῦ Λ τῇ ΕΚ πρὸς ὁρθὰς ἀχθεῖσα ἡ ΑΜ διήχθω ἐπὶ τὸ Ν, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΜΕ, ΕΝ, ΖΕ, ΕΗ.

15 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΕΘ τῇ ΕΔ, ἵση ἐστὶν καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΜΝ. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΑΕ τῇ ΕΜ, ἡ δὲ ΕΔ τῇ ΕΝ, ἡ ἄρα ΑΔ ταῖς ΜΕ, ΕΝ ἵση ἐστίν. ἀλλ’ αἱ μὲν ΜΕ, ΕΝ τῆς ΜΝ μείζονές εἰσιν [καὶ ἡ ΑΔ τῆς ΜΝ μείζων ἐστίν], ἵση δὲ ἡ ΜΝ τῇ ΒΓ· 20 ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΒΓ μείζων ἐστίν. καὶ ἐπεὶ δύο αἱ ΜΕ, ΕΝ δύο ταῖς ΖΕ, ΕΗ ἵσαι εἰσίν, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΜΕΝ γωνίας τῆς ὑπὸ ΖΕΗ μείζων [ἐστίν], βάσις ἄρα ἡ ΜΝ βάσεως τῆς ΖΗ μείζων ἐστίν. ἀλλὰ

1. ιε' eras. F. 2. μέν ἐστιν ΒVp. 3. δέ] δ' Bp.
ἔγγιοις P, sed corr., ut lin. 6. 10. τῆς διὰ τοῦ V. ἀπωτέλεσμα p. 6. ἐστω] om. p. 7. Post διαμέτρου ras. 3 litt. F.
9. Ε] supra m. 2 V. 12. ΕΘ. κείσθω τῇ ΕΘ] mg. m. 2 V. καὶ κείσθω B. ἵση ἡ ΕΔ] in ras. ante lacunam 4 litt. V. 14. ΕΜ ΒVp. ΖΕ p. ΗΕ P. 15. ἐστιν] θεοτίνης PBF. 16. μέν] m. 2 V. 17. ΕΔ] Ι m. 2 V. ΕΝ] (alt.) N e corr. V m. 2. 18. ἀλλά P. μέν] om. Bp.
ΕΝ, ΕΜ F; ΕΜ, ΕΝ p. μείζονς p. εἰσιν] PBF; εἰσιν
Vp. 19. ἄρα τῆς p. ἐστιν V. ἵση δὲ ἡ — 20: μείζων

XV.

In circulo maxima est diametruſ, ceterarum autem proxima quaeque centro remotoſe maior eſt.

Sit circulus $AB\Gamma A$, et diametruſ eius sit AA , centruſ autem E , et diametruſ AA propior sit $B\Gamma$, remotoſe autem ZH . dico, maximam eſſe AA , et $B\Gamma > ZH$.

ducantur enim a centro E ad $B\Gamma$, ZH perpen-
diculares $E\Theta$, EK . et quoniam $B\Gamma$ centro propior
eſt, remotoſe autem ZH , erit $EK > E\Theta$ [def. 4]. po-
natur $EA = E\Theta$, et per A ad EK perpendicularis
ducta AM educatur ad N , et ducantur ME , EN ,

ZE , EH . et quoniam $E\Theta = EA$, erit
etiam $B\Gamma = MN$ [prop. XIV]. rursus
quotiam $AE = EM$ et $E\Delta = EN$, erit
 $AA = ME + EN$. sed
 $ME + EN > MN$ [I, 20],
et $MN = B\Gamma$. itaque¹⁾ $AA > B\Gamma$. et
quotiam duae rectae ME , EN duabus
 ZE , EH aequales sunt, et

$$\angle MEN > ZEH,$$

erit $MN > ZH$ [I, 24]. sed demonstrandum eſt

1) Cum ἄρα lin. 19 in deterimo solo codice seruatum ſit,
coniecturae deberi uidetur; quare puto, uerba καὶ ἡ ΑΔ τῆς
 MN μετῶν ἐστίν glossema antiquum eſſe. idem de uerbi
καὶ ἡ $B\Gamma$ τῆς ZH μετῶν ἐστίν p. 208, 1–2 iudico.

ἐστίν] om. BVp. 20. τῆς] τῆι F. 21. ME] EM p.
εἰστιν] PF; εἰστι unligo. 22. ἐστίν] om. P; comp. Fp; ἐστι
BV. 23. ἀλλ' F.

ἢ *MN* τῇ *BΓ* ἐδείχθη ἵση [καὶ ἡ *BΓ* τῆς *ZH* μείζων ἔστιν]. μεγίστη μὲν ἄρα ἡ *AA* διάμετρος, μείζων δὲ ἡ *BΓ* τῆς *ZH*.

'Ἐν κίνητι ἄρα μεγίστη μέν ἔστιν ἡ διάμετρος, δ τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἔστιν· ὅπερ ἐδεῖξαι.

15'.

'Η τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου, καὶ 10 εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε εὐθείας καὶ τῆς περιφερείας ἐτέρα εὐθεία οὐ παρεμπεσεῖται, καὶ ἡ μὲν τοῦ ἡμικυκλίου γωνία ἀπάσης γωνίας ὁρθείας εὐθυγράμμου μείζων ἔστιν, ἡ δὲ λοιπὴ ἐλάττων.

15 "Εστω κύκλος ὁ *ABΓ* περὶ κέντρου τὸ *A* καὶ διάμετρον τὴν *AB*. λέγω, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ *A* τῇ *AB* πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπτέτω ἐντὸς ὡς ἡ *GA*, 20 καὶ ἐπεξεύχθω η *AG*.

'Ἐπει τῇ ἔστιν ἡ *AA* τῇ *AG*, τῇ ἔστιν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AAΓ* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *AGΔ*. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ *ΔΔΓ*. ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΔΓΔ*. τριγώνου δὴ τοῦ *ΔΓΔ* αἱ δύο γωνίαι αἱ ὑπὸ *ΔΔΓ*, *ΔΓΔ* δύο δρθαῖς 25 τοῖσιν· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ

XVI. Eutocius in Apollonium p. 44. 59.

1. ἔδειχθη] in ras. V. *BΓ]* ΓΒ Β; *BΓ* ἄρα p. 2.
 ἔστι *BV*. μέν] m. 2 V. 4. δὲ] δ' BF. 5. αἰτεῖ F V.
 ἔγγειον P, sed corr. τοῦ κέντρου] τῆς διαμέτρου P. 7.
 ισ'] ιη' F; corr. m. 2. 9. ἀγομένη εὐθεῖα F et B m. rec.

$MN = BG$. itaque maxima est diametrus AA , et
 $BG > ZH$.

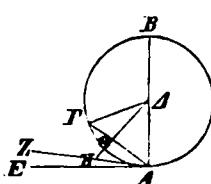
Ergo in circulo maxima est diametrus, ceterarum autem proxima quaeque centro remotore maior est; quod erat demonstrandum.

XVI.

Recta, quae ad diametrum circuli in termino perpendicularis erigitur, extra circulum cadet, nec in spatium inter rectam et ambitum ulla alia recta interponetur, et angulus semicirculi quoquis acuto angulo rectilineo maior est, reliquus autem minor.

Sit circulus ABG circum centrum A et diametrum AB descriptus. dico, rectam ad AB in A termino perpendiculari erectam extra circulum cadere.

ne cadat enim, sed, si fieri potest, intra cadat ut AG , et ducatur AG . quoniam $AA = AG$, erit etiam

$\angle AAG = \angle AGA$ [I,5]. uerum $\angle AAG$ rectus est. itaque etiam $\angle AGA$ rectus. ergo trianguli AGA duo anguli $\angle AAG + \angle AGA$ duobus rectis aequales sunt; quod fieri non potest [I,17]. itaque recta ad BA in

12. πάσης B. 13. ἔστιν] ἔσται in ras. V. 16. AB] (prius) inter A et B 1 litt. eras. in V. 19. ὁσ] supra m. 2 F.
 AG p. 21. ἐπει] ἐπει οὐδὲ p, ante ἐπει add. καὶ m. 2 F.V.
 $\iota\sigma\eta\; \iota\sigma\iota\tau]$ om. P. γωνία] om. B.V.p. 22. AGA ἔστιν $\iota\sigma\eta$ P.
23. $\angle AAG$] \angle eras. p. ἄρα] om. B. ἡ] supra m. 1 F.
τριγώνου δὴ τοῦ AGA αἱ δύο γωνίαι αἱ] P (AG pro AGA); αἱ ἄρα Theon? (BFVp; ἄρα et seq. ὑπό supra m. 2 F). 24.
δυοῖν V. 25. εἰσιν $\iota\sigma\iota\tau$ B. ἔστιν] om. p. τοῦ] om. V.

Α σημείουν τῇ ΒΑ πρὸς ὁρθὰς ἀγομένη ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου. διοιώσ δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῆς περιφερείας· ἔκτὸς ἄρα.

*Πιπτέτω ὡς ἡ ΑΕ· λέγω δή, ὅτι εἰς τὸν μεταξὺ
τόπον τῆς τε ΑΕ εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας
ἔτέρα εὐθεία οὐ παρεμπεσεῖται.*

*Ἐλ γὰρ δυνατόν, παρεμπιπτέτω ὡς ἡ ΖΑ, καὶ ἥχθω
ἀπὸ τοῦ Δ σημείου ἐπὶ τὴν ΖΑ κάθετος ἡ ΔΗ. καὶ
ἐπεὶ ὁρθὴ ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΗΔ, ἐλάττων δὲ ὁρθῆς ἡ
ὑπὸ ΔΑΗ, μείζων ἄρα ἡ ΑΔ τῆς ΔΗ. ἵση δὲ ἡ ΑΑ
τῇ ΔΘ· μείζων ἄρα ἡ ΔΘ τῆς ΔΗ, ἡ ἐλάττων τῆς
μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα εἰς τὸν με-
ταξὺ τόπον τῆς τε εὐθείας καὶ τῆς περιφερείας ἔτέρα
εὐθεία παρεμπεσεῖται.*

*15 Λέγω, ὅτι καὶ ἡ μὲν τοῦ ἡμικυκλίου γωνία ἡ περι-
εχομένη ὑπό τε τῆς ΒΑ εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περι-
φερείας ἀπάσης γωνίας ὀξείας εὐθυγράμμου μείζων
ἐστίν, ἡ δὲ λοιπὴ ἡ περιεχομένη ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περι-
φερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας ἀπάσης γωνίας ὀξείας
20 εὐθυγράμμου ἐλάττων ἐστίν.*

*Ἐλ γὰρ ἐστὶ τις γωνία εὐθυγράμμος μείζων μὲν
τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΒΑ εὐθείας καὶ τῆς
ΓΘΑ περιφερείας, ἐλάττων δὲ τῆς περιεχομένης ὑπό²
τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας, εἰς τὸν
25 μεταξὺ τόπον τῆς τε ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ
εὐθείας εὐθεία παρεμπεσεῖται, ἢτις ποιήσει μείζονα
μὲν τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΒΑ εὐθείας καὶ
τῆς ΓΘΑ περιφερείας ὑπὸ εὐθειῶν περιεχομένην,*

1. ἀπ' ἄκρας ἀγομένη p. 2. οὐδέ B F p. 4. δῆ] om.
V. 4. ΓΘΑ] corr. ex ΓΒΑ m. 2 V. 6. οὐκ ἐμπεσεῖται
F; παρ- add. m. 2. 7. παρεπιπτέω, add. μ m. 1, F. ἦ]

A punto perpendicularis erecta intra circulum non cadet. similiter demonstrabimus, eam ne in ambitum quidem cadere. extra igitur cadet.

cadat ut *AE*. dico, in spatium inter rectam *AE* et ambitum *ΓΘΑ* aliam rectam interponi non posse.

nam, si fieri potest, interponatur ut *ZA*, et a *A* punto ad *ZA* perpendicularis ducatur *AH*. et quoniam $\angle AHA$ rectus est, et $\angle AAH$ minor recto, erit $\angle A > \angle H$ [I, 19]. sed $\angle A = \angle \Theta$. ergo $\angle \Theta > \angle H$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque in spatium inter rectam et ambitum positum alia recta non interponetur.

dico etiam, angulum semicirculi recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* comprehensum quovis acuto angulo rectilineo maiorem esse, reliquum autem arcu *ΓΘΑ* et recta *AE* comprehensum quovis acuto angulo rectilineo minorem esse.

nam si quis erit angulus rectilineus angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* maior, et idem minor angulo comprehenso arcu *ΓΘΑ* et recta *AE*, in spatium inter arcum *ΓΘΑ* et rectam *AE* positum recta interponetur, quae angulum efficiat rectis comprehensum maiorem angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* et alium minorem angulo comprehenso arcu

in ras. m. 2 V. 9. ἐλάσσων p. 10. *AA*] *AA* P. 11.
 $\tau\bar{y}\bar{y}$] $\tau\bar{y}\bar{y}$ φ. *ΑΘ*] *Θ* in ras. p. $\ddot{\alpha}\rho\sigma$] $\ddot{\alpha}\rho\sigma$ καί p. ἐλάσ-
 σσων p. 12. *ἴστις*] om. Bp. 18. $\tau\bar{e}$] om. V. 16. $\tau\bar{e}$]
 om. B V p. *ΓΘΑ*] *Γ* om. B; m. 2 V. 17. $\dot{\delta}\xi\epsilon\lambda\varsigma$ γωνίας
 p. 18. $\dot{\eta}$] (alt.) om. P, m. rec. B. $\tau\bar{e}$] om. Bp. 19. $\dot{\delta}\xi\epsilon\lambda\varsigma$
 γωνίας p. $\dot{\delta}\xi\epsilon\lambda\varsigma$] om. B; m. 2 V. 21. *ἴστις* P. $\tau\bar{t}\bar{t}\bar{s}$]
 om. p; m. rec. B. 22. $\tau\bar{e}$] om. p. *BA*] *AB* p. 23. *ἐλάσ-*
σσων F. 24. $\tau\bar{e}$ $\tau\bar{y}\bar{y}$] om. B; $\tau\bar{y}\bar{y}$ p. 25. *τόκος*] supra m. 1
 P. 26. *εὐθεῖα*] om. p; m. rec. B. *εὐθεῖα*, $\hat{\eta}\tau\bar{e}$ p. 28.
 $\dot{\nu}\kappa\dot{\nu}$] $\tau\bar{y}\bar{y}$ $\dot{\nu}\kappa\dot{\nu}$ B, $\dot{\nu}\kappa\dot{\nu}$ $\tau\bar{e}$ F ($\tau\bar{e}$ eras). $\dot{\nu}\kappa\dot{\nu}$ *εὐθεῖων περιεζο-*
μέτην] om. p. *περιεζομέτην*] -v m. 2 V; *περιελομέτην* P.

έλάττονα δὲ τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας. οὐ παρεμπίπτει δέ· οὐκ ἄρα τῆς περιεχομένης γωνίας ὑπό τε τῆς ΒΑ εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας ἔσται μείζων ὀξεῖα δὲ εὐθεῶν περιεχομένη, οὐδὲ μὴν ἐλάττων τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας.

Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἡ τῇ διαμέτρῳ τοῦ 10 κύκλου πρὸς ὁδὸν ἀπ' ἕκας ἀγομένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου [καὶ ὅτι εὐθεῖα κύκλου καθ' Ἐν μόνον ἐφάπτεται σημεῖον, ἐπειδήπερ καὶ ἡ κατὰ δύο αὐτῷ συμβάλλουσα ἐντὸς αὐτοῦ πίκτουσα ἐδείχθη]. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ιξ'.

'Απὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ δοθέντος κύκλου ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

"Ἔστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ Α, ὁ δὲ δοθεὶς κύκλος ὁ ΒΓΔ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ Α σημείου τοῦ ΒΓΔ 20 κύκλου ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Ἐλλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΕ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Ε διαστήματι δὲ τῷ ΕΑ κύκλος γεγράφθω ὁ ΖΗΔ, καὶ ἀπὸ τοῦ

XVI. πόρισμα. Simplicius in phys. fol. 12^v.

1. ἐλάττονα p. τε] m. 2 V. 3. τε] om. Bp. 5. ἡ
ὑπό V m. 2. οὐ μὴν οὐδὲ F. 6. τε] om. p. 8. πόρισμα]
comp. Bp, V m. 2; om. PF, V m. 1. 9. τούτων p. η]
supra m. 1 P. 11. καὶ ὅτι — 14. δεῖξαι] mg. m. rec. P. 12.

ΓΘΑ et recta *AE*. uerum non interponitur recta [u. supra]. itaque nullus angulus acutus rectis comprehensus maior erit angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* nec minor angulo comprehenso arcu *ΓΘΑ* et recta *AE*.

Corollarium.

Hinc manifestum est, rectam ad diametrum circuli in termino perpendicularem erectam circulum contingere [def. 2].¹⁾ — quod erat demonstrandum.

XVII.

A dato puncto datum circulum contingentem rectam lineam ducere.

Sit datum punctum *A*, datus autem circulus *BΓΔ*. oportet igitur a puncto *A* circulum *BΓΔ* contingentem rectam lineam ducere.

sumatur enim centrum circuli *E*, et ducatur *AE*, et centro *E* radio autem *EA* describatur circulus *AZH*,

1) Pars altera corollarii, per se quoque suspecta, sine dubio a Theone addita est; om. praeter P m. 1 etiam Campanus. et re uera corollarium genuinum eodem reddit. itaque e uerbis Simplicii concludi nequit, eum partem alteram legisse.

απτεται F V. 18. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] postea insert. F. 15. ιξ'] ιθ' F; corr. m. 2. 18. ἔστω — 20. ἀγαγεῖν] εἰλήφθω γάρ τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ *BΓΔ* τὸ δοθὲν σημεῖον τὸ *A*, καὶ ἔστω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ *E*. V; in mg. m. 2: ἐν ἄλιτροι οὖτας γράφεται. ἔστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A* ὁ δὲ δοθεὶς κύκλος ὁ *BΓΔ*. δεῖ δὴ ἀκό δοθέντος σημείου τοῦ *A* τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ *BΓΔ* ἐφακτομένην εὑθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν, et ita B, et p (ἀκό τοῦ δοθέντος). 19. Λ] om. φ. 21. εἰλήφθω — τὸ *E*] mg. m. 2 V. 22. κέντρον φ. 23. *EA*] P in ras. m. 1; F; *AE* B Vp.

Δ τῇ ΕΑ πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἡ ΔΖ, καὶ ἐπιξεύχθωσαν αἱ ΕΖ, ΑΒ· λέγω, ὅτι ἀπὸ τοῦ Α σημείου τοῦ ΒΓΔ κύκλου ἐφαπτομένη ἥκται ἡ ΑΒ.

'Ἐπεῑ γὰρ τὸ Ε κέντρον ἔστι τῶν ΒΓΔ, ΑΖΗ δικύκλων, ἵση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν ΕΑ τῇ ΕΖ, ἡ δὲ ΕΔ τῇ ΕΒ· δύο δὴ αἱ ΑΕ, ΕΒ δύο ταῖς ΖΕ, ΕΔ ἵσαι εἰσὶν· καὶ γωνίαν κοινὴν περιέχουσι τὴν πρὸς τῷ Ε· βάσις ἄρα ἡ ΔΖ βάσει τῇ ΑΒ ἵση ἔστιν, καὶ τὸ ΔΕΖ τρίγωνον τῷ ΕΒΑ τριγώνῳ ἵσον ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ 10 γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΕΔΖ τῇ ὑπὸ ΕΒΑ· ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΕΔΖ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΕΒΑ· καὶ ἔστιν ἡ ΕΒ ἐκ τοῦ κέντρου· ἡ δὲ τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου· ἡ ΑΒ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ 15 ΒΓΔ κύκλου.

'Απὸ τοῦ ἄρα δοθέντος σημείου τοῦ Α τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ ΒΓΔ ἐφαπτομένη εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΑΒ· ὅπερ ἔθει ποιῆσαι.

ιη'.

20 'Εὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφὴν ἐπιξευχθῆ τις εὐθεῖα, ἡ ἐπιξευχθεῖσα κάθετος ἔσται ἐπὶ τὴν ἐφαπτομένην.

Κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓ ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα ἡ 25 ΔΕ κατὰ τὸ Γ σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον

XVIII. Simplicius in Aristot. de coelo fol. 131^u.

1. ΕΑ] ΑΕ p. 2. ΒΔΓ F. 3. κύκλον] m. 2 post ἐφ-
απτομένη F, sed add. β—α. 4. ἔστι] ἔντι P. ΑΖΗ] Z e
corr. F. 6. ΑΕ] ΕΑ F. δυοι V. ΖΕ] EZ B et V
m. 2. 7. εἰσιν] PF, εἰσιν uulgo. περιέχουσιν P. τῇν]

et a A ad EA perpendicularis ducatur AZ , et du-

cantur EZ , AB . dico, ab A puncto circulum $B\Gamma A$
contingentem ductam esse AB .

nam quoniam E centrum est circulorum $B\Gamma A$,
 AZH , erit $EA = EZ$, et $E\Delta = EB$.
itaque duae rectae AE , EB duabus
 $ZE, E\Delta$ aequales sunt. et communem
angulum comprehendunt eum, qui ad
 E positus est. itaque $\angle AZ = \angle AB$, et

$$\triangle AEZ = EBA,$$

et reliqui anguli reliquis angulis aequales [I, 4]. ita-
que $\angle E\Delta Z = EBA$. umerum $\angle E\Delta Z$ rectus est. ita-
que etiam $\angle EBA$ rectus. et EB radius est; quae
autem ad diametrum circuli in termino perpendicularis
erigitur, circulum contingit [prop. XVI coroll.].
ergo AB circulum $B\Gamma A$ contingit.

Ergo a dato punto A datum circulum $B\Gamma A$ con-
tingens ducta est recta linea AB ; quod oportebat
fieri.

XVIII.

Si recta circulum contingit, et a centro ad punc-
tum contactus ducitur recta, ducta recta ad contin-
gentem perpendicularis est.

nam circulum $AB\Gamma$ contingat recta AE in puncto

om. P. 8. ἐστίν] PF; comp. p; ἐστι BV $\angle EZ]$ $E\Delta Z$
P. 9. ἐστίν] PF; om. p; ἐστι BV. 10. η] τῆς B. $E\Delta Z]$
e corr. V; EBA p. 11. τῆς] η B; corr. ex τῆς F. EBA
e corr. V; EBA ἐστιν F; $E\Delta Z$ p. ὁρθὴ δὲ η νπὸ $E\Delta Z]$
om. p. κατ] om. p. 13. ἀπ̄ ἄκρας] om. B. 14. η AB
ἄρα ἐφάπτεται] om. F. 15. $B\Gamma A$ P. κύκλον] om. F.
16. ἄρα δοθέντος] PF; δοθέντος ἄρα BV p. 18. η] m. rec.
P. 19. η] x' F, euān. 24. ἀπτέσθω p.

τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου τὸ *Z*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὸ *Γ* ἐπικενχθω ἡ *ZΓ*· λέγω, ὅτι ἡ *ZΓ* κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔΕ*.

Ἐι γὰρ μή, ἥκθω ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὴν *ΔΕ* κάθετος
5 ἡ *ZH*.

'Ἐπει οὖν ἡ ὑπὸ *ZHG* γωνία ὁρθή ἐστιν, ὁξεῖα
ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ *ZGH*· ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν
ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει· μείζων ἄρα ἡ *ZΓ τῆς ZH*
10 ἵση δὲ ἡ *ZΓ τῇ ZB*· μείζων ἄρα καὶ ἡ *ZB τῆς ZH*
ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ
ἄρα ἡ *ZH* κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔΕ*. ὁμοίως δὴ
δειξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς *ZΓ*· ἡ *ZΓ* ἄρα
κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔΕ*.

'Ἐὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
15 τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφῆν ἐπικενχθῆ τις εὐθεῖα, ἡ
ἐπικενχθεῖσα κάθετος ἐσται ἐπὶ τὴν ἐφαπτομένην·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιθ'.

'Ἐὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
20 τῆς ἀφῆς τῇ ἐφαπτομένη πρὸς ὁρθὰς [γωνίας]
εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, ἐπὶ τῆς ἀχθείσης ἐσται
τὸ κέντρον τοῦ κύκλου.

Κύκλου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα ἡ
25 *ΔΕ* κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ *Γ* τῇ *ΔΕ* πρὸς
δόρθας ἥκθω ἡ *ΓΑ*· λέγω, ὅτι ἐπὶ τῆς *ΑΓ* ἐστι τὸ
κέντρον τοῦ κύκλου.

1. τὸ *Z*] καὶ ἐστω τὸ *Z V*. 6. ὑπό] supra m. 2 F.

7. *ZGH*] PB, *ZGH* F; *HΓZ* Vp. Seq. μείζων ἄρα ἐστὶν
ἡ ὑπὸ *ZHG* ὑπὸ *ZGH* V et om. ἐστὶν F (in mg. transit);
in V in ras. sunt *HΓ* et *ΓH*. 9. καὶ] m. 2 V, om. p.

10. ἡ] postea add. V. ἐλάσσων F. ἐστὶν] om. p. 11.
δῆ] corr. ex δεῖ m. 2 F. 12. οὐδέ] Br. 13. τὴν] τῆς F.

Γ , et sumatur circuli $AB\Gamma$ centrum Z , et a Z ad Γ ducatur $Z\Gamma$. dico, $Z\Gamma$ ad $\angle E$ perpendicularem esse.

nam si minus, a Z ad $\angle E$ perpendicularis ducatur ZH .

iam quoniam $\angle ZH\Gamma$ rectus est, erit $\angle Z\Gamma H$ acutus [I, 17]. et sub maiore angulo maius latus subtendit [I, 19]. itaque $Z\Gamma > ZH$. uerum $Z\Gamma = ZB$.

itaque etiam $ZB > ZH$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque ZH ad $\angle E$ perpendicularis non est. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem perpendiculararem esse praeter $Z\Gamma$. itaque $Z\Gamma$ ad $\angle E$ perpendicularis est.

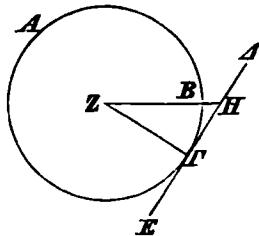
Ergo si recta circulum contingit, et a centro ad punctum contactus ducitur recta, ducta recta ad contingen tem perpendicularis est; quod erat demonstrandum.

XIX.

Si recta circulum contingit, et a punto contactus ad contingen tem perpendicularis ducitur recta linea, centrum circuli in ducta recta positum est.

nam circulum $AB\Gamma$ contingat recta $\angle E$ in punto Γ , et a Γ ad $\angle E$ perpendicularis ducatur ΓA . dico, centrum circuli in ΓA positum esse.

14. ἐφάπτεται φ, sed corr. 15. ἐπαφήν p. 16. ἀπτομένην
p. 18. ὁθ'] \times seq. ras. 1 litt. F. 20. τῆς] in ras. m. 1 p.
γωνίας] Theon? (BFVp); om. P. 21. ἔσται] in ras. φ;
antecedunt uestigia nocabuli ἔσται m. 1. 23. ἀπτέσθω PB
FVp; corr. Simson (Glaeuae 1756, 4°) p. 353. in V ἀ- in ras.
est. 24. Ante τῇ ras. 1 litt. F.

Mὴ γάρ, ἀλλ’ εἰ δυνατόν, ἐστι τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΖ.

Ἐπεὶ [οὖν] κύκλου τοῦ ΑΒΓ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ ΔΕ, ἀπὸ δὲ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφῆν ἐπέκενται 5 ἡ ΖΓ, ἡ ΖΓ ἄρα καθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν ΔΕ· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΓΕ. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ ὁρθὴ· ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΓΕ τῇ ὑπὸ ΑΓΕ ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ Ζ κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὁμοίως δὴ δειξομεν, διτι οὐδ’ 10 ἄλλο τι πλὴν ἐπὶ τῆς ΑΓ.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ τῆς ἀφῆς τῇ ἐφαπτομένῃ πρὸς ὁρθὰς εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, ἐπὶ τῆς ἀχθείσης ἐσται τὸ κέντρον τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

κ'.

*Ἐν κύκλῳ ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία διπλα-
σίων ἐστὶ τῆς πρὸς τῇ περιφερείᾳ, διτι τὴν
αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν ἔχωσιν αἱ γωνίαι.*

*Ἐστι κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ πρὸς μὲν τῷ κέντρῳ 20 αὐτοῦ γωνία ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΕΓ, πρὸς δὲ τῇ περιφερείᾳ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ, ἔχετωσαν δὲ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βά-
σιν τὴν ΒΓ· λέγω, διτι διπλασίων ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΕΓ γωνία τῆς ὑπὸ ΒΑΓ.*

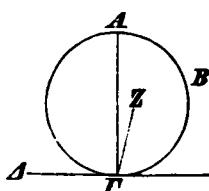
Ἐπιδευχθεῖσα γὰρ ἡ ΑΕ διήχθω ἐπὶ τὸ Ζ.

*25 Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ΕΑ τῇ ΕΒ, ἵση καὶ γωνία
ἡ ὑπὸ ΕΑΒ τῇ ὑπὸ ΕΒΑ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΕΑΒ, ΕΒΑ*

1. *Ἐστι τὸ Ζ* in ras. F. 2. *ΓΖ]* Ζ e corr. V; ΖΓ p.
3. οὖν] om. P. κύκλου] -λον in ras. F. 6. *ΖΓΕ]* ΖΓΔ P.
P. ἐστιν] P. ΑΓΔ P. ὁρθὴ — 7. *ΑΓΕ]* mg. m. 1 P
(ἴστιν om., ΖΓΔ, ΑΓΔ). 7. *ΖΓΕ]* ΖΕΓ F m. 1, ΕΓ eras.
ἐλάττων p. 8. *ἐστιν]* om. Bp. Z] Ζ σημεῖον V. 9.

ne sit enim, sed, si fieri potest, sit Z , et duca-tur IZ .

quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta AE , et a centro ad punctum contactus ducta est $Z\Gamma$, $Z\Gamma$ ad AE perpendicularis est [prop. XVIII]. itaque $\angle Z\Gamma E$ rectus est. uerum etiam $\angle A\Gamma E$ rectus. quare

$\angle Z\Gamma E = \angle A\Gamma E$,
minor maiori; quod fieri non potest.
itaque Z centrum circuli $AB\Gamma$
non est. similiter demonstrabimus,
ne aliud quidem ullum punctum
extra $A\Gamma$ positum centrum esse.

Ergo si recta circulum contingit, et a puncto contactus ad contingentem perpendicularis ducitur recta linea, centrum circuli in ducta recta positum est;
quod erat demonstrandum.

XX.

In circulo angulus ad centrum positus duplo maior est angulo ad ambitum posito, si anguli eundem arcum basim habent.

Sit circulus $AB\Gamma$, et ad centrum eius angulus sit BEG , ad ambitum autem BAG , et eundem arcum basim habeant $B\Gamma$. dico, esse $\angle BEG = 2BAG$.

ducta enim AE ad Z educatur. iam quoniam

$$EA = EB,$$

erit $\angle EAB = EBA$ [I, 5]. itaque

$\delta\eta]$ corr. ex $\delta\sigma i$ m. rec. P. οὐδέτι Bp. 10. ἐπίτι] om. Bfp. 11. ἀπηγεῖται F m. 1; corr. m. 2. 12. οὐδέτις γωνίας Vp. 15. καὶ β' F. 16. πρός] ἐπ p. 17. ἐστίν B. 22. $B\Gamma]$ ΓΒ F. $B\Gamma$ γωνία τῆς] $B\Gamma$ λέγω δὲ seq. ras. 3 litt. φ. 24. γάρ] δέ F; corr. m. 2. 25. ἵση καὶ] ἵση ἐστὶ καὶ p.

γωνίαι τῆς ὑπὸ ΕΑΒ διπλασίους εἰσίν. Ιση δὲ ἡ ὑπὸ ΒΕΖ ταῖς ὑπὸ ΕΑΒ, ΕΒΑ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΕΖ ἅρα τῆς ὑπὸ ΕΑΒ ἐστι διπλῆ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΕΓ τῆς ὑπὸ ΕΑΓ ἐστι διπλῆ. δῆλη ἅρα ἡ ὑπὸ ΒΕΓ δῆλης δ τῆς ὑπὸ ΒΑΓ ἐστι διπλῆ.

Κεκλάσθω δὴ πάλιν, καὶ ἔστω ἑτέρα γωνία ἡ ὑπὸ ΒΔΓ, καὶ ἐπικενχθεῖσα ἡ ΔΕ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ Η. δομοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι διπλῆ ἐστιν ἡ ὑπὸ ΗΕΓ γωνία τῆς ὑπὸ ΕΔΓ, ὥν ἡ ὑπὸ ΗΕΒ διπλῆ ἐστι τῆς 10 ὑπὸ ΕΔΒ· λοιπὴ ἅρα ἡ ὑπὸ ΒΕΓ διπλῆ ἐστι τῆς ὑπὸ ΒΔΓ.

'Ἐν κύκλῳ ἅρα ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς πρὸς τῇ περιφερείᾳ, ὅταν τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν ἔχωσιν [αἱ γωνίαι]. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

'Ἐν κύκλῳ αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι
ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

"Ἐστω κύκλος δὲ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι τῷ ΒΑΕΔ γωνίαι ἔστωσαν αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΕΔ· 20 λέγω, ὅτι αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΕΔ γωνίαι ἔσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

Εἰλήφθω γὰρ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου τὸ κέντρον, καὶ
ἔστω τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΒΖ, ΖΔ.

Καὶ ἐπεὶ ἡ μὲν ὑπὸ ΒΖΔ γωνία πρὸς τῷ κέντρῳ
25 ἔστιν, ἡ δὲ ὑπὸ ΒΑΔ πρὸς τῇ περιφερείᾳ, καὶ ἔχουσι

1. διπλασίαι εἰσίν FV; in διπλασίαι ult. i e corr. V; εἰσι διπλασίαι p. 2. ἢ] om. p. 3. ἔστιν P. διπλῆ ἔστι V.
4. ΕΑΓ] in ras. V; corr. ex ΕΖΓ' m. 2 F. 5. ἔστιν P. 6. γωνία ἑτέρα Bp. ΒΕΓ] litt. ΒΕ in ras. F. 9. ΕΔΓ] mg. m. 1 P. 9. ΕΔΓ] ΕΔΓ γωνίας F. ὥν] supra m. 2 F. ΗΕΒ] e corr. V. 10.

$$\angle EAB + EBA = 2EAB.$$

sed $\angle BEZ = EAB + EBA$ [I, 32]. quare

$$\angle BEZ = 2EAB.$$

eadem de causa etiam $\angle ZEG = 2EAG$. itaque

$$\angle BEG = 2BAG.$$

rursus infringatur recta, et sit
alius angulus BAG , et ducta AE
producatur ad H . similiter de-
monstrabimus, esse

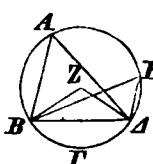
$$\angle HEG = 2EAG,$$

quorum $\angle HEB = 2EAB$. ita-
que $\angle BEG = 2BAG$.

Ergo in circulo angulus ad centrum positus duplo
maior est angulo ad ambitum posito, si anguli eun-
dem arcum basim habent; quod erat demonstrandum.

XXI.

In circulo anguli in eodem segmento positi inter
se aequales sunt.

Sit circulus $ABG\Delta$, et in eodem
segmento $BAE\Delta$ anguli sint BAA ,
 BEA . dico, esse $\angle BAA = BEA$.

sumatur enim centrum circuli $ABG\Delta$,
et sit Z , et ducantur BZ , $Z\Delta$.

et quoniam $\angle BZA$ ad centrum positus est, et
 $\angle BAA$ ad ambitum, et eundem arcum $BG\Delta$ basim

ἔστι] comp. supra scr. F. 11. ὀπό] om. B; add. m. rec.

12. διπλασίων] -ν supra scr. m. 1 P. 14. αἱ γωνίαι] m. rec.
P; m. 2 V; om. B; in ras. F. 15. ς α'] euau. F. 16. αι] om. φ.

19. $BAE\Delta$] E supra scr. P. 20. διπλασίας εἰσον
τοι] F m. 1. 24. $BZ\Delta$] B om. φ, Z e corr. m. 2 V. 25.
ἔχοντας PB.

τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν τὴν ΒΓΔ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΖΔ γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΔΔ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ἡ ὑπὸ ΒΖΔ καὶ τῆς ὑπὸ ΒΕΔ ἐστὶ διπλα-
σίων· τοι δημιουργία τῆς ὑπὸ ΒΔΔ τῆς ὑπὸ ΒΕΔ.

5 Ἐν κύκλῳ ἄρα αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι
ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κβ'.

Τῶν ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπ-
εναντίον γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

10 Ἐστιν κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν αὐτῷ τετράπλευρον
ἐστιν τὸ ΑΒΓΔ· λέγω, διὰ αἱ ἀπεναντίον γωνίαι
δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

Ἐπεξένχθωσαν αἱ ΑΓ, ΒΔ.

Ἐπειδὲ οὐν παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν
15 δόρθαῖς ἴσαι εἰσίν, τοῦ ΑΒΓ ἄρα τριγώνου αἱ τρεῖς
γωνίαι αἱ ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ, ΒΓΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι
εἰσίν. τοι δὲ ἡ μὲν ὑπὸ ΓΑΒ τῇ ὑπὸ ΒΔΓ· ἐν γὰρ
τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσὶ τῷ ΒΔΓ· ἡ δὲ ὑπὸ ΑΒΓ
τῇ ὑπὸ ΑΔΒ· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσὶ τῷ ΑΔΒ·
20 δῆλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ ταῖς ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΒ τοι ἐσίν.
κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΓ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ,
ΒΑΓ, ΑΓΒ ταῖς ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΔΓ ἴσαι εἰσίν. ἀλλ'
αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΑΓ, ΑΓΒ δυσὶν δόρθαῖς ἴσαι εἰσίν.
καὶ αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΔΓ ἄρα δυσὶν δόρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

XXII. Boetius p. 388, 3?

8. ἡ] om. p. ΒΖΔ] corr. ex ΓΖΔ m. 1 V. 5. αἱ] αἱ εἰσιν B. αὐτῷ] om. B; supra scr. m. rec. 6. εἰσίν] om. B. 7. καὶ] F, eras. 8. ἀπεναντίων P, sed corr. 11. Ante γωνίαι add. αὐτοῦ B Vp, P m. rec. 13. ΑΓ, ΒΔ] litt. Γ, ΒΔ e corr. F. 14. ἐπειδὲ] καὶ ἐπεῑ p. 15. εἰσιν Vp.

habent, erit [prop. XX] $\angle BZA = 2BAA$. eadem de causa etiam $\angle BZA = 2BEA$. quare
 $\angle BAA = BEA$.

Ergo in circulo anguli in eodem segmento positi inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

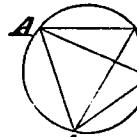
XXII.

In quadrilateris in circulis positis anguli oppositi duobus rectis aequales sunt.

Sit circulus $ABGA$, et in eo quadrilaterum sit $ABGA$. dico, angulos eius oppositos duobus rectis aequales esse.

ducantur AG , BA . iam quoniam cuiusvis trianguli tres anguli duobus rectis aequales sunt [I, 32], trianguli ABG tres anguli $\Gamma AB + ABG + BGA$ duobus rectis aequales sunt. sed $\angle \Gamma AB = BAG$; nam in eodem sunt segmento $BAG\Gamma$ [prop. XXI], et

$$\angle AGB = AAB;$$

nam in eodem sunt segmento $AAGB$.
 quare $\angle AAG = BAG + AGB$. communis adiiciatur $\angle AGB$. itaque
 $ABG + BAG + AGB = AGB + AAG$.
 uerum $ABG + BAG + AGB$ duobus rectis aequales sunt. quare etiam $ABG + AAG$ duobus rectis sunt

τριγώνον] om. B. 16. γωνίαι δυσιν ὁρθαῖς τοιαι εἰσιν αἱ ὑπὸ ΓAB , ABG , BGA V. 17. εἰστιν εuan. F. ΓAB] ΓAB P.
 BAG] BAG P (ante Γ ras. 1 litt.). 18. εἰσιν PBF.

19. γάρ] supra m. 2 euan. F. εἰστιν] supra m. 2 euan. F; εἰσιν PB. 20. εἰστιν] PF; comp. p; εἰστι BV. 21. Post προσ-
 κείσθω in B add. ταῖς δύο ὅμοια τῇ πρὸς τῷ Α καὶ Γ καὶ χω-
 φὶς τῇ μιᾷ τῇ πρὸς τῷ Δ. ὑπό] (alt.) om. φ, m. rec. B.
 22. ABG] BG e corr. V. εἰστι B. ἀλλά P. ἀλλ' αἱ —
 23. εἰστι] om. B. 23. BAG , AGB] BGA , ΓAB p. εἰστι] P; εἰστι vulgo. 24. ἄρα] om. BFV.

διμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΓΒ γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

Τῶν ἄρα ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι εἰσίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κγ'.

'Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τμήματα κύκλων δμοια καὶ ἄνισα οὐ συσταθήσεται ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη.

10 Εἰ γὰρ δυνατόν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ δύο τμήματα κύκλων δμοια καὶ ἄνισα συνεστάτω ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη η ΑΓΒ, ΑΔΒ, καὶ διήχθω η ΑΓΔ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΓΒ, ΔΒ.

'Ἐπειδὲ οὖν δμοίον ἔστι τὸ ΑΓΒ τμῆμα τῷ ΑΔΒ 15 τμήματι, δμοια δὲ τμήματα κύκλων ἔστι τὰ δεχόμενα γωνίας ἴσας, ἵση ἄρα ἔστιν η ὑπὸ ΑΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΔΒ η ἐκτὸς τῇ ἐντός· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τμήματα κύκλων δμοια καὶ ἄνισα συσταθήσεται ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη· 20 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κδ'.

Τὰ ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν 17 δμοια τμήματα κύκλων ἴσα ἀλλήλοις ἔστιν.

'Ἐστωσαν γὰρ ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν τῶν ΑΒ, ΓΔ δμοια 25 τμήματα κύκλων τὰ ΑΕΒ, ΓΖΔ· λέγω, ὅτι ἴσον ἔστι τὸ ΑΕΒ τμῆμα τῷ ΓΖΔ τμήματι.

1. αἱ] η V, corr. m. 2. 2. εἰσίν] P F p; εἰσί B V. 6.
κύκλου] non liquet in F. 7. κύκλον F. 8. συσταθήσεται]
P B F p; συσταθήσονται V φ. 9. ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] mg. m. 2
V. 11. ἄνισα] -σα eras. F. 12. ΑΓΒ] corr. ex ΑΒΓ p
m. 1. 13. ΓΒ] corr. ex ΓΔ V m. 2. 14. ἔστιν P. 16.

aequales. similiter demonstrabimus, etiam

$$\angle BAA + \angle AGB$$

duobus rectis aequales esse.

Ergo in quadrilateris in circulis positis anguli oppositi duobus rectis aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXIII.

In eadem recta duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construi nequeunt.

nam si fieri potest, in eadem recta AB duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construantur $A\Gamma B$, $A\Delta B$, et educatur $A\Gamma\Delta$, et ducantur ΓB , ΔB .

iam quoniam segmentum $A\Gamma B$ simile est segmento $A\Delta B$, similia autem segmenta circulorum sunt, quae aequales angulos capiunt [def. 11], erit $\angle A\Gamma B = A\Delta B$, exterior interiori; quod fieri non potest [I, 16].

Ergo in eadem recta duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construi nequeunt; quod erat demonstrandum.

XXIV.

Similia segmenta circulorum in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt.

nam in aequalibus rectis AB , $\Gamma\Delta$ similia segmenta circulorum sint AEB , $\Gamma Z\Delta$. dico, esse $AEB = \Gamma Z\Delta$.

[τοας] seq. spatium 3 litt. F. [εστιν] om. B. [γωνία] m. 2
V. 17. ή [εντός τη̄ εντός p. [εστιν] om. p. 24. γάρ]
supra m. 2 F. [ΓΔ] Δ e corr. m. 1 F. 25. κύκλον φ.
[εστιν] P.

'Ἐφαρμοξομένου γὰρ τοῦ ΑΕΒ τμῆματος ἐπὶ τὸ ΓΖΔ καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν Α σημείου ἐπὶ τὸ Γ τῆς δὲ ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ, ἐφαρμόσει καὶ τὸ Β σημεῖον ἐπὶ τὸ Δ σημεῖον διὰ τὸ Ισην εἰναι τὴν ΑΒ 5 τῇ ΓΔ· τῆς δὲ ΑΒ ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμοσάσης ἐφαρμόσει καὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ. εἰ γὰρ ἡ ΑΒ εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμόσει, τὸ δὲ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ μὴ ἐφαρμόσει, ἦτοι ἐντὸς αὐτοῦ πεσεῖται ἡ ἐκτὸς ἡ παραλλάξει ὡς τὸ ΓΗΔ, καὶ κύκλος κύ-
10 κλον τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ δύο· δπερ ἐστίν ἀδύνατον. οὐκέτι ἄφα ἐφαρμοξομένης τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ οὐκέτι ἐφαρμόσει καὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ· ἐφαρμόσει ἄφα, καὶ ἵσον αὐτῷ ἔσται.

Τὰ ἄφα ἐπὶ ἵσων εὐθειῶν ὅμοια τμήματα κύκλων
15 ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν· δπερ ἔδει, δεῖξαι.

κε'.

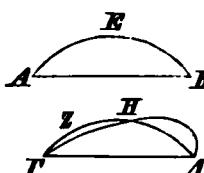
Κύκλου τμήματος δοθέντος προσαναγράψαι
τὸν κύκλον, οὗπέρ ἐστι τμῆμα.

"Ἐστω τὸ δοθὲν τμῆμα κύκλου τὸ ΑΒΓ· δεῖ δὴ
20 τοῦ ΑΒΓ τμήματος προσαναγράψαι τὸν κύκλον, οὗπέρ
ἐστι τμῆμα.

1. ἐφαρμοξομένου B, sed corr.; alt. ο in ras. V. 3. καὶ] om. B. 5. τῇ] τῇν V; corr. m. 2. ἐφαρμοσάσης δὲ (δὴ B) τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ BFVp; sed in F ante ἐφαρμοσάσης legitur: ἡ δὲ ΑΒ ἐπὶ τὴν ΓΔ; idem in mg. m. 1: εἰ δὲ τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμοσάσης καὶ τὸ ΑΕ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖ μὴ ἐφαρμόσῃ. 6. ΓΖΔ] ZΔ in ras. F. εἰ] in ras. P. ἡ ΑΒ εὐθεία — 8. ΓΖΔ] om. B. 7. ΓΔ] Δ ε corr. V m. 2. 8. τὸ ΓΖΔ] in ras. m. 1 p. ἐφαρμόση PF.

ἡτοι ἐντὸς αὐτοῦ πεσεῖται ἡ ἐκτὸς ἡ] P; ἀλλά Theon (BF Vp). 9. παραλλάξῃ F. καὶ κύκλος κύκλον τέμνει] P; κύ-
κλος δὲ κύκλον οὐ τέμνει Theon (BFVp; in V δέ supra scr. m. 1). Campanus hic prorsus aberrat. 10. δύο] P; δύο,
ἀλλά καὶ τέμνει ὁ ΓΗΔ τὸν ΓΖΔ κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ δύο

adPLICATO enim segmento AEB ad segmentum $\Gamma Z \Delta$ et posito A puncto in Γ , recta autem AB in $\Gamma \Delta$, etiam B punctum in Δ cadet, quia $AB = \Gamma \Delta$. adPLICATA autem recta AB rectae $\Gamma \Delta$ etiam segmentum AEB in $\Gamma Z \Delta$ cadet. nam si recta AB cum $\Gamma \Delta$ congruet, segmentum autem AEB cum $\Gamma Z \Delta$ non congruet,

aut intra id cadet aut extra¹⁾), aut excedet ut $\Gamma H \Delta$, et circulus circulum in pluribus punctis quam duobus secabit; quod fieri non potest [prop. X]. itaque recta AB cum $\Gamma \Delta$ congruente fieri non potest, quin etiam segmentum AEB cum $\Gamma Z \Delta$ congruat. congruet igitur, et aequale ei erit [I οὐν. εἰν. 8].

Ergo similia segmenta circulorum in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXV.

Segmento circuli dato circulum supplere, cuius est segmentum.

Sit datum segmentum circuli $AB\Gamma$. oportet igitur segmenti $AB\Gamma$ circulum supplere, cuius est segmentum.

1) Id quod ob prop. XXXIII fieri non potest. et hoc adiicere debuit Euclides; sed non dubito, quin ipse ita scripserit, ut praebet cod. P. nam haec ipsa forma imperfecta Theonii ansam dedit emendationis parum felicis.

τὰ Γ, H, Δ Theon (BFVp; καὶ m. 2 V; δὲ corr. p). ἔστιν
P; om. BV; πάλιν F; ἔστι πάλιν p. 18. τὸ] τίν p. $\Gamma Z \Delta$
 ΓZ litt. in ras. V. Dein in FV add. τμῆμα m. 2. αύτο
V. 14. τὰ ἄρα] ἄρα τὰ F; ante ἄρα m. 2 add. τά. τῶν
τοιων p. 16. καὶ F; corr. m. 2. 18. τὸ τμῆμα Fp. 19.
τὸ δοθέν] om. B, m. 2 V. τυποιν τμῆμα B. 21. τὸ τμῆμα PF.

Τετμήσθω γάρ ή $\Delta\Gamma$ δίχα κατὰ τὸ Δ , καὶ ἡχθω
ἀπὸ τοῦ Δ σημείου τῇ $\Delta\Gamma$ πρὸς δρθάς ή ΔB , καὶ
ἐπεξεύχθω ή AB · ή ὑπὸ $AB\Delta$ γωνία ἄρα τῆς ὑπὸ¹
 $B\Delta\Delta$ ἦτοι μείζων ἐστὶν η̄ ἰση η̄ ἐλάττων.

5 "Εστω πρότερον μείζων, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ
 $B\Delta$ εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ ὑπὸ²
 $AB\Delta$ γωνίᾳ ἰση η̄ ὑπὸ $B\Delta E$, καὶ διήχθω η̄ ΔB ἐπὶ³
τὸ E , καὶ ἐπεξεύχθω η̄ $E\Gamma$. ἐπεὶ οὖν ἰση ἐστὶν η̄
ὑπὸ ABE γωνία τῇ ὑπὸ $B\Delta E$, ἰση ἄρα ἐστὶν καὶ η̄
10 EB εὐθεῖᾳ τῇ EA . καὶ ἐπεὶ ἰση ἐστὶν η̄ $A\Delta$ τῇ $\Delta\Gamma$,
κοινὴ δὲ η̄ ΔE , δύο δὴ αἱ $A\Delta$, ΔE δύο ταῖς $\Gamma\Delta$,
 ΔE ἰσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία η̄ ὑπὸ⁴
 $A\Delta E$ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ $\Gamma\Delta E$ ἐστιν ἰση· δρθὴ γάρ ἐκα-
τέρα· βάσις ἄρα η̄ AE βάσει τῇ GE ἐστιν ἰση. ἀλλὰ
15 η̄ AE τῇ BE ἐδείχθη ἰση· καὶ η̄ BE ἄρα τῇ GE
ἐστιν ἰση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ AE , EB , $E\Gamma$ ἰσαι ἀλλή-
λαις εἰσὶν· δὲ ἄρα κέντρῳ τῷ E διαστήματι δὲ ἐνὶ⁵
τῶν AE , EB , $E\Gamma$ κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ
τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἔσται προσαναγεγραμμένος.
20 κύκλου ἄρα τμῆματος δοθέντος προσαναγέγραπται
δὲ κύκλος. καὶ δῆλον, ὡς τὸ $AB\Gamma$ τμῆμα ἐλαττόν
ἐστιν ἡμικυκλίου διὰ τὸ E κέντρον ἐκτὸς αὐτοῦ
τυγχάνειν.

Όμοίως [δὲ] κἄν η̄ η̄ ὑπὸ $AB\Delta$ γωνία ἰση τῇ ὑπὸ⁶
25 $B\Delta\Delta$, τῆς $A\Delta$ ἰσης γενομένης ἐκατέρᾳ τῶν $B\Delta$, $\Delta\Gamma$
αἱ τρεῖς αἱ $A\Delta$, ΔB , $\Delta\Gamma$ ἰσαι ἀλλήλαις ἔσονται,

1. γάρ] om. p. 3. ἄρα γωνία p. τῆς]
τῇ p. 7. Post ΔB eras. καὶ V. 8. ἐστὶν] comp. supra F
m. 2. 9. ὑπὸ ABE — 10. ἰση ἐστὶν η̄] om. B. $B\Delta E$] B
in ras. p. ἴστιν F. 10. $E\Gamma$] BE P. τῇ] εὐθεῖᾳ τῇ P.
 $E\Delta$] P, F m. 1, V m. 1; AE F m. 2, V m. 2, p. 11. δύο]
(alt.) δυσὶ V. 14. βάσις] P; καὶ βάσις BVp; in F καὶ supra

nam $\angle A\Gamma$ in duas partes aequales secetur in $\angle A$, et a $\angle A$ puncto ad $A\Gamma$ perpendicularis ducatur AB , et ducatur AB . ergo $\angle ABA$ aut maior est angulo BAA aut aequalis aut minor.

Sit prius maior, et ad rectam BA et punctum eius A construatur $\angle BAE = \angle ABA$ [I, 23], et educatur AB ad E , et ducatur EG . iam quoniam

$$\angle ABE = \angle BAE,$$

erit etiam $EB = EA$ [I, 6]. et quoniam $\angle AAE = \angle A\Gamma$, et $\angle AE$ communis est, duae rectae AA , AE duabus $\angle A$, $\angle E$ aequales sunt altera alteri; et $\angle AAE = \angle A\Gamma E$; nam uterque rectus est. itaque $AE = \Gamma E$ [I, 4]. uerum demonstratum est, esse $AE = BE$. quare etiam $BE = \Gamma E$. itaque tres rectae AE , EB , EG inter se aequales sunt. ergo circulus centro E , radio autem qualibet rectarum AE , EB , EG descriptus etiam per reliqua puncta ibit et erit suppletus [prop. IX]. ergo dato segmento circuli suppletus est circulus; et adparet, segmentum $AB\Gamma$ minus esse semicirculo, quia centrum E extra id positum est.

Similiter si $\angle ABA = BAA$, tres rectae AA , AB , $A\Gamma$ inter se aequales erunt, cum $AA = BA$

scr. ἀλλά] P, V m. 1; ἀλλά] F; αλλά καὶ Bp, V m. 2. 15.

$\angle AE$] AB F. BE] (prius) bis F (semel m. 2). 16. τοη̄ ἔστιν p.

EA P. ἀλλήλαις] om. V. 18. καὶ] om. P. 19.

προσαναγραφόμενος F; mg. m. 1: γρ. προσαναγεγραμμένος.

20. κύκλου] ὁ κύκλος. κύκλου P. In B mg. lin. 5: ἔλαττον ἡμικύκλιον, lin. 24: ἡμικύκλιον, p. 230, 3: μεῖζον ἡμικύκλιον.

21. ἔλαττον] mg. m. 1 P. 22. τὸ E] in ras. p; E P m. 1,

B. 24. δὲ] in ras. V; om. P. καὶ η̄] καὶ εἰν P; καὶ seq.

η̄ in spatio 4 litt. φ. $\angle A\Gamma A$] corr. ex $AB\Gamma$ m. 1 P; $B\Gamma$ in ras. V. τοη̄ η̄ F. 25. $\angle A\Gamma$] \angle in ras. p. 26. τρεῖς] P

m. 1, F, V seq. ras.; τρεῖς ἀρα Bp, P m. rec.

καὶ ἔσται τὸ Λ κέντρον τοῦ προσαναπεκληρωμένου κύκλου, καὶ δηλαδὴ ἔσται τὸ ΑΒΓ ἡμικύκλιον.

Ἐὰν δὲ ἡ ὑπὸ ΑΒΔ ἐλάττων ἢ τῆς ὑπὸ ΒΑΔ, καὶ συστησώμεθα πρὸς τῇ ΒΑ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς τὸ αὐτῇ σημείῳ τῷ Α τῇ ὑπὸ ΑΒΔ γωνίᾳ ἵσην, ἐντὸς τοῦ ΑΒΓ τμήματος πεσεῖται τὸ κέντρον ἐπὶ τῆς ΑΒ, καὶ ἔσται δηλαδὴ τὸ ΑΒΓ τμῆμα μείζον ἡμικυκλίου.

Κύκλου ἄφα τμήματος δοθέντος προσαναγέγραπται ὁ κύκλος· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

10

κείται.

Ἐν τοῖς ἰσοις κύκλοις αἱ ἰσαι γωνίαι ἐπὶ ἰσων περιφερειῶν βεβήκασιν, ἔάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἔάν τε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὡσὶ βεβηκυταῖ.

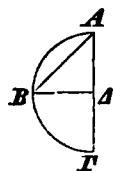
15 Ἐστωσαν ἰσοι κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ καὶ ἐν αὐτοῖς ἰσαι γωνίαι ἐστωσαν πρὸς μὲν τοῖς κέντροις αἱ ὑπὸ ΒΗΓ, ΕΘΖ, πρὸς δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΕΔΖ· λέγω, ὅτι ἵση ἐστὶν ἡ ΒΚΓ περιφέρεια τῇ ΕΔΖ περιφερείᾳ.

20 Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ ΒΓ, ΕΖ.

Καὶ ἐπεὶ ἰσοι εἰσὶν οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ κύκλοι, ἰσαι εἰσὶν αἱ ἐκ τῶν κέντρων δύο δὴ αἱ ΒΗ, ΗΓ δύο ταῖς ΕΘ, ΘΖ ἰσαι· καὶ γωνία ἡ πρὸς τῷ Η γωνίᾳ

3. ΑΒΔ] seq. spatium 3 litt. φ. 4. συνστησώμεθα P; συστησόμεθα BFVp; corr. B m. rec. πρὸς αὐτῇ] P; Α Theon (BFVp). 5. τῷ Α] P; om. Theon (BFVp). γωνίαν FVp.
 ἵσην] corr. εἰς ἵση m. rec. B. 6. ΔΒ] B in ras. p. Dein add. ὡς τὸ Ε mg. m. 2 P; ὡς τὸ Θ supra m. rec. Β, mg. m. 2 V. 7. ἡμικυκλίου] seq. spat. 2 litt. φ. 8. κύκλον], om. Bp. τμήματος ἄφα Bp. προσ- om. Bp. 9. κύκλος

[I, 6] et $\angle A = \angle \Gamma$; et A centrum erit circuli suppleti, et $AB\Gamma$ semicirculus erit.

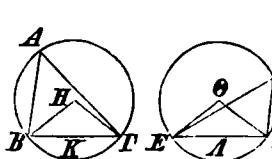
Sin $\angle ABD < \angle AAD$, et ad rectam BA et punctum eius A construimus angulum aequalem angulo ABD [I, 23], centrum in recta AB intra segmentum ABD cadet, et segmentum ABD

maius erit semicirculo.

Ergo segmento circuli dato suppletus est circulus; quod oportebat fieri.

XXVI.

In aequalibus circulis aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, $\angle EZ$, et in iis aequales anguli sint ad centra $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, ad ambitus autem $BA\Gamma$, $E\Lambda Z$. dico, aequales esse arcus $BK\Gamma$, EZ .

ducantur enim $B\Gamma$, EZ . et quoniam aequales sunt circuli $AB\Gamma$, $\angle EZ$, etiam radii aequales sunt. ergo duae rectae BH , $H\Gamma$ duabus $E\Theta$, ΘZ aequales sunt;

οὐκέτι ἔστι τὸ τμῆμα V. ποιῆσαι] δεῖται PF; in F mg. m. 1: γρ. ποιῆσαι. 10. κείται sic φ. 13. ὁσιν B. 14. βεβηκνίατι] postea add. m. 1 F; m. rec. P. 15. ἔστωσαν γάρ P. καὶ πρὸς μὲν τοῖς πέντεροις ἵσαι γωνίαις ἔστωσαν P. 17. $BH\Gamma$] post ras. 1 litt. F. 22. BH] HB BVp. δύο] (alt.) δυσι V; δυσιν p. 23. $E\Theta$] ΘE V, corr. m. 2. ἵσαι] P, F m. 1; ἵσαι εἰσὶ BVp, F m. 2. τῷ] τὸ B.

τῇ πρὸς τῷ Θ ἵση· βάσις ἄφα ἡ ΒΓ βάσει τῇ EZ
ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ πρὸς τῷ Α γωνία τῇ
πρὸς τῷ Δ, ὅμοιον ἄφα ἔστι τὸ ΒΑΓ τμῆμα τῷ ΕΔΖ
τμῆματι· καὶ εἰσιν ἐπὶ ἵσων εὐθειῶν [τῶν ΒΓ, EZ].
5 τὰ δὲ ἐπὶ ἵσων εὐθειῶν ὅμοια τμῆματα κύκλων ἵσα
ἀλλήλους ἔστιν· ἵσον ἄφα τὸ ΒΑΓ τμῆμα τῷ ΕΔΖ.
ἔστι δὲ καὶ ὅλος ὁ ΑΒΓ κύκλος ὅλῳ τῷ ΔΕΖ κύκλῳ
ἵσος· λοιπὴ ἄφα ἡ ΒΚΓ περιφέρεια τῇ ΕΔΖ περι-
φερείᾳ ἔστιν ἵση.

10 Ἐν ἄφα τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων
περιφερειῶν βεβηκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν
τε πρὸς ταῖς περιφερείας ὥσι βεβηκυῖαι· ὅπερ ἔδει
δεῖξαι.

κξ'.

15 Ἐν τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἐπὶ ἵσων περι-
φερειῶν βεβηκυῖαι γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν,
ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς
περιφερείαις ὥσι βεβηκυῖαι.

Ἐν γάρ ἵσοις κύκλοις τοῖς ΑΒΓ, ΔΕΖ ἐπὶ ἵσων
20 περιφερειῶν τῶν ΒΓ, EZ πρὸς μὲν τοῖς Η, Θ κέν-
τροις γωνίαι βεβηκέτωσαν αἱ ὑπὸ ΒΗΓ, ΕΘΖ, πρὶς
δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΕΔΖ· λέγω, διτ
ή μὲν ὑπὸ ΒΗΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΘΖ ἔστιν ἵση, ἡ δὲ
ὑπὸ ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἔστιν ἵση.

XXVII. Boetius p. 388, 5.

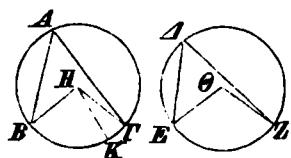
1. τῷ] τό B. ἵση] P V, F m. 1; ἔστιν ἵση Bp; ἵση ἔστι
F m. 2. 2. τῷ] τό B. 3. τῷ] (prius) τό B. ἔστιν P.
4. τῶν ΒΓ, EZ] mg. m. rec. P. 5. τὰ δὲ — εὐθειῶν] mg.
m. 1 P. 6. ΒΑΓ] litt. ΒΑ e corr. p. τῷ] τῷ seq. ras.
1 litt. F. ΕΔΖ] mutat. in EZΔ m. 2 V. 7. ἔστιν PB.
ΔEZ] E insert. m. 1 F; ΕΔΖ Bp; ΔEZ mg. m. 2 V.

et angulus ad H positus angulo ad Θ positio aequalis est. itaque $B\Gamma = EZ$ [I, 4]. et quoniam angulus ad A positus angulo ad Δ positio aequalis est, segmentum BAG segmento EAZ simile est [def. 11]. et in aequalibus rectis posita sunt. segmenta autem similia in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt [prop. XXIV]. itaque $BAG = EAZ$. uerum etiam totus circulus ABG toti circulo ΔEZ aequalis est. quare qui relinquitur arcus BKG arcui EAZ aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt; quod erat demonstrandum.

XXVII.

In aequalibus circulis anguli in aequalibus arcibus consistentes inter se aequales sunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt.

nam in aequalibus circulis ABG , ΔEZ in aequalibus arcibus $B\Gamma$, EZ ad centra H , Θ anguli consistant BHG , $E\Theta Z$, ad ambitus autem BAG , EAZ . dico, esse $\angle BHG = E\Theta Z$, et
 $\angle BAG = EAZ$.

κύκλω] in ras. m. 2 V. 8. τῆς] ἔστιν ἵση τῆς P. $EAZ]$ litt. AZ in ras. V. 9. ἔστιν ἵση] om. P. 10. Ἐν] inter ε et ν 1 litt. eras. V. 12. ωσιν F. 14. ×ξ'] sic φ. 18. ωσιν P. 19. ναὶ ἐπι F. 23. γωνία] P; om. Theon (BFVp). $E\Theta Z]$ corr. ex EHZ m. rec. P; BHG φ. 24. ἔστιν ἵση] P; om. Theon (BFVp).

Ἐτ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ τῇ ὑπὸ ΕΘΖ,
μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἐστω μείζων ἡ ὑπὸ ΒΗΓ,
καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΒΗ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
δημεύφ τῷ Η τῇ ὑπὸ ΕΘΖ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΗΚ·
οἱ δὲ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἰσων περιφερεῖσθν βεβήκασιν,
ὅταν πρὸς τοῖς κέντροις ὁσιν· ἵση ἄρα ἡ ΒΚ περι-
φέρεια τῇ ΕΖ περιφερεία. ἀλλὰ ἡ ΕΖ τῇ ΒΓ ἐστιν
ἵση· καὶ ἡ ΒΚ ἄρα τῇ ΒΓ ἐστιν ἵση ἡ ἐλάττων τῇ
μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν
10 ἡ ὑπὸ ΒΗΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΘΖ· ἵση ἄρα. καὶ ἐστι
τῆς μὲν ὑπὸ ΒΗΓ ἡμίσεια ἡ πρὸς τῷ Α, τῆς δὲ ὑπὸ¹⁵
ΕΘΖ ἡμίσεια ἡ πρὸς τῷ Δ· ἵση ἄρα καὶ ἡ πρὸς τῷ
Α γωνία τῇ πρὸς τῷ Δ.

Ἐν ἄρα τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἐπὶ ἰσων περιφε-
15 ρεῖσθν βεβηκυῖαι γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ἐάν τε
πρὸς τοῖς κέντροις ἔάν τε πρὸς ταῖς περιφερεῖαις ὁσι
βεβηκυῖαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κη'.

Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσαις
20 περιφερεῖαις ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μεί-
ζονι τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι.

Ἐστωσαν ἴσοι κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ, καὶ ἐν τοῖς
κύκλοις ἵσαι εὐθεῖαι ἐστωσαν αἱ ΑΒ, ΔΕ τὰς μὲν
ΑΓΒ, ΔΖΕ περιφερεῖαις μείζονας ἀφαιροῦσαι τὰς δὲ

1. εἰ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ τῇ ὑπὸ ΕΘΖ] PF; ομ.
V; εἰ μὲν οὖν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ ἵση ἐστὶ (ἐστίν B) τῇ ὑπὸ ΕΘΖ,
φανερόν, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ ἵση ἐστὶ (ἐστίν B, ομ. V) τῇ ὑπὸ¹
ΕΔΖ· εἰ δὲ οὐ Bp; in V eadem mg. m. 2 exceptis εἰ δὲ οὐ
quae in textu sunt m. 1 (εἰ δ' οὐ). γρ. καὶ οὐτως· εἰ μέν —
ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵση ἐστί· εἰ δὲ οὐ, μία αὐτῶν μείζων ἡ
ὑπὸ ΒΗΓ, καὶ συνεστάτω καὶ καθτέξῃς ὡς ἐν τῷ κειμένῳ mg.
m. rec. P. Campanus cum PF concordat. 2. μείζων ἐστίν]
Bp; ἐστι μείζων FV; μείζων ἐσται P. ἐστω μείζων] ομ. F,

nam si $\angle BH\Gamma$ angulo $E\Theta Z$ inaequalis est, alterutrum eorum maior est. sit maior $\angle BH\Gamma$, et ad rectam BH et punctum eius H angulo $E\Theta Z$ aequalis construatur BHK [I, 23]. et aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, si ad centra sunt positi [prop. XXVI]. ergo arc. $BK = EZ$. sed $EZ = B\Gamma$. quare etiam $BK = B\Gamma$, minor maiori; quod fieri non potest. itaque $\angle BH\Gamma$ angulo $E\Theta Z$ inaequalis non est; aequalis igitur. et angulus ad A positus dimidius est anguli $BH\Gamma$, angulus autem ad A positus dimidius anguli $E\Theta Z$ [prop. XX]. itaque angulus ad A positus angulo ad A posito aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis anguli in aequalibus arcibus consistentes inter se aequales sunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

In aequalibus circulis aequales rectae aequales arcus abscindunt maiorem maiori, minorem autem minori.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, AEZ , et in circulis aequales rectae sint AB , AE , arcus $A\Gamma B$, AZE

add. \sim , cui nunc nihil respondet. 3. εὐθεῖα] om. p; mg. m. 2 V. 4. $E\Theta Z$] in ras. m. 2 V. 7. ἀλλ', Bp. 10. έστιν P. 12. ίση ἀραι καὶ — 13. τῷ Δ] om. F. 18. τῷ τό B. 14. έν ἀραι] e corr. m. 2 V. 15. βεβηκνίαι γωνίαι] φ, seq. αι m. 1; in P γωνίαι supra scr. m. 1. 16. βεβηκνίαι ἀστιν P. 18. λ' F. 19. ίσαις] ίσαι φ (non F). 20. ἀφαιρούσιν P, ἀφεροῦσι φ. 21. ἐλάσσονα τῇ ἐλάσσονι V. 22. τοῖς κύκλοις] P; αὐτοῖς Theon (BFVp). 23. AB , AE] P; $B\Gamma$, EZ Theon (BFVp). 24. $A\Gamma B$] P, F m. 1; $B\Gamma B$ Vp, F m. 2. AZE] P; EAZ Bp, V e corr. m. 2; AZ inter duas ras. F. ἀφερούσαι P; φέρονται V, corr. m. 2.

AHB, ΑΘΕ ἐλάττονας· λέγω, ὅτι ἡ μὲν *ΑΓΒ* μετέχων περιφέρεια ἵση ἔστι τῇ *ΔΖΕ* μετέζοντι περιφερείᾳ,
ἡ δὲ *AHB* ἐλάττων περιφέρεια τῇ *ΔΘΕ*.

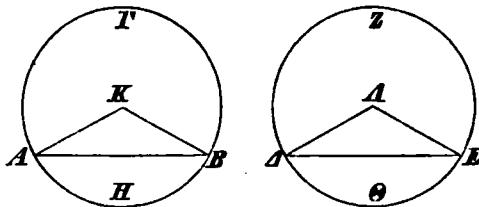
Ελλήφθω γὰρ τὰ κέντρα τῶν κύκλων τὰ *K, Λ, καὶ*
δέ επεξεύχθωσαν αἱ AK, KB, ΔΛ, ΔΕ.

Καὶ ἐπεὶ ἵσοι κύκλοι εἰσίν, ἵσαι εἰσὶ καὶ αἱ ἐκ τῶν
κέντρων δύο δὴ αἱ *AK, KB* δυσὶ ταῖς *ΔΛ, ΔΕ*
ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις ἡ *AB* βάσει τῇ *ΔΕ* ἵση· γωνία
ἄρα ἡ ὑπὸ *AKB* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΔΛΕ* ἵση ἔστιν. αἱ δὲ
10 ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων περιφερειῶν βεβήκασιν, ὅταν
πρὸς τοὺς κέντρους ὁσιν· ἵση ἄρα ἡ *AHB* περιφέρεια
τῇ *ΔΘΕ*. ἔστι δὲ καὶ δῆλος ὃ *ABΓ* κύκλος δῆλφ τῷ
ΔΕΖ κύκλῳ ἴσος· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ *AGΒ* περιφέρεια
λοιπῇ τῇ *ΔΖΕ* περιφερείᾳ ἵση ἔστιν.

15 'Εν ἄρα τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσαις
περιφερεῖαις ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μετέζοντα τῇ μετέζοντι
τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. *AHB*] P; *BΗΓ BVP*, F in ras. *ΔΘΕ*] P; *EΘΖ*
BFP; *ΑΓΒ*] PF; *BΑΓ BVP*. 2. *ἴστι*] om. B. *ΔΖΕ*
— 3. *τῇ*] om. B; *τῇ ΕΔΖ μετέζοντι περιφερείᾳ* ἡ δὲ *AHB* (ευαν.)
~~ἐλάττων περιφέρεια~~ *ἴση τῇ mg. m. rec.* *ΔΖΕ*] PF; *ΕΔΖ*
BVPφ. 3. *AHB*] P (B?); *BΗΓ Vp*, F in ras. *ἴση τῇ*
BFP, *ἴση ἔστι τῇ V.* *ΔΘΕ*] P; *EΘΖ* *ἐλάττονι Bp*; *EΘΖ*
ἐλάττονι περιφερείᾳ V, F (*EΘΖ* in ras.). 5. *ἐπικεντρώσαν*
φ. *AK*] P; *KB BVP*, F in ras., *F* (*K* in ras.). *KB*] P;
ΚΓ BVP, F in ras. *ΔΛ*] P; *ΔΕ V* e corr. m. 2, F in ras.;
ΕΛ Bp. *ΔΕ*] P; *ΔΖ BVP*, F in ras. 6. *ἴσαι εἰσὶ*] m.
rec. P. *αἱ*] supra m. 1 P, m. 2 B. 7. *AK, KB*] P; *BK,*
ΚΓ BVP, F in ras. *δυσὶ*] δύο F, corr. m. 2; *δυσίν* p.
ΔΛ, ΔΕ] P (*ΔΛ* corr. ex *ΔΛ* m. rec.); *ΕΛ, ΔΖ BVP*, F in
ras. 8. *ἴσαι εἰσὶ*] PF; *ἴσαι εἰσὶ* V et add. m. 2 Bp. *ΑΒ*] P;
BΓ BFP. *ΔΕ*] P; *EΖ BVPφ.* 9. *ὑπὸ*] om. Bp.
ΑΚΒ] P; *ΒΚΓ BVP*, F in ras. *ΔΔΕ*] P; *ΕΔΖ BVP*, F
in ras. 11. *AHB*] *BΗΓ V*, in ras. Fp; *ὑπὸ BΗΓ B*, *ὑπὸ*
del. *περιφέρεια*] om. B; in ras. p. 12. *ΔΘΕ*] P; *EΘΖ*
p, post ras. V, in ras. F; *ὑπὸ EΘΖ*, del. *ὑπὸ* et add. m. rec.

maiores abscindentes, $\angle AHB$, $\angle AOE$ autem minores.
dico, esse arc. $A\Gamma B = \angle ZE$, $AHB = \angle AOE$.

sumantur enim centra circulorum K , A , et du-
cantur AK , KB , AA , AE . et quoniam aequales cir-
culi sunt, etiam radii aequales sunt [def. 1]. itaque
duae rectae AK , KB duabus AA , AE aequales sunt;
et $AB = AE$. itaque $\angle AKB = \angle AAE$ [I, 8]. sed
aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, si
ad centra sunt positi [prop. XXVI]. itaque arc.

$$AHB = \angle AOE.$$

uerum etiam totus circulus $A\Gamma B$ toti circulo AEZ
aequalis est. quare etiam qui relinquitur arcus $A\Gamma B$
reliquo arcui $\angle ZE$ aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis aequales rectae aequales
arcus abscindunt maiorem maiori minorem autem mi-
nori; quod erat demonstrandum.

περιφέρεια B. ἔστιν P. $A\Gamma B$] in ras. F. 13. $\angle EZ$] E
supra m. 1 F; $EZ\angle P$. $\ell\sigmaος$ insert. m. 2 F. $\pi\alpha\tau$] PF;
om. BVp. $A\Gamma B$] F; $A\Gamma P$; $B\Gamma P$. περιφέρεια] om. V. 14. λοιπὴ τῇ] in mg. transit, antecedit $\ell\sigmaη$ in spatio
plurium litt. φ. $\angle ZE$] scripsi; $\angle EZ$ PF; $E\angle Z$ BVp.
15. [αλ λαι εὐθεῖαι] in ras. F. 16. ἀφαιροῦσιν F, -φα- e
corr. V m. 2. μετον.] post lac. 8 litt. in mg. transiens φ.

κθ'.

'Ἐν τοῖς ἰσοις κύκλοις τὰς ἵσας περιφερείας
ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν.

"Ἔστωσαν ἰσοι κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἵσαι περιφέρειαι ἀπειλήφθωσαν αἱ ΒΗΓ, ΕΘΖ,
καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΒΓ, ΕΖ εὐθεῖαι· λέγω, ὅτι ἵση
ἴστιν ἡ ΒΓ τῇ ΕΖ.

Ἐλλήφθω γὰρ τὰ κέντρα τῶν κύκλων, καὶ ἔστω
τὰ Κ, Λ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΒΚ, ΚΓ, ΕΛ, ΛΖ.

10 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΒΗΓ περιφέρεια τῇ ΕΘΖ
περιφερεῖᾳ, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΚΓ τῇ ὑπὸ¹
ΕΛΖ. καὶ ἐπεὶ ἰσοι εἰσὶν οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ κύκλοι, ἵσαι
εἰσὶ καὶ αἱ τῶν κέντρων δύο δὴ αἱ ΒΚ, ΚΓ δυσὶ²
ταῖς ΕΛ, ΛΖ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνίας ἵσας περιέχουσιν.
15 βάσις ἄρα ἡ ΒΓ βάσει τῇ ΕΖ ἵση ἔστιν.

'Ἐν ἄρα τοῖς ἰσοις κύκλοις τὰς ἵσας περιφερείας
ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λ'.

Τὴν δοθεῖσαν περιφέρειαν δίχα τεμεῖν.

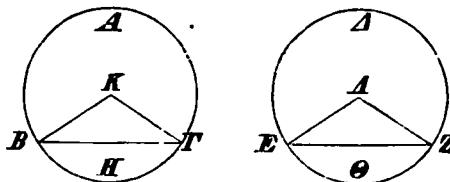
XXX. Proclus p. 272, 15. Boetius p. 388, 8.

1. λα' F; corr. m. 2.	2. ὑπὸ τάς FV.	3. ἵσαι εὐθεῖαι] εὐθεῖαι V, ζεῖαι F, quod in εὐθεῖαι corrigerere conata est m. 2.
4. ὑποτείνουσιν] υποτείνουσιν ἵσαι V; υποτείνουσι (in ras. m. 2, punctis del.) εὐθεῖαι ὑπὸ (mg. m. 2), dein τετρουσιν m. 1 F.	5. ἵσαι] supra m. 2 V. ἐν] ἀπειλήφθωσαν ἐν V.	6. ΒΓ, ΕΖ εὐθεῖαι] e corr. m. 2 F. ἀπειλήφθωσαν] om. V.
7. ΒΓ] ΒΓ εὐθεῖα BVP; εὐθεῖα in P add. m. rec., in F in mg. m. 1.	8. εὐθεῖα] ΒΓ m. 2.	9. ΑΖ] om. V. ελήφθωσαν p. καὶ ἔστω] P, ἔστω F (sed κύκλων γενουσατο); om. BVP.
10. κοι ἐπει] ἐπει Bp; εἰ γάρ V m. 1, ἐπεὶ γάρ V m. 2.	11. ἔστιν] ΒΚΓ] K e corr. m. 2 V.	

XXIX.

In aequalibus circulis sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt.

Sint aequales circuli $A\dot{B}\Gamma$, $A\dot{E}Z$, et in iis aequales arcus abscindantur $B\dot{H}\Gamma$, $E\dot{\Theta}Z$, et ducantur rectae $B\Gamma$, EZ . dico, esse $B\Gamma = EZ$.

sumantur enim centra circulorum et sint K , A , et ducantur BK , $K\Gamma$, EA , AZ . et quoniam arc.

$$B\dot{H}\Gamma = E\dot{\Theta}Z,$$

erit etiam $\angle BKG = EAZ$ [prop. XXVII]. et quoniam circuli $A\dot{B}\Gamma$, $A\dot{E}Z$ aequales sunt, etiam radii aequales sunt [def. 1]. itaque duae rectae BK , $K\Gamma$ duabus EA , AZ aequales sunt; et aequales angulos comprehendunt. itaque $B\Gamma = EZ$ [I, 4].

Ergo in aequalibus circulis sub aequalibus arcibus aequales rectae subtendunt; quod erat demonstrandum.

XXX.

Datum arcum in duas partes aequales secare.

13. εἰσιν PF. αῖ] om. P. ἐκ] om. p. 14. εἰσιν] PBF;
εἰσι Vp. ἵσται γωνίας Bp. περιέχονται] PB, περιέχονται
ρη, περιφέρουσιν V. 16. ὃπο τὰς BF Vp. 17. αῖ τοι V.
οπερ ἔθει δεῖξαι] m. 2 F. 18. λ'] non liquet F.

"Εστω ἡ δοθεῖσα περιφέρεια ἡ ΑΔΒ· δεὶ δὴ τὴν
ΑΔΒ περιφέρειαν δίχα τεμεῖν.

'Ἐπεξεύχθω ἡ ΑΒ, καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ,
καὶ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς
δ ἥχθω ἡ ΓΔ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΔΒ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, κοινὴ δὲ ἡ
ΓΔ, δύο δὴ αἱ ΑΓ, ΓΔ δυσὶ ταῖς ΒΓ, ΓΔ ἰσαι
εἰσὶν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ
ἵση· δοθὴ γὰρ ἐκατέρᾳ· βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ
10 ΑΒ ἰση ἐστίν. αἱ δὲ ἰσαι εὐθεῖαι ἴσας περιφερεῖας
ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μείζονι τὴν δὲ ἐλάττονα
τῇ ἐλάττονι· καὶ ἐστιν ἐκατέρᾳ τῶν ΑΔ, ΔΒ περι-
φερειῶν ἐλάττων ἡμικυκλίου· ἵση ἄρα ἡ ΑΔ περι-
φέρεια τῇ ΔΒ περιφερείᾳ.

15 'Η ἄρα δοθεῖσα περιφέρεια δίχα τέτμηται κατὰ τὸ
Δ σημεῖον· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

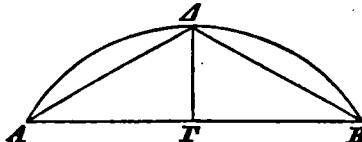
λα'.

'Ἐν κύκλῳ ἡ μὲν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ γωνία
δοθὴ ἐστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ μείζονι τμήματι ἐλάτ- 1
20 των δοθῆσ, ἡ δὲ ἐν τῷ ἐλάττονι τμήματι μεί-
ξων δοθῆσ· καὶ ἔτι ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήμα-
τος γωνία μείξων ἐστὶν δοθῆσ, ἡ δὲ τοῦ ἐλάτ-
τονος τμήματος γωνία ἐλάττων δοθῆσ.

XXXI. [Euclid.] opt. 47 (Studien p. 122). Alexander
Aphrod. in metaph. p. 318. Simplicius in phys. fol. 14^a. Phi-
lop. in anal. II fol. 85^a. Boetius p. 388, 10.

1. ΑΔΒ] litt. ΔΒ in ras. V; ΑΒ corr. ex ΑΓ P. 2.
ΑΒΔ Βρ; ΑΒ P. 3. δίχα] ἡ ΑΒ δίχα V. 5. ΓΔ] sic φ. .
e corr. m. 2 V. καὶ] om. φ. ΔΒ] Β corr. ex Θ m. 1 F.
8. εἰσὶν] PBF; εἰσὶ V p. 9. καὶ βάσις Βρ, V m. 2. ἄρα]
om. V. 10. ἐστὶ V. δ' ἴσαι V. 11. ἀφαιροῦσιν Β; in

Sit datus arcus $\mathcal{A}\mathcal{A}B$. oportet igitur arcum $\mathcal{A}\mathcal{A}B$ in duas partes aequales secare.

ducatur $\mathcal{A}B$ et in duas partes aequales sectetur in Γ [I, 10], et a puncto Γ ad rectam $\mathcal{A}B$ perpendicularis ducatur $\Gamma\Delta$, et ducantur $\mathcal{A}\Delta$, ΔB . et quoniam $\mathcal{A}\Gamma = \Gamma B$, et communis est $\Gamma\Delta$, duae rectae $\mathcal{A}\Gamma$, $\Gamma\Delta$ duabus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ aequales sunt; et

$$\angle \mathcal{A}\Gamma\Delta = B\Gamma\Delta;$$

nam uterque rectus est. itaque $\mathcal{A}\Delta = \Delta B$ [I, 4]. uerum aequales rectae aequales arcus abscindunt maiorem maiori minorem autem minori [prop. XXVIII]. et uterque arcus $\mathcal{A}\Delta$, ΔB minor est semicirculo. itaque arc. $\mathcal{A}\Delta = \Delta B$.

Ergo datus arcus in duas partes aequales sectus est in puncto Δ ; quod oportebat fieri.

XXXI.

In circulo angulus in semicirculo positus rectus est, qui autem in segmento maiore positus est, minor recto, qui autem in segmento minore positus est, maior recto, et praeterea angulus segmenti maioris maior est recto, minoris autem segmenti angulus minor recto.

ras. m. 1 P. 12. ἐλάτον P. ἔκατέρων φ. τῶν τοῦ φ.
 $\mathcal{A}B$] om. F. 14. $\mathcal{A}B$] in ras. V. κεριφερεῖται] om. V. περιφέρειται φ. 15. ἡ] in ras. V. 16. ποιῆσαι] δεῖξαι P.
 17. λγ' F. 18. ετ] post ras. 1 litt. V. 22. γνώσια] m. 2
 V. 28. ὁρθῆς] PF; ἐστιν ὁρθῆς Bp; ὁρθῆς ἐστιν V.

"Εστω κύκλος δὲ *ΑΒΓΔ*, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἐστω
ἡ *ΒΓ*, κέντρον δὲ τὸ *Ε*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΒΑ*,
ΑΓ, *ΑΔ*, *ΔΓ*. λέγω, ὅτι ἡ μὲν ἐν τῷ *ΒΑΓ* ἡμι-
κυκλιφερ γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ὁρθή ἐστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ
5 *ΑΒΓ* μείζονι τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι γωνία ἡ ὑπὸ¹
ΑΒΓ ἐλάττων ἐστὶν ὁρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ *ΑΔΓ* ἐλάττονι
τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ* μείζων
ἐστὶν ὁρθῆς.

'Ἐπεξεύχθω ἡ *ΑΕ*, καὶ διήχθω ἡ *ΒΑ* ἐπὶ τὸ *Ζ*.

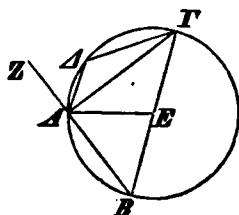
10 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *ΒΕ* τῇ *ΕΑ*, ἵση ἐστὶ καὶ
γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΕ* τῇ ὑπὸ *ΒΑΕ*. πάλιν, ἐπεὶ ἵση
ἐστὶν ἡ *ΓΕ* τῇ *ΕΑ*, ἵση ἐστὶ καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΓΕ* τῇ
ὑπὸ *ΓΑΕ*. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* δυσὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*,
ΑΓΒ ἵση ἐστίν. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ΖΑΓ* ἐκτὸς τοῦ
15 *ΑΒΓ* τριγώνου δυσὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΑΓΒ* γωνίαις
ἵση. ἵση ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνία τῇ ὑπὸ *ΖΑΓ*.
ὁρθὴ ἄρα ἐκατέρᾳ· ἡ ἄρα ἐν τῷ *ΒΑΓ* ἡμικυκλιφε-
ρ γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ὁρθή ἐστιν.

Καὶ ἐπεὶ τοῦ *ΑΒΓ* τριγωνου δύο γωνίαι αἱ ὑπὸ²
20 *ΑΒΓ*, *ΒΑΓ* δύο δόρθων ἐλάττονες εἰσιν, ὁρθὴ δὲ ἡ
ὑπὸ *ΒΑΓ*, ἐλάττων ἄρα δόρθης ἐστιν ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ*
γωνία· καὶ ἐστιν ἐν τῷ *ΑΒΓ* μείζονι τοῦ ἡμικυκλίου
τμῆματι.

Καὶ ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τετράπλευρόν ἐστι τὸ *ΑΒΓΔ*,

1. ἐστω] (alt.) om. V. 2. Post δέ add. αὐτοῦ m. rec. P.
E] supra hanc litt. eras. Γ V; seq. in F: καὶ (m. 1) εἰδῆρθω
ἐπὶ τῆς περιφερείας (in ras. m. 2) δύο τυχόντα σημεῖα τὰ *Α*, *Δ*
(in mg. transit m. 1); eadem omnia B mg. m. rec. καὶ — *ΒΑ*] in mg. transit m. 1 F. 3. *ΑΓ*, *ΑΔ*, *ΔΓ*] φ, seq. ueatig. A m. 1.
4. ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ*] P; om. Theon (BFVp). 5. μείζονι] -ονι
in ras. V; corr. ex μείζων m. 2 B. 6. *ΑΒΓ*] B in ras. V.
7. ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ*] om. p; mg. m. rec. B. 10. ἐστι] ἐστὶν P.
11. *ΑΒΕ*] P, F m. 1, V m. 1; *ΕΑΒ* Bp, F m. 2, V m. 2.

Sit circulus $A\dot{B}\Gamma\Delta$, diametrus autem eius sit $B\Gamma$, centrum autem E , et ducantur BA , $A\Gamma$, $A\Delta$, $\Delta\Gamma$. dico, angulum in $B\dot{A}\Gamma$ semicirculo positum $\angle B\dot{A}\Gamma$

rectum esse, qui autem in segmento $AB\Gamma$ maiore, quam est semicirculus, positus est, $\angle AB\Gamma$ minorem recto, qui autem in segmento $A\Delta\Gamma$ minore, quam est semicirculus, positus est, $\angle A\Delta\Gamma$ maiorem recto esse.

ducatur AE , et educatur BA ad Z . et quoniam $BE = EA$, erit etiam $\angle ABE = BAE$ [I, 5]. rursus quoniam $\Gamma E = EA$, erit etiam $\angle A\Gamma E = \Gamma AE$. ergo $\angle B\dot{A}\Gamma = AB\Gamma + A\Gamma B$. uerum etiam angulus exterior trianguli $AB\Gamma$, $\angle Z\dot{A}\Gamma = AB\Gamma + A\Gamma B$ [I, 32]. itaque $\angle B\dot{A}\Gamma = Z\dot{A}\Gamma$. rectus igitur est uterque [I, def. 10]. ergo angulus $B\dot{A}\Gamma$ in semicirculo $B\dot{A}\Gamma$ positus rectus est.

et quoniam trianguli $AB\Gamma$ duo anguli $AB\Gamma$, $B\dot{A}\Gamma$ duobus rectis minores sunt [I, 17], et $\angle B\dot{A}\Gamma$ rectus est, $\angle AB\Gamma$ minor est recto; et in segmento $AB\Gamma$ maiore, quam est semicirculus, positus est.

et quoniam in circulo quadrilaterum est $AB\Gamma\Delta$,

$B\dot{A}E]$ P; $E\dot{B}A$ Bp, e corr. FV. 12. $\Gamma E]$ P; AE F, V in ras. m. 2; EA Bp. $EA]$ P; $E\Gamma$ Bp, in ras. m. 2 FV.
 $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PB. $\chi\alpha\iota]$ om P. $\gamma\omega\tau\iota\alpha$ η FV (supra $\gamma\omega\tau\iota\alpha$ in V ras. est). 13. $\Gamma AE]$ in ras. m. 2 V. 15. $AB\Gamma]$ (alt.) Γ in ras. m. 2 V. 16. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\eta]$ (prius) m. 2 F. 17. $AB\Gamma$ P. 18. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu]$ PB, comp. p; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\eta$ FV. 19. $\delta\omega\eta]$ supra add, al m. 1 F. 20. $AB\Gamma$, $B\dot{A}\Gamma]$ $AB\Gamma$ in spatio 6 litt. m. 2 F. $\dot{\epsilon}\lambda\acute{a}\sigma\sigma\omega\tau\iota\epsilon$ FV. 21. $B\dot{A}\Gamma]$ P FV; $B\dot{A}\Gamma$ $\gamma\omega\tau\iota\alpha$ Bp. $\dot{\epsilon}\lambda\acute{a}\sigma\sigma\omega\tau\iota\alpha$ V.

τῶν δὲ ἐν τοῖς κίνησι τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον
γωνίαι δυσὶν δρθαὶς ἵσαι εἰσὶν [αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ,
ΑΔΓ γωνίαι δυσὶν δρθαὶς ἵσαι εἰσὶν], καὶ ἔστιν ἡ ὑπὸ¹
ΑΒΓ ἐλάττων δρθῆς· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ γωνία
μείζων δρθῆς ἔστιν· καὶ ἔστιν ἐν τῷ ΑΔΓ ἐλάττονι
τοῦ ἡμικυκλίου τμήματι.

Λέγω, ὅτι καὶ ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήματος γωνία
ἡ περιεχομένη ὑπὸ [τε] τῆς ΑΒΓ περιφερείας καὶ
τῆς ΑΓ εὐθείας μείζων ἔστιν δρθῆς, ἡ δὲ τοῦ ἐλάτ-
10 τονος τμήματος γωνία ἡ περιεχομένη ὑπὸ [τε] τῆς
ΑΔ[Γ] περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας ἐλάττων ἔστιν
δρθῆς. καὶ ἔστιν αὐτόθεν φανερόν. ἐπεὶ γὰρ ἡ ὑπὸ²
τῶν ΒΑ, ΑΓ εὐθειῶν δρθή ἔστιν, ἡ ἄρα ὑπὸ τῆς
ΑΒΓ περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας περιεχομένη
15 μείζων ἔστιν δρθῆς. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΑΖ
εὐθειῶν δρθή ἔστιν, ἡ ἄρα ὑπὸ τῆς ΓΑ εὐθείας καὶ
τῆς ΑΔ[Γ] περιφερείας περιεχομένη ἐλάττων ἔστιν
δρθῆς.

'Ἐν κύκλῳ ἄρα ἡ μὲν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ γωνία δρθή
20 ἔστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ μείζονι τμήματι ἐλάττων δρθῆς, ἡ
δὲ ἐν τῷ ἐλάττονι [τμήματι] μείζων δρθῆς, καὶ ἔτι ἡ
μὲν τοῦ μείζονος τμήματος [γωνία] μείζων [ἔστιν] δρθῆς,

2. αἱ ἄρα — 3. εἰσὶν] mg. m. rec. P. 8. γωνίαι] om.
Bp. εἰσὶν] BF; εἰσὶ P V p. 4. λοιπή] m. 2 F. γωνία]
PF; om. B V p. 5. δρθῆς ἔστιν] PF; δρθῆς ἔστι V; ἔστιν
δρθῆς Bp. ἔστιν] (alt.) om. V (supra καὶ ἐν ras.). ΑΔΓ]
P, F, V (ras. supra); om. Bp. ἐλάτονι P. 7. ὅτι] P, F
m. 1; δῆ, ὅτι B V p., F m. 2 (euan.). 8. τε] P; om. BF V p.
ΑΒΓ] P; ΑΗΒ P m. rec., BF, V m. 2, p m. 1; ΑΒΓ sum
ras. 1 litt. inter A et B V m. 1; Γ add. p m. rec. 9. ΑΓ]
Γ in ras. m. rec. B. μείζων] μείζ- in ras. m. rec. B. 10.
τε] P; om. BF V p. 11. ΑΔΓ] Γ insert. m. 1 F. ἐλάττων]
in ras. m. rec. B. 12. ὥ] ἡ περιεχομένη γωνία V. 13.
δρθῆ] PFV (in F ante δρθή inser. περιεχομένη γωνία mg. m.

et in quadrilateris in circulis positis oppositi anguli duobus rectis aequales sunt [prop. XXII], et angulus $AB\Gamma$ minor est recto, reliquus angulus $A\Delta\Gamma$ maior est recto; et in $A\Delta\Gamma$ segmento minore, quam est semicirculus, positus est.

dico etiam, angulum maioris segmenti arcu $AB\Gamma$ et recta AF comprehensum maiorem esse recto, minoris autem segmenti angulum arcu $A\Delta\Gamma$ et recta AG comprehensum minorem esse recto. et hoc statim adparet. nam quoniam angulus rectis BA , AG comprehensus rectus est, angulus arcu $AB\Gamma$ et recta AG comprehensus maior est recto. rursus quoniam angulus rectis AG , AZ comprehensus rectus est, angulus recta GA et arcu $A\Delta\Gamma$ comprehensus minor est recto.

Ergo in circulo angulus in semicirculo positus rectus est, qui autem in segmento maiore positus est, minor recto, qui autem in segmento minore positus est, maior recto, et praeterea angulus segmenti ma-

1; idem mg. m. rec. P); περιεχομένη δρθή γωνία Bp. 14.
 $AB\Gamma$] $AH\Gamma$ P; AHB BF, V m. 2, p m. 1; Γ add. p m. rec.,
 $AB\Theta$ cum ras. inter A et B V m. 1. $A\Gamma]$ Γ in ras. m.
rec. B. 15. μεζών] μεικτό in ras. m. rec. B. 16. $AG\Gamma]$ GA
V. εὐθεῖῶν περιεχομένη in ras. m. 2 V. 17. $A\Delta\Gamma]$ $A\Delta$
P. ἐλάττων] ε corr. B m. rec., praeced. ε m. 1; post ras.
1 litt. V. 20. ἐλάττων ἐστίν BV. 21. τυγχαντί] om. PB
F V p. μεζών ἐστίν BV p. 22. γωνία] om. P, m. 2 F.
ἐστίν] om. P; m. 2 F.

ἡ δὲ τοῦ ἐλάττονος τμήματος [γωνία] ἐλάττων ὀρθῆς·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

[Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν [ἡ] μία γωνία τριῶν γώνου ταῖς δυσὶν ἵση ἡ, ὀρθή ἔστιν ἡ γωνία διὰ τὸ καὶ τὴν ἑκείνης ἐκτὸς ταῖς αὐταῖς ἵσην εἶναι· ἐὰν δὲ αἱ ἐφεξῆς ἴσαι ὁσιν, ὀρθαὶ εἰσιν.]

λβ'.

'Ἐὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
10 τῆς ἀφῆς εἰς τὸν κύκλον διαχθῇ τις εὐθεῖα
τέμνουσα τὸν κύκλον, ἡς ποιεῖ γωνίας πρὸς τὴν
ἐφαπτομένην, ἴσαι ἔσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλλαξ
τοῦ κύκλου τμήμασι γωνίαις.

Κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓΔ ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα
15 ἡ EZ κατὰ τὸ B σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ B σημείου
διήχθω τις εὐθεῖα εἰς τὸν ΑΒΓΔ κύκλον τέμνουσα
αὐτὸν ἡ BΔ. λέγω, ὅτι ἡς ποιεῖ γωνίας ἡ BΔ μετὰ τῆς EZ ἐφαπτομένης, ἴσαι ἔσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλλαξ
τμήμασι τοῦ κύκλου γωνίαις, τουτέστιν, ὅτι ἡ μὲν
20 ὑπὸ ZBΔ γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ BΔ τμήματι
συνισταμένῃ γωνίᾳ, ἡ δὲ ὑπὸ EBΔ γωνία ἵση ἔστι
τῇ ἐν τῷ ΔΓΒ τμήματι συνισταμένῃ γωνίᾳ.

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ B τῇ EZ πρὸς ὀρθὰς ἡ BΔ,

XXXII. Boetius p. 388, 16.

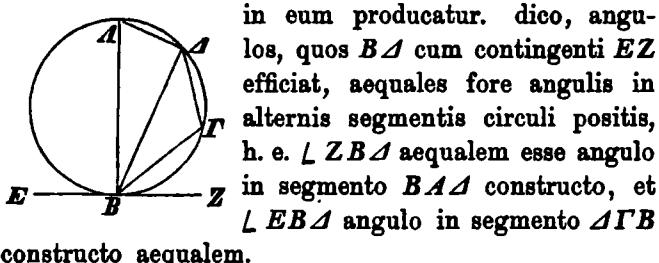
1. γωνία] om. PB F V p.	2. Seq. alia demonstratio; n.
appendix.
3. πόρισμα — 7. εἰσιν] mg. m. 1 P F b; eras. V.	
4. ὅτι] γ'. F.	5. τριγώνου ἡ μία γωνία B p.
5. δύο P. ἴσαι B. ἡ γωνία] P b; om. B F p.	6. καὶ] e corr.
F. ἐκτός] P b, B m. rec.; ἐφεξῆς F p, B m. 1. ἕταν] P b; ὅταν
F B p. 7. αἴ] om. P b. γωνίαι ἴσαι F. 8. λδ'] F; corr.
m. 2. 9. ἐφ- m. 2 F. 10. εἰς τὸν κύκλον] om. F V.	

ioris maior est recto minoris autem segmenti angulus minor recto; quod erat demonstrandum.¹⁾

XXXII.

Si recta circulum contingit, et a puncto contactus in circulum producitur recta secans circulum, anguli, quos haec cum contingenti efficit, aequales erunt angulis in alternis segmentis circuli positis.

nam circulum $AB\Gamma A$ contingat recta EZ in punto B , et a B puncto recta BA circulum $AB\Gamma A$ secans

in eum producatur. dico, angulos, quos BA cum contingenti EZ efficiat, aequales fore angulis in alternis segmentis circuli positis, h. e. $\angle ZBA$ aequalem esse angulo in segmento BAA constructo, et $\angle EBA$ angulo in segmento $A\Gamma B$ constructo aequalem.

ducatur enim a B ad EZ perpendicularis BA , et

1) Corollarium per se parum necessarium hic prorsus prae collocatur, cum minime e propositione pendeat. si Euclides id adiicere uoluisset, post I, 32 ponere debuit. etiam collocatio uerborum δύος ἔστι δεῖξαι et ratio codicum interpolatorem arguant; omisit Campanus. post Theonem demum additum esse uidetur.

διαχθῆ] -α- in ras. V. 11. τὴν ἐφαπτομένην V; corr. m. 2. 17. αὐτό φ. 18. ἐφαπτομένης] -ε postea add. F. 19. τοῦ κύκλου τυήμασι V. τυήμασι P. ὅτι] om. p. 20. ZBA] $\angle BZ$ F; corr. m. 2. γωνία] om. Bp. ἔστιν P. ἐν τῷ] in ras. V m. 2. BAA] PF, V e corr. m. 2; $\angle AB$ Bp. 21. γωνία] seq. τῇ ὑπὸ $\angle AB$, sed eras. V. EBA] \angle in ras. V; $\angle BE$ F, corr. m. 2. γωνία] PF, V in ras. m. 2; om. Bp. ἔστιν P. 22. $\angle GB$] Γ e corr. m. 2 V. γωνία] seq. τῇ ὑπὸ $\angle GB$ V (eras.), idem mg. m. 2 F.

καὶ εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΒΔ περιφερείας τυχὸν. σημεῖον τὸ Γ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΔΓ, ΓΒ.

Καὶ ἐπεὶ κύκλου τοῦ ΑΒΓΔ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ EZ κατὰ τὸ B, καὶ ἀπὸ τῆς ἀφῆς ἥκται τῇ ἐφ-
5 απτομένη πρὸς ὁρθὰς ἡ BA, ἐπὶ τῆς BA ἄρα τὸ κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου. ἡ BA ἄρα διάμε-
τρός ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου· ἡ ἄρα ὑπὸ ΑΔΒ γω-
νία ἐν ἡμικυκλίῳ οὖσα ὁρθή ἔστιν. λοιπαὶ ἄρα αἱ
10 ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΒΔ μιᾶς ὁρθῆς ἔσται εἰσίν. ἔστι δὲ καὶ
ὑπὸ ΑΒΖ ὁρθή· ἡ ἄρα ὑπὸ ΑΒΖ τὴν ἔστι ταῖς
ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΒΔ. κοινὴ ἀφγρήσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΔ·
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΖ γωνία ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐν-
αλλὰξ τμήματι τοῦ κύκλου γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΔ. καὶ
15 ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τετράπλευρόν ἔστι τὸ ΑΒΓΔ, αἱ ἀπ-
εναντίον αὐτοῦ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἔσαι εἰσίν. εἰσὶ
δὲ καὶ αἱ ὑπὸ ΑΒΖ, ΔΒΕ δυσὶν ὁρθαῖς ἔσαι· αἱ ἄρα
ὑπὸ ΑΒΖ, ΔΒΕ ταῖς ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΓΔ ἔσαι εἰσίν,
ῶν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ τῇ ὑπὸ ΑΒΖ ἐδείχθη ἔση· λοιπὴ
20 ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΒΕ τῇ ἐν τῷ ἐναλλὰξ τοῦ κύκλου τμή-
ματι τῷ ΔΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΓΒ γωνίᾳ ἔστιν ἔση.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
τῆς ἀφῆς εἰς τὸν κύκλον διαχθῇ τις εὐθεῖα τέμνονσα
τὸν κύκλον, ἂς ποιεῖ γωνίας πρὸς τῇ ἐφαπτομένη,
25 γωνίας ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι.

1. ΒΔ] in ras. m. 1 P; inter B et Δ insert. Γ m. 2 F.
 2. ΔΓ, ΓΒ] litt. ΓΓΒ in ras. m. 2 p. 4. καὶ ἀπό] ἀπὸ δέ
P. τῆς] P; τῆς κατὰ τὸ B Theon (BFVp). 5. ΒΔ] (bis)
AB F. 6. ἔστιν] P. 6. ἡ BA — 7. κύκλον] om. Bp. 7.
ἔστιν P, ut lin. 9. 10. 12. 14. ἡ ἄρα ἡ V. 8. ἔστιν] PV,
comp. p; ἔστι BF. 9. μιᾶς ὁρθῆ] mg. P. 14. αἱ] καὶ αἱ
FV. 15. γωνίαι] post hoc vocabulum in FV mg. m. 2 add.

in arcu $B\Delta$ sumatur quodlibet punctum Γ , et ducantur $A\Delta$, $\Delta\Gamma$, ΓB . et quoniam circulum $AB\Gamma\Delta$ contingit recta EZ in B , et a puncto contactus ad contingentem perpendicularis ducta est BA , in BA centrum erit circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. XIX]. itaque BA diametrus est circuli $AB\Gamma\Delta$. quare $\angle A\Delta B$, qui in semicirculo positus est, rectus est [prop. XXXI]. ergo reliqui

$$B\Delta + AB\Delta$$

uni recto aequales sunt [I, 32]. uerum etiam $\angle ABZ$ rectus est. itaque $\angle ABZ = B\Delta + AB\Delta$. subtrahatur, qui communis est, $\angle AB\Delta$. itaque

$$\angle ABZ = B\Delta\Delta,$$

qui in alterno segmento circuli positus est. et quoniam quadrilaterum in circulo positum est $AB\Gamma\Delta$, oppositi anguli eius duobus rectis aequales sunt [prop. XXII]. sed etiam $\angle ABZ + \angle BE$ duobus rectis sunt aequales [I, 13]. itaque

$$\angle ABZ + \angle BE = B\Delta\Delta + B\Gamma\Delta,$$

quorum $\angle B\Delta\Delta = \angle ABZ$, ut demonstratum est. itaque $\angle ABZ = \angle \Gamma B$, qui in alterno segmento circuli $\angle \Gamma B$ positus est.

Ergo si recta circulum contingit, et a puncto contactus in circulum producitur recta secans circulum, anguli, quos haec cum contingenti efficit, aequales erunt angulis in alternis segmentis circuli positis; quod erat demonstrandum.

ατ ὅπει B\Delta\Delta, Δ\Gamma B. 15. εἰσὶ δέ — 16. ισαι] P (*εἰσιν*); om. Theon (BFVp). 17. $\angle ABZ$] litt. $\angle B$ e corr. m. 1 F. In p seq. mg. m. 1: ατ εἰσὶ δύοιν ὁρθαῖς ισαι διὰ τὸ εὐθεῖαν τὴν Δ\Gamma B οὐκ' εὐθεῖαν (-αν non liquet) τὴν EZ ἀς ξενγε οὐτάναι. 24. τοῖς] insert. m. 2 F.

λγ'.

'Επὶ τῆς δοθείσης εὐθείας γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενου γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 "Εστιν ἡ δοθείσα εὐθεία ἡ *AB*, ἡ δὲ δοθείσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ πρὸς τῷ *Γ*. δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας τῇ *AB* γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ *Γ*.

'Η δὴ πρὸς τῷ *Γ* [γωνίᾳ] ἥτοι δέξεται ἔστιν ἡ ὁρθὴ 10 ἡ ἀμβλεῖα· ἔστιν πρότερον δέξεται, καὶ ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης καταγράφησι συνεστάτω πρὸς τῇ *AB* εὐθείᾳ καὶ τῷ *A* σημείῳ τῇ πρὸς τῷ *Γ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *BAD* δέξεται ἄρα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ *BAL*. ἦχθω τῇ *AA* πρὸς ὁρθὰς ἡ *AE*, καὶ τετμήσθω ἡ *AB* δίχα κατὰ τὸ *Z*, καὶ 15 ἦχθω ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου τῇ *AB* πρὸς ὁρθὰς ἡ *ZH*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *HB*.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, κοινὴ δὲ ἡ *ZH*, δύο δὴ αἱ *AZ*, *ZH* δύο ταὶς *BZ*, *ZH* ἵσαι εἰσὶν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AZH* [γωνίᾳ] τῇ ὑπὸ *BZH* ἵση· 20 βάσις ἄρα ἡ *AH* βάσει τῇ *BH* ἵση ἔστιν. ὁ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ *H* διαστήματι δὲ τῷ *HA* κύκλος γραφόμενος ἕξει καὶ διὰ τοῦ *B*. γεγράφθω καὶ ἔστω ὁ *ABE*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *EB*. ἐπεὶ οὖν ἀπ' ἄκρας τῆς *AE* διαμέτρου ἀπὸ τοῦ *A* τῇ *AE* πρὸς ὁρθὰς ἔστιν

XXXIII. [Euclid.] opt. 47 (Studien p. 122). Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 388, 20—21?

1. 1 ε' F. 5. ἡ] (primum) om. p. 8. τῷ] τῇ P.F. Γ] P; *Γ γωνίᾳ* Theon (BFVp). 9. δὴ] scripsi; δὲ P; ἄρα m. 2 FV; γάρ Bp, F m. 1. γωνίᾳ] P; om. BFVp; in F add. m. rec. ἡ] supra scr. m. 2 V. 10. πρότερον] πρῶτον V. καὶ ὡς] P, F (καὶ del. m. 2); ὡς Bp, e corr. V.

XXXIII.

In data recta segmentum circuli construere, quod angulum capiat aequalem dato angulo rectilineo.

Sit data recta AB , et datus angulus rectilineus Γ , qui ad Γ positus est. oportet igitur in data recta AB segmentum circuli construere, quod angulum capiat aequalem angulo ad Γ posito.

angulus igitur ad Γ positus aut acutus est aut rectus aut obtusus. sit prius acutus, et, ut in prima

figura, ad AB rectam et punctum A construatur angulus aequalis angulo ad Γ posito $\angle BAA$ [I, 23]. itaque $\angle BAA$ acutus est. ducatur ad AA perpendicularis AE , et AB in duas partes aequales secetur in Z , et a Z punto ad AB perpendicularis ducatur ZH , et ducatur HB .

et quoniam $AZ = ZB$, et communis est ZH , duae rectae AZ , ZH duabus BZ , ZH aequales sunt; et $\angle AZH = BZH$. itaque $AH = BH$ [I, 4]. quare circulus centro H radio autem HA descriptus etiam per B ueniet. describatur et sit ABE , et ducatur EB . iam quoniam ab A termino diametri AE ad AE per-

11. καταστροφῆς φ. καὶ συνεστάτω Βρφ; καὶ om. P, m. 2 V. 12. Α σημείῳ] πρὸς αὐτῷ σημεῖῳ τῷ Α V. 13. ἐστὶ PF. καὶ ἡγθὼ Βρ. ΑΑ] ΑΑ ΒVp. Dein add. αὐτὸς τοῦ Α σημείου Βρ, P m. rec. 14. ΑΕ] E in ras. V. καὶ τετράγωνον ἡ ΑΒ] mg. m. 2 F. 18. δύο] (alt.) δύοι Vp. ΒΖ] ΖΒ Βρ, FV m. 2. εἰσὶ Vp. 19. γωνία] P; om. BF Vp. ΕΖΗ] P; ΗΖΒ Βρ, V (sed Η et Β in ras.); ΖΒ supra scr. Η m. 1 F. ἵητις] V. 20. ΒΗ] ΒΗ F. 23. ΕΒ] ΕΒ P.

ἡ ΑΔ, ἡ ΑΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΕ κύκλου· ἐπεὶ
οὗν κύκλου τοῦ ΑΒΕ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ ΑΔ, καὶ
ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ Α ἀφῆς εἰς τὸν ΑΒΕ κύκλου διῆκται
τις εὐθεῖα ἡ ΑΒ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΔΑΒ γωνία ἵση ἐστὶ⁵
τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμῆματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ⁶
ΑΕΒ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ ΔΑΒ τῇ πρὸς τῷ Γ ἐστιν ἵση·
καὶ ἡ πρὸς τῷ Γ ἄρα γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ὑπὸ ΑΕΒ.

'Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας τῆς ΑΒ τμῆμα κύ-
κλου γέγραπται τὸ ΑΕΒ δεχόμενον γωνίαν τὴν ὑπὸ¹⁰
10 ΑΕΒ ἵσην τῇ δοθείσῃ τῇ πρὸς τῷ Γ.

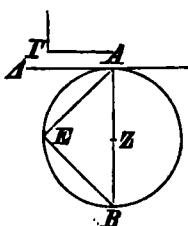
'Αλλὰ δὴ δρθὴ ἐστω ἡ πρὸς τῷ Γ· καὶ δέον πά-
λιν ἐστω ἐπὶ τῆς ΑΒ γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον
γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ Γ δρθῇ [γωνίᾳ]. συνεστάτω
[πάλιν] τῇ πρὸς τῷ Γ δρθῇ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΑΔ,¹⁵
15 ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς δευτέρας καταγραφῆς, καὶ τετμήσθω
ἡ ΑΒ δίχα κατὰ τὸ Ζ, καὶ κέντρῳ τῷ Ζ, διαστή-
ματι δὲ ὁποτέρῳ τῶν ΖΑ, ΖΒ, κύκλος γεγράφθω ὁ
ΑΕΒ.

'Ἐφάπτεται ἄρα ἡ ΑΔ εὐθεῖα τοῦ ΑΒΕ κύκλου
20 διὰ τὸ δρθήν εἰναι τὴν πρὸς τῷ Α γωνίαν. καὶ ἵση
ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ γωνία τῇ ἐν τῷ ΑΕΒ τμῆματι·
δρθὴ γὰρ καὶ αὐτὴ ἐν ἡμικυκλώ οὖσα. ἀλλὰ καὶ ἡ
ὑπὸ ΒΑΔ τῇ πρὸς τῷ Γ ἵση ἐστιν. καὶ ἡ ἐν τῷ
ΑΕΒ ἄρα ἵση ἐστὶ τῇ πρὸς τῷ Γ.

-
1. ΑΕΒ]	om. Bp; supra est ras. in V.	ἐπεὶ οὗν]	PFV
(γρ. καὶ ἐπεὶ F mg.),	καὶ ἐπεὶ Bp.	2. τοῦ ΑΒΕ κύκλου	
Bp.	ΑΒΕ]	ΑΕΒ	ο corr. V.
2. τοῦ ΑΒΕ κύκλου	4. ἐστιν PB.	5. ἐν τῷ	
Bp.	5. ἀλλά P.	6. ΔΑΒ]	litt. ΔΑ in ras. m. 1 P, dein add.
6. ΔΑΒ]	7. ἐστιν P.	7. ἐπι]	-i e corr.
m. 1	8. ἐπι]		
m. 2 V.	AB]	A eras. p.	9. ΕΑΒ F.
10. τῇ]	(alt.) om. F.	τμῆμα κύκλου F.	11. Εστιν πάλιν P.
om. BFVp.	11. Εστιν πάλιν P.	13. γωνίᾳ]	P;
μὲν τῷ V.	14. πάλιν]	om. P; γὰρ πάλιν	BVp.
19. ΑΒΕ]	corr. ex ΑΒΓ m. 1 P.	20. γωνίαν]	

pendicularis ducta est ΔA , recta ΔA circulum ABE contingit [prop. XVI πόρ.]. iam quoniam circulum ABE contingit recta ΔA , et ab A puncto contactus in circulum ABE producta est recta AB , erit $\angle \Delta AB = AEB$, qui in alterno segmento circuli positus est [prop. XXXII]. uerum $\angle \Delta AB$ angulo ad Γ posito aequalis est. itaque angulus ad Γ positus angulo AEB aequalis est. ergo in data recta AB segmentum circuli AEB descriptum est, quod angulum capiat AEB angulo dato, qui ad Γ positus est, aequalem.

iam uero angulus ad Γ positus rectus sit. et rursus propositum sit, ut in recta AB segmentum circuli describatur, quod capiat angulum recto angulo ad Γ

posito aequalem. construatur rursus angulus BAA recto angulo ad Γ posito aequalis, ut in secunda figura factum est, et AB in Z in duas partes aequales secat, et centro Z radio autem alterutra rectarum ZA, ZB circulus describatur AEB . itaque recta

ΔA circulum ABE contingit, quia angulus ad A positus rectus est [prop. XVI πόρ.]. et $\angle BAA$ angulo in segmento AEB posito aequalis est; nam hic et ipse rectus est, quia in semicirculo positus est [prop. XXXI]. uerum $\angle BAA$ etiam angulo ad Γ posito aequalis est. ergo etiam angulus in segmento AEB positus aequalis est an-

m. 2 V. $\iota\sigma\eta$] PF; om. BVp. 21. τημήματι $\iota\sigma\eta$ BVp; supra τημήματι in F duas litt. eras. ($\gamma\omega?$). 22. $\dot{\epsilon}\nu$] m. rec. P. καὶ] PF; om. BVp. 23. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$ $\iota\sigma\eta$ BVp. καὶ — 24. τῷ Γ] om. Bp; supra est ras. in V. 24. AEB] in ras. m. 2 V. Dein add. τημήματι P m. rec. $\iota\sigma\eta$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$] P ($\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$); om. V; ras. 6 litt. F. Γ] P, F m. 1; $\iota\sigma\eta$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$ add. F m. 2; Γ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\tau$ $\iota\sigma\eta$ V.

Γέγραπται ἄρα πάλιν ἐπὶ τῆς ΑΒ τμῆμα κύκλου τὸ ΑΕΒ δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ Γ.

Ἄλλὰ δὴ ἡ πρὸς τῷ Γ ἀμβλεῖται ἐστω· καὶ συνεστάτω αὐτῇ ἵση πρὸς τῇ ΑΒ εὐθεῖα καὶ τῷ Α σηδ μείφη ὥπο ΒΑΔ, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς τρίτης καταγραφῆς, καὶ τῇ ΑΔ πρὸς ὁρθὰς ἡχθω ἡ ΑΕ, καὶ τετμήσθω πάλιν ἡ ΑΒ δίχα κατὰ τὸ Ζ, καὶ τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς ἡχθω ἡ ΖΗ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΗΒ.

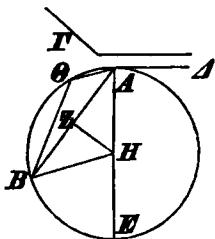
Καὶ ἐπεὶ πάλιν ἵση ἐστὸν ἡ ΑΖ τῇ ΖΒ, καὶ κοινὴ 10 ἡ ΖΗ, δύο δὴ αἱ ΑΖ, ΖΗ δύο ταῖς ΒΖ, ΖΗ ἰσαι εἰσὶν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΖΗ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΖΗ ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΑΗ βάσει τῇ ΒΗ ἵση ἐστὶν· δὲ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ Η διαστήματι δὲ τῷ ΗΑ κύκλος γραφόμενος ἡξει καὶ διὰ τοῦ Β. ἐρχέσθω ὡς ὁ ΑΕΒ. 15 καὶ ἐπεὶ τῇ ΑΕ διαμέτρῳ ἀπ' ἄκρας πρὸς ὁρθὰς ἐστὶν ἡ ΑΔ, ἡ ΑΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΕΒ κύκλου. καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς διῆκται ἡ ΑΒ· ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΑΔ γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι τῷ ΑΘΒ συνισταμένῃ γωνίᾳ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ 20 ΒΑΔ γωνία τῇ πρὸς τῷ Γ ἵση ἐστὶν. καὶ ἡ ἐν τῷ ΑΘΒ ἄρα τμήματι γωνία ἵση ἐστὶ τῇ πρὸς τῷ Γ.

'Ἐπὶ τῆς ἄρα δοθεὶσῆς εὐθείας τῆς ΑΒ γέγραπται τμῆμα κύκλου τὸ ΑΘΒ δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ Γ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

2. ΑΒΕ P. Γ δρθῆ V, F m. rec. 4. ἵση] m. rec. P.
Α] ἐπ' αὐτῇ m. 2 supra sor. F. 9. ΖΒ] in ras. F. καὶ
κοινὴ] κοινὴ δέ FV. 10. ΖΗ] (alt.) Η in ras. m. 1 B.

δύο] PB, δυοί F m. 1; δυοί V p. 11. εἰσιν] V[
ἵση add. ἐστί V, F m. 2. 13. ΗΑ] corr. ex Α m. rec. P.
15. ἐπει] corr. ex ἐπί m. 2 F. ἐστιν] P; cfr. p. 250, 24;
ἥκται Theon (BFVp). 16. ΑΕΒ] litt. ΕΒ in ras. F. 17. ἦ] (prius) in ras. m. 2 V. 18. ἐστίν] P. 19. ΑΘΒ] litt. ΘΒ

gulo ad Γ posito. ergo rursus in AB segmentum circuli descriptum est AEB , quod angulum capiat aequalem angulo ad Γ posito.

iam uero angulus ad Γ positus obtusus sit, et ad rectam AB et punctum A ei aequalis construatur $\angle BAA$, ut in tertia figura factum est, et ad AA perpendicularis ducatur AE , et rursus AB in Z in duas partes aequales secetur, et ad AB perpendicularis ducatur ZH , et ducatur HB . et quoniam rursus $AZ = ZB$, et ZH communis est, duae rectae AZ , ZH duabus BZ , ZH aequales sunt; et $\angle AZH = BZH$. itaque $AH = BH$ [I, 4]. itaque circulus centro H et radio HA descriptus etiam per B ueniet. cadat ut AEB . et quoniam ad diametrum AE in termino perpendicularis ducta est AA , recta AA circulum AEB contingit [prop. XVI πόφ.]. et ab A puncto contactus producta est AB . itaque $\angle BAA$ angulo in alterno segmento circuli, AOB , constructo aequalis est [prop. XXXII]. sed $\angle BAA$ angulo ad Γ posito aequalis est. quare etiam angulus in AOB segmento positus angulo ad Γ posito aequalis est.

Ergo in data recta AB segmentum circuli constructum est AOB , quod angulum angulo ad Γ posito aequalem capiat; quod oportebat fieri.

in ras. m. 2 V. συνεσταμένη PF. ἀλλά P. 20. ἔστι V.
21. γωνία] om. V. ἔστιν P. 22. ἄρα δοθεῖσης] PF;
δοθεῖσης ἄρα BVP. $AB]$ in ras. FV. 23. δεχόμενον] corr.
ex ἴζομενον m. 1 P.

λδ'.

Απὸ τοῦ δοθέντος κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθεὶσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 Εστὸ δοθεὶς κύκλος δὲ ΑΒΓ, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθυγράμμος ἡ πρὸς τῷ Δ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ ΑΒΓ κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθεὶσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ Δ.

Ηχθω τοῦ ΑΒΓ ἐφαπτομένη ἡ EZ κατὰ τὸ B σημεῖον, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ZB εὐθεῖα καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ B τῇ πρὸς τῷ Δ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ZBG.

Ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ ΑΒΓ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ EZ, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ B ἐπαφῆς διῆκται ἡ BG, 15 ἡ ὑπὸ ZBG ἄφα γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ BABG ἐναλλάξ τμήματι συνισταμένῃ γωνίᾳ. ἀλλ’ ἡ ὑπὸ ZBG τῇ πρὸς τῷ Δ ἔστιν ἵση· καὶ ἡ ἐν τῷ BABG ἄφα τμήματι ἵση ἔστι τῇ πρὸς τῷ Δ [γωνίᾳ].

Απὸ τοῦ δοθέντος ἄφα κύκλου τοῦ ΑΒΓ τμῆμα 20 ἀφήρηται τὸ BABG δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθεὶσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

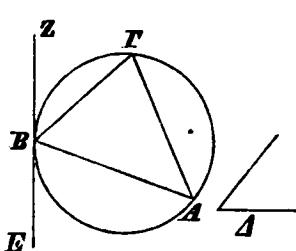
λε'.

Ἐὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχό-

1. λε' F. 6. δεῖ δὴ — 7. ἀφελεῖν] om. F; add. m. 2 mg. 7. γωνία φ. τῇ δοθεὶσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ] P; om. Theon (BFVp). 8. Δ] Δ γωνία Bp, F m. 2, V m. 2. 9. ΑΒΓ κύκλον V, sed κύκλου punctis notat. ἡ] εὐθεῖα ἡ V, F m. rec. B] corr. ex Γ m. 2 F. 10. ZB] BZ P. 11. τῷ] (alt.) τῇ p; corr. m. 2. 12. ΑΒΓ κατὰ τὸ B V, F m. rec. τις] m. 2 F. 15. γωνία] om. Bp. ἵση ἔστι] om.

XXXIV.

A dato circulo segmentum auferre, quod angulum capiat dato angulo rectilineo aequalem.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, et datus angulus rectilineus Δ , qui ad \angle positus est. oportet igitur a circulo $AB\Gamma$ segmentum circuli auferre, quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad \angle positus est.

ducatur EZ circulum $AB\Gamma$ contingens in puncto B , et ad rectam ZB et punctum eius B angulo ad Δ posito aequalis construatur $ZB\Gamma$ [I, 23].

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta EZ , et a puncto contactus B producta est $B\Gamma$, $\angle ZB\Gamma$ aequalis est angulo in $B\Lambda\Gamma$ alterno segmento constructo [prop. XXXII]. verum $\angle ZB\Gamma$ angulo ad Δ posito aequalis est. quare etiam angulus in segmento $B\Lambda\Gamma$ positus aequalis est angulo ad Δ posito.

Ergo a dato circulo $AB\Gamma$ segmentum ablatum est $B\Lambda\Gamma$, quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad \angle positus est; quod oportebat fieri.

XXXV.

Si in circulo duae rectae inter se secant, rectan-

V. $B\Lambda\Gamma$] $B\Lambda$ e corr. m. 2 V; $AB\Gamma$ F. 16. συνεσταμένη
F. γωνία λογ ἔστιν V. τῷ γῳ γωνία λογ ἔστι τῷ V. 17. ἔστιν
λογ] om. V. τμῆματι] P; τμῆματι γωνία Theon (BFVp).
18. ἔστιν P. γωνίᾳ] P; om. BFVp. 19. τοῦ] (alt.) om.
F. τμῆμα τῷ V et corr. ex τμῆματι F. 22. λεῖ] euān. F.

μενον ὁρθογάνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν τῆς
έτέρας τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Ἐν γὰρ κύκλῳ τῷ ΑΒΓΔ δύο εὐθεῖαι αἱ ΑΓ,
ΒΔ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ Ε σημεῖον· λέγω,
ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογάνιον
ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ ὁρθο-
γωνίῳ.

Ἐλ μὲν οὖν αἱ ΑΓ, ΒΔ διὰ τοῦ κέντρου εἰσὶν
ῶστε τὸ Ε κέντρον εἶναι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου, φανε-
ρόν, ὅτι ἵσων οὐσῶν τῶν ΑΕ, ΕΓ, ΔΕ, ΕΒ καὶ τὸ
ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογάνιον ἵσον ἐστὶ³
τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Μὴ ἔστωσαν δὴ αἱ ΑΓ, ΔΒ διὰ τοῦ κέντρου, καὶ
εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓΔ, καὶ ἔστω τὸ Ζ, καὶ
ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὰς ΑΓ, ΔΒ εὐθείας κάθετοι ἥχθωσαν
αἱ ΖΗ, ΖΘ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΒ, ΖΓ, ΖΕ.

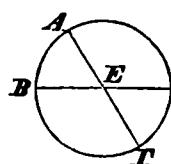
Καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΗΖ εὐ-
θεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΓ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ἵση ἄρα ἡ ΑΗ τῇ ΗΓ.
ἔπει οὖν εὐθεῖα ἡ ΑΓ τέμνηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ τὸ
Η, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Ε, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ
περιεχόμενον ὁρθογάνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΗ τε-
τραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΗΓ· [κοινὸν] προσ-
κείσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΗΖ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ
μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν ΗΕ, ΗΖ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν
ΓΗ, ΗΖ. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΖ ἵσον
ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΖΕ, τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΓΗ, ΗΖ ἵσον

3. γάρ] γὰρ τῷ ΒΓΖΡ. ΑΓ, ΒΔ] litt. Γ, Β in ras. m. 2 V;
Γ, ΒΔ in ras. m. 1 B; ΑΓ, ΔΒ F. 6. τῶν] om. P. 8. ΒΔ]
ΔΒ F. εἰσέν] ὠσιν V. 10. ΕΓ] in ras. m. 2 V. 13. μὴ
ἔστωσαν δῆ] P, F (mg. m. 2: γε. ἔστωσαν δῆ); ἔστωσαν δῆ ΒΓΖΡ.
ΑΓ, ΔΒ] litt. Γ, ΔΒ in ras. m. 2 V. διά] PF, V m. 1, p

gulum comprehensum partibus alterius aequale est rectangulo comprehenso partibus alterius.

nam in circulo $AB\Gamma\Delta$ duae rectae AG , $B\Delta$ inter se secant in E puncto. dico, esse

$$AE \times EG = AE \times EB.$$

iam si AG , $B\Delta$ per centrum ductae sunt, ita ut E centrum sit circuli

$AB\Gamma\Delta$, manifestum est, esse

$$AE \times EG = AE \times EB,$$

cum aequales sint AE , EG , AE , EB .

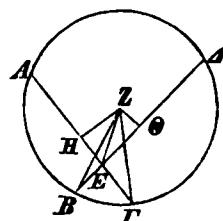
ne sint igitur AG , $B\Delta$ per centrum ductae. et sumatur centrum circuli $AB\Gamma\Delta$, et sit Z , et a Z ad rectas AG , $B\Delta$ perpendiculares ducantur ZH , $Z\Theta$ et ducantur ZB , $Z\Gamma$, ZE . et quoniam recta per centrum ducta ZH aliam rectam AG non per centrum ductam ad rectos angulos secat, eadem eam in duas partes aequales secat [prop. III].

itaque $AH = HG$. iam quoniam recta AG in partes aequales diuisa est in H , in inaequalis autem in E , erit $AE \times EG + HE^2 = HG^2$ [III,5]. commune adiiciatur HZ^2 . itaque

$$AE \times EG + HE^2 + HZ^2 = GH^2 + HZ^2.$$

uerum $ZE^2 = EH^2 + HZ^2$ et

m. 1; μὴ διά B, V m. 2, p m. 2. καὶ] mg. m. 2 F. 14.
 $AB\Gamma\Delta$] litt. $\Gamma\Delta$ in ras. m. 2 V. Dein add. κύκλον P m. rec., F postea insert., V m. 2. 17. HZ] ZH P. 18. μῆ] postea insert. F. 19. τέμνει] (alt.) P F V; τεμεῖ B p (F m. 2). 22.
 HE V m. 1, corr. m. 2. 23. $H\Gamma$ τετραγωνων V. κοινόν
 om. P, post προστιθέσθω add. m. rec. 25. HE , HZ] alt. H e corr. m. 2 V; ZH , HE P (ZH corr. ex ZE m. rec.). ἴσα
 P. ἴστην P B.

έστι τὸ ἀπὸ τῆς ΖΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΓ. ἴση δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ. διὰ τὰ 5 αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ. ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἴσον τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ 10 ἴσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΖΕ· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον 15 ἴσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ ὁρθογώνιῳ.

'Εὰν ἄρα ἐν κύκλῳ εὐθεῖαι δύο τέμνωσιν ἀλλήλας, 15 τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν τῆς ἑτέρας τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογώνιῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λ5'.

'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, καὶ 20 ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνη τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφάπτηται, ἔσται τὸ ὑπὸ διῃσ τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας 25 ἴσον τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τετραγώνῳ.

Κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ Δ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον προσ-

6. ἐδείχθη δέ] ᾧστε P; mg. m. rec.: γφ. ἐδείχθη δέ.
ἐδείχθη — 8. ΖΒ] om. p. 11. περιεχόμενον ὁρθογώνιον] mg.
m. 2 V. 12. τῷ] τῷ φ. 15. ὑπὸ τῆς μιᾶς τῶν P. 16.

$$Z\Gamma^2 = \Gamma H^2 + HZ^2 \text{ [I, 47].}$$

itaque $AE \times E\Gamma + ZE^2 = Z\Gamma^2$. sed $Z\Gamma = ZB$. itaque $AE \times E\Gamma + EZ^2 = ZB^2$. eadem de causa¹⁾ erit $\Delta E \times EB + ZE^2 = ZB^2$. sed demonstratum est etiam $AE \times E\Gamma + ZE^2 = ZB^2$. itaque

$$AE \times E\Gamma + ZE^2 = \Delta E \times EB + ZE^2.$$

subtrahatur, quod commune est, ZE^2 . itaque

$$AE \times E\Gamma = \Delta E \times EB.$$

Ergo si in circulo duae rectae inter se secant, rectangulum comprehensum partibus alterius aequale est rectangulo comprehenso partibus alterius; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera contingit, rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale erit quadrato contingentis.

Nam extra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum Δ , et a Δ ad circulum $AB\Gamma$ adcidant duae rectae $\Delta\Gamma\Delta$,

1) $B\Theta = \Theta\Delta$ (prop. III). $BE \times E\Delta + E\Theta^2 = B\Theta^2$ (II, 5).
 $BE \times E\Delta + E\Theta^2 + Z\Theta^2 = B\Theta^2 + Z\Theta^2 = BZ^2$
 $= BE \times E\Delta + ZE^2$ (I, 47).

τμημάτων] τῶν τμημάτων p. 17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] ὅπερ φ.
18. 1η F; corr. m. 2. 20. προσπίπτωσιν P. 22. ἔσται] om. F V. τῆς ὀλης τῆς p, F m. 2. 24. περιφερέας] PBFp;
add. περιεχόμενον ὁρθογώνιον V, F mg. m. 1. 26. ἔστι F V.

πιπτέτωσαν δύο εὐθεῖαι αἱ ΔΓ[Α], ΔΒ· καὶ ἡ μὲν ΔΓΑ τεμνέτω τὸν ΑΒΓ κύκλου, ἡ δὲ ΒΔ ἐφαπτέσθω· λέγω, διὰ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ περιεχόμενον δρυγών τον̄ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ τετραγώνῳ.

5 Ἡ ἄρα [Δ]ΓΑ ἦτοι διὰ τοῦ κέντρου ἔστιν ἡ οὕτη εἰτα πρότερον διὰ τοῦ κέντρου, καὶ ἔστι τὸ Ζ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΒ· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΖΒΔ. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΔΓ δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Ζ, πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ΓΔ, τὸ 10 ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΓ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. ἴση δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΒ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΖΔ ἴσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν ΖΒ, ΒΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ 15 τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΒ ἴσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΖΒ, ΒΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΖΒ· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ ἐφαπτομένης.

ἀλλὰ δὴ ἡ ΔΓΑ μὴ ἔστι διὰ τοῦ κέντρου τοῦ 20 ΑΒΓ κύκλου, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τὸ Ε, καὶ ἀπὸ τοῦ Ε ἐπὶ τὴν ΔΓ κάθετος ἥχθω ἡ EZ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΕΒ, ΕΓ, ΕΔ· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΕΒΔ. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ EZ εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΔΓ πρὸς δρόθας τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ἡ AZ ἄρα τῇ ΖΓ 25 ἔστιν ἴση. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΔΓ τέτμηται δίχα

1. ΔΓΑ] ΔΓ F, P (postea insert A). 2. ΔΒ B. 3. ΑΔ]
in ras. p; Δ in ras. m. 2 V, insert. m. 2 B, m. rec. P. ΔΓ]
Γ F; corr. m. 2; ΓΔ in ras. p. 5. ἄρα] om. BFVp. ΔΓΑ]
ΓΑ P, ΔΔΓ F, sed corr. 8. ΔΓ] Γ ε corr. m. 2 V. 10.
ΑΔ] Δ in ras. m. 2 V. ΔΓ] supra m. 2 F; Γ P, corr. m. rec.
τοῦ ἀπὸ τῆς] τὸ ὑπὸ F; corr. m. 2. 11. ΖΔ] ΖΔ F?

$\angle B$, et $\angle A$ circulum $AB\Gamma$ secet, $B\angle$ autem contingat. dico, esse $AA \times \angle \Gamma = AB^2$.

recta $\angle A$ igitur aut per centrum ducta est aut non per centrum. sit prius per centrum ducta, et centrum circuli $AB\Gamma$ sit Z , et ducatur ZB . itaque $\angle ZBA$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam recta $A\Gamma$ in Z in duas partes aequales diuisa est, et ei adiecta est $\Gamma\angle$, erit

$$AA \times \angle \Gamma + Z\Gamma^2 = ZA^2 \text{ [II, 6]. sed } Z\Gamma = ZB. \text{ quare}$$

$$AA \times \angle \Gamma + ZB^2 = ZA^2.$$

est autem $ZA^2 = ZB^2 + BA^2$ [I, 47].

$$\text{itaque } AA \times \angle \Gamma + ZB^2 = ZB^2 + BA^2.$$

subtrahatur, quod commune est, ZB^2 .

$$\text{itaque } AA \times \angle \Gamma = AB^2.$$

iam ne sit $\angle A$ per centrum ducta circuli $AB\Gamma$, et sumatur centrum E , et ab E ad $\angle \Gamma$ perpendicularis ducatur EZ , et ducantur EB , $E\Gamma$, $E\angle$. itaque $\angle EBA$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam recta per centrum ducta EZ rectam non per centrum ductam $A\Gamma$ ad rectos angulos secat,

eadem eam in duas partes aequales secat [prop. III]. quare $AZ = Z\Gamma$.

et quoniam recta $A\Gamma$ in duas par-

tes aequales secta est in Z punto

et ei adiecta est $\Gamma\angle$, erit

12. $\angle \Gamma$] in ras. m. 2 V. ZB] $Z\Gamma P$, corr. m. rec. 13. τῷ
δὲ] P; ἵστοι δὲ τῷ Theon (BFVp). ἵστα ἵστι τῷ] P; τοῖς Theon
(BFVp). 14. ZB , $B\angle$] $\angle B$, ZB P. Post $B\angle$ Theon add.
δεθή γάρ η ὑπὸ $ZB\angle$ (BVP et F, ubi \angle postea insertum est).
20. τῷ] (pr.) m. 2 F. 22. ZB] corr. ex EZ F. 23. δια']
η διά B V. 25. τίμηται] (alt.) τίμεται B p. 26. $Z\Gamma$] in ras.
m. 2 V; ΓZ F.

κατὰ τὸ Ζ σημεῖον, πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ΓΔ, τὸ
ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΓ ἶσου
έστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ
τῆς ΖΕ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τῶν ἀπὸ
τῶν ΓΖ, ΖΕ ἶσου ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΖΔ, ΖΕ. τοῖς
δὲ ἀπὸ τῶν ΓΖ, ΖΕ ἶσου ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΓ· δρθὴ
γὰρ [έστιν] ἡ ὑπὸ ΕΖΓ [γωνία]. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΖ,
ΖΕ ἶσουν ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ,
ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΓ ἶσουν ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΕΔ.
10 ίση δὲ ἡ ΕΓ τῇ ΕΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ με-
τὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΒ ἶσουν ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΕΔ. τῷ
δὲ ἀπὸ τῆς ΕΔ ἴσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν ΕΒ, ΒΔ· δρθὴ
γὰρ ἡ ὑπὸ ΕΒΔ γωνία· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ
μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΒ ἶσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΕΒ,
15 ΒΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΕΒ· λοιπὸν ἄρα
τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἶσουν ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ.

'Εὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, καὶ ἀπ'
αὐτοῦ πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ
ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφάπτηται,
20 ἔσται τὸ ὑπὸ διῆς τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπο-
λαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς
περιφερέας ἶσουν τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τετραγώνῳ·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λξ'.

25 'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ
δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι
δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύ-

1. σημεῖον] om. Bp. 2. ΖΓ] ΓΖ P. 4. τό] corr. in
τά m. 1 B, τά p. ΑΔ] in ras. m. 2 V. 5. τάς] (prius) τῆς
F. ἶσουν] P; ἴσα B F V p. ἔστιν F. ἀπὸ τῶν] insert. m. 1

$$\Delta\Delta \times \Delta\Gamma + \Gamma\Gamma^2 + Z\Delta^2 \text{ [II, 6].}$$

commune adiiciatur $Z\Delta^2$. quare

$$\Delta\Delta \times \Delta\Gamma + \Gamma\Gamma^2 + Z\Delta^2 = Z\Delta^2 + Z\Delta^2.$$

sed $E\Gamma^2 = \Gamma\Gamma^2 + Z\Delta^2$ [I, 47]; nam $\angle EZ\Gamma$ rectus est. et $E\Delta^2 = \Delta\Delta^2 + Z\Delta^2$ [id.]. itaque

$$\Delta\Delta \times \Delta\Gamma + E\Gamma^2 = E\Delta^2.$$

sed $E\Gamma = EB$. quare $\Delta\Delta \times \Delta\Gamma + EB^2 = E\Delta^2$.

sed $EB^2 + B\Delta^2 = E\Delta^2$ [I, 47]; nam $\angle EB\Delta$ rectus est. itaque $\Delta\Delta \times \Delta\Gamma + EB^2 = EB^2 + B\Delta^2$. subtrahatur, quod commune est, EB^2 . itaque

$$\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = B\Delta^2.$$

Ergo si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera contingit, rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale erit quadrato contingentis; quod erat demonstrandum.

XXXVII.

Si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera adcidit tantum, et rectangulum

F. 5. $Z\Delta$] ΔZ P. $\tauοις δε]$ $\alpha\lambdaια$ $\tauοις$ P. 6. ΓZ] P; ΔZ F; $Z\Delta$ BFVp. 7. $E\Gamma$] P; ΓE p m. 1; $E\Delta$ BFV, p e corr. 7. $\delta\varrho\theta\eta\gamma\alpha\phi$ — 8. $\tau\eta\varsigma E\Delta$] mg. p. 7. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\omega$] P, om. BFVp. $EZ\Gamma$] supra Γ ser. Δ m. 2 V. 9. $\gamma\alpha\sigma\iota\alpha$] P; om. BFVp. ΔZ] P; ΓZ BFVp. 8. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\omega$] om. V. 10. $E\Delta$] P; ΓE BFVp. 9.

$\tau\bar{\omega}$] F, $\tau\bar{\omega}$ φ. 10. $E\Gamma$] $\Gamma\acute{\epsilon}E$ F. 11. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\omega$] P, ut lin. 12. $E\Delta$] E corr. in Δ m. rec. F. 12. $\tau\bar{\omega}\nu$] ins. m. rec. F. 13. $\gamma\alpha\sigma\iota\alpha$] m. 2 V. 17. $\kappa\alpha\acute{\epsilon}\pi\alpha\tau\bar{\omega}$ — 22. $\tau\bar{\omega}\rho\alpha\gamma\alpha\tau\bar{\omega}$] $\kappa\alpha\acute{\epsilon}\pi\alpha\tau\bar{\omega}$ PBFV. 20. $\tau\bar{\omega}\nu$ $\tilde{\alpha}\lambda\eta\varsigma\tau\bar{\omega}$ p. 24. 18. F. 27. $\tau\bar{\omega}\mu\nu\iota\alpha$ F, corr. m. 1.

κλον, ἡ δὲ προσπίπτη, ὥδε τὸ ὑπὸ [τῆς] ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς προσπιπτούσης, ἡ προσβί πίπτουσα ἐφάψεται τοῦ κύκλου.

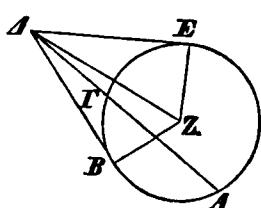
κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ Δ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον προσπιπτέωσαν δύο εὐθεῖαι αἱ ΔΓΑ, ΔΒ, καὶ ἡ μὲν ΔΓΑ τεμνέτω τὸν κύκλον, ἡ δὲ ΔΒ προσπιπτέω, ἐστι τοῦ Δ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ. λέγω, ὅτι ἡ ΔΒ ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΓ κύκλου.

Τὴν γὰρ τοῦ ΑΒΓ ἐφαπτομένη ἡ ΔΕ, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ ἐστι τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΕ, ΖΒ, ΖΔ. ἡ ἄρα ὑπὸ ΖΕΔ 15 ὁρθὴ ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ἡ ΔΕ ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΓ κύκλου, τέμνει δὲ ἡ ΔΓΑ, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΔΕ. ἡν δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΔΕ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ· ἵση ἄρα ἡ ΔΕ τῇ ΔΒ. 20 ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ΖΕ τῇ ΖΒ ἵση· δύο δὴ αἱ ΔΕ, EZ δύο ταῖς ΔΒ, ΒΖ ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις αὐτῶν κοινὴ ἡ ΖΔ· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔEZ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΒΖ ἐστιν ἵση. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΔEZ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΖ. καὶ ἐστιν ἡ ΖΒ ἐκβαλλομένη διάμετρος· ἡ δὲ 25 τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγο-

1. τῆς] deleo; m. 2 V. 6. κύκλον] supra m. 1
(prius) PF, V in ras., B m. rec.; om. p. 2. τῆς]
F. 10. ΑΔ] A F m. 1, V m. 1; Δ supra scr. FV m. 2.
ΔΓ] Γ P; corr. m. rec. 13. κέντρον] P, F m. 1, post ras.
V; Z κέντρον Bp, F m. 2 (euān.). κύκλον] m. 2 V. καὶ
ἐστι τὸ Ζ] PFV; om. Bp. 14. ὑπό] ἡ ὑπὸ V, del. ἡ m. 1.
15. ἐστι V. 17. ἡν δὲ κατ] P; ὑπόκειται δέ Theon (BFVp).

comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale est quadrato accidentis, recta accidentis circulum contingat.

nam extra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum A , et

a A ad circulum $AB\Gamma$ accidentant duas rectae AGA , AB , et AGA circulum secet, AB autem accidentat, et sit

$$AA \times AG = AB^2.$$

dico, rectam AB circulum $AB\Gamma$ contingere.

ducatur enim circulum $AB\Gamma$ contingens AE [prop. XVII], et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$, et sit Z , et ducantur ZE , ZB , ZA . itaque $\angle ZEA$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam AE circulum $AB\Gamma$ contingit, secat autem AGA , erit $AA \times AG = AE^2$ [prop. XXXVI]. erat autem etiam $AA \times AG = AB^2$. itaque $AE^2 = AB^2$; quare $AE = AB$. uerum etiam $ZE = ZB$. itaque duae rectae AE , EZ duabus AB , BZ aequales sunt; et basis earum communis est ZA . itaque $\angle AEZ = \angle ABZ$ [I, 8]. uerum $\angle AEZ$ rectus est. quare etiam $\angle ABZ$ rectus; et ZB producta diametruſ est; quae autem ad diametruſ circuli in

19. ἔργα] δὲ ἔργα, del. δὲ m. 1 F. 20. ἐστιν B. ZE] litt. Z in ras. F. 21. δύοι Vp. AB , BZ] corr. ex AE , EZ m. 2 F. εἰσι Vp. 22. ZA] litt. A in ras. m. 2 V. 23. ἵη ἐστιν V. 24. ZB] B, F post ras. 1 litt. (mg. m. 1: γε. η ΔZ); BZ P, et V corr. ex ZB m. 2; EZB in ras. p.

μένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου· ἡ ΑΒ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΓ κύκλου. διοίως δὴ δειχθήσεται, καὶ τὸ κέντρον ἐπὶ τῆς ΑΓ τυγχάνῃ.

Ἐάν τοις κύκλον ληφθῇ τι σημεῖον ἔκτος, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνη τὸν κύκλον, ἡ δὲ προσπίπτη, ἡ δὲ τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἔκτος ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας ἴσου τῷ ἀπὸ τῆς προσπίπτοντος σημεῖον, ἡ προσπίπτοντα ἐφάψεται τοῦ κύκλου· διότι ἔδει δεῖξαι.

1. τοῦ] τοῦ ΑΒΓ V p, F m. 2. τοῦ κύκλου· ἡ ΑΒ ἄρα ἐφάπτεται] mg. m. 1 B; item P, addito καὶ ante τοῦ. ἡ ΑΒ — 2. κύκλον] om. p; mg. m. 2 V. 2. δῆ] δέ V, corr. m. 2. 3. ΑΓ] Γ in ras. m. 1 B. τυγχάνει P, corr. m. 1. 4. ἀπὸ δὲ — 10. κύκλον] καὶ τὰ ἑτῆς ΡΒFV p. 11. Εὐκλείδον στοιχίων γ̄ PB, Εὐκλείδον στοιχίων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως γ̄ F.

termino perpendicularis ducta est, circulum contingit [prop. XVI πόρ.]. itaque ΔB circulum ABI contingit. similiter demonstrabitur, etiam si centrum in $A\Gamma$ cadit.

Ergo si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera adcidit tantum, et rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam absissa aequale est quadrato accidentis, recta adcidens circulum continget; quod erat demonstrandum.

δ'.

Οροι.

α'. Σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς σχῆμα εὐθύγραμμον ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη τῶν τοῦ ἐγγραφομένου σχήματος γωνιῶν ἐκάστης πλευρᾶς τοῦ,
5 εἰς ὁ ἐγγράφεται, ἀπτηται.

β'. Σχῆμα δὲ ὁμοίως περὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη πλευρὰ τοῦ περιγραφομένου ἐκάστης γωνίας τοῦ, περὶ ὁ περιγράφεται,
10 ἀπτηται.

γ'. Σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς κύκλον ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη γωνία τοῦ ἐγγραφομένου
ἀπτηται τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας.

δ'. Σχῆμα δὲ εὐθύγραμμον περὶ κύκλον περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη πλευρὰ τοῦ
15 περιγραφομένου ἐφάπτηται τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας.

ε'. Κύκλος δὲ εἰς σχῆμα ὁμοίως ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια ἐκάστης πλευρᾶς
τοῦ, εἰς ὁ ἐγγράφεται, ἀπτηται.

20 ζ'. Κύκλος δὲ περὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται,
ὅταν ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια ἐκάστης γωνίας τοῦ,
περὶ ὁ περιγράφεται, ἀπτηται.

1. ὄροι] om. B F p. Numeros om. P B F. 4. γωνιῶν] post ras. 1 litt. V. 8. περιγράφεται] inter i et γ 2 litt.

IV.

Definitiones.

1. Figura rectilinea in figuram rectilineam inscribi dicitur, cum singuli anguli figurae inscriptae singula latera eius, in quam inscribitur, tangunt.
2. Similiter figura circum figuram circumscribi dicitur, cum singula latera circumscriptae singulos angulos eius, circum quam circumscribitur, tangunt.
3. Figura rectilinea in circulum inscribi dicitur, cum singuli anguli inscriptae ambitum circuli tangunt.
4. Figura autem rectilinea circum circulum circumscribi dicitur, cum singula latera circumscriptae ambitum circuli contingunt.
5. Similiter autem circulus in figuram inscribi dicitur, cum ambitus circuli singula latera eius, in quam inscribitur, tangit.
6. Circulus autem circum figuram circumscribi dicitur, cum ambitus circuli singulos angulos eius, circum quam circumscribitur, tangit.

Def. 1. Boetius p. 379, 19. 2. Boetius p. 379, 22.

eras. F. 11. ἐπιγραφομένον P. 15. ἐφάκτηται] Bp; ἐφ-
άκτεται P; ἀκτηται FV. 17. δὲ] δὲ ὁμοίως p. [διμοίως] P
B; om. p; εὐθύγραμμον, supra scr. ὁμοίως m. 2, FV. 20.
εξῆμα εὐθύγραμμον FV.

ξ'. Ενύθεια εἰς κύκλου ἐναρμόδεσθαι λέγεται, ὅταν τὰ πέρατα αὐτῆς ἐπὶ τῆς περιφερείας ἡ τοῦ κύκλου.

α'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ δ μὴ μείζονι οὖσῃ τῆς τοῦ κύκλου διαμέτρου ἵσην εὐθεῖαν ἐναρμόσαι.

"Ἐστω δὲ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓ, ἡ δὲ δοθεῖσα εὐθεία μὴ μείζων τῆς τοῦ κύκλου διαμέτρου ἡ Δ. δεῖ δὴ εἰς τὸν ΑΒΓ κύκλου τῇ Δ εὐθείᾳ ἵσην εὐθεῖαν 10 ἐναρμόσαι.

"Ἔχθω τοῦ ΑΒΓ κύκλου διάμετρος ἡ ΒΓ. εἰ μὲν οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ Δ, γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν· ἐνήρμοσται γάρ εἰς τὸν ΑΒΓ κύκλου τῇ Δ εὐθείᾳ ἵση ἡ ΒΓ. εἰ δὲ μείζων ἔστιν ἡ ΒΓ τῆς Δ, 15 κείσθω τῇ Δ ἵση ἡ ΓΕ, καὶ κέντρῳ τῷ Γ διαστήματι δὲ τῷ ΓΕ κύκλος γεγράψθω ὁ ΕΑΖ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΔ.

"Ἐπεὶ οὖν τοῦ Γ σημείου κέντρον ἔστι τοῦ ΕΑΖ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΓΔ τῇ ΓΕ. ἀλλὰ τῇ Δ ἡ ΓΕ 20 ἔστιν ἵση· καὶ ἡ Δ ἄρα τῇ ΓΔ ἔστιν ἵση.

Ἐις ἄρα τὸν δοθέντα κύκλου τὸν ΑΒΓ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ Δ ἵση ἐνήρμοσται ἡ ΓΔ. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

β'.

25 Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσογώνιον τρίγωνον ἐγγράψαι.

I. Boetius p. 388, 28. II. Boetius p. 388, 26.

1. εἰς] ε corr. m. 2 P. ἐναρμόδεσθαι] ἐν- m. 2 V.
2. ἐπὶ τῆς περιφερείας ἡ τοῦ κύκλου] PBp, V mg. m. rec.;
συμβάλλῃ τῇ τοῦ κύκλου περιφερείᾳ F, V m. 1. 8. μῆ] ἡ Δ

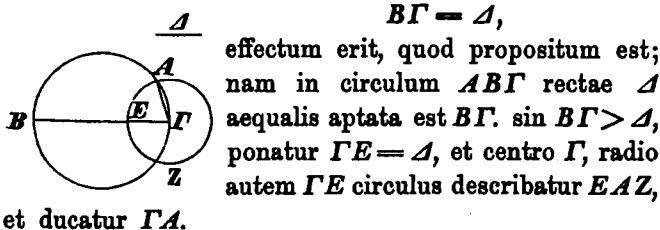
7. Recta in circulum aptari dicitur, cum termini eius in ambitu circuli sunt.

I.

In datum circulum datae rectae non maiori, quam est diametrum circuli, aequalem rectam aptare.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, data autem recta non maior diametro circuli sit Δ . oportet igitur in $AB\Gamma$ circulum rectae Δ aequalem rectam aptare.

ducatur circuli $AB\Gamma$ diametru $B\Gamma$. iam si

iam quoniam Γ punctum centrum est circuli EAZ , erit $\Gamma A = \Gamma E$. sed $\Gamma E = \Delta$. quare etiam $\Delta = \Gamma A$.

Ergo in datum circulum $AB\Gamma$ datae rectae Δ aequalis aptata est ΓA ; quod oportebat fieri.

II.

- In datum circulum triangulum dato triangulo aequiangulum inscribere.

μή V. ή Δ om. V; in F euān. 18. ἐνεργοσται B.
γαρ] supra m. 1 P. Δ] F; B φ. 14. δέ] P, Campanus;
δὲ οὐ Theon (BFp; δ' οὐ V). 15. κείσθω] καὶ κείσθω Bp.
κέντρον μὲν Bvp. 16. EAZ] PF; in ras. m. 2 V; AZ Bp.
18. EAZ] AEZ P. 19. τὴν Δ] PF, V m. 2; η Δ Bp, V m. 1; ΓE
in ras. V. η ΓE] PF, V m. 2; τὴν ΓE Bp, V m. 1; ΓE
in ras. V. 20. Δ] seq. ras. 1 litt. F. ΓA] $A\Gamma$ FV.
λογίστετε F. 22. Post εύθετα add. μη μείζονι οὖσῃ τῆς τοῦ
κύκλου διαμέτρου Bp, m. 2 mg. FV. ἐνεργοσται B.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, τὸ δὲ δοθὲν τριγωνον τὸ *ΔΕΖ*. δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον ἐγγράψαι.

"*Ηχθω τοῦ ΑΒΓ* κύκλου ἐφαπτομένη ἡ *ΗΘ* κατὰ τὸ *Α*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ΑΘ* εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *Α* τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* γωνίᾳ ίσῃ ἡ ὑπὸ *ΘΑΓ*, πρὸς δὲ τῇ *ΑΗ* εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *Α* τῇ ὑπὸ *ΔΖΕ* [γωνίᾳ] ίσῃ ἡ ὑπὸ *ΗΑΒ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΒΓ*.

- 10 Ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ *ΑΒΓ* ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ *ΑΘ*, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ *Α* ἐπαφῆς εἰς τὸν κύκλου διῆκται εὐθεῖα ἡ *ΑΓ*, ἡ ἄρα ὑπὸ *ΘΑΓ* ίση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΑΒΓ*. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *ΘΑΓ* τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* ἔστιν ίση·
 15 καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* ἔστιν ίση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΓΒ* τῇ ὑπὸ *ΔΖΕ* ἔστιν ίση· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* λοιπὴ τῇ ὑπὸ *ΕΔΖ* ἔστιν ίση [ισογώνιον ἄρα ἔστι τὸ *ΑΒΓ* τρίγωνον τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ, καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλον].
 20 Εἰς τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον τῷ δοθέντι τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

γ'.

Περὶ τὸν δοθέντα κύκλον τῷ δοθέντι τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον περιγράψαι.

III. Boetius p. 388, 28.

1. δέ] m. rec. F. 3. *ΔΕΖ*] Z postea insert. m. 1 F.
 4. *ΗΘ*] P (H in ras.), F, V m. 1; *ΗΑΘ* Bp, V m. 2. 5.
 πρὸς] πρὸς μέν Bp. *ΑΘ*] *ΗΘ* F. 6. *ΔΕΖ*] *Δ* in ras. P.
 ὑπό] m. 2 F. 7. πρὸς δέ] πάλιν πρὸς P. *AH*] *ΗΑ* P.
 8. γωνία] om. P. 10. ἀπτεται Bv. 11. *ΑΘ*] P; *ΗΑΘ* F
 et V (H in ras.); *ΘΑ* Bp. καὶ ἀπό] ἀπὸ δέ Bp. κατὰ

Sit datus circulus $AB\Gamma$, datus autem triangulus ΔEZ . oportet igitur in $AB\Gamma$ circulum triangulo ΔEZ aequiangulum triangulum inscribere.

ducatur circulum $AB\Gamma$ in A contingens $H\Theta$

[III, 17], et ad $A\Theta$ rectam et punctum eius A angulo ΔEZ aequalis construatur $L\Theta A\Gamma$, et ad AH rectam et punctum eius A angulo ΔEZ aequalis $LHAB$ [I, 23], et ducatur $B\Gamma$.

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta $A\Theta$, et ab A puncto contactus in circulum producta est recta $A\Gamma$, erit $L\Theta A\Gamma = AB\Gamma$, qui in alterno segmento positus est [III, 32]. sed $L\Theta A\Gamma = \Delta EZ$. quare etiam $LAB\Gamma = \Delta EZ$. eadem de causa etiam

$L A\Gamma B = \Delta ZE$.

itaque etiam $LBA\Gamma = EAZ$ [I., 32]. itaque triangulus $AB\Gamma$ aequiangulus est triangulo ΔEZ , et in circulum $AB\Gamma$ inscriptus est.

Ergo in datum circulum dato triangulo aequiangulus triangulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

III.

Circum datum circulum dato triangulo aequiangulum triangulum circumscribere.

τὸ Α ἐπαφῆς εἰς τὸν κύκλον] ἀφίσις Bp. 12. εὐθεῖα] τις Bp.

Post $\Theta A\Gamma$ in B ins. γωνία m. rec. 14. διλά P. 15.

ἀφα γωνία] in ras. m. 2 V; γωνία ἀφα F. ΔEZ litt. ΔE

in ras. m. 2 V. 16. διὰ τὰ αὐτά — 17. ἵση] mg. m. 1 F.

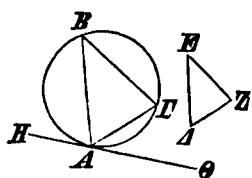
16. $A\Gamma B$] ΓB e corr. m. 1 p. ΔEZ] E in ras. m. 2 V. 17.

ἰοικῆ], m. 2 V. $E\Delta Z$] E ins. m. 1 p; ΔEZ F. 18. ἵση

ἴστιν BFp. $Iσογώνιον$ — 19. κύκλος] om. P. 21. $Iσόγω-$

ν F; corr. m. 1. ποιῆσαι] δεῖξαι BV; ἐν ἀλφ. δεῖξαι m.

1 mg. F.

"Εστιώ ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, τὸ δὲ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ΔΕΖ*. δεῖ δὴ περὶ τὸν *ΑΒΓ* κύκλον τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ ἴσογώνιον τρίγωνον περιγράψαι.

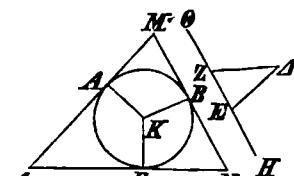
'Ἐκβεβλήσθω ἡ *ΕΖ* ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη κατὰ δ τὰ *H*, Θ σημεῖα, καὶ εἰλήφθω τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου κέντρον τὸ *K*, καὶ διήχθω, ὡς ἔτυχεν, εὐθεῖα ἡ *ΚΒ*, καὶ συνεστάτω πρὸς τὴν *ΚΒ* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημεῖῳ τῷ *K* τῇ μὲν ὑπὸ *ΔΕΗ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ΒΚΑ*, τῇ δὲ ὑπὸ *ΔΖΘ* ἵση ἡ ὑπὸ *ΒΚΓ*, καὶ διὰ τῶν *A*, *B*, *G* 10 σημείων ἥχθωσαν ἐφαπτόμεναι τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου αἱ *ΛΑΜ*, *ΜΒΝ*, *ΝΓΛ*.

Καὶ ἐπεὶ ἐφάπτονται τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου αἱ *ΛΜ*, *ΜΝ*, *ΝΛ* κατὰ τὰ *A*, *B*, *G* σημεῖα, ἀπὸ δὲ τοῦ *K* κέντρου ἐπὶ τὰ *A*, *B*, *G* σημεῖα ἐπεξενυγμέναι εἰσὶν 15 αἱ *ΚΑ*, *ΚΒ*, *ΚΓ*, ὁρθαὶ ἄρα εἰσὶν αἱ πρὸς τοὺς *A*, *B*, *G* σημείους γωνίαι. καὶ ἐπεὶ τοῦ *ΑΜΒΚ* τετραπλεύρου αἱ τέσσαρες γωνίαι τέτρασιν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσὶν, ἐπειδὴ περ καὶ εἰς δύο τρίγωνα διαιρεῖται τὸ *ΑΜΒΚ*, καὶ εἰσὶν ὁρθαὶ αἱ ὑπὸ *ΚΑΜ*, *ΚΒΜ* γωνίαι, λοιπαὶ 20 ἄρα αἱ ὑπὸ *ΑΚΒ*, *AMB* δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσὶν. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *ΔΕΗ*, *ΔΕΖ* δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ *ΑΚΒ*, *AMB* ταῖς ὑπὸ *ΔΕΗ*, *ΔΕΖ* ἴσαι εἰσὶν, ὡν ἡ ὑπὸ *ΑΚΒ* τῇ ὑπὸ *ΔΕΗ* ἐστιν ἵση· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *AMB* λοιπῇ τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* ἐστιν 25 ἵση. ὅμοιως δὴ δειχθήσεται, διτι καὶ ἡ ὑπὸ *ΛNB*

1. δέ] om. p, supra F. 4. κατά] PBFp; ἐπε V. 5. H, Θ] in ras. P; *H* in ras. m. 2 V. 6. *ΚΒ*] BK F. 8. *ΒΚΑ*] litt. *ΚΑ* in ras. m. 2 V. 9. ἵση] m. 2 V. 18. *MN*] N add. m. 2 post ras. V. 11. *ΝΛ*] Λ add. m. 2 post ras. V. σημεῖα] supra F; om. Br. ἀπὸ δὲ τοῦ — 14. σημεῖα] καὶ P. 14. ἐπεξενυγμέναι] P; ἐπεξενυγμέναι BFP. 19. καὶ εἰσὶν ὁρθαὶ] P; τετραπλεύρου, ὡν Theon (BFP; corr. ex τετράγωνον ὡν m. 1 p). αἱ] supra m. 1 P. *ΜΑΚ* P.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, datus autem triangulus ΔEZ ; oportet igitur circum $AB\Gamma$ circulum triangulo ΔEZ aequiangulum triangulum circumscribere.

educatur EZ in utramque partem ad puncta H , Θ , et sumatur K centrum circuli $AB\Gamma$, et producatur utcunque recta KB , et ad rectam KB et punctum eius K angulo $\angle EKH$ aequalis construatur $\angle BKA$,

angulo autem $\angle Z\Theta$ aequalis $\angle BKG$ [I, 23]. et per puncta A, B, Γ ducantur circulum $AB\Gamma$ contingentes ΔAM , MBN , $N\Gamma A$ [III, 17]. et quoniam AM , MN , NA

circulum $AB\Gamma$ contingunt in punctis A, B, Γ et a centro K ad puncta A, B, Γ ductae sunt KA , KB , $K\Gamma$, anguli ad A, B, Γ puncta positi recti sunt [III, 18]. et quoniam quadrilateri $AMBK$ quattuor anguli quattuor rectis aequales sunt, quoniam $AMBK$ in duos triangulos diuiditur [cfr. I, 32], et anguli KAM , KBM recti sunt, reliqui $\angle AKB + \angle AMB$ duobus rectis aequales sunt. uerum etiam $\angle EKH + \angle EZ$ duobus rectis aequales sunt [I, 13]. itaque

$$\angle AKB + \angle AMB = \angle EKH + \angle EZ,$$

quorum $\angle AKB = \angle EKH$. quare $\angle AMB = \angle EZ$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle ANB = \angle ZE$.

γωνία] P; γωνία δύο ὄρθαί εἰσιν B et p (εἰσι); γωνία δύο ὄρθαῖς ἔσαι εἰσιν F et V (δυοῖς εἰσι). λοιπαὶ — 20. εἰσιν] bis F. 20. εἰσιν ἔσαι p. 21. εἰσιν] εἰσιν P. εἰσι δέ — ἔσαι] mg. m. 2 V. 23. ἔσαι εἰσιν, ἀνὴν ἵπκοι] in ras. m. 1 B. 25. δῆ] δέ F (corr. m. 1), V (corr. m. 2). ΔANB] Bp; ΓNB P; ΔNMV (N corr. ex H); ΔNB F seq. spatio 2 litt.; A corr. m. 2 ex A.

τῇ ὑπὸ ΛΖΕ ἐστιν ἵση· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΜΛΝ
[λοιπῆ] τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἐστιν ἵση. Ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ^ν
τὸ ΛΜΝ τρίγωνον τῷ ΛΕΖ τριγώνῳ· καὶ περιγέ-
γραπται περὶ τὸν ΑΒΓ κύκλον.

δ' Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον τῷ δοθέντι τρι-
γώνῳ Ἰσογώνιον τρίγωνον περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

δ'.

Ἐτὶς τὸ δοθὲν τρίγωνον κύκλον ἐγγράψαι.
10 Ἱστορικὸν τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ ΑΒΓ· δεῖ δὴ εἰς τὸ
ΑΒΓ τρίγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

Τετμήσθωσαν αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΓΒ γωνίαι ὁδίχα
ταῖς ΒΔ, ΓΔ εὐθείαις, καὶ συμβαλλέτωσαν ἀλλήλαις
κατὰ τὸ Δ σημεῖον, καὶ ἥκθωσαν ἀπὸ τοῦ Δ ἐπὶ ταῖς
15 ΑΒ, ΒΓ, ΓΑ εὐθείας κάθετοι αἱ ΔΕ, ΔΖ, ΔΗ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΒΔ γωνία τῇ ὑπὸ^ν
ΓΒΔ, ἐστὶ δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΒΕΔ ὁρθὴ τῇ ὑπὸ^ν
ΒΖΔ ἵση, δύο δὴ τρίγωνά ἐστι τὰ ΕΒΔ, ΖΒΔ ταὶς
δύο γωνίαις ταῖς δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν
20 πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν
τῶν ἵσων γωνιῶν κοινὴν αὐτῶν τὴν ΒΔ· καὶ τὰς
λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξου-
σιν· ἵση ἄρα ἡ ΔΕ τῇ ΔΖ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ
ΔΗ τῇ ΔΖ ἐστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΔΕ,

IV. Pappus VII p. 646, 7. Boetius p. 389, 1?

1. ΔΖΕ] ΔΕΖ F. 2. λοιπῆ] om. P; γωνία λοιπῆ FV.

ΕΔΖ] ΔEZ F. ἐστίν P. 12. ΑΓΒ] PF, V m. 2; ΒΓΑ
Bp, V m. 1. 18. συμβαλλέτωσαν] alt. ἡ supra m. 1 P.

15. ΓΔ] Δ B. corr. ex Δ B. 16. ΑΒΔ] B in ras. P.

17. ΓΒΔ] ΓΔΒ, corr. m. 2 in ΔΒΖ P. τίτμηται γὰρ ὁδίχα

mg. p. ἐστίν B. 18. ἐστι] ἐστί P; εἰσι V. ΖΒΔ] PF,
V m. 2 in ras.; ΔΒΖ Bp. 19. ταῖς] mg. m. 2 F; om. Bp.

quare etiam $\angle MAN = \angle EZ$. itaque triangulus AMN triangulo AEZ aequiangulus est; et circum $AB\Gamma$ circulum circumscriptus est.

Ergo circum datum circulum dato triangulo aequiangulus triangulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

IV.

In datum triangulum circulum inscribere.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$. oportet igitur in triangulum $AB\Gamma$ circulum inscribere.

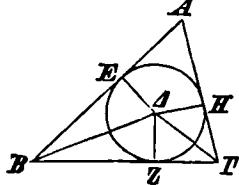
secentur enim anguli $AB\Gamma$, $A\Gamma B$ in duas partes aequales rectis $B\mathcal{A}$, $\Gamma\mathcal{A}$ [I, 9], quae concurrent in \mathcal{A} puncto [I art. 5], et a \mathcal{A} ad rectas AB , $B\Gamma$, ΓA perpendiculares ducantur $\mathcal{A}E$, $\mathcal{A}Z$, $\mathcal{A}H$. et quoniam

$$\angle AB\mathcal{A} = \Gamma B\mathcal{A},$$

et $\angle BE\mathcal{A} = BZ\mathcal{A}$, quia recti sunt, duo trianguli $EB\mathcal{A}$, $ZB\mathcal{A}$ duos angulos duobus angulis aequales habent, et unum latus uni lateri aequale, quod sub altero aequalium angulorum subtendit commune utriusque $B\mathcal{A}$. itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt [I, 26]. itaque $\angle E = \angle Z$. eadem de causa etiam $\angle H = \angle Z$.¹⁾ ergo tres rectae $\angle E$, $\angle Z$, $\angle H$ inter se aequales sunt. itaque qui centro

1) Nam $\angle \mathcal{A}\Gamma H = \angle \mathcal{A}\Gamma Z$, $\angle \mathcal{A}H\Gamma = \angle \mathcal{A}Z\Gamma$, $\angle \mathcal{A}G = \angle \mathcal{A}\Gamma$; tum u. I, 26.

ἔχοντες V, corr. m. 2. 20. τὴν] om. B p. 24. τὴν] seq. ras. 1 litt. B. Post ἵση add. Theon: μῶσι καὶ ἡ ἀΕ τὴν ἄΗ
ἔστιν ἵση (BFp et om. ἔστιν V); om. P, Campanus. αἱ τρεῖς
— 280, 1: δίλληλαις εἰστιν] om. p; mg. m. rec. B. εὐθεῖαι] om. V.

ΔΖ, ΔΗ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ *Δ* καὶ διαστήματι ἐν τῶν *E, Z, H*, *H* κύκλος γραφόμενος ἔχει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐφάφεται τῶν *AB, BG, GA* εὐθεῖῶν διὰ τὸ ὁρθὰς εἰναι τὰς πρὸς 5 τοὺς *E, Z, H* σημείοις γωνίας. εἰ γὰρ τεμεῖ αὐτάς, ἔσται ἡ τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐντὸς πίπτουσα τοῦ κύκλου· ὅπερ ἀποπον ἐδείχθη· οὐκ ἄρα ὁ κέντρῳ τῷ *Δ* διαστήματι δὲ ἐν τῶν *E, Z, H* γραφόμενος κύκλος τεμεῖ τὰς *AB, 10 BG, GA* |εὐθείας· ἐφάφεται ἄρα αὐτῶν, καὶ ἔσται ὁ κύκλος ἐργεγραμμένος εἰς τὸ *ABG* τρίγωνον. ἐγγέγραφθω ὡς ὁ *ZHE*.

Ἐις ἄρα τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG* κύκλος ἐγγέγραπται ὁ *EZH*. ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

15

ε'.

Περὶ τὸ δοθὲν τρίγωνον κύκλον περιγράψαι.

Ἐστιν τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG*. δεῖ δὲ περὶ τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG* κύκλον περιγράψαι.

20

Τετμήσθωσαν αἱ *AB, AG* εὐθεῖαι δίχα κατὰ τὰ *A, E* σημεῖα, καὶ ἀπὸ τῶν *A, E* σημείων ταῖς *AB, AG* πρὸς ὁρθὰς ἤχθωσαν αἱ *ΔΖ, EZ*. συμπεσοῦνται δὴ ἡτοι ἐντὸς τοῦ *ABG* τριγώνου ἡ ἐπὶ τῆς *BG* εὐθεῖας ἡ ἔκτὸς τῆς *BG*.

V. Pappus VII p. 646, 7. Simplicius in phys. fol. 14^a.

1. *ἴσαι]* εὐθεῖαι ἴσαι V. εἰσὶ V. 2. *κατ'*] m. 2 V.
ἐντ'] δὲ ἐντὶ V et m. rec. B. E, Z, H] PBp; ΔH, ΔZ, ΔE
 in ras. V et, ut uidetur, F; γε. κατ'. καὶ ἐν τῶν ΔH, ΔZ, ΔE
 mg. m. rec. B. γραφόμενος P. 5. *γωνίας]* m. 2 V.
 τέμη B. 6. *ἀπ']* litt. α- in ras. m. 2 V. 7. ὅπερ ἔστιν Vp.
 8. *ἐδείχθη]* P, B m. rec.; om. Vp; καὶ ἐδείχθη F. δ] om. P.

Δ et radio qualibet rectarum ΔE , ΔZ , $\Delta H^1)$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et rectas AB , BG , GA continget, quia recti sunt anguli ad puncta E , Z , H positi. nam si eas secat, recta ad diametrum circuli in termino perpendicularis ducta intra circulum cadet; quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro Δ et radio qualibet rectarum ΔE , ΔZ , ΔH descriptus rectas AB , BG , GA non secabit. itaque eas continget, et circulus in triangulum ABG inscriptus erit. inscribatur ut ZHE .

Ergo in datum triangulum ABG circulus inscriptus est EZH ; quod oportebat fieri.

V.

Circum datum triangulum circulum circumscribere.

Sit datus triangulus ABG . oportet igitur circum datum triangulum ABG circulum circumscribere.

secentur rectae AB , AG in duas partes aequales in punctis Δ , E [I, 10], et a punctis Δ , E ad AB , AG perpendiculares ducantur ΔZ , EZ . concurrent igitur aut intra triangulum ABG aut in recta BG aut ultra BG .

1) Graecam locutionem satis miram et negligentem saepius (p. 280, 9. 282, 8. 290, 22. 292, 8) praebent boni codi, quam ut corrigere audeam.

9. E , Z , H] PBFVp, ed. Basil.; ΔE , ΔZ , ΔH Gregorius.
 ὁ κέντρος P. τεμετι] PV, F m. 2; τέμνεται Bp, F m. 1. 10.
 ΓA] $\Gamma \Delta$ e corr. m. 2 V. ὁ] om. Bp. 11. ἐγγεγράφθω ὡς
 ὁ ZHE] P; om. Theon (BFFVp). 18. εἰτο] οὐ post ras. 2 litt.
 F; corr. m. 1. δοθένται P, corr. m. 1. γέγραπται F.
 14. ὁ] om. P. 20. AB] BA P. τούτο] τό F, sed corr. 22.
 AG] A e corr. P; AG συθείταις F m. rec. EZ] ZE P.
 28. δῆ] P; δέ BFFVp. δῆ] supra m. 1 F.

Συμπιπτέτωσαν πρότερον ἐντὸς κατὰ τὸ Z, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ZB, ZΓ, ZA. καὶ ἐπεὶ ἵστιν ἡ ΑΔ τῇ ΔB, κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔZ, βάσις ἄρα ἡ AZ βάσει τῇ ZB ἔστιν ἵση. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν,
 5 διτὶ καὶ ἡ ΓZ τῇ AZ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ZB
 τῇ ZΓ ἔστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ZA, ZB, ZΓ ἰσαι
 ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Z διαστήματι δὲ
 ἐν τῶν A, B, Γ κύκλος γραφόμενος ἕξει καὶ διὰ
 10 τῶν λοιπῶν σημείων, καὶ ἔσται περιγεγραμμένος ὁ
 κύκλος περὶ τὸ ABΓ τρίγωνον. περιγεγράφθω ὡς ὁ
 ABΓ.

ἀλλὰ δὴ αἱ ΔZ, EZ συμπιπτέτωσαν ἐπὶ τῆς BΓ
 εὐθείας κατὰ τὸ Z, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς δευτέρας κατα-
 γραφῆς, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔZ. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν,
 15 διτὶ τὸ Z σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ περὶ τὸ ABΓ τρί-
 γωνον περιγραφομένου κύκλου.

'Αλλὰ δὴ αἱ ΔZ, EZ συμπιπτέτωσαν ἐκτὸς τοῦ
 ABΓ τριγώνου κατὰ τὸ Z πάλιν, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς
 τρίτης καταγραφῆς, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ AZ, BZ,
 20 ΓZ. καὶ ἐπεὶ πάλιν ἵση ἔστιν ἡ ΑΔ τῇ ΔB, κοινὴ
 δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔZ, βάσις ἄρα ἡ AZ βάσει τῇ
 BZ ἔστιν ἵση. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν, διτὶ καὶ ἡ ΓZ τῇ

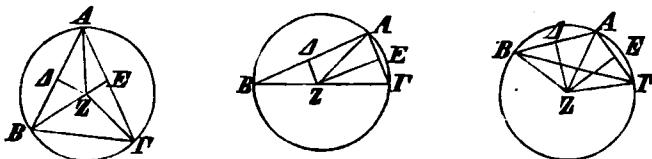
1. συμπιπτώσαν F. πρότερον ἐντός] οὐν ἐντός πρότερον
 P. 2. ZΓ] litt. Z in ras. m. 2 V, in Γ mutat. m. 2 F.

3. ΔB] BΔ P. ΔZ] AZ? F. 4. ZB] in ras. p. ἔστιν
 ΓZ] PF; ἵση ἔστιν BVP. 5. ΓZ] ZΓ Bp. 6. ἔστιν] om.
 V. Post ἵση ras. 6 litt. F. 8. A, B, Γ] P; ZA, ZB, ZΓ
 Theon (BFVp). καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων] om. p; mg.
 m. rec. B. 9. δ] insert. m. 1 V. 10. καὶ περιγραφέσθω
 V; καὶ etiam in F add. m. 2 (euān.). 12. BΓ] AΓ F; corr.

m. 2. 14. AZ] Z in ras. p. 19. AZ] AΖ F. BZ, ΓZ]

P; BΖ, ΓΖ F; ZB, ZΓ BVP. 20. καὶ] eras. V. 22. BZ]
 PF, V m. 1; ZB Bp, V m. 2. ΓZ] ZΓ P.

prius igitur intra concurrant in Z , et ducantur ZB , $Z\Gamma$, ZA . et quoniam $\angle A = \angle B$, communis autem et perpendicularis AZ , erit $AZ = ZB$ [I, 4]. similiter demonstrabimus, esse etiam $\Gamma Z = AZ$; quare etiam $ZB = Z\Gamma$. ergo tres rectae ZA , ZB , $Z\Gamma$ inter se aequales sunt. itaque qui centro Z et radio quilibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et erit circum triangulum $AB\Gamma$ circumscrip^tus. circumscribatur ut $AB\Gamma$.

iam uero AZ , EZ in recta $B\Gamma$ concurrant in Z , sicut factum est in figura altera, et ducatur AZ . similiter demonstrabimus, punctum Z centrum esse circuli circum triangulum $AB\Gamma$ circumscripti.¹⁾

iam uero AZ , EZ ultra triangulum $AB\Gamma$ concurrant²⁾ in Z , sicut factum est in figura tertia, et ducantur AZ , BZ , ΓZ . et quoniam rursus $\angle A = \angle B$, et AZ communis est et perpendicularis, erit [I, 4] $AZ = BZ$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\Gamma Z = AZ$.

1) Hunc casum segregauit Euclides, quia hic sola AZ ducenda est.

2) Quamquam offensionis non nihil habet inconstantia, qua modo ἐκτός τοῦ $AB\Gamma$ τεγμάνον (p. 282, 17, 284, 15) scribitur modo ἐκτός τῆς $B\Gamma$ (p. 280, 24), tamen τῆς $B\Gamma$ contra codices p. 280, 24 nix cum Gregorio in τοῦ $AB\Gamma$ τεγμάνον corrigendum est (p. 282, 15 iam ex P correctum est), cum optime intellegi possit, modo ἐκτός uertamus: ultra.

AZ ἔστιν *ἴση*. ὥστε καὶ ἡ *BZ* τῇ *ZΓ* ἔστιν *ἴση*. δ
ἄρα [πάλιν] κέντρῳ τῷ *Z* διαστήματι δὲ ἐν τῶν
ZA, *ZB*, *ZΓ* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοι-
κῶν σημείων, καὶ ἔσται περιγεγραμμένος περὶ τὸ *ABΓ*
τορίγωνον.

Περὶ τὶ δοθὲν ἄρα τορίγωνον κύκλος περιγέγραπται.
ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

[Πόρισμα.]

Καὶ φανερόν, διτι, δτε μὲν ἐντὸς τοῦ τριγώνου
10 πίπτει τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ἡ ὑπὸ *BΑΓ* γωνία ἐν
μείζονι τμῆματι τοῦ ἡμικυκλίου τυγχάνουσα ἐλάττων
ἔστιν ὁρθῆς· δτε δὲ ἐπὶ τῆς *BΓ* εὐθείας τὸ κέντρον
πίπτει, ἡ ὑπὸ *BΑΓ* γωνία ἐν ἡμικυκλίῳ τυγχάνουσα
ὁρθὴ ἔστιν· δτε δὲ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου ἐκτὸς
15 τοῦ τριγώνου πίπτει, ἡ ὑπὸ *BΑΓ* ἐν ἐλάττονι τμῆ-
ματι τοῖς ἡμικυκλίου τυγχάνουσα μείζων ἔστιν ὁρθῆς.
[ῶστε καὶ δταν ἐλάττων ὁρθῆς τυγχάνῃ ἡ διδομένη
γωνία, ἐντὸς τοῦ τριγώνου πεσοῦνται αἱ *AZ*, *EZ*,
δταν δὲ ὁρθή, ἐπὶ τῆς *BΓ*, δταν δὲ μείζων ὁρθῆς,
20 ἐκτὸς τῆς *BΓ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.]

ε'.

*Εἰς τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον ἐγ-
γράψαι.*

VI. Boetius p. 889, 8.

1. *AZ*] in ras. m. 2 V. *BZ*] *ZB* P. *ZΓ*] *ΓΖ* *BF* p.
Post *ἴση* in F insert. in ras. αἱ τρεῖς ἄρα *ἴσαι* ἀλλήλαις *εἰσίν*;
idem B mg. m. rec. 2. πάλιν] om. P. b. Post τορίγωνον
Theon add. περιγεγράφθω ὡς δὲ *ABΓ* (*BFV* p; γεγράφθω F m. 1,
p; καὶ γεγράφθω V, F m. 2; ἡ *ABΓ* F, corr. m. 2). 8. πό-

quare etiam $BZ = Z\Gamma$. itaque qui centro Z et radio qualibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et circum triangulum $AB\Gamma$ circumscrip^{tus} erit.

Ergo circum datum triangulum circulus circumscrip^{tus} est; quod oportebat fieri.

Et adparet, si centrum circuli intra triangulum ceciderit, angulum $B\Lambda\Gamma$ in segmento maiore, quam est semicirculus, positum minorem esse recto, sin centrum in recta $B\Gamma$ ceciderit, angulum $B\Lambda\Gamma$ in semicirculo positum rectum esse, sin centrum circuli ultra triangulum ceciderit, angulum $B\Lambda\Gamma$ in segmento minore, quam est semicirculus, positum maiorem esse recto¹⁾ [III, 31].

VI.

In datum circulum quadratum inscribere.

1) Finem (lin. 17—20) genuinum esse uix putauerim; parum enim necessarius uidetur, et η διδομένη γωνία lin. 17 falsum est, ut obseruauit Simsonus p. 853, cui obsecuti locum corrigere conati sunt Gregorius et Augustus. haec uerba ideo quoque suspecta sunt, quod speciem corollarii efficiunt, cum tamen uerba lin. 9 sqq. non corollarium sint, sed additio ei similis, quam in III, 25 inuenimus; nam neque in optimis codd. titulum πόρισμα habent, neque a Proclo ut corollarium agnoscidentur (u. ad IV, 15 πόρισμα).

οισμα] om. P; mg. m. 2 BF; mg. m. 1 V p. 9. ὅτι, ὅτε] ὅταν F. 10. πίκται] πίκτη F; πίκτοι P. γωνία] m. 2 V. 12. εὐθεῖας — 18. γωνία] P; om. Theon (BFVp). 14. ἔστιν] P, F supra m. 1; ἔσται B V p. τὸ κέντρον τοῦ κύκλου] P; om. Theon (BFVp). 15. τοῦ τριγώνου] August; τριγώνον P; τῆς B Γ εὐθεῖας τὸ κέντρον B V p; τοῦ B Γ τὸ κέντρον, postea addito εὐθεῖας et τοῦ in τῆς mutato m. 2 F. πίκτη F. Post B A Γ in BFp add. γωνία; idem V m. 2. 18. τοῦ] om. F. πεσοῦνται] P; συμπεσοῦνται B V p, et F, sed del. συμ-. 20. ποιησαι] FF; δεῖξαι B V p; γρ. δεῖξαι mg. m. 1 F.

"Εστω ή δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*· δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον τετράγωνον ἐγγράψαι.

"Ηχθωσαν τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου δύο διάμετροι πρὸς δρθὰς ἀλλήλαις αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΑΒ*,
5 *ΒΓ*, *ΓΔ*, *ΔΑ*.

Kαὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *ΒΕ* τῇ *ΕΔ*· κέντρον γὰρ τὸ *Ε*· κοινὴ δὲ καὶ πρὸς δρθὰς ἡ *ΕΑ*, βάσις ἄρα ἡ *ΑΒ* βάσει τῇ *ΑΔ* ἵση ἐστίν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν *ΒΓ*, *ΓΔ* ἐκατέρᾳ τῶν *ΑΒ*, *ΔΑ* ἵση ἐστίν.
10 Ἰσόπλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον. λέγω δὴ, διτι καὶ δρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἡ *ΒΔ* εὐθεῖα διάμετρός ἐστι τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου, ἡμικύκλιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΒΑΔ*· δρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΔ* γωνία. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκάστῃ τῶν ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΒΓΔ*, *ΓΔΑ* δρθὴ
15 ἐστιν· δρθογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον. ἐδείχθη δὲ καὶ Ἰσόπλευρον· τετράγωνον ἄρα ἐστὶν. καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον ἐγγέγραπται τὸ *ΑΒΓΔ*· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

Περὶ τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον περιγράφω.

"Εστω δὲ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*· δεῖ δὴ περὶ τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον τετράγωνον περιγράψαι.

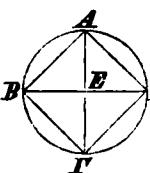
25 "Ηχθωσαν τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου δύο διάμετροι πρὸς δρθὰς ἀλλήλαις αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ*, καὶ διὰ τῶν *Α*, *Β*, *Γ*, *Δ*

3. ἡ ἡχθωσαν p. τοῦ γὰρ τοῦ *Βρ*; εἰς τὸν *F*. κύκλον *F*. δύο] om. *B V p.* 5. *ΔΑ*] corr. ex *ΓΔ* m. 1 *F*.
7. ἄρα] om. *B p.* 8. ἐστὶν] *F*; comp. p.; ἐστὶ *P V B*. 10.
ἐστὶν] *P*, comp. p. 12. ἐστὶ] ἐστὶν *P*. 18. γωνία] m. 2 *V*.
16. ἐστὶν] *P*, comp. p.; ἐστὶ *B F V*. 18. ἄρα] om. *V*. δο-

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta$ quadratum inscribere.

ducantur circuli $AB\Gamma\Delta$ duae diametri inter se perpendicularares $A\Gamma$, $B\Delta$, et ducantur AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔA .

et quoniam $BE = EA$ (nam E centrum est), et EA communis est et perpendicularis; erit $AB = AA$ [I, 4]. eadem de causa $B\Gamma = AB$ et $\Gamma\Delta = AA$. itaque quadrilaterum $AB\Gamma\Delta$ aequilaterum est. dico, idem rectangulum esse.

nam quoniam recta $B\Delta$ diametruis est circuli $AB\Gamma\Delta$, semicirculus est BAA . itaque $\angle BAA$ rectus est [III, 31]. eadem de causa etiam singuli anguli $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta A$ recti sunt. itaque rectangulum est quadrilaterum $AB\Gamma\Delta$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse. itaque quadratum est [I def. 22]. et in circulum $AB\Gamma\Delta$ inscriptum est.

Ergo in datum circulum quadratum inscriptum est $AB\Gamma\Delta$; quod oportebat fieri.

VII.

Circum datum circulum quadratum circumscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta$ circulum quadratum circumscribere.

ducantur circuli $AB\Gamma\Delta$ duae diametri inter se perpendicularares $A\Gamma$, $B\Delta$. et per A , B , Γ , Δ puncta du-

θίντα] $AB\Gamma\Delta$ Bp; δοθέντα ἔργα V. Post κύκλον add. τὸν $AB\Gamma\Delta$ V et F m. 2. 19. ποιῆσαι] in ras. p. 24. τετράπλευρον P. 25. γὰρ τοῦ Bp. δύο] om. p. 26. αῖ] om. P.

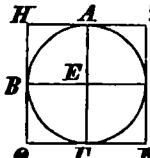
σημείων ἥχθωσαν ἐφαπτόμεναι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου αἱ
ΖΗ, ΗΘ, ΘΚ, ΚΖ.

Ἐπεὶ οὖν ἐφάπτεται ἡ ΖΗ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου,
ἀπὸ δὲ τοῦ Ε κέντρου ἐπὶ τὴν πατὰ τὸ Α ἐπαφὴν
5 ἐπέζευκται ἡ ΕΑ, αἱ ἄρα πρὸς τῷ Α γωνίαι ὁρθαὶ
εἰσιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ πρὸς τοὺς Β, Γ, Δ
σημείους γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ὁρθή ἐστιν ἡ
ὑπὸ ΑΕΒ γωνία, ἐστὶ δὲ ὁρθή καὶ ἡ ὑπὸ ΕΒΗ,
παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΗΘ τῇ ΑΓ. διὰ τὰ αὐτὰ
10 δὴ καὶ ἡ ΑΓ τῇ ΖΚ ἐστι παράλληλος. ὥστε καὶ ἡ
ΗΘ τῇ ΖΚ ἐστι παράλληλος. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν,
ὅτι καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ τῇ ΒΕΔ ἐστι παρά-
λληλος. παραλληλόγραμμα ἄρα ἐστὶ τὰ ΗΚ, ΗΓ, ΑΚ,
ΖΒ, ΒΚ· ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ μὲν ΗΖ τῇ ΘΚ, ἡ δὲ
15 ΗΘ τῇ ΖΚ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, ἀλλὰ
καὶ ἡ μὲν ΑΓ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΘ, ΖΚ, ἡ δὲ ΒΔ ἐκα-
τέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ ἐστιν ἵση [καὶ ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν
ΗΘ, ΖΚ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ ἐστιν ἵση], ἵσόπλευρον
ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΗΘΚ τετράπλευρον. λέγω δὴ, ὅτι
20 καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ παραλληλόγραμμόν ἐστι
τὸ ΗΒΕΑ, καὶ ἐστιν ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΑΕΒ, ὁρθὴ ἄρα
καὶ ἡ ὑπὸ ΑΗΒ. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ
πρὸς τοὺς Θ, Κ, Ζ γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. ὁρθογώνιον
ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΗΘΚ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἵσόπλευρον.

2. KZ] in ras. F; mutat. in ΖΚ m. 2 V. 4. ἐπαφήν] ἐπιφάνειαν p et B m. 1 (corr. m. rec.). 5. τῷ] τὸ B. 6. εἰσι B Vp. 7. εἰσι Vp. 8. ΑΕΒ] B in ras. F. EΒΗ] B in ras. F. 10. παράλληλος ἐστιν V. ὥστε — 11. παρ-
άλληλος] Pp (in ΖΚ litt. Z in ras. p); om. V; mg. m. 1 F, m. 2 B; habet Campanus. 18. Post παράλληλος add. ὥστε καὶ ἡ ΗΖ τῇ ΘΚ ἐστι παράλληλος Fp, B m. rec. ΗΚ] eras. F. 14. ΖΒ] in ras. F; B e corr. m. 2 V. ΒΚ] in ras. F. 15. ἀλλὰ καὶ] P; ἀλλ' BFVp. 16. ΖΚ] ΖΚ ἐστιν ἵση

cantur circulum $AB\Gamma A$ contingentes ZH , $H\Theta$, ΘK , KZ [III, 17].

iam quoniam ZH circulum $AB\Gamma A$ contingit, et ab E centro ad punctum contactus A ducta est EA , anguli ad A positi recti sunt [III, 18]. eadem de causa anguli ad puncta B , Γ , A positi recti sunt. et quoniam $\angle AEB$ rectus est, et $\angle EBH$ et ipse rectus, erit $H\Theta$ rectae AG parallela [I, 29]. eadem de causa etiam AG rectae ZK parallela est. quare etiam $H\Theta$ rectae ZK parallela est [I, 30]. similiter demonstrabimus, etiam utramque HZ , ΘK rectae BEA par-

lelam esse. itaque parallelogramma sunt HK , $H\Gamma$, AK , ZB , BK . itaque [I, 34] $HZ = \Theta K$, $H\Theta = ZK$.

et quoniam $AG = BA$, et

$AG = H\Theta = ZK$

et $BA = HZ = \Theta K$ [I, 34], aequilaterum est quadrilaterum $ZH\Theta K$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam parallelogrammum est $HBEA$, et $\angle AEB$ rectus est, etiam $\angle AHB$ rectus est [I, 34]. similiter demonstrabimus, etiam angulos ad Θ , K , Z , positos rectos esse. itaque $ZH\Theta K$ rectangulum est. et demonstratum est, idem aequilaterum esse. ergo

B F V p. 17. καὶ ἐκατέρα — 18. ἵση] om. P. 17. καὶ] om. p. ἔργα] supra F. 18. $H\Theta$] Θ e corr. p. 20. ἔστι] ἔστιν P. 21. $HBEA$] $H\Delta EA$, sed Δ e corr. m. 1 F. AEB] B in ras. F. δρθῆ — 22. AHB] mg. m. 1 P. 22. AHB] B in ras. F. 23. Θ, Z, K F. 24. ἔστιν PB, comp. p. τὸ $ZH\Theta K$] P, F m. 1; om. Bp; τὸ $ZH\Theta K$ τετράπλευρος V, F m. 2.

τετράγωνον ἄρα ἔστιν. καὶ περιγέγραπται περὶ τὸν ΑΒΓΔ κύκλον.

Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλου τετράγωνον περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

5

η'.

Εἰς τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

Ἐστω τὸ δοθὲν τετράγωνον τὸ ΑΒΓΔ· δεῖ δὴ εἰς τὸ ΑΒΓΔ τετράγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

Τετμήσθω ἐκατέρᾳ τῶν ΑΔ, ΑΒ δίχα κατὰ τὰ 10 Ε, Ζ σημεῖα, καὶ διὰ μὲν τοῦ Ε ὀποτέρᾳ τῶν ΑΒ, ΓΔ παφάλληλος ἥχθω ὁ ΕΘ, διὰ δὲ τοῦ Ζ ὀποτέρᾳ τῶν ΑΔ, ΒΓ παφάλληλος ἥχθω ἡ ΖΚ· παφαλληλόγραμμον ἄρα ἔστιν ἔκαστον τῶν ΑΚ, ΚΒ, ΑΘ, ΘΔ, ΑΗ, ΗΓ, ΒΗ, ΗΔ, καὶ αἱ ἀπεναντίον αὐτῶν πλευραὶ δηλονότι ἰσαι [*εἰσιν*]. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΑΔ τῇ ΑΒ, καὶ ἔστι τῆς μὲν ΑΔ ἡμίσεια ἡ ΑΕ, τῆς δὲ ΑΒ ἡμίσεια ἡ ΑΖ, ἵση ἄρα καὶ ἡ ΑΕ τῇ ΑΖ· ὥστε καὶ αἱ ἀπεναντίον ἵση ἄρα καὶ ἡ ΖΗ τῇ ΗΕ. ἴμοιώς δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΘ, ΗΚ 20 ἐκατέρᾳ τῶν ΖΗ, ΗΕ ἔστιν ἵση· αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ ΗΕ, ΗΖ, ΗΘ, ΗΚ ἰσαι ἀλλήλαις [*εἰσιν*]. ὁ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ Η διαστήματι δὲ ἐν τῶν Ε, Ζ, Θ, Κ κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων· καὶ ἐφάψεται τῶν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ εὐθειῶν διὰ 25 τὸ ὄρθιὰς είναι τὰς πρός τοῖς Ε, Ζ, Θ, Κ γωνίας· εἰ γὰρ τεμεῖ ὁ κύκλος τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ, ἡ τῇ

VIII. Boetius p. 389, 5.

1. *ἔστιν*] comp. p; *ἔστι* PBFV. 5. η'] m. 2 V. 12.
ἡ ΖΚ ἥχθω p. 13. ΚΒ] B mutat. in E m. 2 F; ΒΚ Bp.
14. ΒΗ, ΗΔ] e corr. F. 15. *εἰσιν*] F; *εἰσι* B Vp; om. F.

quadratum est [I, def. 22]. et circum ΔABC circulum circumscripum est.

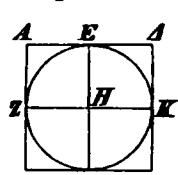
Ergo circum datum circulum quadratum circumscripum est; quod oportebat fieri.

VIII.

In datum quadratum circulum inscribere.

Sit datum quadratum ΔABC . oportet igitur in ΔABC quadratum circulum inscribere.

secetur utraque ΔA , ΔB in duas partes aequales in E , Z punctis, et per E utriusque ΔA , ΔB parallela ducatur $E\Theta$ [I, 31 et 30], per Z autem utriusque ΔA , ΔB parallela ducatur ZK . itaque parallelogramma sunt

AK , KB , $A\Theta$, ΘZ , AH , HG , BH , HZ , et latera eorum opposita inter se aequalia sunt [I, 34]. et quoniam $\Delta A = \Delta B$, et $AE = \frac{1}{2} \Delta A$, $AZ = \frac{1}{2} \Delta B$, erit $AE = AZ$. ergo etiam opposita. quare $ZH = HE$. similiter demonstrabimus, etiam esse $H\Theta = ZH$, $HK = HE$. itaque quattuor rectae HE , HZ , $H\Theta$, HK inter se aequales sunt. quare qui centro H radio autem qualibet rectarum HE , HZ , $H\Theta$, HK describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet. et rectas ΔA , ΔB , ΔC continget, quia recti sunt anguli ad E , Z , Θ , K positi. nam si circulus rectas ΔA , ΔB , ΔC secabit, recta ad diametrum circuli in termino

16. ΔB] B in ras. F. 18. ἀπεναντίον] P; ἀπεναντίον λοιπόν F (sed λοιπόν postea insert. comp.); ἀπεναντίον λοιπόν εἰσόν B V p. λογη ἀρχα] in ras. m. 2 seq. lacuna 3 litt. F. 19. HE] EH F, et V corr. m. 2 ex HE. 20. ZH] HZ F. 21. εἰσόν] (alt.) seq. ras. 2 litt. F. 22. εἰσόν] om. P. 23. HE, HZ, HΘ, HK Gregorius. 24. ΔA] mutat. in ΔΓ m. 2 F V. 26. τέμνει B.

διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη
ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἀτοπον ἐδείχθη. οὐκ
ἄρα ὁ κέντρῳ τῷ Η διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν Ε, Ζ, Θ,
Κ κίκλος γραφόμενος τεμεῖ τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ
ἢ εὐθείας. ἐφάψεται ἄρα αὐτῶν καὶ ἔσται ἐγγεγραμ-
μένος εἰς τὸ ΑΒΓΔ τετράγωνον.

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλος ἐγγέγραπται·
ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

δ'.

10 Περὶ τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλον περι-
γράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν τετράγωνον τὸ ΑΒΓΔ· δει δὴ
περὶ τὸ ΑΒΓΔ τετράγωνον κύκλον περιγράψαι.

15 Επιζευχθεῖσαι γὰρ αἱ ΑΓ, ΒΔ τεμνέτωσαν ἀλ-
λήλας κατὰ τὸ Ε.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΔΑ τῇ ΑΒ, κοινὴ δὲ ἡ
ΑΓ, δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΓ δυσὶ ταῖς ΒΑ, ΑΓ ἵσαι
εἰσίν· καὶ βάσις ἡ ΔΓ βάσει τῇ ΒΓ ἵση· γωνία ἄρα ἡ
ὑπὸ ΔΔΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΓ ἵση ἔστιν· ἡ ἄρα ὑπὸ²⁰
20 ΔΔΒ γωνίᾳ δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΑΓ. διοίως δὴ
δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ, ΓΔΑ
δίχα τέτμηται ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΔΒ εὐθείῶν. καὶ ἐπεὶ
ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΔΔΒ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΑΒΓ, καὶ
ἔστι τῆς μὲν ὑπὸ ΔΔΒ ἡμίσεια ἡ ὑπὸ ΕΑΒ, τῆς

2. ἐδείχθη] PF; om. BVp. 3. πέντε μὲν P. HE,
HZ, HΘ, HK ed. Basil. 4. Post K add. σημαίων F m.
rec. τεμεῖ] PF; τίμει BVp. ΔΔ] ΔΔ P. 6. ΑΒΓ P.
7. ἄρα τὸ δοθὲν] P; τὸ δοθὲν ἄρα Theon (BFVp). 9. δ']
om. φ; δ' et litt. initialis postea add. in V, ut in sequentibus
sempre fere. 14. ἐπιζευχθεῖσαι Vp; ἐπιζευχθῆσαι φ. ΒΔ]
ΔΒ P. 15. Ε] Θ P. 16. ΔΔ] ΔΔ F. 18. εἰσιν] PF;
εἰσι BVp. Dein mg. in V add. ἐκατέρα ἐκατέρα. καὶ βάσις]

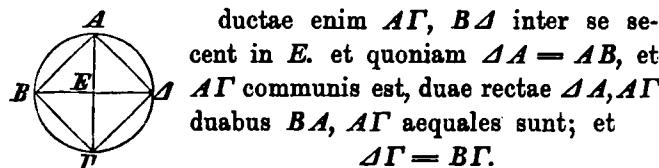
perpendicularis intra circulum cadet; quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro H et radio qualibet rectarum HE , HZ , HO , HK descriptus rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔA non secabit. quare eas continget, et in quadratum $AB\Gamma\Delta$ inscriptus erit.

Ergo in datum quadratum circulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

IX.

Circum datum quadratum circulum circumscribere.

Sit datum quadratum $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta$ quadratum circulum circumscribere.

itaque $\angle \Delta AG = BAG$. ergo $\angle \Delta AB$ recta AG in duas partes aequales diuisus est. similiter demonstrabimus, etiam angulos ABG , $B\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta A$ rectis AG , AB in duas partes aequales diuisos esse. et quoniam $\angle \Delta AB = ABG$, et $\angle EAB = \frac{1}{2}\angle AB$, $\angle EBA = \frac{1}{2}ABG$,

ἔκατέρα in ras. m. 2 F, supra scr. ἔκατέρα ἔκατέρα m. 1 F.
ἔστιν τοη FV. 19. ὄπό] (tert.) m. 2 F. 20. ΔAB] B in ras. m. 2 V. 21. ABG] P m. 1, F m. 2, V (Γ in ras. m. 2), p (Γ in ras.); AB , BG , P m. 2, F m. 1. $B\Gamma\Delta$] P m. 1, F m. 2, V (B in ras. m. 2), p (B in ras.); BG , $\Gamma\Delta$ B (punctis del. m. 2; BG in ras. m. 1); $\Gamma\Delta$ P m. 2, F m. 1. $\Gamma\Delta A$] Γ in ras. m. 2 V, Γ insert. Fp; $\Gamma\Delta$ P m. 1; ΔA P m. 2; $\Gamma\Delta$, ΔA B; in B mg. m. rec. γρ. κατ· ὥπὸ ABG , $B\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta A$. 22. ΔB] ΓB φ (non F). 24. ἔστιν P. ΔAB] $A\Delta B$ F. ημετας P, corr. m. 1. EAB] litt. AB e corr. m. 2 V; AEB P; corr. m. 2.

δὲ ὑπὸ *ΑΒΓ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ΕΒΑ*, καὶ ἡ ὑπὸ *ΕΑΒ*
 ἄρα τῇ ὑπὸ *ΕΒΑ* ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ
ΕΑ τῇ *ΕΒ* ἐστιν ἵση. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ
 ἔκατέρᾳ τῶν *ΕΑ*, *ΕΒ* [εὐθειῶν] ἐκατέρᾳ τῶν *ΕΓ*,
 5 *ΕΔ* ἵση ἐστίν. αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ *ΕΑ*, *ΕΒ*, *ΕΓ*,
ΕΔ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. δὲ ἄρα κέντρῳ τῷ *Ε* καὶ
 διαστήματι ἐνὶ τῶν *A*, *B*, *G*, *D* κύκλος γραφόμενος
 ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐσται περιγε-
 γραμμένος περὶ τὸ *ΑΒΓΔ* τετράγωνον. περιγεγράφθω
 10 ὡς δὲ *ΑΒΓΔ*.

Περὶ τὸ δοθὲν ἄρα τετράγωνον κύκλος περιγέ-
 γραπται· διπερ ἔδει ποιῆσαι.

ι'.

'Ισοσκελὲς τρίγωνον συστήσασθαι ἔχον ἕκα-
 15 τέραν τῶν πρὸς τῇ βάσει γωνιῶν διπλασίονα
 τῆς λοιπῆς.

'Ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ *ΑΒ*, καὶ τετμήσθω κατὰ
 τὸ *Γ* σημεῖον, ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν *ΑΒ*, *ΒΓ* περιεχό-
 μενον δρθογώνιον ἵσον είναι τῷ ἀπὸ τῆς *ΓΑ* τετρα-
 20 γώνῳ· καὶ κέντρῳ τῷ *Α* καὶ διαστήματι τῷ *ΑΒ* κύ-
 κλος γεγράφθω ὁ *ΒΔΕ*, καὶ ἐνηρμόσθω εἰς τὸν *ΒΔΕ*
 κύκλον τῇ *ΑΓ* εὐθείᾳ μὴ μείζουν οὖσῃ τῆς τοῦ *ΒΔΕ*
 κύκλου διαμέτρου ἵση εὐθεῖα ἡ *ΒΔ*. καὶ ἐπεξένγρωσαν

X. Proclus p. 204, 1.

-
- 1. ἡμίσεια] ε corr. m. 2 P. *ΕΑΒ*] *ΕΒΑ* F. 2. ἄρα]
 om. p. ὥστε καὶ πλευρά] καὶ Bp. 3. *ΕΑ*] *Α* in ras. m. 2
 V; *ΑΕ* F; *ΕΒ* ἄρα Bp. Post *ΕΑ* in V add. πλευρᾶς; idem
 F m. 2. *ΕΒ*] *B* in ras. m. 2 V; *ΕΑ* Bp. 4. *ΕΑ*, *ΕΒ*] P,
 F m. 2, V in ras. m. 2; *ΕΓ*, *ΕΔ* B, F m. 1, p. εὐθειῶν]
 om. P. *ΕΓ*, *ΕΔ*] P, F m. 2, V in ras. m. 2; *ΕΑ*, *ΕΒ* B,

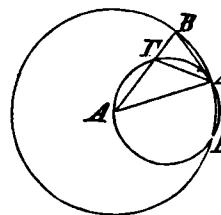
erit $\angle EAB = EBA$. quare etiam $EA = EB$ [I, 6]. similiter demonstrabimus, esse etiam $EA = EA$, $EB = EG$.¹⁾

itaque quattuor rectae EA , EB , EG , EA inter se aequales sunt. quare qui centro E et radio qualibet rectarum EA , EB , EG , EA describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et circum quadratum $ABGA$ circumscriptus erit. circumscribatur ut $ABGA$.

Ergo circum datum quadratum circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

X.

Triangulum aequicurrium construere utrumque angulum ad basim positum duplo maiorem habentem reliquo.

Ponatur recta aliqua AB , et in puncto G ita secetur, ut sit $AB \times BG = GA^2$ [II, 11]. et centro A radio autem AB circulus describatur BGE , et in BGE circulum aptetur recta BA rectae AG aequalis, quae diametro circuli BGE maior non est [prop. I];

1) Uidetur enim scribendum esse EA , EG pro $E\Gamma$, $E\Delta$ lin. 4.

F m. 1, p. 5. [$\delta\sigma\eta$ — EE] om. B, in ras. insert. p. 7.
 EA , EB , $E\Gamma$, $E\Delta$ Gregorius. Post Δ mg. add. $\sigma\eta\mu\epsilon\tau\alpha\omega$ F.
9. $\pi\epsilon\varphi\gamma\epsilon\gamma\delta\alpha\varphi\theta\omega$ $\omega\zeta$ δ $ABGA$] om. Bp. 11. γέγραπται p.
18. AB , $B\Gamma$] F; alterum B om. B, in ras. m. 2 V; prius B add. m. 2 Pp. 20. πέντεφ μὲν τὸ A διαστήματι δέ V.
22. $A\Gamma$] Γ in ras. m. 2 V. εὐθεῖα] om. p; m. 2 B. $B\Delta E$] E supra m. 1 P; ΔBE Bp, V (ΔB in ras. m. 2); $B\Delta E$ F.

αὶ ΑΔ, ΔΓ, καὶ περιγεγράφθω περὶ τὸ ΑΓΔ τρίγωνον κύκλος δ ΑΓΔ.

Καὶ ἐπεὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ, τὸ ΒΓ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΔ. καὶ ἐπεὶ κύκλου τοῦ ΑΓΔ εἰληπταὶ τι σημεῖον ἔκτος τὸ Β, καὶ ἀπὸ τοῦ Β πρὸς τὸν ΑΓΔ κύκλον προσπεπτώκασι δύο εὐθεῖαι αἱ ΒΔ, ΒΔ, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνει, ἡ δὲ προσπίπτει, καὶ ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον τῷ ἀπὸ 10 τῆς ΒΔ, ἡ δὲ ΒΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΓΔ κύκλου. ἐπεὶ οὖν ἐφάπτεται μὲν ἡ ΒΔ, ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τοῦ Δ ἐπαφῆς διῆκται ἡ ΔΓ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΔΓ γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τυήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΔΓ. ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΔΓ τῇ ὑπὸ 15 ΔΔΓ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΓΔΔ· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΔΔ ἵση ἐστὶ δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΓΔΔ, ΔΔΓ. ἀλλὰ ταῖς ὑπὸ ΓΔΔ, ΔΔΓ ἵση ἐστὶν ἡ ἔκτος ἡ ὑπὸ ΒΓΔ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΔΔ ἄρα ἵση ἐστὶ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΒΔΔ τῇ ὑπὸ ΓΒΔ ἐστιν ἵση, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ 20 ἡ ΔΔ τῇ ΑΒ ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ἐστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ὑπὸ ΒΔΔ, ΔΒΔ, ΒΓΔ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΔΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ, ἵση ἐστὶ καὶ πλευρὰ ἡ ΒΔ πλευρῷ τῇ ΔΓ. ἀλλὰ ἡ ΒΔ τῇ ΓΔ ὑπόκειται

1. ΔΔ] in ras. m. 2 V. ΔΓ] ΓΔ P. ΑΓΔ] ΓΔ in ras. m. 1 B, ut etiam supra quaedam. 3. ΑΒΓ ΡΒ Fp, in PFp m. 1 insert. B. 4. τῆς ΔΓ — 5. τῷ ἀπό] bis P, sed corr. 4. Post prius ΔΓ in F add. □ m. 2 et in mg. τετραγώνῳ m. 1. ΒΔ] ΔΒ F. ΑΒ, ΒΓ] Pp, prius B m. 2 in ras. V; ΑΒΓ B, corr. m. 2; F, corr. m. 1. 6. τὸ Β] corr. ex τῇ B seq. ras. 8 litt. V. 7. προσπεπτώκασιν B. 8. ΒΔ] P; ΒΓΔ Bp, V (Δ in ras. m. 2), F (ΓΔ in ras. intercedente ras. 1 litt.). 9. ἐστιν P. τῶν] om. P. ΑΒ, ΒΓ] alt. B

et ducantur $A\Delta$, $\Delta\Gamma$, et circum $A\Gamma\Delta$ triangulum circumscribatur circulus $A\Gamma\Delta$ [prop. V].

et quoniam $AB \times BG = A\Gamma^2$, et $A\Gamma = B\Delta$, erit $AB \times BG = B\Delta^2$. et quoniam extra circulum $A\Gamma\Delta$ sumptum est punctum quoddam B , et a B ad circulum $A\Gamma\Delta$ adcidunt duae rectae BA , $B\Delta$, et altera earum secat, altera adcidit tantum, et $AB \times BG = B\Delta^2$, recta $B\Delta$ contingit circulum $A\Gamma\Delta$ [III, 37]. iam quoniam $B\Delta$ contingit, et a Δ puncto contactus producta est $\Delta\Gamma$, erit $\angle B\Delta\Gamma = \Delta\Delta\Gamma$, qui in alterno segmento positus est [III, 32]. iam quoniam

$$\angle B\Delta\Gamma = \Delta\Delta\Gamma,$$

communis adiiciatur $\angle \Gamma\Delta\Delta$. itaque

$$\angle B\Delta\Delta = \Gamma\Delta\Delta + \Delta\Delta\Gamma.$$

sed $\Gamma\Delta\Delta + \Delta\Delta\Gamma = B\Gamma\Delta$ extrinsecus posito [I, 32]. quare etiam $\angle B\Delta\Delta = B\Gamma\Delta$. uerum

$$\angle B\Delta\Delta = \Gamma B\Delta,$$

quia $A\Delta = AB$ [I, 5]. quare etiam $\angle ABA = B\Gamma\Delta$. itaque tres anguli $B\Delta\Delta$, $A\Delta\Delta$, $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt. et quoniam $\angle ABG = B\Gamma\Delta$, erit etiam

$$B\Delta = \Delta\Gamma$$
 [I, 6].

in ras. m. 2 V; $AB\Gamma PB$ (corr. m. 2), Fp (corr. m. 1). 10.
 $B\Delta]$ Δ e corr. F. $\dot{\eta} B\Delta]$ supra m. rec. F. 11. $\dot{\epsilon}\pi\eta\dot{\iota}$ οὐν] καὶ ἐπει τὸ Δ
 καὶ ἐπει τὸ Δ μέν] PF (τοῦ κύκλου ἡ $B\Delta$ εὐθεῖα κατὰ τὸ Δ
 mg. F); om. V; τοῦ κύκλου Br. 12. ἀφῆς Theon (BFVp).
 13. ἐστίν P. τῇ ἐν] m. 2 V. 14. $B\Delta\Gamma]$ P, V m. 1; $\Gamma\Delta B$
 Bp, V m. 2, F in ras. 15. $\Delta\Delta\Gamma]$ Γ in ras. m. 2 V. 16. $B\Delta\Delta$]
 $B\Delta$ in ras. m. 1 B. 17. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ P. 18. $\Delta\Delta\Gamma]$ $\Delta\Delta H$ φ (non F).
 17. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ η] in ras. m. 1 p. 18. καὶ η] 18. καὶ η]
 $\dot{\eta} \dot{\alpha}\sigma$ P. $B\Delta\Delta]$ $\Delta\Delta B$ P. $\dot{\alpha}\sigma\alpha$] om. P, m. rec. F.
 $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ ιη F. 19. $\Gamma B\Delta]$ V m. 1;
 $\Delta\Delta\Gamma$ FV. 20. ιη $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ BFp. 21. ιη $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ p. $\Delta\Delta\Gamma]$
 $B\Delta\Delta$ P, F m. 1 (corr. m. 2). 22. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$] PF; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ BVP.
 23. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu$ V, sed νeras. 24. $\pi\lambda\epsilon\nu\varphi\ddot{\eta}$] om. p., m. 2 B. $\dot{\alpha}\alpha\alpha'$ F.

ιση· καὶ ἡ ΓΑ ἄρα τῇ ΓΔ ἐστιν ιση· ὥστε καὶ γωνία
 ἡ ὑπὸ ΓΔΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΔΓ ἐστιν ιση· αἱ ἄρα
 ὑπὸ ΓΔΔ, ΔΔΓ τῆς ὑπὸ ΔΔΓ εἰσὶ διπλασίους.
 ιση δὲ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ταῖς ὑπὸ ΓΔΔ, ΔΔΓ· καὶ
 δὴ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ἄρα τῆς ὑπὸ ΓΔΔ ἐστι διπλῆ. ιση
 δὲ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΒΔΔ, ΔΒΔ· καὶ
 ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ὑπὸ ΒΔΔ, ΔΒΔ τῆς ὑπὸ ΔΔΒ
 ἐστι διπλῆ.

Ίσοσκελὲς ἄρα τρίγωνον συνέσταται τὸ ΑΒΔ ἔχον
 10 ἐκατέραν τῶν πρὸς τῇ ΔΒ βάσει γωνιῶν διπλασίουν
 τῆς λοιπῆς· διπερ ἔδει ποιῆσαι.

ια'.

Ἐλε τὸν δοθέντα κύκλον πεντάγωνον ισό-
 πλευρόν τε καὶ ισογώνιον ἐγγράψαι.
 15 "Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ εἰς τὸν
 ΑΒΓΔΕ κύκλον πεντάγωνον ισόπλευρόν τε καὶ ισο-
 γώνιον ἐγγράψαι.

'Εκκείσθω τρίγωνον ισοσκελὲς τὸ ΖΗΘ διπλασίουν
 ἔχον ἐκατέραν τῶν πρὸς τοῖς Η, Θ γωνιῶν τῆς πρὸς
 20 τῷ Ζ, καὶ ἐγγεγράφθω εἰς τὸν ΑΒΓΔΕ κύκλον τῷ
 ΖΗΘ τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον τὸ ΑΓΔ, ὥστε
 τῇ μὲν πρὸς τῷ Ζ γωνίᾳ ισην είναι τὴν ὑπὸ ΓΔΔ,
 ἐκατέραν δὲ τῶν πρὸς τοῖς Η, Θ ισην ἐκατέρᾳ τῶν

XI. Boetius p. 389, 10.

1. ΓΔ] Pφ, V in ras. m. 2; ΑΓ Bρ. 2. γωνίᾳ] om. V.
 3. ΔΔΓ] (alt.) P, F (supra m. 2: ΓΔΔ), V in ras. m. 2; ΓΔΔ
 Bρ. διπλάσιοι F. 4. δὲ] δὲ καὶ V. 5. ή] supra m. 2 P.
 ΓΔΔ] Pφ; in ras. m. 2 V; ΓΔΔ Bρ. ΔΔΓ] ΓΔΔ Bρ.
 καὶ] διπλῆ ἄρα Bρ. 6. ἄρα] om. Bρ. 7. ΓΔΔ] in ras. V,
 Γ ε corr. F. 8. ἐστιν PB, comp. p. 9. διπλῆ] om. Bρ. 10. καὶ] om. P. 11. ΔΔΒ] ΒΔΔ P. 12. συνέσταται V. 13. ΑΒΔ]

uerum supposuimus, esse $B\Delta = \Gamma\Delta$. itaque etiam

$$\Gamma\Delta = \Gamma\Delta;$$

quare etiam $\angle \Gamma\Delta\Delta = \Delta\Delta\Gamma$ [I, 5]. itaque

$$\Gamma\Delta\Delta + \Delta\Delta\Gamma = 2\Delta\Delta\Gamma.$$

sed $B\Gamma\Delta = \Gamma\Delta\Delta + \Delta\Delta\Gamma$. itaque etiam

$$B\Gamma\Delta = 2\Gamma\Delta\Delta.$$

sed $B\Gamma\Delta = B\Delta\Delta = \Delta B\Delta$. ergo uterque $B\Delta\Delta$,

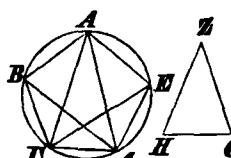
$\Delta B\Delta$ duplo maior est angulo ΔAB .

Ergo triangulus aequicrurius constructus est $AB\Delta$ utrumque angulum ad ΔB basim positum duplo maiorem habens reliquo; quod oportebat fieri.

XI.

In datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta E$ quinquangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

construatur triangulus aequicrurius $ZH\Theta$ utrumque angulum ad H , Θ positum duplo maiorem habens angulo ad Z posito [prop. X], et in circulum $AB\Gamma\Delta E$ triangulo $ZH\Theta$ aequiangulus inscribatur triangulus $A\Gamma\Delta$, ita ut sit $\angle \Gamma\Delta\Delta$ angulo ad Z posito aequalis, uterque autem $A\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta\Delta$ utriusque angulorum ad

B pφ; V m. 2; ΔΔB P. 10. BΔ p. 15. ἔστω — 17. ἐγγράψαι] om. P. 19. ἐκατέρων] om. F. πρὸς τοὺς H , Θ γωνιῶν] λοιπῶν P. 20. τῷ] (prius) τῷ B , F m. 1 (corr. m. 2). 22. τῷ] τῷ B . 23. ἐκατέρων] ἐκατέρα (α in ras.) p, ἐκατέρα P. τῶν] in ras. p; τῆς B. ἐκατέρα] ἐκατέρων P et e corr. p. τῶν] φ, ἀρα τῶν F.

ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ· καὶ ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ὑπὸ ΑΓΔ,
ΓΔΑ τῆς ὑπὸ ΓΔΔ ἐστι διπλῆ. τετρησθω δὴ ἐκα-
τέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν
ΓΕ, ΔΒ εὐθειῶν, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΒ, ΒΓ,
δ [ΓΔ], ΔΕ, ΕΑ.

Ἐπεὶ οὖν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ γωνιῶν
διπλασίων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΓΔΔ, καὶ τετρημέναι εἰσὶ¹
δίχα ὑπὸ τῶν ΓΕ, ΔΒ εὐθειῶν, αἱ πέντε ἄρα γω-
νίαι αἱ ὑπὸ ΔΔΓ, ΑΓΕ, ΕΓΔ, ΓΔΒ, ΒΔΔ ἰσαι ἀλ-
10 λήλαις εἰσὶν. αἱ δὲ ἰσαι γωνίαι ἐπὶ ἰσων περιφερειῶν
βεβήκασιν· αἱ πέντε ἄρα περιφέρειαι αἱ ΑΒ, ΒΓ,
ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. ὑπὸ δὲ τὰς ἰσας
περιφερειας ἰσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν· αἱ πέντε ἄρα
εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ ἰσαι ἀλλήλαις
15 εἰσὶν· ἰσόπλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον.
λέγω δὴ, ὅτι καὶ ἰσογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἡ ΑΒ περι-
φέρεια τῇ ΔΕ περιφερείᾳ ἐστὶν ἰση, κοινὴ προσκείσθω
ἡ ΒΓΔ· δῆτα ἄρα ἡ ΑΒΓΔ περιφέρεια δῆτα τῇ ΕΔΓΒ
περιφερείᾳ ἐστὶν ἰση. καὶ βέβηκεν ἐπὶ μὲν τῆς ΑΒΓΔ
20 περιφερειας γωνία ἡ ὑπὸ ΑΕΔ, ἐπὶ δὲ τῆς ΕΔΓΒ
περιφερειας γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΕ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΕ
ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ ΑΕΔ ἐστιν ἰση. διὰ τὰ αὐτὰ
δὴ καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ, ΓΔΕ γωνιῶν
ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΒΑΕ, ΑΕΔ ἐστιν ἰση· ἰσογώνιον
25 ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον. ἐδείχθη δὲ καὶ
ἰσόπλευρον.

1. Post ΓΔΑ mg. m. 2 add. γωνιῶν F. 2. τῆς ὑπὸ ΓΔΔ]
om. p. δῆ] om. Br. 3. ἐκατέρας] mg. m. 2 V. 4. ΓΕ]
E e corr. F. ΔΒ] ΔΕ F; corr. m. rec. 5. ΓΔ] om. V.
7. ἐστίν P. εἰσὶν P. 9. ΕΓΔ] Δ in ras. m. 2 P. ΓΔΒ]
in ras. F; Γ in ras. m. 2 P. ΒΔΔ] in ras. F, e corr. m. 2
V. ἀλλήλαις εἰσὶν] ἀλλη in ras. F, reliqua absumpta ob per-

H, Θ positorum aequalis [prop. II]. quare etiam

$$\angle A\Gamma\Delta = \Gamma\Delta A = 2\Gamma\Delta.$$

iam $\angle A\Gamma\Delta, \Gamma\Delta A$ rectis $\Gamma E, \Delta B$ in binas partes aequales secentur [I, 9], et ducantur AB, BG, AE, EA .¹⁾ iam quoniam anguli $A\Gamma\Delta, \Gamma\Delta A$ duplo maiores sunt angulo $\Gamma\Delta\Delta$ et rectis $\Gamma E, \Delta B$ in binas partes aequales secti sunt, erit $\Delta\Delta\Gamma = A\Gamma E = E\Gamma\Delta = \Gamma\Delta B = B\Delta\Delta$. et anguli aequales in aequalibus arcubus consistunt [III, 26]. itaque quinque arcus $AB, BG, \Gamma\Delta, AE, EA$ inter se aequales sunt. et sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt [III, 29]. itaque quinque rectae $AB, BG, \Gamma\Delta, AE, EA$ inter se aequales sunt. itaque quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$ aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam arc. $AB = AE$, communis adiiciatur arc. $B\Gamma\Delta$. itaque arc. $AB\Gamma\Delta = E\Delta\Gamma B$. et in arcu $AB\Gamma\Delta$ angulus $AE\Delta$ consistit, in $E\Delta\Gamma B$ autem $\angle BAE$. quare etiam $\angle BAE = AE\Delta$ [III, 27]. eadem de causa etiam singuli anguli $AB\Gamma, BG\Delta, \Gamma\Delta E$ utriusque angulo $B\Delta E, AE\Delta$ aequales sunt. quare aequiangulum est quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse.

1) Lin. 6 uidetur delendum esse $\Gamma\Delta$ cum Gregorio.

gam. ruptum. 10. δέ] δ' BV. 12. εἰσίν] ἔστιν V. 16. λογ-
γώνιος] litt. λογ- in ras. m. 2 V. 17. τῇ ΔΕ περιφερεῖται] om. F,
supra m. 2; τῇ ΕΔ περιφερεῖται. λογή] ἔστιν V. 19. λογή] ἔστι
V. 20. ΕΔΓΒ] BGΔE F. 21. ὡς ὑπὸ BAE] mg. m. 2 F.
κατ'] comp. supra scr. m. 2 F. 22. γωνία ἀριθμός V. λογή]
ἔστι V. 23. κατ'] om. BV. 25. ἔστιν PF.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ἵσο-
πλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

ιβ'.

5 Περὶ τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ἵσο-
πλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον περιγράψαι.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὲ περὶ¹
τὸν ΑΒΓΔΕ κύκλου πεντάγωνον ἵσόπλευρόν τε καὶ
ἴσογώνιον περιγράψαι.

10 Νεονήσθω τοῦ ἐγγεγραμμένου πενταγώνου τῶν
γωνιῶν σημεῖα τὰ Α, Β, Γ, Δ, Ε, ὥστε ἵσας είναι
τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ περιφερείας· καὶ διὰ
τῶν Α, Β, Γ, Δ, Ε ἡχθωσαν τοῖς κύκλου ἐφαπτόμεναι
αἱ ΗΘ, ΘΚ, ΚΛ, ΛΜ, ΜΗ, καὶ εἰλήφθω τοῦ ΑΒΓΔΕ
15 κύκλου κέντρον τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΒ, ΖΚ,
ΖΓ, ΖΛ, ΖΔ.

Καὶ ἐπεὶ ἡ μὲν ΚΛ εὐθεῖα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΓΔΕ
κατὰ τὸ Γ, ἀπὸ δὲ τοῦ Ζ κέντρου ἐπὶ τὴν κατὰ τὸ
Γ ἐπαφὴν ἐπέξευκται ἡ ΖΓ, ἡ ΖΓ ἄρα κάθετός ἐστιν
20 ἐπὶ τὴν ΚΛ· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἐκατέρᾳ τῶν πρὸς τῷ
Γ γωνιῶν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ πρὸς τοὺς Β, Δ
σημείους γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἐστιν ἡ
ὑπὸ ΖΓΚ γωνία, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΖΚ ἵσον ἐστὶ τοὺς ἀπὸ
τῶν ΖΓ, ΓΚ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν
25 ΖΒ, ΒΚ ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΖΚ· ὥστε τὰ ἀπὸ τῶν

XII. Boetius p. 389, 8.

1. κύκλον] corr. εχ κύκλος m. 2 F. 2. τε] om. V. 3.
ποιῆσαι] δεῖξαι V; γρ. δεῖξαι mg. m. 2 F. 7. ΑΒΓΔΕ] Ε
in ras. m. 2 V. 8. ΑΒΓΔΕ] Ε in ras. m. 2 V. 11. ση-
μεῖα] -α in ras. m. 2 V. 13. ΑΒ, ΓΔ, ΔΕ P. 14. ΜΗ]
ΜΝ F; corr. m. 2. 15. ΖΒ] Β e corr. m. 2 F. ΖΚ] ΖΗ

Ergo in datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum inscriptum est; quod oportebat fieri.

XII.

Circum datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta E$ circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribere.

tingamus, puncta angulorum quinquanguli inscripti [prop. XI] esse A , B , Γ , Δ , E , ita ut arcus AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE , EA inter se aequales sint; et per A , B , Γ , Δ , E circulum contingentes ducantur $H\Theta$, ΘK , $K\Lambda$, ΛM , MH [III, 17], et sumatur circuli $AB\Gamma\Delta E$ centrum Z [III, 1], et ducantur ZB , ZK , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZA .

et quoniam recta $K\Lambda$ circulum $AB\Gamma\Delta E$ contingit in Γ , et a Z centro ad Γ punctum contactus $Z\Gamma$

ducta est, $Z\Gamma$ ad $K\Lambda$ perpendicularis est [III, 18]. itaque uterque angulus $\angle Z\Gamma K$ ad Γ positus rectus est. eadem de causa etiam anguli ad B , Δ puncta positi recti sunt. et quoniam $\angle Z\Gamma K$ rectus est, erit

$$ZK^2 = Z\Gamma^2 + \Gamma K^2 \text{ [I, 47].}$$

eadem de causa etiam $ZK^2 = ZB^2 + BK^2$. quare

φ. $Z\Gamma$] Γ in ras. F. $Z\Delta$] $Z\Delta$ φ. 17. $\dot{\eta}$] ει φ, supra $\dot{\eta}$ m. 2. Post $AB\Gamma\Delta E$ add. κοντον V, supra F (comp.), F. 20. $\tau\dot{\eta}\nu$] των comp. V. Post $K\Lambda$ in F add. m. 2: ενθειαν. έστιν] PF; om. BVp. 21. $\kappa\alpha\tau$] m. 2 V. 23. $Z\Gamma K$] K m. 2, ante Z ras. 1 litt. V. $\tau\dot{\eta}\varsigma$] om. Bp. 24. $\tau\dot{\omega}\nu$] $\tau\dot{\eta}\varsigma$ comp. V. $Z\Gamma$, ΓK] Γ prius et K m. 2 V. 25. $\lambda\sigma\sigma\tau\dot{\epsilon}\tau\dot{\eta}\varsigma$] om. V. έστιν F. ZK λσσν V. ωστε τα] PF; τὰ ἄρα BVp. $\tau\dot{\omega}\nu$] om. Bp; $\tau\dot{\eta}\varsigma$ V.

*ZΓ, ΓΚ τοῖς ἀπὸ τῶν ZΒ, ΒΚ ἔστιν ίσα, ὃν τὸ
ἀπὸ τῆς ZΓ τῷ ἀπὸ τῆς ZΒ ἔστιν ίσον· λοιπὸν
ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς ΓΚ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΚ ἔστιν ίσον. ίση
ἄρα ἡ ΒΚ τῇ ΓΚ. καὶ ἐπεὶ ίση ἔστιν ἡ ZΒ τῇ ZΓ,
5 καὶ κοινὴ ἡ ZΚ, δύο δὴ αἱ BΖ, ZΚ δυοὶ ταῖς ΓΖ,
ΖΚ ίσαι εἰστιν· καὶ βάσις ἡ ΒΚ βάσει τῇ ΓΚ [ἔστιν]
ίση· γωνία ἄρα ἡ μὲν ὑπὸ BΖΚ [γωνίᾳ] τῇ ὑπὸ¹
ΚΖΓ ἔστιν ίση· ἡ δὲ ὑπὸ ΒΖΖ τῇ ὑπὸ ZΚΓ·
διπλῆ ἄρα ἡ μὲν ὑπὸ BΖΓ τῆς ὑπὸ ΚΖΓ, ἡ δὲ ὑπὸ²
10 ΒΚΓ τῆς ὑπὸ ZΚΓ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ μὲν
ὑπὸ ΓΖΔ τῆς ὑπὸ ΓΖΔ ἔστι διπλῆ, ἡ δὲ ὑπὸ ΔΛΓ
τῆς ὑπὸ ZΛΓ. καὶ ἐπεὶ ίση· ἔστιν ἡ ΒΓ περιφέρεια
τῇ ΓΔ, ίση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ BΖΓ τῇ ὑπὸ ΓΖΔ.
καὶ ἔστιν ἡ μὲν ὑπὸ BΖΓ τῆς ὑπὸ ΚΖΓ διπλῆ, ἡ
15 δὲ ὑπὸ ΔΖΓ τῆς ὑπὸ ΛΖΓ· ίση ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ³
ΚΖΓ τῇ ὑπὸ ΛΖΓ· ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΓΚ γωνία
τῇ ὑπὸ ZΓΔ ίση. δύο δὴ τρίγωνά ἔστι τὰ ZΚΓ,
ΖΛΓ τὰς δύο γωνίας ταῖς δυοὶ γωνίαις ίσας ἔχοντα
καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ίσην κοινὴν αὐτῶν
20 τὴν ZΓ· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς
πλευραῖς ίσας ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ
γωνίᾳ· ίση ἄρα ἡ μὲν ΚΓ εὐθεῖα τῇ ΓΔ, ἡ δὲ ὑπὸ⁴
ΖΚΓ γωνία τῇ ὑπὸ ZΛΓ. καὶ ἐπεὶ ίση ἔστιν ἡ*

2. ZΓ] ZΒ P. ZΒ] ZΓ P. 3. τῆς ΓΚ] in ras. V;
Γ in ras. F; τῆς ΚΓ B. Ante τῷ in F add. m. 2: λοιπῷ.
BΚ] B in ras. F. ίσον ἔστιν V. 4. BΚ] ΓΚ P. ΓΚ]
BΚ P. 5. δυοὶ] δύο P; δυοὶ V. 6. εἰσοι BVP. ΓΚ]
ante Γ ras. 1 litt., K m. 2 V; ΚΓ P. ἔστιν] om. P. 7.
μέν] m. 2 V. BΖΚ] P; BΖΖ Bp et FV (sed ΚΖ in ras.).
γωνίᾳ] om. P. 8. ΚΖΓ] e corr. P m. 2; ΓΚΖ Bp; ΖΚΓ]
in ras. FV. BΚΖ] P; BΖΖ Bp et e corr. FV. ΖΚΓ]
P; ΓΖΖ Bp, e corr. FV. 9. ΚΖΓ] K in ras. F; K et Γ

$$Z\Gamma^2 + \Gamma K^2 = ZB^2 + BK^2,$$

quorum $Z\Gamma^2 = ZB^2$. itaque $\Gamma K^2 = BK^2$. itaque
 $BK = \Gamma K$.

et quoniam $ZB = Z\Gamma$, et ZK communis est, duae rectae BZ , ZK duabus ΓZ , ZK aequales sunt; et $BK = \Gamma K$. itaque $\angle BZK = KZ\Gamma$ [I, 8]; et

$$\angle BKZ = ZK\Gamma$$
 [I, 32].

itaque $\angle BZ\Gamma = 2 KZ\Gamma$, $\angle BK\Gamma = 2 ZK\Gamma$. eadem de causa etiam $\angle \Gamma ZA = 2 \Gamma ZA$, $\angle AAK = 2 ZAA$. et quoniam arc. $B\Gamma = \Gamma A$, erit etiam

$$\angle BZ\Gamma = \Gamma ZA$$
 [III, 27].

et $\angle BZ\Gamma = 2 KZ\Gamma$, $\angle AZ\Gamma = 2 AZ\Gamma$. itaque
 $\angle KZ\Gamma = AZ\Gamma$.

uerum etiam $\angle ZK\Gamma = Z\Gamma A$. itaque duo trianguli $ZK\Gamma$, $Z\Gamma A$ duos angulos duobus angulis aequales habent, et unum latus uni lateri aequale, quod utriusque commune est $Z\Gamma$; itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt et reliquum angulum reliquo angulo [I, 26]. itaque

$$K\Gamma = \Gamma A$$
, $\angle ZK\Gamma = Z\Gamma A$.

- in ras. m. 2 V. 10. $BK\Gamma$ τῆς] litt. $K\Gamma$ τῆς in ras. m. 1 B.
 11. ΓZA] A in ras. m. 2 P. ΔAA] in ras. m. 2 V; A in ras. m. 2 P. 12. ZAA] in ras. m. 2 V. 13. Post ΓA in F m. 2 add. περιφερεῖται. ἔστιν P. $BZ\Gamma$] in ras. φ.
 14. $BZ\Gamma$] in ras. F; $\dot{B}Z\Gamma$ διπλῆ p. διπλῆ] om. p. 15. $\Delta Z\Gamma$] in ras. V; ΓZA διπλῆ Br; διπλῆ in F add. m. 2.
 $AZ\Gamma$] AZ in ras. m. 1 p. 16. $KZ\Gamma$] KZ in ras. P; $KZ\Gamma$ γωνία BFp, V m. 2. τῆς] τῆς P. $\Delta Z\Gamma$] A et Γ in ras. m. 2 V. ἔστι δὲ — 17. $\Gamma\eta\gamma$] P; om. Theon (BFVp). 17. $Z\Gamma A$] A in ras. P. ἔστι] om. P. 18. ZAA] ΓZA P; $Z\Gamma A$ F. δυστ] δυστ V, δύο B. Post ἔχοντα hab. V: ἔκατέραν ἔκατέρα, idem F mg. m. 1. 19. μᾶς πλευρᾶς] supra m. 1 F. 22. ΓA] $A\Gamma$ P. 28. γωνία] om. p. Post ZAA ras. 1 litt. V, γωνία supra scr. m. 2 F.

ΚΓ τῇ ΓΛ, διπλῆ ἄρα ἡ ΚΛ τῆς ΚΓ. διὰ τὰ αὐτά
 δὴ δειχθήσεται καὶ ἡ ΘΚ τῆς ΒΚ διπλῆ. καὶ ἐστιν
 ἡ ΒΚ τῇ ΚΓ ἰση· καὶ ἡ ΘΚ ἄρα τῇ ΚΛ ἐστιν ἰση.
 δμοίως δὴ δειχθήσεται καὶ ἐκάστη τῶν ΘΗ, ΗΜ,
 5 ΜΛ ἐκατέρᾳ τῶν ΘΚ, ΚΛ ἰση· ἵστοι διπλευρον ἄρα ἐστὶ^{τὸ ΗΘΚΛΜ πεντάγωνον.} λέγω δή, διτι καὶ ἴσογώνιον.
 ἐπει ὅτε ἰση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΚΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΛΓ,
 καὶ ἐδείχθη τῆς μὲν ὑπὸ ΖΚΓ διπλῆ ἡ ὑπὸ ΘΚΛ,
 τῆς δὲ ὑπὸ ΖΛΓ διπλῆ ἡ ὑπὸ ΚΛΜ, καὶ ἡ ὑπὸ^{10 ΘΚΛ ἄρα τῇ ὑπὸ ΚΛΜ ἐστιν ἰση.} δμοίως δὴ δειχ-
 θήσεται καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ ΚΘΗ, ΘΗΜ, ΗΜΛ
 ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΘΚΛ, ΚΛΜ ἰση· αἱ πέντε ἄρα<sup>15 γωνίαι αἱ ὑπὸ ΗΘΚ, ΘΚΛ, ΚΛΜ, ΛΜΗ, ΜΗΘ
 ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν.</sup> ἴσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΗΘΚΛΜ
 πεντάγωνον. ἐδείχθη δὲ καὶ ἵστοι διπλευρον, καὶ περι-
 γέραπται περὶ τὸν ΑΒΓΔΕ κύκλον.

[Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον πεντάγωνον ἵστοι
 πεντάγωνον τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλον ἐγγράψαι.] · ὅπερ ἔδει
 ποιῆσαι.

20 ιγ'.

Ἐτις τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἐστιν ἵστοι
 φόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλον ἐγγράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν πεντάγωνον ἵστοι πεντά-
 γωνον τὸ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ εἰς τὸ ΑΒΓΔΕ πεντά-
 25 γωνον κύκλον ἐγγράψαι.

XIII. Proclus p. 172, 11.

1. ΚΓ] (prius) ΓΚ F. 2. δειχθήσεται] notat. punctis F.
 καὶ] om. p. Ante διπλῆ m. 2 add. ἐστιν F. ἐστίν] P;
 ἐπει ἐδείχθη ἰση Theon (BFVp). 3. ἰση] P; καὶ ἐστι διπλῆ
 ἡ μὲν ΚΛ τῆς ΚΓ ἡ δὲ ΘΚ τῆς ΒΚ Theon (BFVp). τῇ]
 τῆς comp. p. 4. Ante καὶ in F add. διτι m. 2. ΘΗ] F;

et quoniam $K\Gamma = \Gamma A$, erit $KA = 2 K\Gamma$. eadem ratione demonstrabimus, esse etiam $\Theta K = 2 BK$. et $BK = K\Gamma$. quare etiam $\Theta K = KA$. similiter demonstrabi^{mus}, esse etiam singulas rectas ΘH , HM , MA utriusque ΘK , KA aequales. itaque quinquangulum $HOKAM$ aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam $\angle ZK\Gamma = ZA\Gamma$, et demonstratum est, esse $\angle \Theta KA = 2 ZK\Gamma$, et $KAM = 2 ZA\Gamma$, erit etiam $\angle \Theta KA = KAM$. similiter demonstrabimus, etiam singulos angulos $K\Theta H$, ΘHM , HMA utriusque angulo ΘKA , KAM aequales esse. itaque quinque anguli HOK , ΘKA , KAM , AMH , MHO inter se aequales sunt. itaque aequiangulum est quinquangulum $HOKAM$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse, et circum circulum $ABGAE$ circumscrip^{tum} est.

Ergo circum datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscriptum est; quod oportebat fieri.

XIII.

In datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulum inscribere.

Sit datum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum $ABGAE$. oportet igitur in quinquangulum $ABGAE$ circulum inscribere.

ΘH F; $H\Theta$ BVp. 5. MA] M in ras. m. 2 V. Ante $\kappa\eta$ add. F m. 2: $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$. $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$] $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$ P. 9. η] (prius) om. p. 10. $\alpha\omega$] $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$, supra scr. $\alpha\omega$ m. 2 F. $\tau\bar{\eta}$] $\tau\bar{\eta}\varsigma$ Bp. $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$] om. F. 11. Ante $\kappa\alpha\iota$ F m. 2 ins. $\ddot{\sigma}\tau$. $K\Theta H$] e corr. F; litt. ΘH in ras. m. 2 V; ΘKA P. 12. Ante $\kappa\eta$ insert. $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$ F m. 2. 15. $\pi\epsilon\varphi\iota\epsilon\gamma\omega\pi\tau\tau\tau$] om. Bp. 17. $\pi\epsilon\varphi\iota$ — 18. $\pi\epsilon\varphi\iota\gamma\omega\pi\tau\tau\tau$] om. codd.; add. Augustus. 23. Post $\pi\epsilon\varphi\iota\gamma\omega\pi\tau\tau\tau$ add. δ $\epsilon\sigma\tau\tau\tau$ BVp, F m. 2. 24. $\epsilon\iota\varsigma\tau\bar{\eta}$] seq. ras. 1 litt. P.

Τετμήσθω γὰρ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ ΒΓΔ, ΓΔΕ γωνῶν δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν ΓΖ, ΔΖ εὐθεῖῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ Ζ σημείου, καθ' ὃ συμβάλλουσιν ἀλλήλαις αἱ ΓΖ, ΔΖ εὐθεῖαι, ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΒ, ΖΑ, ΖΕ εὐθεῖαι. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ ΓΔ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΖ, δύο δὴ αἱ ΒΓ, ΓΖ δυσὶ ταῖς ΔΓ, ΓΖ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΓΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΓΖ [ἔστιν] ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΒΖ βάσει τῇ ΔΖ ἔστιν ἵση, καὶ τὸ ΒΓΖ τριγώνῳ τῷ ΔΓΖ τριγώνῳ ἔστιν ἵσον, 10 καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται, ὥφ' ἂς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΒΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΔΖ. καὶ ἐπεὶ διπλῆ ἔστιν ἡ ὑπὸ ΓΔΕ τῆς ὑπὸ ΓΔΖ, ἵση δὲ ἡ μὲν ὑπὸ ΓΔΕ τῇ ὑπὸ ΑΒΓ, ἡ δὲ ὑπὸ ΓΔΖ τῇ ὑπὸ ΓΒΖ, καὶ ἡ 15 ὑπὸ ΓΒΔ ἄρα τῆς ὑπὸ ΓΒΖ ἔστι διπλῆ· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΒΓ· ἵ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΒΖ εὐθεῖας. διμοίως δὴ διεκχήσεται, διτὶ καὶ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ ΒΑΕ, ΑΕΔ δίχα τέτμηται ὑπὸ ἐκατέρας τῶν ΖΑ, ΖΕ εὐθεῖῶν. 20 ἐκχθωσαν δὴ ἀπὸ τοῦ Ζ σημείου ἐπὶ τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθεῖας κάθετοι αἱ ΖΗ, ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΘΓΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΚΓΖ, ἔστι δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΖΘΓ [ὁρθῆ] τῇ ὑπὸ ΖΚΓ ἵση, δύο δὴ τριγώνῳ ἔστι τὰ ΖΘΓ, ΖΚΓ 25 τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην κοινὴν αὐτῶν τὴν ΖΓ ὑπο-

2. ὑπό] om. φ. ΔΖ] ΖΔ Bp, V in ras. m. 2. 6. ἵσαι — 8. ἵση (prius) mg. m. 1 F. 7. εἰστιν] P; εἰστι BFVp. 8. ἔστιν ἵση] F in textu m. 1, Bp; ἵση ἔστι V, F mg.; ἵση P. ΔΖ] ΔΘ F, corr. m. rec. 9. ΒΓΖ] in ras. V. ΔΓΖ] ΔΖ ΓΡ. 10. ἵσον ἔστι V. 12. ΓΒΖ] ΒΓΖ p; ΓΒΖ F m. 1, ΑΒΖ φ, corr. m. rec. διπλῆ] om. V. 13. ΓΔΖ διπλῆ seq. ras. 2 litt.

secetur enim uterque angulus $B\Gamma A, \Gamma A E$ in binas partes aequales utraque recta $\Gamma Z, \Delta Z$, et a Z puncto, in quo rectae $\Gamma Z, \Delta Z$ inter se concurrunt, ducantur rectae ZB, ZA, ZE . et quoniam $B\Gamma = \Gamma A$, et ΓZ communis est, duae rectae $B\Gamma, \Gamma Z$ duabus $\Delta\Gamma, \Gamma Z$ aequales sunt; et $\angle B\Gamma Z = \Delta\Gamma Z$. itaque $BZ = \Delta Z$

[I, 4], et $\triangle B\Gamma Z = \Delta\Gamma Z$ [id.], et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera subtendunt [id.]. itaque

$$\angle \Gamma B Z = \Gamma A Z.$$

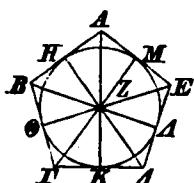
et quoniam $\angle \Gamma A E = 2 \Gamma A Z$, et $\angle \Gamma A E = AB\Gamma$, $\angle \Gamma A Z = \Gamma B Z$, erit etiam $\angle \Gamma B A = 2 \Gamma B Z$. itaque $\angle A B Z = Z B \Gamma$.¹⁾ itaque $\angle A B \Gamma$ recta BZ in duas partes aequales diuisus est. similiter demonstrabimus, etiam utrumque angulum $BAE, AE\Delta$ utraque recta ZA, ZE in binas partes aequales diuisum esse. ducantur igitur a Z puncto ad rectas $AB, B\Gamma, \Gamma A, \Delta E, EA$ perpendiculares $ZH, Z\Theta, ZK, ZA, ZM$. et quoniam

$$\angle \Theta \Gamma Z = K \Gamma Z,$$

et $\angle Z \Theta \Gamma = Z K \Gamma$, quia recti sunt, duo trianguli $Z \Theta \Gamma, Z K \Gamma$ duos angulos duobus angulis aequales habent et unum latus uni lateri aequale, quod utriusque commune est $Z \Gamma$ sub altero aequalium angulorum sub-

1) $\angle A B \Gamma = 2 \Gamma B Z$, $\angle \Gamma B Z = \Gamma B Z$, tum subtrahendo $\angle A B Z = \Gamma B Z$.

V. 17. $BZ]$ ZB e corr. F. 18. $\dot{\nu}\pi\delta]$ supra F. 21. $ZH]$ e corr. m. 2 V. 22. $ZA]$ in ras. F. $\Theta \Gamma Z]$ in ras. p. 23. *icitiv* B. $\dot{\nu}\pi\theta\bar{y}]$ om. P; $\dot{\nu}\pi\theta\bar{y} \dot{\alpha}\varrho\alpha$ V ($\dot{\alpha}\varrho\alpha$ eras.). 24. $Z \Theta \Gamma]$ Γ in ras. B. 25. $\tau\alpha\dot{\iota}\dot{\gamma}$ $\dot{\alpha}\nu\alpha\dot{\iota}$ V.

τείνονταν ὑπὸ μίαν τῶν ἵστων γωνιῶν· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευράς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἴσας ἔξει· ἵση ἄρα ἡ ΖΘ κάθετος τῇ ΖΚ καθέτῳ. ὁμοίως δὴ δειχθῆσεται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ΖΛ, ΖΜ, ΖΗ ἐκατέρᾳ 5 τῶν ΖΘ, ΖΚ ἴση ἔστιν· αἱ πέντε ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΖΗ, ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Ζ διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν Η, Θ, Κ, Λ, Μ κύκλος γραφόμενος ἔξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐφάνεται τῶν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθεῖῶν 10 διὰ τὸ δρθάς είναι τὰς πρὸς τοὺς Η, Θ, Κ, Λ, Μ σημείοις γωνίας. εἰ γὰρ οὐκ ἐφάνεται αὐτῶν, ἀλλὰ τεμεῖ αὐτάς, συμβῆσεται τὴν τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς δρθάς ἀπ' ἄκρας ἀγομένην ἐντὸς πλετειν τοῦ κύκλου· δπερ ἀτοπον ἐδείχθη. οὐκ ἄρα ὁ κέντρῳ τῷ 15 Ζ διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν Η, Θ, Κ, Λ, Μ σημείων γραφόμενος κύκλος τεμεῖ τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθεῖας· ἐφάνεται ἄρα αὐτῶν. γεγράφθω ὡς ὁ ΗΘΚΛΜ.

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλος ἐγγέγραπται· δπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιδ'.

Περὶ τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλον περιγράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρόν 25 τε καὶ ἴσογώνιον, τὸ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ περὶ τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον κύκλον περιγράψαι.

4. ΖΗ] ΜΗ P. 5. ἔστιν ἴση Β. 7. Η] μ. 2 Β. ΖΗ,
ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ Gregorius. 10. Μ] om. P. 11. σημείοις] om. Bp. 12. τιν] ἡ Bp. 13. ἀγομένη Bp. 14.
ἐδείχθη] om. Bp. 15. καὶ διαστήματι ἐν Bp. ΖΗ, ΖΘ,

tendens. itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt. itaque $Z\Theta = ZK$. similiter demonstrabimus, etiam singulas rectas ZA , ZM , ZH utriusque $Z\Theta$, ZK aequales esse. itaque quinque rectae ZH , $Z\Theta$, ZK , ZA , ZM inter se aequales sunt. itaque qui centro Z radio autem qualibet rectarum ZH , $Z\Theta$, ZK , ZA , ZM describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE , EA continget, quia anguli ad puncta H , Θ , K , A , M positi recti sunt. nam si non continget, sed eas secabit, accidet, ut recta ad diametrum circuli in termino perpendicularis ducta intra circulum cadat, quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro Z radio autem qualibet rectarum ZH , $Z\Theta$, ZK , ZA , ZM descriptus rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE , EA non secabit; ergo eas continget. describatur ut $H\Theta K A M$.

Ergo in datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

XIV.

Circum datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulum circumscribere.

Sit datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta E$ quinquangulum circulum circumscribere.

ZK , ZA , ZM εὐθεῖῶν Gregorius. 16. κύκλος] m. 2 V.
17. γεγάρθω ὡς] κατ' ἐστιν ἔγγεγραμμένος ὡς in ras. m. 2 F.
ὅ ΗΘΚΑΜ] in ras. F; litt. $H\Theta$ e corr. m. 1 p. 20. γέ-
γραπται V, ἐπιγέγραπται F. 24. ὁ ἐστιν] om. Bp. 26.
περτάγωνος] mg. m. 1 F.

Τετρήσθω δὴ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *BΓΔ*, *ΓΔΕ* γωνιῶν δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν *ΓΖ*, *ΔΖ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου, καθ' ὃ συμβάλλουσιν αἱ εὐθεῖαι, ἐκλ τὰ *B*, *A*, *E* σημεῖα ἐπεξεύχθωσαν εὐθεῖαι αἱ *ZB*, *ZA*,
 5 *ZE*. ὁμοίως δὴ τῷ πρὸ τούτου δειχθῆσται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ *ΓΒΑ*, *ΒΑΕ*, *ΑΕΔ* γωνιῶν δίχα τέτμηται ὑπὸ ἐκάστης τῶν *ZB*, *ZA*, *ZE* εὐθεῖῶν.
 καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ *BΓΔ* γωνία τῇ ὑπὸ *ΓΔΕ*,
 καὶ ἔστι τῆς μὲν ὑπὸ *BΓΔ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ZΓΔ*, τῆς
 10 δὲ ὑπὸ *ΓΔΕ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ΓΔΖ*, καὶ ἡ ὑπὸ *ZΓΔ*
 ἄρα τῇ ὑπὸ *ZΔΓ* ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ
ZΓ πλευρᾶ τῇ *ZΔ* ἔστιν ἵση. ὁμοίως δὴ δειχθῆ-
 σται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν *ZB*, *ZA*, *ZE* ἐκατέρᾳ τῶν
ZΓ, *ZΔ* ἔστιν ἵση· αἱ κέντρες ἄρα εὐθεῖαι αἱ *ZA*,
 15 *ZB*, *ZΓ*, *ZΔ*, *ZE* ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέν-
 τρῳ τῷ *Z* καὶ διαστήματι ἐνὶ τῶν *ZA*, *ZB*, *ZΓ*, *ZΔ*,
ZE κύκλος γραφόμενος ἦξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν ση-
 μείων καὶ ἔσται περιγεγραμμένος. περιγεγράφθω καὶ
 ἔστω ὁ *ABΓΔΕ*.

20 Περὶ ἄρα τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἵσόπλευ-
 ρόν τε καὶ ἵσογώνιον, κύκλος περιγέγραπται· ὅπερ
 ἔδει ποιῆσαι.

ιε'.

Ἐις τὸν δοθέντα κύκλον ἔξάγωνον ἵσόπλευ-
 25 ρόν τε καὶ ἵσογώνιον ἐγγράψαι.

"Ἔστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABΓΔΕΖ*· δεῖ δὴ εἰς τὸν *ABΓΔΕΖ* κύκλον ἔξάγωνον ἵσόπλευρόν τε καὶ ἵσογώνιον ἐγγράψαι.

1. *BΓΔ*] *ABΔ* in ras. F, seq. uestig. A. 2. *ΔΖ*] in ras. m. 2 V; *ΔΖ* εὐθεῖαι F (εὐθεῖαι m. 2 in mg. transit). ἀπό] corr. in ὑπό m. rec. F. 4. *B, A, E*] "A, 'B, E" F. 5. τῷ]

secetur igitur uterque angulus $B\Gamma A$, $\Gamma\Delta E$ in binas partes aequales utraque recta ΓZ , AZ , et a puncto Z , in quo rectae concurrunt, ad puncta B , A , E ducentur rectae ZB , ZA , ZE . iam eodem modo, quo in praecedenti propositione demonstrabimus [p. 308, 16], etiam singulos angulos ΓBA , BAE , $AE\Delta$ singulis rectis ZB , ZA , ZE in binas partes aequales diuidi. et quoniam $\angle B\Gamma A = \Gamma\Delta E$, et $\angle Z\Gamma A = \frac{1}{2} B\Gamma A$, $\angle \Gamma\Delta Z = \frac{1}{2} \Gamma\Delta E$, erit etiam $\angle Z\Gamma\Delta = \angle \Delta\Gamma$. quare etiam $Z\Gamma = Z\Delta$ [I, 6]. similiter demonstrabimus,

etiam singulas rectas ZB , ZA , ZE utriusque rectae $Z\Gamma$, $Z\Delta$ aequales esse. itaque quinque rectae ZA , ZB , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZE inter se aequales sunt. quare qui centro Z et radio qualibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZE describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et erit circumscriptus. circumscribatur et sit $AB\Gamma\Delta E$.

Ergo circum datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

XV.

In datum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta EZ$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta EZ$ sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

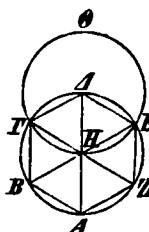
^{τό} B. ^{κατ]} om. Bp. 7. ZB , ZA , ZE] Pp; $Z\Delta$, ZB , $Z\Gamma$ (ΖΓeras.) F; BZ , $Z\Delta$, ZE Bv. 9. ^{λέγεται} P. 15. $Z\Delta$, ZE] om. P; corr. m. rec. 16. ^{κατ]} comp. insert. m. 1 F. δὲ οὐ F. 20. ^{ἄριστος} PV et F, sed punctis notat.; om. Bp. δοθὲν ἄριστος Bp, in F ἄριστος insert. m. 2. 24. ^{κύκλῳ} F. 27. ^{ἔγαγων} mg. F.

"Ηχθω τοῦ ΑΒΓΔΕΖ κύκλου διάμετρος ἡ ΑΔ,
καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Η, καὶ κέν-
τρῳ μὲν τῷ Δ διαστήματι δὲ τῷ ΔΗ κύκλος γεγράφ-
θω ὁ ΕΗΓΘ, καὶ ἐπιξευχθεῖσαι αἱ ΕΗ, ΓΗ διήκ-
νθωσαν ἐπὶ τὰ Β, Ζ σημεῖα, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ
ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, EZ, ΖΑ· λέγω, διτι τὸ ΑΒΓΔΕΖ
ἔξαγωνον ἴσοπλευρόν τέ ἔστι καὶ ἴσογώνιον.

'Ἐπει γὰρ τὸ Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔΕΖ
κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΗΕ τῇ ΗΔ. πάλιν, ἐπει τὸ Δ
10 σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΗΓΘ κύκλου, ἵση ἔστιν
ἡ ΔΕ τῇ ΔΗ. ἀλλ ἡ ΗΕ τῇ ΗΔ ἐδειχθη ἵση· καὶ
ἡ ΗΕ ἄρα τῇ ΕΔ ἵση ἔστιν· ἴσοπλευρον ἄρα ἔστι
τὸ ΕΗΔ τρίγωνον· καὶ αἱ τρεῖς ἄρα αὐτοῦ γωνίαι
αἱ ὑπὸ ΕΗΔ, ΗΔΕ, ΔΕΗ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ἐπει-
15 δήπερ τῶν ἴσοκυρτῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γω-
νίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν· καὶ εἰσὶν αἱ τρεῖς τοῦ τρι-
γώνου γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσαι· ἡ ἄρα ὑπὸ ΕΗΔ
γωνία τρίτον ἔστι δύο ὀρθῶν. ὅμοιως δὴ δειχθήσεται
καὶ ἡ ὑπὸ ΔΗΓ τρίτον δύο ὀρθῶν. καὶ ἐπει ἡ ΓΗ
20 εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΕΒ σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας τὰς
ὑπὸ ΕΗΓ, ΓΗΒ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ποιεῖ, καὶ λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΗΒ τρίτον ἔστι δύο ὀρθῶν· αἱ ἄρα
ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν·
ῶστε καὶ αἱ κατὰ κορυφὴν αὐταῖς αἱ ὑπὸ ΒΗΑ,

1. *ΑΒΓΔ* Β. *ΑΔ*] e corr. m. rec. F. 2. *H*] post ras.
1 litt. F. 3. *Δ*] non liquet ob ras. in F. *ΔΗ*] Δ e corr. m.
rec. F. 4. *ΕΗΓΘ*] e corr. m. rec. F. ἐπιξευχθωσαι F;
corr. m. 1. 5. *B*] in ras. m. 2 FV. 6. Post λέγω add. δὴ
m. rec. F. 8. *ΑΒΓΔ* Βρ. 9. *Δ*] Ε F. 10. *ΗΓΘ*] P;
ΗΘΚ F; *ΕΗΓΘ* ΒVp; in V seq. ras. 1 litt. 11. *ΔΕ*] ΕΔ
ΔΗ] ΕΗ F. ἀλλά P. 12. ἄρα] m. 2 V. ἔστιν
ἵση Vp. ἔστι] ἔστιν PF. 15. *ἴσοπλευρόν* F, sed corr.
αἱ] αἱ τρεῖς αἱ F. 16. *ἴσογώνιον* F. καὶ εἰσίν] om. B

ducatur circuli $\text{AB}\Gamma\Delta\text{EZ}$ diametruſ AA , et ſu-
matur H centrum circuli, et centro A
radio autem ΔH circulus deſcribatur
 $EH\Gamma\Theta$, et ductae EH , ΓH ad puncta
 B , Z educantur, et ducantur AB , $B\Gamma$,
 $\Gamma\Delta$, ΔE , EZ , ZA . dico, ſexangulum
 $\text{AB}\Gamma\Delta\text{EZ}$ aequilaterum et aequiangu-
lum eſſe.

nam quoniam punctum H centrum eſt circuli $\text{AB}\Gamma\Delta\text{EZ}$, erit $HE = HA$. rursus quoniam A punctum centrum eſt circuli $H\Gamma\Theta$, erit $\Delta E = \Delta H$. sed demonstratum eſt, eſſe $HE = HA$. itaque etiam $HE = EA$. itaque triangulus EHA aequilaterum eſt. quare etiam tres anguli eius EHA , HAE , AEH inter ſe aequales ſunt, quia in triangulis aequicruriis anguli ad basim positi inter ſe aequales ſunt [I, 5]. et tres ſimul anguli trianguli duobus rectis aequales ſunt [I, 32]. itaque $\angle EHA$ tertia pars eſt duorum rectorum. ſimiliter demonstrabimus, etiam $\angle H\Gamma\Delta$ tertiam partem duorum rectorum eſſe. et quoniam recta ΓH in EB conſtituta angulos deinceps positos $E\Gamma$, $\Gamma H B$ duobus rectis aequales efficit [I, 13], etiam reliquus $\angle H\Gamma B$ tertia pars eſt duorum rectorum. quare anguli EHA , $H\Gamma\Delta$, $\Gamma H B$ inter ſe aequales ſunt; quare etiam qui ad uertices eorum ſunt,

(add. m. rec., ſed εἰσιν έρας); ἀλλά p. 17. ίσαι εἰσιν Bp.
ἀρα] ἀρα η̄, ſed η̄ del. m. 1 F. 18. τρίτον] λην φ. 19.
 $\Delta H\Gamma$] Γ in ras. p. τρίτον P. 20. σταθεῖσσαν, ſed π del.
F. 22. τρίτον P. λεπτόν PF. 24. αῖ] om. B. αὐτᾶς
φ; ξενταῖς B.

AHZ, ZHE ἵσαι εἰσὶν [ταῖς ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ]. αἱ ἔξ ἄρα γωνίαι αἱ ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ, ΒΗΑ, ΑHZ, ΖΗΕ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. αἱ δὲ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἴσων περιφερεῖῶν βεβίκασιν· αἱ ἔξ ἄρα περιφέρειαι 5 αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΖ, ΖΑ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. ὑπὸ δὲ τὰς ἴσας περιφερεῖας αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτε-
νουσιν· αἱ ἔξ ἄρα εὐθεῖαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· ἴσο-
πλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓΔΕΖ ἔξαγωνον. λέγω δῆ,
ὅτι καὶ ἴσογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ΖΑ περι-
10 φέρεια τῇ ΕΔ περιφερεῖᾳ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ΑΒΓΔ
περιφέρεια· ὅλη ἄρα ἡ ΖΑΒΓΔ ὅλῃ τῇ ΕΔΓΒΑ
ἐστιν ἴση· καὶ βέβηκεν ἐπὶ μὲν τῆς ΖΑΒΓΔ περι-
φερεῖας ἡ ὑπὸ ΖΕΔ γωνία, ἐπὶ δὲ τῆς ΕΔΓΒΑ
περιφερεῖας ἡ ὑπὸ ΑΖΕ γωνία· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΖΕ
15 γωνία τῇ ὑπὸ ΔΕΖ. ὅμοιως δὴ διειχθήσεται, ὅτι καὶ
αἱ λοιπαὶ γωνίαι τοῦ ΑΒΓΔΕΖ ἔξαγωνου κατὰ μίαν
ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΖΕ, ΖΕΔ γωνιῶν· ἴσο-
γώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓΔΕΖ ἔξαγωνον. ἐδειχθη
δὲ καὶ ἴσόπλευρον· καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν ΑΒΓΔΕΖ
20 κύκλον.

*Εἰς ἄρα τον δοθέντα κύκλον ἔξαγωνον ἴσόπλευρον
τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.*

1. *ἵσαι ἀλλήλαις* V, sed ἀλλήλαις del. m. 2; habet ed. Ba-
sil. *εἰσὶν* εἰσὶ B V p. *[ταῖς ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ]* mg.
m. 2 V; om. ed. Basil., Augustus. *[ΕΗΔ]* Δ e corr. F.
Post ΔΗΓ ras. 3 litt. V. 2. αἱ ἔξ — 3. *ἀλλήλαις εἰσὶν*] mg.
m. 2 V, om. ed. Basil. 4. αἱ ἔξ ἄρα] in ras. m. 2 V. 5.
ΕΖ] EZZEZ P, sed corr. m. 1. 6. δέ] supra m. 1 F.
αἱ] om. V. Post εὐθεῖαι F mg. m. 1: αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ,
ΕΖ, ΖΑ; idem coni. Augustus. 8. *ἴστι*] om. B p. δῆ]
supra m. 1 P. 9. γάρ] postea insert. in F. ΖΑ] PF; ΑΖ
B V p. 11. *ΖΑΒΓΔ*] pro B in P m. 1 est Z; corr. m. 2.
Seq. in F περιφέρεια supra scr. m. 1. Post ΕΔΓΒΑ in F

BHA, AHZ, ZHE aequales sunt [I, 15]. itaque sex anguli *EHD, ΔΗΓ, ΓΗΒ, BHA, AHZ, ZHE* inter se aequales sunt. aequales autem anguli in aequalibus arcubus consistunt [III, 26]. itaque sex arcus *AB, BG, ΓΔ, ΔE, EZ, ZA* inter se aequales sunt. et sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt [III, 29]. quare sex rectae inter se aequales sunt. ergo sexangulum *ABΓΔEZ* aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam arcus *ZΔ = EΔ*, communis adiiciatur arcus *ABΓΔ*. itaque *ZABΓΔ = EΔΓVA*. et in arcu *ZABΓΔ* consistit latus *ZEΔ*, in *EΔΓVA* autem arcu latus *AZE*. itaque *L AZE = ΔEZ* [III, 27].

similiter demonstrabimus, etiam reliquos angulos sexanguli *ABΓΔEZ* singulos aequales esse utriusque angulo *AZE, ZEΔ*. itaque sexangulum *ABΓΔEZ* aequiangulum est. demonstratum autem, idem aequilaterum esse; et in circulum *ABΓΔEZ* inscriptum est.

Ergo in datum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscriptum est; quod oportebat fieri.

supra scr. m. 1: περιφερέα. 12. *ZABΓΔ*] seq. ras. 1 litt., *Γ* in ras. V; B postea add. Bp. 14. *AZE*] *ΔZE* F; corr. m. 2. 15. *ΔEZ*] *ZEΔ* P. Post *κατ* in P del. s m. 1. 17. *ZEΔ*] *ΔEZ* F. 18. *λοτίν* F.

Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἡ τοῦ ἑξαγώνου πλευρὰ
ίση ἔστι τῇ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου.

'Ομοίως δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώνου ἐὰν διὰ τῶν κατὰ
δὲ τὸν κύκλον διαιρέσεων ἐφαπτομένας τοῦ κύκλου ἀγά-
γωμεν, περιγραφήσεται περὶ τὸν κύκλον ἑξάγωνον
ἰσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἀκολούθως τοῖς ἐπὶ τοῦ
πενταγώνου εἰρημένοις. καὶ ἔτι διὰ τῶν διοίων τοῖς
ἐπὶ τοῦ πενταγώνου εἰρημένοις εἰς τὸ δοθὲν ἑξάγωνον
10 κύκλον ἐγγράφομέν τε καὶ περιγράφομεν· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

15'.

*Ἐις τὸν δοθέντα κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον
ισόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγράψαι.*

15. "Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*. δεὶ δὴ εἰς τὸν
ΑΒΓΔ κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον ισόπλευρόν τε καὶ
ἴσογώνιον ἐγγράψαι.

*Ἐγγεγράφθω εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον τριγώνου μὲν
ισοπλεύρου τοῦ εἰς αὐτὸν ἐγγραφομένου πλευρὰ ἡ*

XV πόρισμα. Simplicius in phys. fol. 15; cfr. p. 819 not. 1.

1. πόρισμα] m. 2 V. 3. ἔστι] om. p. 4. ὁμοίως — 10.
περιγράφομεν] non habuit Campanus; sed u. p. 820, 14 sq.
4. ὁμοίως δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώνου] P; καὶ Theon (BFVp).
κατὰ τὸν κύκλον διαιρέσεων] P; Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ σημείων
Theon (BFVp); Γ in ras. V. 5. τὸν] scripsi; om. P.
ἐφαπτομέν. ε. B. Ante ἀγάγωμεν in F add. ἀ (in fin. lin.) ̄ (in init. sequentis). 8. ὁμοίως Bp. 10. κύκλον] supra m.
1 F. τε καὶ περιγράφομεν] om. P. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι]
mg. F, in quo omissio numero quattuor prima uerba prop. 16
cum antecedentibus coniuncta sunt, ita ut Π pro litt. initiali
sit; postea corr. m. 1 uel 2. 13. πεντεκαιδεκάγωνος P, ut
lin. 16. 18. ἐγγεγράφθω] PF; γεγράφθω BVP; ἐνηρμόσθω
Augustus. 19. τὸν] om. P. αὐτὸν] corr. ex αὐτό m. 1 F.

Corollarium.¹⁾

Hinc manifestum est, latus sexanguli aequale esse radio circuli.

Et eodem modo, quo²⁾ in quinquangulo, si per puncta diuisionis in circulo posita rectas circulum contingentes duxerimus, circum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribetur secundum ea, quae in quinquangulo explicauimus [prop. XIII]. et praeterea simili ratione ei, quam in quinquangulo explicauimus [prop. XIII—XIV], in datum sexangulum circulum inscribemus et circumscribemus; quod oportebat fieri.

XVI.

In datum circulum figuram quindecim angulorum aequilateram et aequiangulam inscribere.³⁾

Sit datus circulus *ABΓΔ*. oportet igitur in *ABΓΔ* circulum figuram quindecim angulorum aequilateram et aequiangulam inscribere.

inscribatur⁴⁾ in *ABΓΔ* circulum *ΑΓ* latus trianguli aequilateri in eum inscripti [prop. II], et *AB* latus

1) Huc refero Procli uerba p. 304, 2: τὸ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ κείμενον (sc. πόρισμα) προβλῆματος; nam cum neque cum II, 4 πόρ., quod theorematis est et insuper subdituum, concordent neque cum alio ullo — τὸ enim ostendit, in eo libro, de quo agitur, unum solum corollarium fuisse —, pro δευτέρῳ scribendum δ', h. e. τετάρτῳ. hinc sequitur, Proclum IV, 5 [πόρ.] pro corollario non habuisse.

2) Mutauit Theon, quia cum lin. 7 sq. synonyma esse putauit; quod secus est; dicit enim: si ut in quinquangulo contingentes duxerimus, eodem modo demonstrabimus cet.

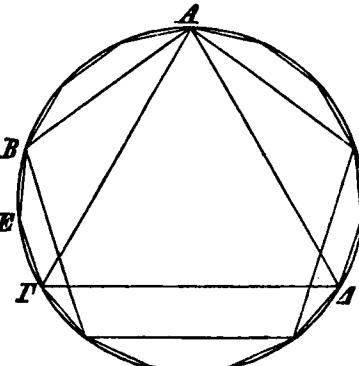
3) Cfr. Proclus p. 269, 11.

4) Ἐγγεγράφθω ideo ferri posse uidetur, quod latus trianguli in circulum aptamus triangulum inscribendo.

ΑΓ, πενταγώνου δὲ ἵσοπλεύρου ἡ *AB*· οἷων ἄρα
ἔστιν δὲ *ABΓΔ* κύκλος ἴσων τμήματων δεκαπέντε,
τοιούτων ἡ μὲν *ABΓ* περιφέρεια τρίτον οὖσα τοῦ
κύκλου ἔσται πέντε, ἡ δὲ *AB* περιφέρεια πέμπτον οὖσα
δὲ τοῦ κύκλου ἔσται τριῶν· λοιπὴ ἄρα ἡ *BΓ* τῶν ἴσων
δύο. τετμήσθω ὅτι *BΓ* δῆλα κατὰ τὸ *E*· ἐκατέρα ἄρα
τῶν *BE*, *EG* περιφερεῖσιν πεντεκαιδέκατόν ἔστι τοῦ
ABΓΔ κύκλου.

'Ἐὰν ἄρα ἐπικεντραντες τὰς *BE*, *EG* ἴσας αὐταῖς κατὰ
10 τὸ συνεχὲς εὐθεῖας ἐναρμόσωμεν εἰς τὸν *ABΓΔ*[*E*] κύκλου, ἔσται εἰς αὐτὸν ἐγγεγραμμένον πεντεκαιδέκα-
γωνον ἵσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον· διότι ἔδει ποι-
ῆσαι.

'Ομοίως δὲ τοῖς ἐπὶ¹
15 τοῦ πενταγώνου ἐὰν διὰ
τῶν κατὰ τὸν κύκλον
διαιρέσεων ἐφαπτομέ-
νας τοῦ κύκλου ἀγά-
γωμεν, περιγραφήσεται
20 περὶ τὸν κύκλον πεντε-
καιδεκάγωνον ἵσοπλευ-
ρόν τε καὶ ἴσογώνιον.
ἔτι δὲ διὰ τῶν ὁμοίων
τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώ-
25 νου δεῖξεν καὶ εἰς τὸ δοθὲν πεντεκαιδεκάγωνον κύκλον
ἐγγράψομεν τε καὶ περιγράψομεν· διότι ἔδει ποιῆσαι.

5. ἔσται] -αι in ras. V. ἄρα] om. P; m. 2 V, supra F.
BΓ] Γ in ras. F. 6. δύο] β' P. 7. ἔστι] om. Bp; ἔσται
P. 9. *EΓ*] P; *EΓ* εὐθεῖας Theon (*BFVp*). αὐταῖς] corr.
εκ αὐταῖς m. 2 B. 10. *ABΓΔ* p, ed. Basil. 11. πεντεκαι-
δεκάγωνον] mg. B. 12. ποιῆσαι] δεῖξαι Bp. 14—26
habuit Campanus IV, 16. 16. τόν] om. P. 18. τὰς τοῦ F.

quinquanguli aequilateri. itaque si $AB\Gamma\Delta$ circulus quindecim partibus aequalibus aequalis ponitur, earum quinque aequalis erit arcus $AB\Gamma$, qui tertia pars est circuli, arcus autem AB , qui quinta pars est circuli, tribus. itaque reliquo arcus $B\Gamma$ duabus partium aequalium aequalis est. secetur arc. $B\Gamma$ in duas partes aequales in E [III, 30]. itaque uterque arcus BE , $E\Gamma$ quinta decima pars est circuli $AB\Gamma\Delta$. itaque si ductis rectis BE , EF semper deinceps rectas aequales in circulum $AB\Gamma\Delta$ aptauerimus [prop. I], in eum inscripta erit¹⁾) figura quindecim angulorum aequilatera et aequiangula; quod oportebat fieri.

Eodem autem modo, quo in quinquangulo, si per puncta divisionis in circulo posita rectas circulum contingentes duxerimus, figura quindecim angulorum aequilatera et aequiangula circum circulum circumscribetur [prop. XII]. et praeterea per demonstrationes similes iis, quibus in quinquangulo usi sumus, etiam in datam figuram quindecim angulorum circulum inscribemus et circumscribemus [prop. XIII—XIV]; quod oportebat fieri.

1) Aequilaterum fore figuram inscriptam, patet. tum eandem aequiangulam esse, simili ratione demonstrabimus, qua usus est Euclides p. 316, 9 sq. — memorabilis est in hac propositione usus vocabuli κύκλος, quod contra I def. 15 pro κερφέσια ponitur (p. 320, 2. 4. 5. 8).

23. ἔτι] in ras. V. δέ] m. 2 V. τῶν δύοιν] corr. ex τὸ δύοιον m. 2 B. 25. κατά] postea insert. F. Post πεντεκαὶ δεκαγωνον add. Theon: δέ τοι τούπενδρον τε καὶ τούπεντον (BFVp; ἔτι p), sed cfr. p. 318, 9. 26. ἐγγράψωμεν P. περιγράψωμεν P. δέπερ ἔτει ποιήσαι] P; om. Theon (BFVp).

In fine: Εὐκλείδου στοιχείων δ' P et B; Εὐκλείδου στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως δ' F. In fig. εἰς P, εἰς F.

APPENDIX.

DEMONSTRATIONES ALTERAE.

1.

Ad lib. II prop. 4.

"Αλλως.

Λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνου ἵσον ἔστι
τοῖς τε ἀπὸ τῶν AG , GB τετραγώνοις καὶ τῷ δὲ
ὑπὸ τῶν AG , GB περιεχομένῳ δρθογωνίῳ.

Ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς καταγραφῆς, ἐπεὶ ἵση ἔστιν η
 $B\Delta$ τῇ $A\Delta$, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $AB\Delta$ τῇ
ὑπὸ $A\Delta B$ · καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι
δυσὶν δρθαῖς ἴσαι εἰσὶν, τοῦ $A\Delta B$ ἄρα τριγώνου αἱ
τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ $A\Delta B$, $B\Delta A$, $\Delta B A$ δυσὶν δρ-
θαῖς ἴσαι εἰσὶν. δρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ $B\Delta A$ λοιπαὶ ἄρα
αἱ ὑπὸ $AB\Delta$, $A\Delta B$ μιᾶς δρθὴ ἴσαι εἰσὶ· καὶ εἰσὶν
ἴσαι· ἐκατέρα ἄρα τῶν ὑπὸ $AB\Delta$, $A\Delta B$ ἡμίσειά ἔστιν
δρθῆς. δρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ $B\Gamma H$ · ἵση γάρ ἔστι τῇ ἀπ-
εναντίον τῇ πρὸς τῷ A · λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $\Gamma B H$ ἡμί-
σειά ἔστιν δρθῆς· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ $\Gamma B H$ γωνία τῇ ὑπὸ¹⁵
 $\Gamma B H$ · ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ $B\Gamma$ τῇ ΓH ἔστιν ἵση. ἀλλ'

Addidit Theon (BFVp); mg. m. rec. P; de Campano u.
p. 129 not. 1.

1. καὶ ἄλλως P. 3. τε] m. 2 p. $AG]$ corr. ex AB F.
6. $B\Delta]$ AB p. $\epsilon\sigma\tau\acute{e}\iota]$ om. V. 7. $\epsilon\kappa\epsilon\tau\acute{e}\iota]$ non liquet in F.
8. εἰσὶ PB. τοῦ $A\Delta B$ — 10. εἰσὶ] mg. m. 2 Vp. 8. $A\Delta B]$
 $AB\Delta$ Pp. 9. $A\Delta B]$ $AB\Delta$ Pp. $B\Delta A]$ $A\Delta B$ P, $\Delta B A$ p.

II, 4.

Aliter.¹⁾

Dico, esse $AB^2 = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2 A\Gamma \times \Gamma B$.

nam in eadem figura [p. 127], quoniam $BA = AA$, erit etiam $\angle ABA = A\Delta B$ [I, 5]. et quoniam cuiusuis trianguli tres anguli duobus rectis aequales sunt, erant tres anguli trianguli $A\Delta B$, scilicet

$A\Delta B + BAA + ABA$

duobus rectis aequales [I, 32]. uerum $\angle BAA$ rectus est. itaque reliqui $A\Delta B + ABA$ uni recto aequales sunt. et inter se aequales sunt. itaque uterque $A\Delta B$, $A\Delta B$ dimidius est recti. rectus autem $\angle BHG$. nam aequalis est opposito, ei qui ad A positus est [tum u. I, 31]. itaque reliquus $\angle GHB$ dimidius est recti [I, 32]. itaque $\angle GHB = GBH$. quare etiam

$BG = GH$ [I, 6].

1) Haec demonstratio parum differt a genuina; nam praeter initium demonstrationis, qua ostenditur, ΓK quadratum esse, cetera eadem.

ΔBA] BAA Pp. 11. $\varepsilon \lambda \sigma t$] non liquet in F. $\chi \alpha \delta \varepsilon \lambda \sigma i \nu \lambda \sigma \alpha i$] om. F. 12. $A\Delta B$, ABA p. 18. $\dot{\alpha} \pi \nu \alpha \nu \tau i \alpha s$ p. 14. $\tau \varphi$] corr. ex $\tau \delta$ V. 15. ΓBH] GHB P, F e corr., V sed corr., p. $\gamma \omega \nu \alpha$] om. p. 16. ΓHB] B, F eras., V corr. ex ΓBH m. 2; ΓBH Pp. $\dot{\alpha} \lambda \lambda \alpha$ p.

ἡ μὲν ΓΒ τῇ HK ἐστιν ἵση, ἡ δὲ ΓΗ τῇ BK· ἵσο-
πλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ ΓΚ. ἔχει δὲ καὶ ὁρθὴν τὴν ὑπὸ⁵
ΓΒΚ γωνίαν· τετράγωνον ἄρα ἐστὶ τὸ ΓΚ· καὶ ἐστιν
ἀπὸ τῆς ΓΒ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΖΘ τετράγωνόν
ἐστι, καὶ ἐστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ΓΚ,
ΘΖ τετράγωνά ἐστι, καὶ ἐστιν ἵσα τοῖς ἀπὸ τῶν ΑΓ,
ΓΒ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἐστὶ τὸ ΑΗ τῷ ΗΕ, καὶ ἐστὶ τὸ
ΑΗ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· ἵση γὰρ ἡ ΓΗ τῇ ΓΒ·
καὶ τὸ ΕΗ ἄρα ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. τὰ
10 ἄρα ΑΗ, ΗΕ ἵσα ἐστὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. ἐστι
δὲ καὶ τὰ ΓΚ, ΘΖ ἵσα τοῖς ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. τὰ
ἄρα ΓΚ, ΘΖ, ΑΗ, ΗΕ ἵσα ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν
ΑΓ, ΓΒ καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. ἀλλὰ τὰ ΓΚ,
ΘΖ καὶ τὰ ΑΗ, ΗΕ δύον ἐστὶ τὸ ΑΕ, ὃ ἐστιν ἀπὸ¹⁵
τῆς ΑΒ τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
ἵσον ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ
τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ πεφιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2.

Ad lib. III prop. 7.

Ἡ καὶ οὗτως. ἐπεξεύχθω ἡ ΕΚ. καὶ ἐπεὶ ἵση
20 ἐστὶν ἡ ΗΕ τῇ ΕΚ, κοινὴ δὲ ἡ ΖΕ, καὶ βάσις ἡ ΖΗ
βάσει τῇ ΖΚ ἵση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΗΕΖ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΚΕΖ ἵση ἐστίν. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΗΕΖ τῇ ὑπὸ ΘΕΖ
ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ ΘΕΖ ἄρα τῇ ὑπὸ ΚΕΖ ἐστιν
ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

III, 7. Insertum inter ἀδύνατον et οὐκ p. 182, 9 PBFVp.

1. ἐστιν] comp. supra scr. F. 2. καὶ] absumptum ob rupt.
pergam. F. 3. ἐστιρ] ἐστὶ τὸ F. 4. ΓΒ] ΒΓ Fp. ZΘ].
ΘΖ Pp. 5. ἐστι τετράγωνον p. 6. ἐστι] ἐστιν F; om. P; in

uerum $\Gamma B = HK$ [I, 34] et $\Gamma H = BK$ [id.]. itaque aequilaterum est ΓK . habet autem etiam $\angle \Gamma BK$ rectum. itaque quadratum est ΓK ; et in ΓB constructum est. eadem de causa etiam $Z\Theta$ quadratum est; et aequalis est $A\Gamma^2$. ergo ΓK , ΘZ quadrata sunt et aequalia sunt $A\Gamma^2$ et ΓB^2 . et quoniam $AH = HE$ [I, 43] et $AH = A\Gamma \times \Gamma B$ (nam $\Gamma H = \Gamma B$), erit etiam $EH = A\Gamma \times \Gamma B$. itaque

$$AH + HE = 2A\Gamma \times \Gamma B.$$

uerum etiam $\Gamma K + \Theta Z = A\Gamma^2 + \Gamma B^2$. ergo $\Gamma K + \Theta Z + AH + HE = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2A\Gamma \times \Gamma B$. sed $\Gamma K + \Theta Z + AH + HE = AE = AB^2$. ergo $AB^2 = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2A\Gamma \times \Gamma B$;

quod erat demonstrandum.

III, 7.

Uel etiam ita: ducatur EK . et quoniam $HE = EK$,

et ZE communis est, et $ZH = ZK$, erit etiam $\angle HEZ = KEZ$ [I, 8].

uerum $\angle HEZ = \Theta EZ$. quare etiam $\angle \Theta EZ = KEZ$,

minor maiori; quod fieri non potest [u. fig. p. 181].

- ras. V. τῷ] τό B et V (corr. m. 2). 6. ἐστιν] ἐστιν F.
 7. τῷ] mg. m. 2 F. 8. ἐστιν] ἐστιν HE B et FV m. 2. 9. εἶπο] corr. ex ἀπό p. 10. εἶπο] γάρ P. 11. εἶπο] γάρ P. 12. ΓΚ] om. F (ras.). 13. ΑΓ] ΑΓ F (prius). 14. ΑΕ] F. 15. εἰ] supra m. 1 p. 16. εἰ] εἰ F (prius). 17. εἰ] εἰ F (prius). 18. εἰ] εἰ F (prius). 19. εἰ] εἰ F (prius). 20. ΗΕ] in ras. φ, ΕΗ p. 21. γαντίγ] om. B. 22. εῖστιν] εῖστιν Bp. 23. εἶστιν] εἶστιν FV. 24. εἶστιν] εἶστιν FV. 25. εἶστιν] εἶστιν EZ P. 26. εἶστιν] εἶστιν EZ P. Post hoc verbum in FV m. 2 insert. γαντίγ comp. 27. ΘEZ] ΖΕΘ P. 28. ΘEZ] ΖΕΘ P. 29. η] εἶστιν] εἶστιν F. 30. εῖστιν] εῖστιν] om. p.

3.

Ad lib. III prop. 8.

Ἡ καὶ ἄλλως. ἐπεξεύχθω ἡ MN . ἐπεὶ ἴση ἔστιν ἡ KM τῇ MN , κοινὴ δὲ ἡ MA , καὶ βάσις ἡ AK βάσει τῇ AN ἴση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ KMA γωνίᾳ τῇ ὑπὸ AMN ἔστιν ἴση. ἀλλ' ἡ ὑπὸ KMA τῇ ὑπὸ BMA 5 ἔστιν ἴση· καὶ ἡ ὑπὸ BMA ἄρα τῇ ὑπὸ NMA ἔστιν ἴση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι. ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον.

4.

Ad lib. III prop. 9.

Ἄλλως.

Κύκλου γὰρ τοῦ ABG εἰλήφθω τι σημεῖον ἐντὸς τὸ A , ἀπὸ δὲ τοῦ A πρὸς τὸν ABG κύκλου προσ-10 πικτέτωσαν πλείους ἢ δύο ἴσαι εὐθεῖαι αἱ AD , AB , AG . λέγω, ὅτι τὸ ληφθὲν σημεῖον τὸ A κέντρον ἔστι τοῦ ABG κύκλου.

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὸ E , καὶ ἐπιξευχεῖσσα ἡ AE διῆχθω ἐπὶ τὰ Z , H σημεῖα. ἡ ZH 15 ἄρα διάμετρός ἔστι τοῦ ABG κύκλου. ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ ABG ἐπὶ τῆς ZH διαμέτρου εἰληπταῖ τι σημεῖον, διὰ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, τὸ A , μεγίστη μὲν ἔσται ἡ AH , μείζων δὲ ἡ μὲν AG τῆς AB , ἡ δὲ AB τῆς AA . ἀλλὰ καὶ ἴση· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον·20 οὐκ ἄρα τὸ E κέντρον ἔστι τοῦ ABG κύκλου. ὁμοίως

III, 8. Insertum inter ἐδείχθη et οὐκ p. 188, 20 in PBFVp.
III, 9. Post genuinam PBFVp; om. Campanus.

1. ἐπεὶ οὖν p. 2. MA] AM B. 3. ἔστιν ἴση p.
 KM F] KAM F; corr. m. 2. γωνίᾳ] om. p. 4. AMN]
 NMA P. ἴση ἴστιν BV; ἴστι ἴση φ. 5. ἄρα]

III, 8.

Uel etiam aliter: ducatur MN . quoniam

$$KM = MN,$$

et $M\Delta$ communis est, et $\angle K = \angle N$, erit

$$\angle KMA = \angle MN [I, 8].$$

uerum $\angle KMA = BMA$. quare etiam

$$\angle BMA = NMA,$$

minor maiori; quod fieri non potest [u. fig. p. 185].

III, 9.

Nam intra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum A , et a A ad circulum $AB\Gamma$ plures quam duae rectae aequales adcidant AA , AB , AG . dico, sumptum punctum A centrum esse circuli $AB\Gamma$.

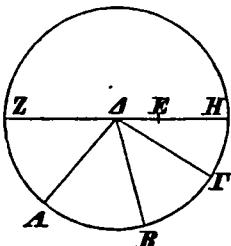
Ne sit enim, sed, si fieri potest, sit E , et ducta

AE producatur ad puncta Z , H . ergo ZH diametrus est circuli $AB\Gamma$. iam quoniam in circulo $AB\Gamma$ in diametro ZH sumptum est punctum quoddam A , quod non est centrum circuli, maxima erit AH , et

$$AG > AB, AB > AA \text{ [prop. VII].}$$

uerum etiam aequales sunt; quod fieri non potest. ergo punctum E centrum circuli $AB\Gamma$ non est. similiter

om. P, supra ser. comp. m. 2 BF. 6. ἐλάσσων F.p. ἔστιν
om. p. 7. ἀλλως] mg. m. 1—2 F, qui in mg. habet ε', sed
eras. In B ante ἀλλως ras. 1 litt. 8. Post γέρα ras. 5 litt.
F. 10. ἵσται] supra m. 2 F. εὐθεῖαι ἵσται V. $\Delta A]$ PBF;
 ΔA e corr. m. 2 V, pφ. 12. ἔστιν] om. B. 14. Z, H] H,
Z V. 15. ἔστιν] FV. 16. Post $AB\Gamma$ in P del. κύ-
κλον. τῆς] ε' eras. F. 17. σημεῖον τὸ Δ P. τὸ Δ] om.
P. 18. ἔσται] in ras. m. 2 V.

δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλο τι πλὴν τοῦ Δ· τὸ Δ
ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου· ἵπερ
ἔδει δεῖξαι.

5.

Ad lib. III prop. 10.

Ἄλλως.

5 Κύκλος γὰρ πάλιν ὁ ΑΒΓ κύκλον τὸν ΔΕΖ τεμ-
νέτω κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο τὰ Β, Η, Θ, Ζ καὶ
εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου τὸ Κ, καὶ ἐπε-
ξεύχθωσαν αἱ ΚΒ, ΚΗ, ΚΖ.

'Ἐπειὶ οὖν κύκλου τοῦ ΔΕΖ εἴληπταί τι σημεῖον
10 ἐντὸς τὸ Κ, καὶ ἀπὸ τοῦ Κ πρὸς τὸν ΔΕΖ κύκλον
προσπεπτώκασι πλείους ἢ δύο ἵσαι εὐθεῖαι αἱ ΚΒ,
ΚΖ, ΚΗ, τὸ Κ ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΕΖ
κύκλου. ἔστι δὲ καὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου κέντρον τὸ Κ·
δύο ἄρα κύκλων τεμνόντων ἀλλήλους τὸ αὐτὸν κέντρον
15 ἔστι τὸ Κ· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου
τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

6.

Ad lib. III prop. 11.

Άλλὰ δὴ πιπτέτω ὡς ἡ ΗΖΓ, [καὶ] ἐκβεβλήσθω

III, 10. Post genuinam PBFVp; om. Campanus.

III, 11. Post genuinam PBFVp; non habet Campanus.

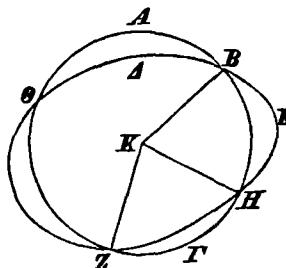
1. οὐδέ V. 2. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] Pp.; :~ B; om. FV.
4. ἕβ' mg. F, sed eras. 6. Θ, Ζ] Ζ, Θ BVP. 9. ΔΕΖ]
in ras. V. τι] m. 2 F. 10. ἐντός] om. F. 11. προσ-
πεπτώκασιν P. εὐθεῖαι ἵσαι P. 12. ΚΖ, ΚΗ] ΚΗ, ΚΖ
F m. 1, V m. 1; corr. m. 2. ἄρα ΚF. 13. ἔστιν P. 14.
ἀλλήλων P; corr. m. rec. 15. ἔστιν] om. p. 16. τέμνει]

demonstrabimus, ne aliud quidem ullum centrum esse praeter A . ergo A punctum centrum est circuli $AB\Gamma$; quod erat demonstrandum.

III, 10.

Nam rursus circulus $AB\Gamma$ circulum ΔEZ in pluribus quam duobus secet punctis B, H, Θ, Z , et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$ et sit K , et ducantur KB, KH, KZ .

iam quoniam intra circulum ΔEZ sumptum est punctum K , et a K ad circulum ΔEZ plures quam duas rectae aequales ad circulum ΔEZ adcidunt $KB,$

KZ, KH , punctum K centrum erit circuli ΔEZ [prop. IX]. uerum K etiam circuli $AB\Gamma$ centrum est. ergo duo circuli inter se secantes idem centrum habent K ; quod fieri non potest [prop. V]. ergo circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus; quod erat demonstrandum.

III, 11.

Uerum cadat ut $HZ\Gamma$, et producatur ΓZH in directum ad Θ punctum, et ducantur $AH, AZ.$ ¹⁾

1) Haec demonstratio casus alterius post genuinam parum necessaria est.

τεμεῖ F; om. p. τέμνει σημεῖα p. ἢ δύο] supra m. 2 V. 17. ἄλιως add. Vp, mg. m. 2 F. Post δῆ ras. 2 litt. F. ἢ] supra m. 2 V. $HZ\Gamma$] litt. H in ras. F, om. p; Γ in ras. p. καὶ] om. P (F?). προσεκβίησθω BVp (F?).

ἐπ' εὐθείας ἡ ΓΖΗ ἐπὶ τὸ Θ σημεῖον, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΗ, ΑΖ.

'Ἐπειὶ οὖν αἱ ΑΗ, ΗΖ μείζους εἰσὶ τῆς ΑΖ, ἀλλὰ ἡ ΖΑ [ἐστι] τῇ ΖΓ, τοντέστι τῇ ΖΘ, κοινὴ ἀφηρήσθω
5 ἡ ΖΗ· λοιπὴ ἄρα ἡ ΑΗ λοιπῆς τῆς ΗΘ μείζων ἐστὶν,
τοντέστιν ἡ ΗΔ τῆς ΗΘ, ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος.
ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. ὑμοίως, κανὸν ἔκτὸς ἡ τοῦ μικροῦ τὸ κέντρον τοῦ μείζονος κύκλου, δεῖξομεν [τὸ]
ἄτοπον.

7.

Ad lib. III prop. 31.

10

Ἄλλως

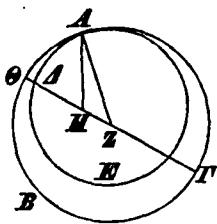
ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὁρθῆν εἰναι τὴν ὑπὸ ΒΑΓ.

'Ἐπειὶ διπλῆ ἐστιν ἡ υπὸ ΑΕΓ τῆς ὑπὸ ΒΑΕ·
ιση γὰρ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον· ἐστι δὲ καὶ
ἡ ὑπὸ ΑΕΒ διπλῆ τῆς ὑπὸ ΕΑΓ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΕΒ,
15 ΑΕΓ διπλασίονές εἰσι τῆς ὑπὸ ΒΑΓ. ἀλλ' αἱ ὑπὸ¹
ΑΕΒ, ΑΕΓ δυσὶν ὁρθαὶς ἴσαι εἰστιν· ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΑΓ
ὁρθὴ ἐστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

III, 31. Insert. p. 246, 2 post δεῖξαι in PBFVp.

-
1. ἡ] in ras. F. ΗΖΓ P; ΓΗΖ B. 3. μείζονες p.	3. μείζονες p.
εἰσιν PF. ἀλλ' F. 4. ΖΑ] PF; ΑΖ BVp. [ἐστι] om.	PF. τοντέστιν P.
P. τῇ] τῆς B. ΖΓ] PF; ΓΖ BVp. τοντέστιν P.	5. ἐστι] ΠBV. 6. ἐλάττων Pp. 7. [ἐστίν] om. p. κανὸν]
8. τό] om. P; corr. in αὐτό m. 2 F; αὐτό B; τό αὐτό p. 9. ἄτοπον] ἄτοπώτερον F. In fine: ὅπερ ἔδει δεῖξαι P. 12. ΑΕΓ] corr. ex ΕΑΓ F. 13. ἐστιν P.	in ras. V.
14. ΕΑΓ] ΑΕΓ F; corr. m. 2. 15. εἰσιν P. ἀλλά P.	
17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] in mg. transit φ. δεῖξαι] ποιῆσαι BV.	

iam quoniam $AH + HZ > AZ$ [I, 20], uerum $ZA = Z\Gamma$, h. e. $ZA = Z\Theta$, subtractrahatur, quae communis est, ZH . itaque $AH > H\Theta$, h. e. $H\Delta > H\Theta$, minor maiore; quod fieri non potest. similiter, etiam si centrum maioris circuli extra minorem fuit positum, absurdum esse demonstrabimus.

III, 31.

Alia demonstratio, angulum BAG rectum esse¹⁾ [u. fig. p. 243].

quoniam $\angle AEG = 2 \angle BAE$ (nam $AEG = BAE + EBA$ [I, 32]),

et etiam $\angle AEB = 2 \angle EAG$ [id.], erunt

$$\angle AEB + \angle AEG = 2 \angle BAG.$$

uerum $\angle AEB + \angle AEG$ duobus rectis aequales sunt [I, 13]. ergo $\angle BAG$ rectus est; quod erat demonstrandum.

1) Cfr. Campanus III, 30.